

MESYUARAT KEDUA, PENGGAJAL KEDUA  
PARLIMEN KELIMA BELAS  
2023

**HARI SELASA : 20 JUN 2023**

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' SRI TI LIAN KER**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' SRI TI LIAN KER** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah pendirian terbaharu pihak Kementerian dalam pelaksanaan penurunan had umur belia melalui Akta Pertubuhan Belia (Pindaan) 2019 (Akta 668) susulan penangguhan pewartaan had umur belia kepada 35 tahun sebelum ini.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kementerian Belia dan Sukan (KBS) masih meneruskan penetapan had umur belia berdasarkan Akta Pertubuhan Belia dan Pembangunan Belia 2007 (Pindaan) 2019 [Akta A1602] yang melibatkan penurunan had umur belia kepada 30 tahun.

KBS pada ketika ini telah mengguna pakai had umur belia 15 hingga 30 tahun dalam pelaksanaan pelbagai program pembangunan belia. Di samping itu, KBS turut mengadakan sesi libat urus bersama-sama barisan kepimpinan pelbagai pertubuhan belia bagi memastikan proses transisi had umur pemegang jawatan dan ahli-ahli pertubuhan belia serta pelaksanaan Akta A1602 berada di landasan tepat.

Berdasarkan statistik Pejabat Pendaftar Pertubuhan Belia sehingga Disember 2022, jumlah pemegang jawatan pertubuhan belia yang berumur di bawah 30 tahun kini mencecah jumlah seramai 62,266 orang atau 52.7% berbanding pemegang jawatan yang berumur 30 tahun ke atas seramai 55,878 orang atau 47.3%. Statistik ini menunjukkan perkembangan positif dan ketersediaan pertubuhan belia ke atas pelaksanaan Akta A1602.

Sehubungan itu, KBS sedang giat melaksanakan libat urus fasa akhir dengan Majlis Belia Malaysia (MBM) selaku badan induk pertubuhan belia di negara ini bagi memastikan pelaksanaan Akta A1602 berjalan lancar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG** minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan sejauh manakah Kementerian memantau peranti-peranti haram yang dijual secara berleluasa di pasaran terbuka dan platform media sosial. Apakah tindakan penguatkuasaan yang tegas akan dikenakan terhadap mereka yang terlibat.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) sentiasa membuat pemantauan berkala terhadap penjualan peranti-peranti komunikasi di pasaran terbuka dan pasaran dalam talian melalui tiga program iaitu Program Pemantauan Pasaran (*Market Surveillance*), Program Pengumpulan Risikan Peralatan Komunikasi (IntelliGenCE) dan Program Pemantauan Peralatan Komunikasi di Platform Dalam talian (MCEP).

Program *Market Surveillance* ini merupakan program kerjasama antara SKMM dan SIRIM QAS International Sdn Bhd (SIRIM) selaku agensi pemerakuan yang berdaftar dengan SKMM di bawah Peraturan 11, Peraturan-peraturan Komunikasi dan Multimedia (Standard Teknik) 2000 untuk memastikan peranti-peranti komunikasi yang dijual mematuhi standard-standard yang telah ditetapkan oleh SKMM. Program ini telah bermula pada tahun 2012 dan dijalankan setiap tahun.

Melalui program ini, pihak SIRIM melantik agen provokator untuk membuat pembelian peranti-peranti komunikasi secara rawak di pasaran terbuka dan pasaran dalam talian berdasarkan plan pensampelan yang telah diluluskan oleh pihak SKMM. Peranti-peranti tersebut seterusnya dinilai dalam tiga aspek utama iaitu status pemerakuan, status pelabelan dan status ujian makmal. Dapatan daripada program ini diterbitkan di laman web utama SKMM bagi membolehkan orang awam mendapat maklumat terperinci kadar pematuhan peranti-peranti komunikasi yang dijual di pasaran.

Mana-mana pembekal atau penjual peranti-peranti komunikasi yang gagal mematuhi keperluan pemerakuan di bawah Peraturan 14, Peraturan-peraturan Komunikasi dan Multimedia (Standard Teknik) 2000 akan dikenakan tindakan undang-undang oleh pihak SKMM. Membekal atau menjual peranti-peranti komunikasi yang tidak diperakui merupakan suatu kesalahan di bawah Peraturan 16, Peraturan-peraturan Komunikasi dan Multimedia (Standard Teknik) 2000 dan jika disabitkan kesalahan seseorang itu boleh didenda tidak melebihi RM300,000 atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi 3 tahun atau kedua-duanya sekali.

Berdasarkan statistik tindakan yang diambil daripada tahun 2013 sehingga 31 Disember 2022, sebanyak 101 kes adalah melibatkan pendakwaan di mahkamah dengan jumlah keseluruhan denda sebanyak RM1,017,500 manakala 13 kompaun telah dikeluarkan dengan jumlah keseluruhan kompaun sebanyak RM215,000.

Melihat kepada perkembangan teknologi dan lambakan penjualan peranti-peranti komunikasi di pasaran, bermula pada akhir 2022 pihak SKMM telah memperkenalkan dua program baharu iaitu Program Pengumpulan Risikan Peralatan Komunikasi (IntelliGenCE) dan Program Pemantauan Peralatan Komunikasi di Platform Atas Talian (MCEP) bagi memantapkan lagi pemantauan yang sedang dijalankan.

Program IntelliGenCE merupakan program pemantauan secara berkala di premis-premis penjualan peranti-peranti komunikasi di seluruh negara yang dijalankan oleh pegawai-pegawai SKMM di setiap negeri. Hasil dapatan daripada program ini akan dianalisis secara terperinci oleh SKMM bagi mengenal pasti tindakan yang sesuai bagi membendung penjualan peranti-peranti komunikasi yang tidak diperakui. Ini termasuk

siasatan di bawah peruntukan undang-undang yang sedia ada untuk tindakan penguatkuasaan oleh SKMM.

Program MCEP pula merupakan aktiviti pemantauan berkala bagi memastikan peranti-peranti komunikasi yang diiklan dan dijual di platform dalam talian mematuhi keperluan pemerakuan seperti yang telah disyaratkan. SKMM menggunakan komponen *web crawler* sebagai agen untuk mencari dan mengumpul sumber maklumat dalam internet berdasarkan kepada kata kunci tertentu.

Berdasarkan dapatan daripada Program MCEP, pihak SKMM akan mengeluarkan notis kepada mana-mana platform dalam talian yang terlibat untuk menurunkan iklan peranti-peranti komunikasi yang tidak mematuhi keperluan pemerakuan di dalam platform mereka. Dari tahun 2022 sehingga 31 Mei 2023, sebanyak 26 notis telah dikeluarkan oleh pihak SKMM kepada penyedia platform dalam talian yang melibatkan penurunan iklan sebanyak 3,042 pautan.

Selain itu, pihak SKMM juga secara aktif menjalankan program kesedaran di bawah program *Check Your Label* (CYL) termasuk di platform sosial media seperti *Facebook*, *Instagram* dan *YouTube*. Program CYL ini merupakan kempen untuk mendidik dan memberi kesedaran kepada orang ramai agar memastikan peranti-peranti komunikasi mempunyai label SKMM yang sah sebelum membelinya. Pengguna boleh membuat semakan melalui aplikasi *Check Your Label* yang boleh dimuat turun secara percuma di *Google Play* dan *Apple PlayStore*.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TAN SRI HAJI MOHAMAD FATMI BIN**  
**CHE SALLEH**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI HAJI MOHAMAD FATMI BIN CHE SALLEH** minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah strategi untuk memastikan para pemaju perumahan membina lebih banyak rumah mampu milik supaya sepadan dengan kemampuan dan permintaan pembeli di sesuatu lokaliti.



**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi memastikan lebih banyak Rumah Mampu Milik (RMM) disediakan, Kerajaan telah mengambil beberapa tindakan seperti berikut:

**(1) Inisiatif untuk Kerajaan untuk memastikan penyediaan RMM melalui dasar.**

- (a) Melalui Dasar Rumah Mampu Milik (DRMM), Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) telah memperkenalkan strategi menetapkan siling Rumah Mampu Milik (RMM) pada harga maksimum RM300,000. Selain itu, DRMM juga menetapkan mekanisme kawalan bekalan RMM minimum iaitu 30% yang perlu disediakan oleh pemaju. Harga jualan bagi pembangunan RMM ini ditetapkan mengikut keperluan setempat melalui penilaian harga berdasarkan lokasi dan kemampuan penduduk mengikut kaedah gandaan median. Walau bagaimanapun, siling harga RMM dan mekanisme kawalan bekalan RMM ini tertakluk kepada dasar perumahan di peringkat negeri.
- (b) KPKT sedang melaksanakan pemetaan Indeks Rumah Mampu Milik berdasarkan pendapatan median mengikut negeri dan daerah yang diperolehi daripada tinjauan Laporan Survei Pendapatan Isi Rumah dan Kemudahan Asas 2019. Kaedah ini mengambil kira median pendapatan rakyat mengikut lokaliti

berdasarkan kaedah gandaan median (*median multiple*). Pemetaan ini bertujuan sebagai panduan kepada pemaju serta agensi penyedia perumahan bagi penetapan harga jualan rumah di satu-satu lokaliti. Sebagai contoh, harga RMM di Gombak adalah sebanyak RM306,036 berdasarkan pendapatan median penduduk di sana iaitu RM8,501. Manakala di Sabak Bernam, harga RMM adalah RM160,344 berdasarkan pendapatan median penduduk RM4,454.

**(2) Inisiatif/langkah untuk menggalakkan *private developer* membina RMM.**

- (a) Bagi menggalakkan pemaju swasta membina RMM dan juga membantu mengurangkan kos pemajuan, Kerajaan memilih membangunkan RMM di atas tanah Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan. Ini kerana nilai kos tanah adalah lebih rendah memandangkan ia boleh diberikan secara percuma atau berkadar nominal. Sebagai contoh, pembangunan projek-projek PPR.
- (b) Kerajaan juga membangunkan RMM sama ada secara kerjasama (*joint venture*), subsidi silang (*cross subsidization*) atau pertukaran tanah (*land swap*). Polisi ini merupakan dasar kerjasama awam-swasta (*public-private partnership*) yang melibatkan kerjasama pemaju swasta membina rumah dan dibiayai oleh peruntukan Kerajaan. Ini adalah digunapakai bagi pembangunan Rumah Belia Madani di Mukim Sentul.

- (c) Bagi mengawal peningkatan kos pemajuan perumahan, pihak pemaju digalakkan untuk melaksanakan pembinaan menggunakan Sistem Binaan Berindustri (IBS) secara berperingkat. Penjimatan dalam kos pembinaan bagi setiap unit rumah mampu milik (RMM) dapat dijamin melalui aktiviti pembinaan yang dipusatkan dan dilaksanakan dalam skala yang lebih besar.
- (d) Pengenalan Inisiatif Skim Simen Rahmah untuk pemajuan rumah mampu milik dengan kerjasama Persatuan Simen dan Konkrit Malaysia (C&CA) dan pemaju perumahan swasta. Inisiatif ini melibatkan harga rumah dalam kategori rumah mampu milik iaitu yang berharga RM300,000.00 dan ke bawah untuk kumpulan sasaran B40 dan M40.

**(3) Rantaian Ke Hadapan (*Way Forward*)**

- (a) Kerajaan juga menggalakkan pemaju untuk melaksanakan Kajian Kebolehlaksanaan (*Feasibility Study*) sebelum sesuatu pemajuan dilaksanakan bagi memastikan rumah yang dibina adalah berdasarkan kemampuan rakyat dan dapat dijual.
- (b) Di masa hadapan apabila sistem Analitis Data Raya Perumahan (BDA) telah dibangunkan sebagai pusat data perumahan, dijangkakan pembangunan RMM ini dapat dilaksanakan dengan lebih strategik dan terancang.

**(4) Status Semasa Penyediaan RMM di Bawah RMKe-12**

- (a) Berdasarkan pemantauan KPKT, sehingga 31 Mac 2023, sebanyak 86,843 unit RMM telah siap dibina, 176,792 unit masih dalam pembinaan dan 191,421 unit RMM di fasa perancangan. Ini menunjukkan sebanyak 52.73% daripada sasaran 500,000 unit di bawah RMKe-12 telah dicapai.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH**  
**SUFFIAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH SUFFIAN** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah perancangan jangka masa pendek dan panjang dalam isu keterjaminan makanan untuk memastikan kita tidak bergantung kepada import bahan makanan daripada luar negara.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Secara umumnya, keperluan bekalan makanan negara dipenuhi sama ada melalui pengeluaran tempatan atau sumber import terutama bagi makanan ruji (beras), bahan makanan yang mempunyai tahap sara diri (SSR) yang masih rendah (daging lembu dan susu) serta bahan makanan yang tidak ekonomik untuk dihasilkan dalam negara seperti buah-buahan dan sayur-sayuran beriklim sederhana (*temperate*).

KPKM telah menggariskan beberapa pelan jangka pendek bagi meningkatkan keterjaminan makanan antaranya seperti berikut:

- (i) **perluasan Program Smart Sawah Berskala Besar (SMART SBB) menerusi Model Mini Sekinchan di beberapa negeri** yang telah bermula di kawasan Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA) pada bulan Mei 2023 melalui usahasama dengan Padiberas Nasional Berhad (BERNAS);
- (ii) **pelaksanaan sesi libat urus dengan pihak berkepentingan, penambahbaikan SOP dan peraturan sedia ada bagi mengoptimumkan kehilangan lepas tuai padi** bernilai RM293 juta atau 244.2 ribu tan metrik;
- (iii) **perluasan kerjasama strategik antara KPKM dan Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC)** untuk melaksanakan penanaman jagung secara berskala besar melibatkan peningkatan keluasan sebanyak 200 hektar bagi pengeluaran sebanyak 977 tan metrik;

- (iv) **pengimportan lembu untuk tujuan biak baka dan sembelihan** untuk meningkatkan populasi induk pembiak berkualiti dalam negara, antaranya Program Peningkatan Ruminan melibatkan empat (4) syarikat integrasi dan 20 penternak yang menyasarkan kepada 3,020 induk; dan
- (v) **penyediaan 1 juta ekor benih ikan tilapia dan patin** daripada Pusat Pengembangan dan Pusat Penyelidikan Jabatan Perikanan kepada pengusaha akuakultur.

Bagi perancangan jangka panjang, KPKM melalui jabatan dan agensi giat melaksanakan pelbagai inisiatif seperti berikut:

- (i) **pengukuhan rantai bekalan melalui FAMA** dalam memastikan kecukupan dan menjamin keterjaminan makanan;
- (ii) **pemeriksaan peranan Pertubuhan Peladang dan Persatuan Nelayan** dalam meningkatkan penglibatan ahli bagi pengeluaran makanan;
- (iii) **memperkasa penyelidikan dan pembangunan** berteraskan sekuriti makanan ke arah meningkatkan kapasiti pengeluaran makanan dan input pertanian seperti **makanan ternakan, baka dan benih berkualiti secara domestik**;

- (iv) **mengurangkan kebergantungan makanan ternakan ayam berasaskan sumber jagung import** sebanyak 30% menerusi inisiatif penanaman jagung bijian dalam negara menjelang tahun 2032. Kajian bagi makanan ternakan ayam berasaskan sumber alternatif turut dilaksanakan seperti larva *Black Soldier Fly* (BSF) dan sumber tempatan berasaskan isirung sawit seperti PKC/PKE; dan
- (v) **meningkatkan penglibatan golongan belia** dalam sektor agromakanan dan pertanian pintar. Kerajaan melaksanakan langkah bagi meremajakan sektor pertanian melalui teknologi pertanian moden dan mengukuhkan aktiviti penyelidikan, pembangunan, pengkomersialan dan inovasi (R&D&C&I).

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PUAN RITA SARIMAH ANAK**  
**PATRICK INSOL**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PUAN RITA SARIMAH ANAK PATRICK INSOL** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan statistik tentang penyalahgunaan bahan dalam kalangan murid-murid sekolah dalam tempoh tiga tahun yang lalu dan apakah pelan jangka panjang Kementerian untuk membendung penyalahgunaan bahan oleh murid-murid sekolah.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) memandang serius perkara berkaitan penyalahgunaan bahan terlarang atau dadah dalam kalangan murid.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM telah bekerjasama dengan Agensi Antidadah Kebangsaan (AADK) dalam melaksanakan saringan ujian urin kepada murid sekolah selaras dengan Surat Pekeliling Ikhtisas Bilangan 4 Tahun 2010 : Pelaksanaan Ujian Urin Murid Sekolah. Pada tahun 2019, sebanyak 3.0 peratus murid yang disaring adalah positif dadah. Peratusan ini menurun kepada 2.16 peratus pada tahun 2020. Pada tahun 2021, ujian urin tidak dijalankan pada tahun tersebut kerana sebahagian besar murid mengikuti pengajaran dan pembelajaran di rumah. Pada tahun 2022 pula, 1.18 peratus murid yang disaring telah didapati positif dadah. Berdasarkan data yang direkodkan dari tahun 2019 hingga Disember 2022, terdapat trend penurunan bilangan murid sekolah yang positif ujian urin serta dikategorikan Murid Mencuba Dadah (MMD).

KPM komited dan terus berusaha melaksanakan Program Pendidikan Pencegahan Dadah (PPDa) selaras dengan Surat Pekeliling Ikhtisas Bilangan 3/2004: Memperkasakan Pendidikan Pencegahan Dadah di Sekolah. Antara program dan aktiviti termasuk program jangka panjang yang dilaksanakan adalah:

- i. melaksanakan program Sayangi Hidup Elak Derita Selamanya (SHIELDS) sebagai intervensi kepada murid yang berisiko dan Seminar Great Teacher Organization (GTO) kepada guru-guru berkaitan pengetahuan dan kemahiran pendidikan pencegahan dadah dengan kerjasama AADK;
- ii. pendedahan kepada pendidikan pencegahan dadah menerusi kurikulum mata pelajaran Pendidikan Jasmani dan Kesihatan;
- iii. berkolaborasi dengan Polis Diraja Malaysia (PDRM) menerusi penugasan Pegawai Perhubungan Sekolah (PPS) di seluruh negara bagi membantu dan memantau salah laku disiplin murid sebagaimana yang digariskan dalam Buku Panduan PPS;
- iv. KPM turut menawarkan Hadiah Latihan Persekutuan (HLP) kepada guru yang berminat untuk menyambung pengajian peringkat sarjana dalam bidang kaunseling penyalahgunaan dadah (SPADA); dan
- v. bekerjasama dengan rakan strategik seperti Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM), Persatuan Mencegah Dadah Malaysia (PEMADAM), *Asian Centre for Research on Drug Abuse* (ACREDA), *Malaysian Association of Drug Addiction Counselors* (MADAC) dalam memperkasakan Program Pendidikan Pencegahan Dadah di sekolah dan program intervensi yang bersesuaian bagi murid yang terlibat.

KPM juga amat menghargai peranan Pelibatan Ibu Bapa, Komuniti Dan Swasta (PIBKS) dalam usaha mewujudkan persekitaran sekolah yang selamat dan bebas daripada dadah. Kerjasama ini akan terus dilaksanakan bagi jangka masa panjang untuk merancang pelaksanaan serta penambahbaikan dari semasa ke semasa mengikut keperluan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG** minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan sejauh manakah Kerajaan meneliti semula takrifan penggunaan elektrik yang tinggi dan kaedah klasifikasi pengguna berikutan subsidi tarif elektrik bagi kediaman T20 bakal dihapuskan tidak lama lagi.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk Makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pelarasan tarif elektrik disemak setiap enam bulan sekali melalui mekanisme *Imbalance Cost Pass-Through* (ICPT) dengan mengambil kira kos bahan api dan kos penjanaan lain bagi tempoh enam bulan ke belakang. Dalam hal ini, kos ICPT sepatutnya dilepaskan keseluruhannya kepada semua pengguna dalam bentuk rebat atau surcaj bagi tempoh enam bulan ke hadapan. Walau bagaimanapun, Kerajaan masih memberi subsidi tarif elektrik bagi membantu menampas surcaj yang sangat tinggi disebabkan kenaikan harga bahan api di pasaran global dan turut membantu mengawal kadar inflasi negara agar rakyat tidak terbeban dengan peningkatan kos sara hidup pada masa ini.

2. Pelarasan tarif elektrik di bawah mekanisme ICPT bagi tempoh 1 Julai hingga 31 Disember 2023 perlu mematuhi garis panduan kerangka *Incentive Based Regulation* (IBR) dan ICPT yang telah digunakan sejak tahun 2014 lagi. Oleh yang demikian, Kementerian masih mencadangkan pemberian subsidi elektrik dilaksanakan secara bersasar mengikut penggunaan (*consumption*) bagi tempoh Julai hingga Disember 2023 melalui mekanisme ICPT. Maka, pemberian subsidi pada masa ini adalah melalui pemberian rebat atau pengurangan surcaj di dalam akaun bil elektrik pengguna.

3. Syarikat utiliti seperti Tenaga Nasional Berhad (TNB) tidak mempunyai maklumat mengenai pendapatan isi rumah pengguna. Oleh itu, kaedah pemberian subsidi elektrik mengikut pendapatan pada masa akan datang hanya boleh dilaksanakan setelah inisiatif Pangkalan Data Utama (PADU) dibangunkan kelak.
4. Dari segi penggunaan elektrik, Kementerian telah merujuk kepada *Guide to your Electricity Lifestyle* yang diterbitkan oleh TNB mengenai anggaran penggunaan peralatan elektrik setiap kediaman mengikut kiloWatt jam (kWj) sebulan. Semakin tinggi penggunaan, maka semakin banyak peralatan elektrik dimiliki oleh penghuni kediaman tersebut.
5. Jika penghuni tersebut mampu memiliki peralatan elektrik yang banyak maka seharusnya mereka juga mampu untuk membayar penggunaan elektrik bagi peralatan-peralatan tersebut.
6. Sebagai contoh, kediaman yang antara lainnya memiliki tiga atau lebih penyaman udara (*air conditioner*), sebuah pembersih udara (*air purifier*) dan sebuah penyejuk beku (*deep freezer*) dijangka menggunakan elektrik lebih tinggi berbanding majoriti pengguna domestik yang lain. Oleh itu, kaedah pemberian subsidi berdasarkan penggunaan ini diharap akan dapat menjadikan pengguna elektrik lebih peka dan bertanggungjawab melalui amalan cekap tenaga.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN ISAIAH A/L D JACOB**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN ISAIAH A/L D JACOB** minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan adakah Kementerian berhasrat untuk melaksanakan satu polisi di peringkat Persekutuan berkaitan pelekat Orang Kurang Upaya (OKU) berdaftar agar Pihak Berkuasa Tempatan keseluruhannya dapat mengenal pasti keabsahan pemilik adalah seorang individu OKU kerana pelekat yang ada di pasaran hari ini boleh disalahgunakan oleh orang awam bagi kegunaan petak parkir khas OKU.



**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pengangkutan (MOT) mengambil maklum dan prihatin mengenai isu berkaitan penyalahgunaan pelekat OKU dan petak-petak *parking* OKU oleh mereka yang tidak bertanggungjawab. Dalam hubungan ini, MOT bersama Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ) telah mengadakan siri-siri libat urus bersama pemegang taruh utama termasuklah pihak Polis Diraja Malaysia (PDRM), Jabatan Kerajaan Tempatan (JKT), Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT), Jabatan Pembangunan Orang Kurang Upaya (JPOKU) dan Jabatan Kerja Raya (JKR) berhubung syor untuk mengawalselia pengeluaran dan penggunaan pelekat kenderaan Orang Kurang Upaya (OKU). Pada masa ini, pihak MOT dan JPJ sedang meneliti kebolehlaksanaan cadangan untuk mengawalselia perkara ini terutamanya dari aspek perundangan di bawah Akta Pengangkutan Jalan 1987 [Akta 333].

2. MOT juga memohon kerjasama semua pihak berkuasa yang berkenaan terutamanya Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) untuk dapat menguatkuasakan peraturan petak *parking* di dalam kawasan bidang kuasa masing-masing bagi membendung penyalahgunaan yang berlaku sehingga menindas golongan OKU.

Sekian terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ** minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan berapakah jumlah manfaat yang telah diterima oleh usahawan wanita dalam 10 tahun kebelakangan ini menerusi Kementerian dan apakah perancangan Kementerian untuk menarik minat golongan wanita untuk menceburi bidang keusahawanan.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di-Pertua,**

1. Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (KUSKOP) sentiasa prihatin dan komited dalam melaksanakan inisiatif dan perancangan yang lebih efektif dan bersifat inklusif terutamanya bagi meningkatkan penglibatan usahawan wanita menceburi dalam bidang keusahawanan.
2. KUSKOP hanya ditubuhkan semula pada tahun 2018 dan data terperinci bagi tempoh 10 tahun kebelakangan ini adalah sukar untuk disahkan kerana berlaku peralihan seliaan kementerian dalam tempoh berkenaan.
3. Walau bagaimanapun, berdasarkan data mulai **tahun 2018 hingga 2022**, KUSKOP dan agensi-agensi di bawahnya telah merekodkan seramai **1,942,793 penerima manfaat** dalam kalangan **usahawan wanita**, melalui pelbagai program pembangunan usahawan yang telah dilaksanakan meliputi latihan, geran, pembiayaan, akses pasaran, latihan dan bimbingan.
4. Bagi tahun 2023, beberapa program dan inisiatif telah dirangka oleh Kementerian dan agensi di bawah KUSKOP untuk **menarik minat golongan wanita untuk menceburi bidang keusahawanan**. Antaranya adalah seperti yang berikut:

- (i) Institut Keusahawanan Negara (INSKEN) melaksanakan **Program Pemerkasaan Usahawan Wanita (PUAN)** sejak tahun 2021. Program ini bertujuan untuk memperkasakan usahawan wanita B40 yang menjalankan perniagaan dalam sektor makanan dan minuman ke arah pendigitalan melalui pemberian latihan dan geran perniagaan;
- (ii) TEKUN Nasional melaksanakan Program Skim Pembiayaan Teman Tekun melalui **Program TEKUNNita** khusus untuk usahawan wanita yang bertujuan memberikan pembiayaan secara berkumpulan dengan mudah, cepat dan cekap untuk tujuan perniagaan. Program ini telah dilaksanakan sejak tahun 2022;
- (iii) UDA Holdings melaksanakan Program Insentif Usahawan UDA (PIUU) melalui **Program UDA Bizznita (*Promo Space and Fashion Street*)** sejak tahun 2020 bagi membantu usahawan wanita dengan menyediakan ruang berniaga seperti reruai atau lot promosi pada harga yang berpatutan untuk jangka pendek atau panjang agar usahawan ini terus kekal berada di pasaran; dan
- (iv) Perbadanan Nasional Berhad (PERNAS) melaksanakan Program Skim Pembiayaan Francais/ Pra Francais melalui **Program *Successful Women Entrepreneurship Engagement Talent (SWEET)*** yang menyasarkan wanita yang ingin menceburi bidang keusahawanan dan berminat dalam perniagaan francais dan prafrancais. Program ini telah dilaksanakan sejak tahun 2021.

**SOALAN NO: 20**

5. Selain itu, Kementerian dan agensi-agensi di bawahnya juga sentiasa melaksanakan program turun padang dengan mengadakan sesi libat urus bersama persatuan-persatuan usahawan wanita di seluruh negara bagi menyalurkan maklumat berkaitan bantuan dan insentif yang disediakan oleh Kerajaan dalam membantu memperkasa usahawan sedia ada dan juga bakal usahawan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L**  
**A.ACHYUTHAN NAIR**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' KESAVADAS A/L A.ACHYUTHAN NAIR** minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan adakah Kementerian mempunyai perancangan untuk mewujudkan Universiti Malaysia Negeri Sembilan dengan mengambil kira peningkatan jumlah lepasan SPM daripada keluarga miskin luar bandar di negeri tersebut yang layak untuk diberikan peluang pendidikan tinggi tanpa perlu berhijrah ke mana-mana negeri lain.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Di pihak Kementerian, penubuhan sesebuah Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) yang baharu haruslah diteliti secara mendalam dari pelbagai aspek, antaranya adalah:
  - a. **Pertama**, permintaan yang merangkumi keperluan dari perspektif pelajar dan masyarakat yang mesti seimbang dengan saiz populasi;
  - b. **Kedua**, kecukupan dan kesediaan bekalan tenaga pengajar atau pakar dalam sesuatu bidang;
  - c. **Ketiga**, keupayaan menyediakan dan menyelenggara prasarana dengan baik;
  - d. **Keempat**, kemandirian kewangan;
  - e. **Kelima**, prospek dan jenis program yang hendak ditawarkan; dan
  - f. **Keenam**, risiko pertindihan (overlapping) dan sebarang ketidakpadanan (mismatch) dengan IPT serta program sedia ada.

2. Buat masa ini terdapat empat (4) buah universiti awam di Negeri Sembilan selain 22 buah Institut Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) yang merangkumi 4 buah universiti swasta, 2 buah kolej universiti swasta dan 16 buah kolej swasta.
3. Universiti Awam yang terdapat di Negeri Sembilan adalah **Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) di Nilai dengan tiga (3) kampus cawangan Universiti Teknologi MARA (UiTM) iaitu Kampus Kuala Pilah, Kampus Rembau dan Kampus Seremban 3.**
4. Selain itu, sehingga Jun 2023, terdapat 2 buah politeknik dan 5 kolej komuniti di Negeri Sembilan yang menawarkan pelbagai program dari bidang kejuruteraan, teknologi, perniagaan dan hospitaliti yang berada di daerah Jelebu, Jempol, Kuala Pilah, Rembau dan Kolej Komuniti Tampin.
5. Institusi-institusi ini telah menawarkan program-program akademik dalam pelbagai bidang termasuk Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) di peringkat sijil dan diploma merangkumi bidang Fesyen dan Pakaian; Teknologi Maklumat; Sistem Komputer dan Rangkaian; Kulinari; Pengembaraan Pelancongan; Teknologi Elektrik; Penyenggaraan Industri; Teknologi Senibina; Kejuruteraan Awam; Kejuruteraan Mekanikal; Kejuruteraan Elektrik; Ukur Bahan; Akauntasi; Pengajian Perniagaan; serta Landskap dan Rekabentuk Dalaman.
6. Daripada segi enrolmen pelajar pula, USIM dan kampus-kampus cawangan UiTM di Negeri Sembilan bagi tahun 2022 mempunyai sebanyak **24,507 tempat.**



7. Bagi IPTS pula, jumlah enrolmen bagi tahun 2022 adalah seramai **14,787** orang pelajar. Manakala bagi politeknik pula seramai **6,896** orang pelajar.

Tuan Yang Dipertua,

8. Dalam usaha memastikan pelajar dari keluarga yang kurang berkemampuan mampu ke IPT pula, saya suka untuk kongsikan kepada dewan yang mulia ini bahawa KPT akan melebarkan pelaksanaan program SULUNG yang dimulakan pada tahun lalu.
9. Bagi tahun 2023 ini sahaja, seramai 10 ribu pelajar yang merupakan wakil pertama dari keluarga B40 akan menerima manfaat.
10. Kesemua penerima ini akan dikecualikan sepenuhnya yuran pengajian.
11. Inisiatif ini akan memberi implikasi kewangan kira-kira RM30 juta yang akan diserap oleh semua 20 Universiti Awam di seluruh negara, termasuklah yang berada di Negeri Sembilan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN ABUN SUI ANYIT**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN ABUN SUI ANYIT** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah-langkah yang dilakukan oleh Kerajaan agar Konsep Perpaduan dan Konsep Malaysia Madani ini dilaksanakan dalam erti kata yang sebenar dan disertai oleh rakyat marhaen di peringkat kampung dan desa.

**JAWAPAN**

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN MOHD ALI,  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Gagasan Malaysia MADANI merupakan agenda baharu Kerajaan Malaysia yang bermatlamat untuk membangunkan Malaysia menjadi sebuah negara yang bertamadun berdasarkan tiga (3) teras strategik iaitu memacu pertumbuhan ekonomi negara, reformasi institusi dan tatakelola dan menegakkan keadilan sosial. Teras-teras strategik ini akan dapat dicapai melalui enam (6) nilai teras iaitu kemampanan, kesejahteraan, daya cipta, hormat, keyakinan dan ihsan. Oleh yang demikian, gagasan Malaysia MADANI merupakan hala tuju Kerajaan untuk memastikan negara terus membangun, progresif, maju dan cemerlang dari segi sosial dan ekonomi yang menggalakkan seluruh masyarakat untuk mengambil bahagian.

2. Bagi menyokong agenda Malaysia MADANI, Kementerian Perpaduan juga telah menghasilkan Kerangka Perpaduan Malaysia MADANI melalui konsep Perpaduan Dalam Kepelbagaian. Kerangka ini menjadi rujukan dalam pelaksanaan program dan aktiviti berteraskan usaha ke arah melahirkan masyarakat MADANI dalam kalangan rakyat berbilang kaum. Kerangka ini disusun seiring Dasar Perpaduan Negara dan memperjelaskan dengan lebih komprehensif strategi pelaksanaan serta sasaran yang hendak dicapai.

3. Selain itu, program *flagship* yang diperkenalkan oleh Kementerian Perpaduan adalah Kembara Perpaduan Malaysia MADANI yang menerajui inisiatif di bawah agenda perpaduan nasional dengan matlamat menyebarluas pengetahuan, kefahaman dan penghayatan terhadap usaha-usaha Kerajaan dalam membangunkan Malaysia MADANI.
4. Tiga (3) kluster program tersebut adalah seperti berikut:

**a. Semarak Kenegaraan**

Program kenegaraan yang bertujuan untuk meningkatkan pengetahuan, kefahaman dan penghayatan tentang cita-cita dan prinsip Rukun Negara serta sejarah ketamadunan negara bagi mengukuhkan jati diri dan semangat cintakan negara dalam kalangan semua lapisan masyarakat. Empat (4) kumpulan sasaran adalah umum, mahasiswa, pelajar sekolah dan komuniti. Program pengisian adalah seperti Dialog Anak Muda, Apresiasi dan pameran Mini Rukun Negara, *cross culture sharing session*, bicara pemikiran Tokoh Negarawan, dan lain-lain.

**b. Semarak Perpaduan**

Program untuk menyemarakkan semangat perpaduan dalam kalangan masyarakat berbilang kaum, agama dan budaya bersesuaian dengan konsep perpaduan dalam kepelbagaian ke arah merealisasikan aspirasi Malaysia MADANI. Program-program adalah untuk memupuk keharmonian masyarakat melalui detik-detik perpaduan (*moment of unity*) seperti Sambutan Minggu Perpaduan, Galeri Uniti, Uniti *walk/run/cycling*, liga sukan perpaduan, Uniti Keamatan-Gawai dan lain-lain.

**c. Komuniti Rahmah**

Program yang dirancang bagi membina komuniti yang mampan dan rahmah khususnya dalam Kawasan Rukun Tetangga yang menjunjung tinggi nilai-nilai kemanusiaan dengan saling menghormati, mengasihi dan menghargai melalui penggemblengan tenaga semua pihak KPN, agensi Kerajaan, swasta, NGO dan komuniti. Antara program adalah seperti Bakul Rahmah, Ziarah Rahmah, projek ekonomi KRT, Program Mesra Jiran, dan lain-lain.

5. Melalui kerangka yang dibangunkan, pelbagai program disusun meliputi peringkat persekutuan sehingga ke akar umbi yang turut melibatkan pemimpin, agensi Kerajaan, pihak swasta, NGO, CSO dan masyarakat secara keseluruhannya bertujuan untuk mempromosi serta memupuk semangat perpaduan dalam kalangan rakyat Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN RODERICK WONG SIEW**  
**LEAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN RODERICK WONG SIEW LEAD** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan adakah Perayaan Gawai dan Deevapali diwajibkan sebagai cuti umum di negara kita atau pihak majikan yang wajib memberi cuti perayaan selain daripada cuti tahunan kepada Kaum Dayak atau Kaum India yang ingin pulang ke kampung mereka ketika perayaan.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

1. Pada masa ini, Cuti Deepavali merupakan salah satu daripada hari kelepasan am yang diwartakan di bawah Akta Hari Kelepasan 1951 [Akta 369]. Manakala hari perayaan Gawai telah diwartakan sebagai hari kelepasan am di bawah *Public Holidays Ordinance (Sarawak Cap. 8)*.
2. Setiap majikan wajib memberikan cuti kepada perkerjanya sekiranya hari kelepasan am tersebut merupakan hari kelepasan am bergaji yang diperuntukkan di bawah Akta Kerja 1955 [Akta 265 dan Ordinan Buruh (Sarawak Bab 76)].
3. Majikan juga boleh menggantikannya dengan tarikh lain dan sekiranya tiada penggantian, pekerja yang bekerja pada hari berkenaan layak menerima gaji pada kadar bayaran kerja hari kelepasan am.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**Tuan Haji Hussin bin Ismail** minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan senarai syarikat-syarikat Malaysia yang menyertai rombongan dagang Perdana Menteri ke China baru-baru ini dan syarikat Malaysia yang berjaya menanda-tangani MoU berserta nilai pelaburan yang berjaya diperolehi syarikat yang terbabit.



**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Semasa lawatan rasmi YAB Perdana Menteri ke Republik Rakyat China (RRC) dari 29 Mac hingga 1 April 2023, Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri (MITI) dan agensi telah mengaturkan dua program perniagaan yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri iaitu:

i. Forum Perniagaan Malaysia-China

Forum ini telah dihadiri oleh 1,000 orang peserta yang terdiri daripada hampir 500 orang peserta dari dewan perniagaan Malaysia, usahawan tempatan, syarikat berkaitan kerajaan (*Government-Linked Companies* - GLC) dan institusi kewangan di Malaysia. Manakala, selebihnya adalah wakil syarikat dan dewan perniagaan RRC.

Antara wakil dewan perniagaan yang telah hadir ialah ahli-ahli Gabungan Dewan Perniagaan dan Perindustrian Cina Malaysia (ACCCIM), Dewan Perdagangan Malaysia-China (MCCC), Persatuan Pedagang dan Pengusaha Melayu Malaysia (PERDASAMA), Persekutuan Pekilang-Pekilang Malaysia (FMM), Dewan Perdagangan Malaysia (Hong Kong & Macau) (MAYCHAM), Dewan Perniagaan dan Perindustrian Kebangsaan Malaysia (NCCIM), dan Dewan Perniagaan dan Industri India Kuala Lumpur serta Selangor (KLSICCI) yang terdiri daripada usahawan dan syarikat-syarikat Malaysia.

Selain itu, wakil-wakil GLC tempatan dan institusi kewangan yang turut serta termasuklah Khazanah Nasional Berhad, PETRONAS, *Bank of China* (Malaysia) Berhad, HSBC Bank Malaysia dan *Asian Development Bank*.

Dalam Forum tersebut, sebanyak 19 Memorandum Persefahaman (MoU) dan Perjanjian *business-to-business* (B2B) telah ditandatangani dengan potensi pelaburan berjumlah RM69.74 bilion. MoU dan Perjanjian B2B tersebut melibatkan sektor pendidikan, pusat data, kesihatan, automotif, hartanah dan logistik.

ii. Mesyuarat Meja Bulat (*Roundtable Meeting*)

Fokus Mesyuarat Meja Bulat ini adalah untuk menarik pelaburan berimpak tinggi dan berkualiti dari RRC ke Malaysia berdasarkan sektor-sektor yang disasarkan. Oleh yang demikian, sesi Meja Bulat ini hanya tertumpu kepada pertemuan bersama pemimpin-pemimpin perniagaan RRC. Hasil mesyuarat ini, sebanyak 36 buah syarikat dari industri pembuatan dan perkhidmatan telah mengesahkan komitmen pelaburan ke Malaysia bernilai RM100.33 bilion. Sektor-sektor industri terlibat termasuk petrokimia, automotif, peralatan pengangkutan, elektrik dan elektronik, teknologi pembinaan; serta sektor perkhidmatan seperti pusat data, telekomunikasi, e-dagang, perbankan dan perkhidmatan pengangkutan udara.

Penglibatan aktif wakil-wakil dewan perniagaan, syarikat, dan institusi kewangan tempatan dan RRC jelas menunjukkan hubungan erat antara sektor swasta kedua-dua negara dan komitmen kedua-dua pihak untuk mengukuhkan hubungan ekonomi yang telah lama terjalin. Kedua-

dua program ini telah menjadi satu platform yang efektif dalam meningkatkan sinergi di antara komuniti perniagaan Malaysia dan RRC.

Justeru, MITI akan terus mengadakan program-program perniagaan seumpama ini pada masa akan datang bagi mengukuhkan lagi hubungan perdagangan, pelaburan dan perniagaan antara Malaysia dan RRC.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI**  
**ATAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan mempunyai perancangan untuk mengkaji semula tempoh menunaikan haji sedia ada sebagai salah satu inisiatif mengurangkan kos memandangkan peningkatan kos yang semakin tinggi yang memberi impak kepada kewangan dan subsidi kerajaan.

**JAWAPAN**

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM BIN HAJI  
MOKHTAR,  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kos-kos langsung untuk menunaikan haji melibatkan tiket penerbangan, penginapan, sajian makanan, pengangkutan bas serta pelbagai perkhidmatan semasa jemaah berada di Arab Saudi.
2. Peningkatan kos untuk menunaikan ibadat haji bagi jemaah Malaysia merupakan isu yang sering dibahaskan saban tahun. Peningkatan ini tidak hanya terkesan kepada umat Islam di negara ini sahaja malah ia turut memberi kesan kepada semua negara yang mengendalikan jemaah haji.
3. Setiap tahun hampir 3 juta umat Islam akan menunaikan ibadat haji. Ini menimbulkan keadaan pergerakan serentak serta suasana pembekalan dan permintaan (*supply and demand*) yang tidak seimbang.
4. Bagi pakej jemaah haji Muassasah yang dikendalikan oleh Lembaga Tabung Haji, tempoh mereka berada di Tanah Suci adalah antara 40 hingga 45 hari. Tempoh ini mengambil kira jadual penerbangan carter yang diluluskan oleh pihak berkuasa Arab Saudi.

5. Secara amnya, dengan memendekkan tempoh pakej Muassasah ini bermakna jemaah haji akan ke Arab Saudi dan mula menginap di Makkah dan Madinah semasa waktu kemuncak di mana harga tiket penerbangan dan sewaan bangunan adalah amat tinggi.
6. Tabung Haji telah berusaha untuk mengawal peningkatan kos ini dengan memeterai beberapa perjanjian kontrak jangka panjang untuk penerbangan, penginapan, sajian makan dan beberapa perkhidmatan di Arab Saudi. Dengan cara ini, harga dapat ditetapkan untuk satu tempoh masa dan tidak dinaikkan setiap tahun.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK WIRA KOH NAI KWONG**  
**TARKH : 20 JUN 2023**

**DATUK WIRA KOH NAI KWONG** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan sejauh manakah keberkesanan inisiatif pinjaman mudah kepada penternak ayam melalui Agrobank di bawah Dana Pembiayaan Agromakanan Keluarga Malaysia (DPAKM) berjumlah RM300 juta untuk membantu penternak mengatasi masalah modal pusingan akibat kenaikan kos pengeluaran yang telah berjaya menstabilkan harga ayam di pasaran tempatan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Dana Pembiayaan Agromakanan Keluarga Malaysia (DPAKM) merupakan sebuah inisiatif di bawah Pakej Perlindungan Rakyat dan Pemulihan Ekonomi (PEMULIH) yang telah diumumkan semasa Pembentangan Bajet 2022 pada 29 Oktober 2021. DPAKM menerusi Agrobank telah menawarkan pembiayaan sehingga maksima RM5 juta dengan kadar faedah yang rendah sebanyak 3% setahun beserta kemudahan moratorium sehingga 6 bulan kepada pelbagai kumpulan sasar khusus di dalam sektor ternakan, tanaman sayuran, usahawan mikro baru dan usahawan muda bagi tujuan menjana sektor pertanian dan agromakanan negara.

Daripada jumlah RM800 juta dana pinjaman yang telah diperuntukkan di bawah DPAKM, sebanyak RM300 juta adalah dikhaskan kepada subsektor ternakan ayam. Bagi tempoh setahun DPAKM ditawarkan dari Jun 2022 sehingga 31 Mei 2023, Agrobank telah meluluskan sebanyak 113 permohonan dengan jumlah pinjaman sebanyak RM117.8 juta. Penawaran dana pinjaman adalah bergantung kepada permohonan daripada pemain industri yang memerlukan sokongan pembiayaan. Bagi tujuan kelulusan, setiap permohonan akan melalui penilaian kredit oleh Agrobank dan perlu mematuhi syarat-syarat kelayakan yang ditetapkan.



Pemberian dana pembiayaan melalui DPAKM merupakan salah satu langkah intervensi Kerajaan dalam memulihkan industri ternakan ayam pasca pandemik COVID-19 serta mengatasi isu kenaikan harga makanan ternakan akibat daripada perang Rusia-Ukraine. Kesan positif dapat dilihat apabila data pengeluaran ayam pada tahun 2022 telah menunjukkan peningkatan sebanyak 6.9% pengeluaran ayam dalam negara berbanding tahun 2021. Pada tahun 2022 sebanyak 1.454 juta tan metrik ayam berjaya ditenak berbanding 1.36 juta tan metrik pada tahun 2021. Tambahan lagi, KPKM turut mengambil inisiatif-inisiatif lain untuk mengurangkan kos pengeluaran dan memastikan bekalan mencukupi di pasaran tempatan melalui pemberian subsidi kepada penternak ayam pedaging dan ayam penelur, mengawal eksport ayam hidup ke Singapura dan meningkatkan penanaman jagung bijian dalam negara.

KPKM sentiasa cakna dengan isu-isu berbangkit yang dihadapi oleh para pemain industri ternakan ayam. Justeru itu, KPKM komited untuk menyediakan sokongan pembiayaan dan inisiatif-inisiatif yang konklusif bagi memastikan pengeluaran ayam adalah stabil, kos pengeluaran yang munasabah dan keterjaminan bekalan makanan dalam negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD** minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan apakah langkah segera yang boleh dilakukan untuk memastikan harga minyak masak paket (1 kg) tidak dijual melebihi harga yang ditetapkan.

**JAWAPAN:**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Harga minyak masak paket dikawal secara pentadbiran pada harga RM2.50. Peniaga tidak boleh menjual melebihi harga maksimum tersebut kerana menyalahi syarat lesen dan arahan pengawal. Minyak masak paket mempunyai elemen subsidi supaya harga yang murah dapat dinikmati oleh pengguna.

Kerajaan mewajibkan peniaga mempamerkan tanda harga bagi setiap barang termasuklah minyak masak paket. Ini selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 9(1) Akta Kawalan Harga dan Antipencatutan 2011 yang mewajibkan mana-mana orang yang menawarkan untuk menjual apa-apa barangan harga terkawal untuk mempamerkan tanda harga dalam kedudukan yang mudah dilihat dan senang dibaca oleh mana-mana orang yang bercadang untuk membeli barangan yang dipamerkan.

KPDN sentiasa melaksanakan penguatkuasaan serta pemeriksaan untuk memastikan pematuhan penandaan harga melalui pelbagai pendekatan berterusan dan agresif, antaranya dengan pelaksanaan OPS PANTAU di seluruh Negara. Pelaksanaan OPS PANTAU ini adalah bertujuan khusus bagi memantau dan menangani isu penandaan harga dan sepanjang pelaksanaan Ops Pantau ini, sebanyak 45,681 premis telah diperiksa di seluruh negara dan sebanyak 271 kes telah diambil tindakan dengan nilai kompaun keseluruhan berjumlah RM44,200.

Pengguna dinasihatkan supaya menggunakan kuasa yang ada pada mereka termasuk membuat perbandingan harga serta membuat pilihan premis yang mempamerkan tanda harga dengan jelas serta menawarkan harga dan perkhidmatan yang berpatutan. Kuasa pengguna merupakan langkah pencegahan terbaik sebelum pengguna itu terkeliru atau dimanipulasi oleh peniaga yang tidak bertanggungjawab.

Pengguna juga disarankan untuk menyalurkan aduan yang lengkap termasuk bukti seperti resit, gambar dan alamat premis secara terus kepada pihak KPDN supaya tindakan dapat diambil secara cepat dan efektif melalui saluran yang disediakan:

- (i) Whatsapp ke 019- 279 4317 / 019-848 8000
- (ii) Portal Aduan: [e-aduan.kpdn.gov.my](http://e-aduan.kpdn.gov.my)
- (iii) [Pusat Panggilan 1800 886 800](tel:1800886800)
- (iv) [E-mel e-aduan@kpdn.gov.my](mailto:e-aduan@kpdn.gov.my)
- (v) Aplikasi telefon pintar Ez ADU
- (vi) Pusat Arahan Penguat Kuasa (ECC) 03-8882 6245 / 6088

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PROF. DATUK SERI DR. AWANG BIN**  
**SARIYAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PROF. DATUK SERI DR. AWANG BIN SARIYAN** minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah langkah jelas dan tegas Kementerian dalam memastikan penguasaan asas Bahasa Kebangsaan untuk warganegara dan sesiapa yang dipertimbangkan untuk menjadi warganegara, seperti peruntukan dalam Perlembagaan Persekutuan.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pemerolehan kewarganegaraan Malaysia bagi individu warga asing telah diperuntukkan dalam Bahagian III Perlembagaan Persekutuan melalui dua (2) kaedah iaitu pendaftaran atau penaturalisasian tertakluk kepada syarat-syarat yang ditetapkan oleh Perlembagaan Persekutuan, Kaedah-Kaedah Kewarganegaraan 1964 [LN.82/1964] serta perundangan berkaitan yang berkuatkuasa dalam peraturan imigresen.

Dalam melaksanakan pemerolehan kewarganegaraan ini selaras dengan Perlembagaan Persekutuan, Kementerian Dalam Negeri melalui Jabatan Pendaftaran Negara akan melaksanakan beberapa proses saringan antaranya ujian bertulis, temuduga secara lisan dan bersemuka melalui **Ujian Pengetahuan Bahasa Melayu (UPBM)** terhadap pemohon kewarganegaraan di bawah Perkara 16 dan 19 Perlembagaan Persekutuan. Seperti mana yang telah disyaratkan dalam Perlembagaan Persekutuan, pemohon kewarganegaraan di bawah Perkara 16 Perlembagaan Persekutuan hendaklah mempunyai pengetahuan asas Bahasa Melayu manakala pemohon kewarganegaraan di bawah Perkara 19 Perlembagaan Persekutuan hendaklah mempunyai pengetahuan yang mencukupi dalam Bahasa Melayu.

Kementerian ingin menegaskan bahawa syarat-syarat yang dinyatakan hanya melayakkan permohonan dikemukakan oleh individu warga asing untuk memperoleh kewarganegaraan Malaysia sama ada melalui pendaftaran atau penaturalisasian, jika telah memenuhi syarat-syarat

yang ditetapkan oleh Perlembagaan Persekutuan dan perundangan yang berkaitan. Namun, permohonan berkenaan tidak dijamin akan diluluskan kerana sebagai sebuah negara yang berdaulat, penganugerahan kewarganegaraan Malaysia merupakan anugerah tertinggi dan hak eksklusif Kerajaan Persekutuan yang tidak ditawarkan dan diberikan dengan sewenang-wenangnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN  
DARIPADA : YB TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN  
TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN** minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan:-

- (a) apakah pelan tindakan Kerajaan untuk mengurangkan jurang pendapatan dan pembangunan di antara negeri miskin dan maju; dan
- (b) bilakah Malaysia akan mencapai status negara maju dan berpendapatan tinggi.



**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sentiasa komited untuk memastikan agenda menangani kemiskinan dan pembangunan inklusif dilaksanakan dalam rancangan-rancangan pembangunan negara. Usaha ini adalah untuk menangani ketidakseimbangan sosioekonomi dan menggalakkan pertumbuhan yang saksama antara wilayah dan negeri. Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021 - 2025 (RMKe-12) telah menggariskan beberapa strategi jangka sederhana dan panjang untuk menangani jurang pendapatan dan pembangunan di antara negeri miskin dan maju dari pelbagai dimensi.

Langkah bagi menggalakkan perancangan pembangunan wilayah yang terselaras dan bersepadu juga akan dilaksana melalui kerjasama yang lebih baik dengan agensi di peringkat Kerajaan Persekutuan dan kerajaan negeri, termasuklah dengan Pihak Berkuasa Koridor. Pembangunan di lima (5) koridor ekonomi wilayah akan terus diberi perhatian. Fokus akan diberi kepada penarikan pelaburan berkualiti khususnya melibatkan aktiviti ekonomi dengan nilai ditambah yang tinggi agar dapat mewujudkan peluang pekerjaan dan keusahawanan.

Dalam aspek agihan peruntukan pembangunan, Kerajaan komited untuk mengagihkan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan pembangunan asas (DE Asas) kepada enam negeri kurang membangun iaitu Perlis, Kedah, Terengganu, Kelantan, Sabah dan Sarawak. Peruntukan DE Asas yang diluluskan di bawah *Rolling Plan* 3 Tahun 2023 bagi negeri-negeri tersebut adalah sebanyak RM17,941.39 juta. Beberapa projek pembangunan yang berimpak tinggi yang

mempunyai kos yang tinggi sedang giat dilaksanakan di negeri-negeri tersebut bagi merangsang pertumbuhan sosioekonomi.

Usaha Kerajaan untuk menangani kemiskinan adalah terutamanya melalui inisiatif penjana pendapatan dan peningkatan kualiti hidup melalui program-program yang diselaras dan dilaksanakan. Peruntukan DE berkaitan pembasmian kemiskinan dalam Belanjawan 2023 adalah sebanyak RM4.62 bilion iaitu RM750 juta untuk Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) dibawah Kementerian Ekonomi dan RM3.9 bilion bagi projek pembaikan luar bandar dan program-program membasmi kemiskinan sekitar.

Di samping itu, melalui pendekatan keseluruhan negara, Kerajaan Negeri, sektor swasta serta pertubuhan antarabangsa dan masyarakat sivil turut memainkan peranan penting dalam pembasmian kemiskinan tegar seperti berikut:

- (i) Sabah dan Sarawak bersetuju untuk menggunakan sebahagian bayaran hasil petroleum untuk program pembasmian kemiskinan. Kelantan dan Terengganu akan memperuntukkan sebahagian daripada Wang Ihsan untuk membantu golongan miskin;
- (ii) Sumbangan sosial korporat sehingga RM250 juta bagi menumpukan usaha membantu golongan rakyat termiskin; dan

- (iii) *United Nations Development Programme* (UNDP) dan Kumpulan Rentas Parti Parlimen Malaysia diperuntukkan RM30 juta bagi memperbanyak aktiviti berkaitan Matlamat Pembangunan Lestari (*Sustainable Development Goals, SDG*).

Tuan Yang di-Pertua,

Penentuan status negara berpendapatan tinggi adalah berasaskan tahap minimum pendapatan negara kasar (PNK) per kapita yang ditetapkan oleh Bank Dunia. Peralihan daripada ekonomi berpendapatan sederhana kepada ekonomi berpendapatan tinggi memerlukan perubahan struktur ekonomi secara holistik disumbang oleh ekonomi berasaskan pengetahuan dan pembangunan industri berimpak tinggi. Selain itu, sektor perkhidmatan bernilai tambah yang tinggi akan menyumbang kepada peningkatan pendapatan negara secara keseluruhan dan mencapai status negara maju dengan tempoh yang singkat.

Secara amnya, ekonomi Malaysia telah berkembang dengan baik melalui peralihan struktur daripada ekonomi berasaskan pertanian dan komoditi kepada pembuatan dan perkhidmatan. Walau bagaimanapun, Malaysia masih kekal dalam kategori negara berpendapatan pertengahan sejak tahun 1992.

Terdapat pelbagai cabaran yang mengekang Malaysia mencapai sasaran negara berpendapatan tinggi. Pada peringkat global, cabaran termasuk ketidaktentuan persekitaran luaran dan konflik geopolitik yang berlarutan. Manakala, pada peringkat domestik, tahap produktiviti yang rendah, pasaran modal terhad, kekurangan tenaga kerja berkemahiran serta

tahap inovasi dan R&D yang rendah merupakan cabaran yang perlu ditangani segera. Kebergantungan tinggi terhadap pekerja berkemahiran rendah mengakibatkan kenaikan upah dan gaji yang perlahan di Malaysia, seterusnya menyukarkan mencapai negara berpendapatan tinggi. Selain itu, Malaysia masih belum bersedia sepenuhnya untuk bersaing dengan negara berpendapatan tinggi dari segi kemajuan teknologi.

Berdasarkan pencapaian ekonomi semasa, Malaysia dijangka akan mencapai status negara berpendapatan tinggi pada tahun 2026, sekiranya kadar pertumbuhan kekal berada pada kadar 4% hingga 5% dan pengukuhan kadar pertukaran mata wang asing bagi tempoh tiga tahun akan datang. Bank Dunia menjangkakan Malaysia akan mencapai status tersebut antara tahun 2024 hingga 2028.

Kerajaan komited untuk memastikan Malaysia mencapai negara berpendapatan tinggi seperti yang disasarkan. Dalam hubungan ini, Kerajaan perlu memastikan negara segera ditransformasi sebagai negara berteknologi tinggi iaitu daripada hanya sebagai pengguna teknologi kepada pencipta dan pembangun teknologi. Pelaksanaan strategi ini dijangka mampu menarik lebih banyak pelaburan berkualiti, khususnya yang tertumpu dalam teknologi termaju.

Kerajaan yakin bahawa segala perancangan dan pelaksanaan projek pembangunan serta pelbagai strategi ini akan menarik pelaburan untuk mengurangkan jurang pendapatan dan pembangunan di antara negeri miskin dan maju. Ia sekaligus dapat mempercepat pencapaian ke arah negara berpendapatan tinggi serta seterusnya akan memberikan pelbagai manfaat kepada kesejahteraan penduduk.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO DR NUING JELUING**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO DR. NUING JELUING** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah kesan pindaan Perlembagaan yang memansuhkan hukuman mati mandatori kepada mereka yang sedang menunggu hukuman dilaksanakan. Adakah kemungkinan pindaan itu akan mengalakkan penyalahgunaan dadah dan penjenayah melampau akan berlaku.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pemansuhan hukuman mati mandatori adalah satu inisiatif yang telah diteliti, dikaji, dan dipertimbangkan oleh Kerajaan sejak dari tahun 2012 lagi. Kerajaan MADANI telah berjaya mengambil langkah konkrit dalam memansuhkan hukuman mati mandatori dan beberapa pindaan yang berbangkit susulan pemansuhan tersebut.
2. Pada 17 Mac 2023, Jemaah Menteri antara lain, bersetuju dengan Rang Undang-Undang (RUU) Pemansuhan Hukuman Mati Mandatori 2023 dan RUU Semakan Hukuman Mati dan Pemenjaraan Sepanjang Hayat (Bidang Kuasa Sementara Mahkamah Persekutuan) 2023. Berikutan persetujuan Jemaah Menteri, Bacaan di Dewan Rakyat telah selesai pada 3 April 2023 dan Bacaan di Dewan Negara telah selesai pada 10 April 2023.
3. Keputusan pemansuhan hukuman mati mandatori dibuat dengan mengambil kira semua faktor termasuk kesan pemansuhan hukuman mati mandatori terhadap peningkatan kadar kes jenayah. Selain itu, Kerajaan berpendirian bahawa keputusan yang dibuat itu adalah selaras dengan kedudukan amalan terbaik antarabangsa dan kajian-kajian yang tersedia ada mengenai kesan pencegahan terhadap penjenayah dan/atau masyarakat umum.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK JOHN AMBROSE** minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah inisiatif yang dilaksanakan oleh Kementerian bagi mengawal dan memantau harga tiket penerbangan domestik yang pada kebanyakan masa adalah mahal dan tidak berpatutan terutamanya bagi Sabah dan Sarawak, terutamanya apabila tiba musim perayaan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang Di Pertua,

1. Sebagai sebuah Kerajaan yang berteraskan Malaysia Madani, Kementerian Pengangkutan memandang serius akan keluhan dan rungutan rakyat mengenai harga tambang tiket penerbangan yang tinggi serta di luar kemampuan terutamanya menjelang musim perayaan.
2. Untuk makluman Yang Berhormat, harga tiket umumnya akan meningkat pada musim cuti dan perayaan disebabkan permintaan yang tinggi untuk tempoh perjalanan yang sama. Hal ini adalah kerana syarikat-syarikat penerbangan menggunakan mekanisme *dynamic pricing* dan menjual tiket berdasarkan *Reservation Booking Designator* (RBD) di mana tiket dijual mengikut bakul harga ("*price buckets*") yang ditetapkan. Melalui mekanisme *dynamic pricing*, tiket dalam bakul harga yang murah akan dijual terlebih dahulu dan harga tiket akan semakin meningkat apabila tiket dalam sesuatu bakul harga itu habis dijual.
3. Bagi menangani masalah harga tiket penerbangan yang tinggi semasa musim puncak, Kementerian Pengangkutan telah mengadakan perbincangan dengan Suruhanjaya Penerbangan Malaysia (MAVCOM) dan syarikat-syarikat penerbangan domestik bagi memastikan harga tiket penerbangan yang ditawarkan adalah kompetitif. Hasil perbincangan tersebut, syarikat-syarikat penerbangan telah bersetuju untuk menambah kapasiti penerbangan dari semasa ke semasa bergantung kepada permintaan.

4. Kementerian Pengangkutan melalui MAVCOM akan meneruskan pemantauan terhadap harga tiket penerbangan bagi semua laluan penerbangan domestik termasuklah laluan-laluan di antara Semenanjung Malaysia dengan Wilayah Sabah dan Sarawak.

5. Selain itu, Jemaah Menteri pada 17 Mei 2023 telah bersetuju untuk melaksanakan bantuan subsidi pembelian tiket penerbangan sehala bagi laluan-laluan dari Semenanjung Malaysia ke Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan sempena perayaan Pesta Kaamatan pada 30 Mei 2023 dan Hari Gawai pada 1 Jun 2023. Ini melibatkan inisiatif Kerajaan membeli semua baki tiket penerbangan sehala dari Semenanjung Malaysia ke Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan semasa tempoh tiga hari perjalanan sebelum tarikh sambutan kedua-dua perayaan tersebut yang kemudiannya dijual dengan harga maksimum RM300 atau mengikut harga sebenar tambang sekiranya harga tiket tersebut kurang daripada RM300. Harga ini tidak termasuk cukai dan fi.

6. Kementerian Pengangkutan dengan kerjasama Batik Air juga telah menyediakan perkhidmatan penerbangan sewa khas (*charter*) bagi laluan Johor Bahru-Sibu memandangkan tiket penerbangan untuk laluan tersebut telah habis dijual dengan penetapan harga yang sama seperti penerbangan berjadual.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' DR. AHMAD AZAM BIN**  
**HAMZAH**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan Malaysia masih mengimport sejumlah besar produk pertanian seperti beras, gula dan daging yang menyebabkan kebergantungan kepada produk import dan situasi ini mengganggu kestabilan bekalan produk pertanian di dalam negara. Apakah langkah-langkah Kerajaan bagi menangani masalah ini.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) komited untuk mempertingkatkan pengeluaran secara domestik bagi mengurangkan kebergantungan kepada import seterusnya merapatkan jurang imbalan dagangan (*balance of trade*) sektor agromakanan. Keterjaminan makanan boleh dipenuhi sama ada melalui pengeluaran tempatan atau sumber import. Sumber import diperlukan kerana terdapat komoditi makanan yang tidak dapat dihasilkan secara domestik disebabkan oleh faktor kesesuaian iklim, tidak ekonomik, kekangan sumber tanah dan tenaga kerja.

Bagi mengurangkan jumlah import makanan dan memastikan kestabilan bekalan sumber makanan di dalam negara, Kementerian melalui jabatan dan agensi melaksanakan pelbagai strategi seperti yang digariskan melalui Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 (DAN 2.0) berdasarkan lima (5) teras dasar seperti berikut:

- (i) mendukung pemodenan dan pertanian pintar;
- (ii) memperkukuh pasaran domestik dan meningkatkan hasil keluaran yang mempunyai permintaan tinggi;
- (iii) membangun bakat yang memenuhi permintaan industri;
- (iv) meningkatkan amalan pertanian dan sistem makanan yang mampan; dan
- (v) menyediakan ekosistem perniagaan yang kondusif dan kerangka institusi yang kukuh.

Selain itu, beberapa langkah turut diambil dalam memastikan penghasilan pengeluaran secara domestik, antaranya:

- (i) penerapan penerimgunaan teknologi moden seperti automasi dan mekanisasi serta memanfaatkan keupayaan *Internet of Things* (IoT), *Artificial Intelligence* (AI) dan *Big Data Analytic* bagi menyokong pertanian pintar;
- (ii) pengukuhan rantai bekalan melalui FAMA dalam memastikan kecukupan dan menjamin keterjaminan makanan;
- (iii) pemerkasaan peranan Pertubuhan Peladang dan Persatuan Nelayan dalam meningkatkan penglibatan ahli bagi pengeluaran makanan;
- (iv) pelaksanaan program agropreneur muda bagi menarik golongan belia menyertai aktiviti agromakanan;
- (v) pelaksanaan program berskala besar seperti SMART Sawah Berskala Besar (SMART SBB) bagi meningkatkan pengeluaran beras dan mengurangkan kos;
- (vi) perluasan industri penternakan ruminan dengan memberi tumpuan kepada pemerkasaan lembu pedaging melalui program pembiakbakaan; dan

- (vii) pembentukan jalinan kerjasama dalam bentuk kolaborasi bersama-sama Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC), GLC milik Kerajaan Negeri dan Koridor Wilayah Ekonomi ke arah pemerkasaan kawasan pengeluaran tanaman dan aktiviti agromakanan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA**  
**ANIFAH BIN AMAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA ANIFAH BIN AMAN** minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah perancangan Kerajaan untuk pemberian subsidi feri kepada pengguna yang menggunakan perkhidmatan terus dari Kota Kinabalu ke W.P Labuan bagi merancakkan lagi kegiatan ekonomi di W. P. Labuan.



**JAWAPAN**

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, buat masa ini, tiada perancangan di peringkat Kementerian ini untuk menyediakan sebarang subsidi bagi tambang feri. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Kementerian Kewangan (MOF) sedang memperhalusi dasar-dasar berkaitan pemberian subsidi. Sehubungan itu, segala keputusan berkaitan pemberian subsidi adalah tertakluk kepada penetapan yang dikuatkuasakan oleh Kerajaan dari semasa ke semasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan statistik jumlah permohonan dan pengambilan pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia ke Program Matrikulasi Kementerian Pendidikan Malaysia mengikut kaum bermula tahun 2018 ke tahun 2023.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan menetapkan dasar pengambilan pelajar ke Program Matrikulasi adalah tertakluk kepada kuota 90 peratus bagi pelajar Bumiputera dan 10 peratus bagi pelajar bukan Bumiputera. Bagi pengagihan kuota 10 peratus kepada pelajar bukan Bumiputera, Kerajaan telah memutuskan bahawa peratusan pengambilan pelajar adalah mengikut nisbah 5.43 peratus untuk kaum Cina, 3.72 peratus untuk kaum India dan 0.85 peratus untuk lain-lain. Oleh demikian, tawaran kemasukan ke Program Matrikulasi adalah mengikut komposisi yang telah ditetapkan.

Berdasarkan kuota pengambilan sedia ada, bagi sesi 2018 hingga 2023, jumlah tawaran bagi pengambilan pelajar Program Matrikulasi KPM ialah 30,000 tempat. Sehingga kini KPM masih mengekalkan dasar sedia ada dengan memperuntukkan 27,000 tempat kepada pelajar Bumiputera dan 3,000 tempat lagi kepada pelajar bukan Bumiputera selaras dengan penetapan kuota 90:10.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK BOBBEY BIN SUAN** minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan bagaimanakah keberkesanan Pelan Strategik Kesihatan Mental Kebangsaan 2020-2025 bagi mendepani isu kesihatan mental dan apakah status terkini penubuhan Pusat Kecemerlangan Kesihatan Mental Kebangsaan (NCEMH).

**JAWAPAN**

Tuan Yang Dipertua,

1. Pelan Strategik Kesihatan Mental Kebangsaan 2020 – 2025 merupakan satu dokumen polisi yang telah dibangunkan pada tahun 2020 berdasarkan pendekatan kesihatan awam yang memfokuskan kepada strategi promosi kesihatan mental, kolaborasi bersama agensi-agensi kerajaan dan bukan kerajaan, kesiapsiagaan perkhidmatan kesihatan mental semasa krisis dan bencana serta usaha pencegahan tingkah laku bunuh diri.
2. Pelaksanaan Pelan Strategik tersebut yang berpandukan kepada lapan (8) strategi-strategi yang telah digariskan diukur keberkesanannya berdasarkan pencapaian indikator-indikator bagi aktiviti-aktiviti dalam setiap strategi seperti berikut:
3. Bagi strategi pertama iaitu **meningkatkan tadbir urus dan kerangka peraturan**, KKM telah menubuhkan Majlis Penasihat Promosi Kesihatan Mental yang merupakan satu platform tadbir urus untuk membantu pelaksanaan aktiviti dan program yang melibatkan promosi dan advokasi kesihatan mental. Keahlian majlis ini adalah pakar-pakar dalam kesihatan awam dan NGO yang bergiat dalam bidang yang berkait rapat dengan promosi kesihatan mental masyarakat.
4. Strategi kedua dan ketiga iaitu **meningkatkan aksesibiliti kepada perkhidmatan kesihatan mental dan surveilan kesihatan mental**, antara inisiatif yang telah berjaya dilaksanakan adalah menerusi:

- (i) Perkhidmatan kesihatan mental di 1,161 Klinik Kesihatan, 60 buah hospital, 34 buah pusat Kesihatan Mental Masyarakat (MENTARI), dan empat (4) institusi mental yang meliputi aspek promosi, pencegahan, pengesanan awal dan rehabilitasi. KKM juga telah menambah baik Perkhidmatan Kesihatan Mental di Klinik Kesihatan Primer dengan meningkatkan aksesibiliti perkhidmatan kesihatan mental kepada kanak-kanak dan remaja menerusi Klinik Mesra Remaja;

- (ii) **Perluasan perkhidmatan kaunseling di peringkat kesihatan primer melalui penempatan 200 kaunselor secara kontrak (CFS).**

Kaunselor kontrak ini telah ditempatkan di 138 Pejabat Kesihatan Daerah bagi memberikan perkhidmatan secara berjadual di 831 klinik kesihatan di seluruh negara. Selain itu, terdapat juga Badan Bukan Kerajaan yang berperanan dalam menyampaikan perkhidmatan kaunseling dan sokongan psikososial di peringkat komuniti; dan

- (iii) **Digitalisasi Kesihatan Mental Menerusi MySejahtera.**

KKM juga telah memulakan perkhidmatan saringan kesihatan mental melalui aplikasi MySejahtera bagi tujuan mengesan awal individu-individu yang mempunyai kesihatan mental dan memerlukan bantuan.

**5. Bagi strategi keempat dan kelima iaitu meningkatkan kemahiran dan kapasiti anggota dalam mengendalikan masalah kesihatan mental dan kolaborasi antara agensi, beberapa latihan telah berjaya dilaksanakan iaitu:**

- (i) **Latihan Psychological First Aid (PFA)** yang telah diberikan kepada anggota kesihatan, sukarelawan, badan bukan kerajaan dan agensi-agensi yang berkaitan;

- (ii) **Pembangunan Modul Latihan Pencegahan Bunuh Diri Kepada Petugas Barisan Hadapan**

KKM telah membangunkan Modul Latihan Pencegahan Bunuh Diri Kepada Petugas Barisan Hadapan dan latihan di peringkat kebangsaan telah dilaksanakan secara berkala yang melibatkan anggota-anggota kesihatan, polis dan bomba. Latihan *negotiation skills* kepada polis dan bomba juga telah dilaksanakan pada Jun 2023 melibatkan seramai 40 anggota – anggota petugas barisan hadapan;

- (iii) **Pelaksanaan Latihan Kesihatan Mental Remaja**

Latihan kesihatan mental remaja kepada guru menggunakan Modul Minda Sihat (KPM) dan Modul Kesihatan Mental Remaja (KKM) meliputi saringan, intervensi kesihatan mental dan mengenalpasti risiko tingkah laku bunuh diri. Pelajar yang dikenal pasti mengalami masalah emosi atau tingkah laku akan dirujuk ke fasiliti kesihatan untuk penilaian dan rawatan selanjutnya; dan

- (iv) **Pemeriksaan komuniti setempat dalam usaha mengendalikan isu permasalahan kesihatan mental dan tingkah laku bunuh diri secara bersepadu.**

Bagi tujuan ini, seramai 50 orang ketua-ketua masyarakat setempat dan sukarelawan telah diberi latihan turut diberi latihan untuk mengenalpasti masalah kesihatan mental serta memberi

bantuan sokongan kepada ahli masyarakat yang memerlukan bantuan.

6. **Strategi keenam iaitu meningkatkan promosi kesejahteraan dan kesihatan mental kepada kumpulan sasar telah berjaya dilakukan menerusi Implementasi kempen *Let's TALK* Minda Sihat merentas agensi.** Kempen ini merupakan kolaborasi pintar (*smart partnership*) bersama agensi-agensi kerajaan, bukan kerajaan dan NGO dalam usaha mempertingkatkan kesedaran kesihatan mental secara meluas bagi mengatasi stigma terhadap kesihatan mental dalam kalangan masyarakat.

7. **Strategi ketujuh iaitu bagi memperkukuhkan kesiapsiagaan dan perkhidmatan kesihatan mental semasa kecemasan, krisis dan bencana,** KKM berjaya membangunkan Program Perkhidmatan Kesihatan Mental dan Sokongan Psikososial atau *Mental Health Psychosocial Support (MHPSS)* yang bertujuan untuk membantu memberi sokongan emosi kepada masyarakat umum. **Sekurang-kurangnya satu (1)** Pasukan MHPSS telah ditubuhkan di setiap daerah yang terdiri daripada pakar-pakar perubatan (kesihatan awam, psikiatri, perubatan keluarga), pegawai perubatan, pegawai psikologi kaunseling (kaunselor), pegawai psikologi klinikal dan paramedik. Pasukan ini memberikan perkhidmatan saringan, bantuan awal psikologi (*PFA* atau *Psychological First Aid*), psikopendidikan, tele-psikososial dan tele kaunseling kepada orang awam dan petugas barisan hadapan yang memerlukan.



8. Bagi strategi kelapan iaitu menangani isu tingkah laku bunuh diri, antara inisiatif yang berjaya dilaksanakan adalah:

- (i) Mewujudkan Perkhidmatan Talian Bantuan Krisis Kesihatan Mental Kebangsaan – Talian HEAL 15555; dan
- (ii) Pemansuhan Seksyen 309 Kanun Keseksaan iaitu Dekriminalisasi Cubaan Bunuh Diri.

9. Setelah hampir tujuh (7) bulan beroperasi Oktober 2022 hingga Jun 2023 Talian HEAL 15555 telah menerima sejumlah **18,264** panggilan. Daripada jumlah ini, sebanyak **12,181 (67%)** klien telah menerima bantuan sokongan dan emosi manakala sebanyak **6,083 (33%)** klien telah diberikan intervensi khusus oleh Pegawai Psikologi Kaunseling. Sebanyak **169** kes tingkah laku bunuh diri meliputi idea bunuh diri dan cubaan bunuh diri. Daripada jumlah ini, **67** kes idea bunuh diri telah diberikan intervensi dan **102** kes cubaan bunuh diri telah Berjaya dirujuk dengan mengaktifkan MERS999 dan mendapat kerjasama daripada pihak PDRM dan Jabatan Kecemasan. Mereka ini berjaya dibawa ke hospital bagi mendapatkan rawatan.

10. Pemansuhan Seksyen 309 telah pun diluluskan oleh di Dewan Rakyat pada 22 Mei 2023. Pemansuhan Seksyen 309 bermaksud Cubaan Bunuh Diri bukanlah lagi satu jenayah. Susulan pemansuhan ini, pindaan Akta Kesihatan Mental juga telah dilakukan bagi meningkatkan kapasiti dan memberikan kuasa bagi menyelamatkan individu yang melakukan cubaan bunuh diri iaitu dengan mewujudkan Pegawai Intervensi Krisis yang terdiri daripada PDRM, Bomba, Angkatan Pertahanan Awam, Maritim Malaysia dan Jabatan Kebajikan Malaysia.

Pegawai Intervensi Krisis ini diberi kuasa untuk menangkap dan membawa individu yang cuba bunuh diri terus ke hospital bagi menjalani penilaian lanjut dan diberi rawatan sewajarnya dan kemudian dirujuk untuk mendapatkan rawatan psikiatri, kaunseling dan sokongan psikososial.

11. Kementerian Kesihatan akan terus komited dalam memastikan sasaran bagi setiap strategi dalam Pelan Strategik Kesihatan Mental Kebangsaan (2020–2025) ini tercapai bagi meningkatkan mutu perkhidmatan kesihatan mental negara serta memastikan kesejahteraan mental masyarakat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI**  
**IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI IDRIS** minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan apakah punca bekalan gula tidak mencukupi di pasaran dan langkah catuan terpaksa dilakukan serta langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak Kementerian untuk menangani isu ini.

**JAWAPAN:**

**Yang di-Pertua,**

Kementerian telah mengenalpasti gangguan bekalan gula telah berlaku di empat (4) buah Negeri iaitu Kelantan, Terengganu, Pahang dan Kedah adalah berpunca daripada penghantaran bekalan yang tergendala kerana majoriti pekerja yang membawa lori bekalan bercuti sempena perayaan Hari Raya Aidilfitri tempoh hari. Oleh itu, terjadi kekurangan bekalan di peringkat pemborong yang turut menyebabkan bekalan di semua peringkat pemborong lapisan kedua dan peruncit tidak mendapat bekalan gula.

Susulan itu, KPDN telah mengadakan perbincangan dengan pengilang utama gula iaitu syarikat MSM dan CSR. Hasil perbincangan khas tersebut, pihak pengilang telah memberi jaminan bahawa keadaan kekurangan bekalan akan dipulihkan semula.

KPDN juga telah menubuhkan Pasukan Petugas Khas (PPK) di bawah tugas operasi bersepadu yang dinamakan sebagai OPS MANIS. Tujuannya adalah untuk membuat tindakan kawalan dan penguatkuasaan secara serampang dua mata bagi memulihkan gangguan bekalan gula di setiap lapisan rantai pembekalan, memastikan tidak berlaku '*panic buying*', memastikan pematuhan undang-undang dipraktik oleh setiap peniaga, pemantauan ke atas keberadaan inventori stok penimbal gula (*stockpile*) di kilang atau gudang penyimpanan serta memastikan tiada isu penyeludupan gula ke negara jiran.

Pasukan Petugas Khas Kementerian yang berada di lapangan telah bekerjasama dengan syarikat MSM dan CSR melalui perkongsian maklumat pemborong yang belum menerima bekalan dan kawasan-kawasan yang tiada bekalan. Manakala, pihak MSM dan CSR akan memberikan fokus penghantaran kepada maklumat yang diberikan tersebut. Hasil dari kerjasama Kementerian dan dua (2) pengilang utama gula ini telah memberi impak positif dan didapati isu gangguan bekalan telah semakin pulih. Pemborong-pemborong utama di kedua-dua negeri telah menerima bekalan daripada pengilang secara berperingkat untuk diedarkan kepada pemborong dan peruncit di seluruh Kawasan yang terjejas.

Bagi menjamin bekalan yang mencukupi di seluruh Malaysia, Arahan Pengawal Bekalan Di Bawah Peraturan-Peraturan Kawalan Bekalan 1974 (P.U. (A) 103/1974) Berhubungan Dengan Pelaksanaan Stok Penimbal (Stockpile) Bagi Gula Putih Bertapis telah dikeluarkan pada 6 Disember 2021. Arahan simpanan had inventori stok penimbal bagi syarikat MSM adalah sebanyak 32,000 MT dan syarikat CSR sebanyak 21,000 MT. Hasil semakan Kementerian mendapati kedua-dua syarikat MSM dan CSR mematuhi arahan yang dikeluarkan ini.

Berkuatkuasa 1 Jun 2023 melalui Arahan Pengawal Bekalan di bawah Peraturan-Peraturan Kawalan Bekalan 1974, Kementerian ini telah mengeluarkan arahan berhubung jumlah pengeluaran dan pengedaran gula pasir putih bertapis (kasar dan halus) pek 1 kg dan 2 kg bagi dua buah kilang pengeluar gula utama dalam negara iaitu MSM dan CSR. Masing-masing perlu mengeluarkan dan mengedarkan barang kawalan tersebut dalam kuantiti 24,000 dan 18,000 tan metrik sebulan. Tujuan arahan ini dikeluarkan adalah untuk memastikan bekalan gula pasir putih

bertapis (kasar dan halus) pek 1 kg dan 2 kg sentiasa mencukupi dan mudah didapati dalam pasaran.

Manakala di peringkat pemborong utama gula juga turut dikeluarkan arahan pengawal bekalan di bawah Peraturan yang sama iaitu mereka perlu memastikan gula pasir putih bertapis kasar dan halus yang diterima dari pengilang diedarkan kepada pelanggan dengan segera. Tujuannya adalah untuk mengelakkan ketiadaan bekalan gula putih bertapis kasar dan halus dalam pasaran ekoran daripada kelulusan kerajaan membenarkan pengilang gula tempatan menghasilkan gula pasir putih bertapis jernih dan mula dijual di pasaran pada 25 Mei 2023 dengan harga yang tidak dikawal oleh kerajaan serta ia tidak tertakluk kepada Perintah Kawalan Harga dan Antipencatutan (Penentuan Harga Maksimum) (No.3) 2018.

Dalam masa yang sama, bagi memastikan isu gula ditangani secara lebih holistik diseluruh negeri, **Op Manis 2.0** telah dilancarkan pada **6.6.2023** sehingga **30.6.2023**. Tujuannya adalah bagi memastikan kestabilan bekalan gula di dalam negara dengan pemantauan secara lebih komprehensif dan menyeluruh dijalankan serta mengambil tindakan tegas ke atas mana-mana pihak yang melanggar undang-undang di bawah Akta Kawalan Bekalan 1961 serta perundangan lain yang berkaitan. KPDN telah memutuskan bahawa mana-mana pihak yang melakukan **tiga (3) kesalahan** berikut akan **digantung lesen untuk siasatan** dan jika terbukti kesalahan akan **dibatalkan lesen dan seterusnya disenarai hitamkan** :-

- i. Menjual gula putih bertapis kasar dan halus secara bersyarat dengan barangan lain serta termasuklah dengan gula jernih

- ii. Menyorok bekalan; dan
- iii. Menjual melebihi harga kawalan.

**KPDN** ingin menegaskan kepada setiap pihak yang terlibat dirantaian perbekalan gula supaya terus mematuhi peruntukan undang-undang berkaitan penjualan gula dan tiada mana-mana pihak boleh menyorok, enggan menjual atau mengenakan penjualan bersyarat serta menjalankan urusaniaga gula tanpa lesen. Orang ramai turut disarankan agar menjadi “mata dan telinga’ kepada pihak Kementerian dengan menyalurkan aduan dan maklumat melalui salah satu saluran aduan rasmi Kementerian iaitu :-

- I. WhatsApp 019-279 4317 / 019-848 8000;
- II. Portal e-Aduan KPDN iaitu <http://e.aduan.kpdn.gov.my>;
- III. Call Centre 1-800-886-800;
- IV. E-mel ([e-aduan@kpdn.gov.my](mailto:e-aduan@kpdn.gov.my));
- V. Aplikasi Telefon Pintar Ez ADU KPDN, dan;
- VI. Bilik Gerakan Penguatkuasaan 03-88826088/6245.

Ingin ditegaskan di sini, Kementerian tidak pernah mengeluarkan arahan kepada mana-mana rantaian pengedaran untuk mencatu bekalan. Bekalan gula di pasaran tempatan masih mencukupi dan mudah diperolehi pengguna.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK RAZALI BIN IDRIS** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan penjelasan di atas kegagalan raih sasaran 40 pingat emas yang ditetapkan pada Sukan SEA Kemboja dan apakah pasca nilai terhadap kontinjen Malaysia yang mencatat pencapaian terburuk dalam sejarah Sukan SEA.



**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kita banyak melihat dan mendengar berita berkenaan pencapaian skuad pasukan kebangsaan dalam temasya Sukan SEA yang lalu, termasuk yang positif dan negatif. Terima kasih saya ucapkan kepada Ahli Yang Berhormat kerana mengutarakan soalan ini dan membolehkan perkara ini direkodkan dalam Dewan yang mulia ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Temasya Sukan SEA ke-32 di Kemboja telah melibatkan penyertaan kontinjen Malaysia seramai 674 atlet dan 312 pegawai termasuk sekretariat dan pasukan sokongan perubatan. Secara rasminya kontinjen Malaysia berjaya meraih 34 pingat emas, 45 perak iaitu lapan pingat melebihi sasaran dan 96 gangsa iaitu 32 pingat melebihi sasaran serta menduduki tangga ketujuh keseluruhan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kontinjen Malaysia telah menetapkan sasaran sebanyak 141 pingat secara keseluruhan dan berjaya mengatasi sasaran berkenaan apabila memenangi 175 pingat keseluruhan. Pada kali ini, kontinjen Malaysia telah menyertai 41 peratus daripada keseluruhan acara yang dipertandingkan dan telah menetapkan sasaran 40 pingat emas, 37 perak dan 64 gangsa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada temasya kali ini, negara tuan rumah telah mengambil keputusan untuk tidak mempertandingkan beberapa acara yang dijangka memberi harapan 18 pingat emas kepada negara dan memperkenalkan beberapa sukan tradisi negara mereka yang menawarkan 93 pingat emas.

Selain itu, negara tuan rumah juga telah menyenaraikan ramai atlet naturalisasi dalam acara sukan utama dan mengubah beberapa peraturan berkaitan peringkat umur. Semua perkara berkenaan telah menyempitkan peluang untuk meraih pingat bagi kontinjen Negara secara keseluruhannya. Mengambil kira strategi tuan rumah ini, sebahagian daripada strategi dan penetapan awal penyertaan Malaysia ke Sukan SEA pada kali ini ialah memberikan pendedahan dan peluang yang lebih luas kepada atlet muda dan pelapis untuk bertanding buat kali pertama di temasya antarabangsa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seramai 427 atau 63 peratus atlet yang bertanding pada kali ini berumur di bawah 23 tahun, manakala 423 atau 62 peratus merupakan atlet yang pertama kali menyertai temasya ini.

Walaupun muda dan ada yang bertanding buat kali pertama, atlet Malaysia tetap mempamerkan semangat juang tinggi dan ada antara mereka yang telah mencipta kejayaan luar biasa ialah seperti Grace Wong yang mencipta rekod baharu Sukan SEA melalui acara Tukul Besi. Selain itu, tujuh rekod kebangsaan turut dicipta masing-masing menerusi tiga dari sukan Akuatik-Renang, dua dari Olahraga dan dua dari Angkat Berat. Selain itu, sebanyak 28 catatan peribadi terbaik (*personal best*) berjaya dilakar oleh atlet-atlet berbakat besar ini.

Sebagai langkah ke hadapan, persatuan sukan kebangsaan akan diwajibkan untuk mengemukakan pelan perancangan jangka pendek dan jangka panjang bagi memastikan Malaysia dapat bersaing dengan negara lain seperti Singapura, Thailand dan Vietnam bukan sahaja di temasya Sukan SEA seterusnya di Thailand tetapi temasya sukan lain seperti Sukan Asia dan Sukan Olimpik.

Penekanan khusus akan diberikan kepada acara sukan yang menawarkan banyak pingat seperti renang dan olahraga dan sukan yang telah berjaya meraih pingat seperti sukan mempertahankan diri dan sukan terjun. Selain itu, fokus juga akan diberikan kepada atlet negara yang mempunyai potensi tinggi seperti Shereen Vallabouy dan Umar Osman supaya mereka boleh meningkatkan prestasi dan lebih bersedia untuk mengharungi temasya sukan yang akan datang.

Seterusnya, penekanan juga akan diberikan kepada aspek penyediaan infrastruktur dan kemudahan latihan kepada acara sukan berpotensi untuk membawa pulang pingat seperti sukan Larian Berhalangan dan Hoki Dalam Dewan yang pada kali ini telah berjaya membawa pulang pingat perak dan gangsa walaupun pertama kali mengambil bahagian.

Selain itu, Kementerian turut menggalakkan bekas atlet kebangsaan untuk membantu menyumbang ke arah pembangunan sukan negara. Model *Road to Gold* (RTG) merupakan satu mekanisme yang boleh dicontohi di mana ramai atlet cemerlang kebangsaan di peringkat antarabangsa berpadu tenaga untuk merealisasikan impian Olimpik negara.

Kementerian juga akan berusaha untuk mengoptimumkan mekanisme geran padanan untuk membantu pemenang pingat perak dan gangsa meningkatkan prestasi dan ranking mereka serta mengupayakan peluang mereka untuk meraih pingat di temasya akan datang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kementerian telah mewajibkan semua persatuan sukan kebangsaan untuk menghantar laporan post mortem bagi temasya Sukan SEA Kemboja yang mengandungi maklum balas perancangan terperinci program persediaan atlet jangka masa pendek dan jangka masa panjang dalam tempoh dua minggu kepada Majlis Sukan Negara (MSN). Laporan post mortem ini turut mengandungi kajian ke atas faktor kemenangan bagi sukan yang berjaya meraih pingat emas walaupun kali pertama mengambil bahagian dalam temasya Sukan SEA.

Seterusnya, Kementerian telah meminta pihak Majlis Olimpik Malaysia (MOM), MSN, Institut Sukan Negara (ISN) dan persatuan sukan kebangsaan untuk menetapkan *Key Performance Indicator* (KPI) bagi Sukan SEA Thailand 2025. Pemantauan ke atas KPI ini akan dilaksanakan setiap empat bulan sekali.

Pihak kementerian juga telah mengadakan perbincangan bersama-sama Kementerian Pendidikan dan Kementerian Pengajian Tinggi melalui Mesyuarat Mesyuarat Jawatankuasa Peringkat Tertinggi (HLC) Pembangunan Sukan Bil. 1/2023 pada 7 Jun 2023 yang dipengerusikan oleh YAB Timbalan Perdana Menteri, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi. Mesyuarat ini antara lain telah mencapai persetujuan berhubung usaha memperluas mekanisme pencarian bakat dalam bidang sukan secara lebih menyeluruh.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada 24 Mei 2023, saya telah mengadakan pertemuan dengan atlet Sukan SEA yang berjaya mendapatkan pingat perak untuk negara dalam temasya berkenaan. Pertemuan ini antara lain melibatkan atlet Hoki Dalam Dewan, Olahraga, Badminton, Kriket, Sepak Takraw, Renang dan Kun Khmer.

Berdasarkan kepada pertemuan berkenaan, terdapat beberapa perkara yang memerlukan perhatian segera dan boleh dijadikan panduan kepada perancangan lebih teliti dan menyeluruh di pihak Kementerian bagi memastikan pencapaian lebih gemilang sukan tanah air. Antara isu-isu yang telah dikenal pasti dan akan ditangani dengan cermat melalui perbincangan dan libat urus berterusan ialah aspek keperluan latihan termasuk tempoh masa dan kemudahan, kebajikan atlet, penetapan sasaran pingat yang bersesuaian, pendedahan lebih meluas dan kompetitif di peringkat antarabangsa serta penelitian terhadap isu-isu teknikal pertandingan sepanjang temasya.

Kementerian ini, sentiasa terbuka dengan sebarang cadangan bernas untuk memantapkan pembangunan sukan tanah air dan akan memastikan perkara-perkara utama yang menjadi perhatian khususnya di pihak atlet akan diberikan tumpuan untuk memastikan negara ini berjaya mencapai kejayaan lebih baik dalam temasya-temasya sukan utama termasuk Sukan Asia dan Sukan Olimpik kelak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' HAJI HUSSAIN BIN AWANG**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' HAJI HUSSAIN BIN AWANG** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan Persekutuan akan mengusahakan agar perlantikan jawatan utama negara seperti Ketua Pesuruhjaya SPRM dan Pengerusi SPR pada masa akan datang melalui saringan Jawatankuasa Khas di Parlimen.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan terbuka dan mengalu-alukan cadangan yang diberikan.
2. Perlantikan jawatan-jawatan utama seperti Ketua Pesuruhjaya Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) dan Pengerusi Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia (SPR) dibuat selaras dengan peruntukan Perlembagaan Persekutuan dan Akta-akta yang berkaitan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI**  
**IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI IDRIS** minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan :-

- (a) apakah usaha yang telah dilaksanakan dan pencapaian yang diperoleh Kerajaan untuk mengurangkan kadar kemiskinan dan menoktahkan kemiskinan tegar untuk tempoh sehingga Mei 2023; dan
- (b) apakah agensi-agensi Kerajaan yang terlibat dan peruntukan yang disalurkan



**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sedang melaksanakan pelbagai intervensi untuk menstruktur ekonomi negara dengan keperluan ekonomi rakyat berhubung menangani kemiskinan. Antara langkah-langkah bagi membantu golongan miskin melalui Belanjawan 2023 adalah seperti berikut:

- a. Sumbangan Tunai Rahmah (STR) kepada hampir 9 juta penerima dengan peruntukan disediakan hampir RM8 bilion;
- b. Bantuan bulanan Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) kepada golongan yang mudah terjejas termasuk kanak-kanak, warga emas dan orang kurang upaya;
- c. Projek pembaikan luar bandar dan program-program membasmi kemiskinan (RM3.9 billion); dan
- d. Program Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) dengan peruntukan sebanyak RM750 juta.

Kerajaan melalui Kementerian Ekonomi juga sedang melaksanakan Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) yang akan menumpukan kepada pengupayaan golongan B40 termasuk miskin dan miskin tegar di seluruh negara supaya meningkatkan potensi pendapatan secara mampan. Peruntukan sejumlah RM750 juta disediakan untuk tahun 2023 bagi menjayakan IPR. Setakat 22 Mei 2023, sejumlah 82,892 peserta telah berdaftar dalam IPR.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pengukuran kadar kemiskinan adalah dikira berdasarkan dapatan Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES & BA) oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM). Survei ini dilaksanakan dua kali dalam tempoh setiap lima tahun dan HIES & BA terkini yang diterbitkan adalah untuk tahun 2019.

Bagi tahun 2019, insiden kemiskinan mutlak adalah sebanyak 5.6% dan insiden kemiskinan tegar adalah sebanyak 0.4%. DOSM pada masa ini sedang memuktamadkan dapatan HIES & BA 2022 yang dijangka diterbitkan pada suku ketiga tahun 2023. Laporan ini juga akan melaporkan statistik pendapatan isi rumah, kemiskinan serta ketidaksamarataan.

Walau bagaimanapun, pencapaian boleh dilihat dalam tempoh enam bulan lalu, data dinamik eKasih seliaan Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri boleh memberikan sedikit gambaran. Bilangan ketua isi rumah (KIR) miskin tegar berdaftar telah berkurang daripada 124,744 KIR kepada 117,062 KIR dalam tempoh 15 Disember 2022 sehingga 31 Mei 2023. Manakala KIR miskin berdaftar pula berkurang daripada 304,911 KIR kepada 299,429 dalam tempoh yang sama.

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, agenda pembasmian kemiskinan ini dilaksanakan oleh pelbagai Kementerian dan agensi. Bagi tahun 2023, **peruntukan perbelanjaan pembangunan (DE)** bagi pembaikan luar bandar dan program kemiskinan **adalah sebanyak RM4.6 bilion** bagi kementerian dan agensi berikut:

1. Jabatan Perdana Menteri
2. Kementerian Ekonomi
3. Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah
4. Kementerian Kesihatan
5. Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan
6. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat
7. Kementerian Pendidikan Tinggi
8. Kementerian Perlindungan dan Komoditi
9. Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan
10. Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN AMIR BIN MD GHAZALI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN AMIR BIN MD GHAZALI** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan adakah perbincangan antara Kementerian Pendidikan Malaysia dan Kementerian Pendidikan Tinggi telah diadakan untuk menyelaraskan data keperluan guru di sekolah.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa bekerjasama dengan Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) untuk menangani isu ketidakseimbangan antara keperluan dan penawaran guru di sekolah KPM pada masa ini dan akan datang. Perbincangan bersama-sama dengan KPT dilaksanakan secara berterusan bagi merancang bekalan guru khusus untuk sekolah menengah bawah KPM. Penglibatan KPT dan Majlis Dekan Fakulti Pendidikan Universiti Awam sebagai ahli tetap dalam Jawatankuasa Pengambilan dan Penempatan Guru KPM bertujuan untuk memastikan semua maklumat berkaitan unjuran keperluan guru dapat dibincangkan dan diselaraskan bagi merancang latihan perguruan tepat berdasarkan keperluan sebenar di sekolah menengah KPM. KPM yakin kerjasama dengan KPT mampu menangani isu keperluan guru khususnya di sekolah menengah bawah KPM.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ**  
**IBRAHIM**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**Dato' Ahmad bin Dato' Sri Hj Ibrahim** minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :-

(a) bilangan semasa operasi penangkapan warga asing yang tidak mempunyai permit dan warga asing yang melebihi had tempoh serta jumlah tangkapan yang telah dilakukan sepanjang tahun 2022-2023; dan

(b) jumlah kemasukan warga asing di pintu masuk negara yang mana paling tinggi dan paling rendah supaya lambakan warga asing yang memasuki negara ini secara haram atau melebihi had tempoh dapat dibendung secara meluas.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Dalam Negeri melalui Jabatan Imigresen Malaysia tidak pernah berkompromi dalam aspek keselamatan negara melibatkan kemasukan dan keberadaan warga asing di dalam Negara. Penguatkuasaan berterusan dilaksanakan bagi mengenal pasti lokasi-lokasi yang menjadi tumpuan PATI warganegara asing di seluruh Malaysia.

Sepanjang tahun 2022, sebanyak 8,033 operasi dan 115,134 pemeriksaan telah dijalankan ke atas PATI di seluruh negara. Operasi yang dijalankan tersebut telah membawa kepada penangkapan seramai 22,804 orang PATI.

Manakala, bermula 1 Januari 2023 sehingga 6 Jun 2023, sebanyak 3,617 operasi telah dilaksanakan dengan pemeriksaan seramai 40,459 orang warga asing. Daripada jumlah tersebut seramai 9,492 orang warga asing telah ditangkap dalam pelbagai kesalahan imigresen.

JUMLAH KEMASUKAN WARGA ASING MENGIKUT PINTU MASUK  
(TERTINGGI) PADA TAHUN 2022 DAN 2023

| TAHUN                     | 2022      |           |            | 2023      |           |           |
|---------------------------|-----------|-----------|------------|-----------|-----------|-----------|
| PINTU MASUK               | KETIBAAN  | PELEPASAN | JUMLAH     | KETIBAAN  | PELEPASAN | JUMLAH    |
| BGN SULTAN ISKANDAR       | 5,682,312 | 5,600,025 | 11,282,337 | 3775357   | 3752594   | 7,527,951 |
| KOMPLEKS SULTAN ABU BAKAR | 2,861,148 | 1,963,554 | 4,824,702  | 1,755,483 | 1,234,002 | 2,989,485 |
| KLIA TERMINAL 1           | 1,964,717 | 1,587,780 | 3,552,497  | 1,481,997 | 1,132,650 | 2,614,647 |
| KLIA TERMINAL 2           | 1,187,851 | 1,038,045 | 2,225,896  | 1,157,545 | 946,297   | 2,103,842 |
| BUKIT KAYU HITAM          | 458,896   | 391,988   | 850,884    | 347,012   | 288,514   | 635,526   |

JUMLAH KEMASUKAN WARGA ASING MENGIKUT PINTU MASUK  
(TERENDAH) PADA TAHUN 2022 DAN 2023

| TAHUN                 | 2022     |           |        | 2023     |           |        |
|-----------------------|----------|-----------|--------|----------|-----------|--------|
| PINTU MASUK           | KETIBAAN | PELEPASAN | JUMLAH | KETIBAAN | PELEPASAN | JUMLAH |
| PELABUHAN BATU PAHAT  | 1        | 0         | 1      | 0        | 1         | 1      |
| PELABUHAN SEMATAN     | 2        | 1         | 3      | 0        | 0         | 0      |
| LINGGI                | 3        | 0         | 3      | 0        | 0         | 0      |
| SEBANA RESORT, DESARU | 1        | 0         | 1      | 0        | 0         | 0      |
| DERMAGA TANJUNG MANIS | 2        | 1         | 3      | 0        | 0         | 0      |

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' ARMAN AZHA BIN ABU**  
**HANIFAH**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' ARMAN AZHA BIN ABU HANIFAH** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah strategi dan dasar yang diambil bagi meningkatkan prestasi sukan negara secara komprehensif susulan kegagalan pungutan sasaran pingat di temasya Sukan SEA Kemboja 2023.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kita banyak melihat dan mendengar berita berkenaan pencapaian skuad pasukan kebangsaan dalam temasya Sukan SEA yang lalu, termasuk yang positif dan negatif. Terima kasih saya ucapkan kepada Ahli Yang Berhormat kerana mengutarakan soalan ini dan membolehkan perkara ini direkodkan dalam Dewan yang mulia ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Temasya Sukan SEA ke-32 di Kemboja telah melibatkan penyertaan kontinjen Malaysia seramai 674 atlet dan 312 pegawai termasuk sekretariat dan pasukan sokongan perubatan. Secara rasminya kontinjen Malaysia berjaya meraih 34 pingat emas, 45 perak iaitu lapan pingat melebihi sasaran dan 96 gangsa iaitu 32 pingat melebihi sasaran serta menduduki tangga ketujuh keseluruhan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kontinjen Malaysia telah menetapkan sasaran sebanyak 141 pingat secara keseluruhan dan berjaya mengatasi sasaran berkenaan apabila memenangi 175 pingat keseluruhan. Pada kali ini, kontinjen Malaysia telah menyertai 41 peratus daripada keseluruhan acara yang dipertandingkan dan telah menetapkan sasaran 40 pingat emas, 37 perak dan 64 gangsa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada temasya kali ini, negara tuan rumah telah mengambil keputusan untuk tidak mempertandingkan beberapa acara yang dijangka memberi harapan 18 pingat emas kepada negara dan memperkenalkan beberapa sukan tradisi negara mereka yang menawarkan 93 pingat emas.

Selain itu, negara tuan rumah juga telah menyenaraikan ramai atlet naturalisasi dalam acara sukan utama dan mengubah beberapa peraturan berkaitan peringkat umur. Semua perkara berkenaan telah menyempitkan peluang untuk meraih pingat bagi kontinjen Negara secara keseluruhannya. Mengambil kira strategi tuan rumah ini, sebahagian daripada strategi dan penetapan awal penyertaan Malaysia ke Sukan SEA pada kali ini ialah memberikan pendedahan dan peluang yang lebih luas kepada atlet muda dan pelapis untuk bertanding buat kali pertama di temasya antarabangsa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seramai 427 atau 63 peratus atlet yang bertanding pada kali ini berumur di bawah 23 tahun, manakala 423 atau 62 peratus merupakan atlet yang pertama kali menyertai temasya ini.

Walaupun muda dan ada yang bertanding buat kali pertama, atlet Malaysia tetap mempamerkan semangat juang tinggi dan ada antara mereka yang telah mencipta kejayaan luar biasa ialah seperti Grace Wong yang mencipta rekod baharu Sukan SEA melalui acara Tukul Besi. Selain itu, tujuh rekod kebangsaan turut dicipta masing-masing menerusi tiga dari sukan Akuatik-Renang, dua dari Olahraga dan dua dari Angkat Berat. Selain itu, sebanyak 28 catatan peribadi terbaik (*personal best*) berjaya dilakar oleh atlet-atlet berbakat besar ini.

Sebagai langkah ke hadapan, persatuan sukan kebangsaan akan diwajibkan untuk mengemukakan pelan perancangan jangka pendek dan jangka panjang bagi memastikan Malaysia dapat bersaing dengan negara lain seperti Singapura, Thailand dan Vietnam bukan sahaja di temasya Sukan SEA seterusnya di Thailand tetapi temasya sukan lain seperti Sukan Asia dan Sukan Olimpik.

Penekanan khusus akan diberikan kepada acara sukan yang menawarkan banyak pingat seperti renang dan olahraga dan sukan yang telah berjaya meraih pingat seperti sukan mempertahankan diri dan sukan terjun. Selain itu, fokus juga akan diberikan kepada atlet negara yang mempunyai potensi tinggi seperti Shereen Vallabouy dan Umar Osman supaya mereka boleh meningkatkan prestasi dan lebih bersedia untuk mengharungi temasya sukan yang akan datang.

Seterusnya, penekanan juga akan diberikan kepada aspek penyediaan infrastruktur dan kemudahan latihan kepada acara sukan berpotensi untuk membawa pulang pingat seperti sukan Larian Berhalangan dan Hoki Dalam Dewan yang pada kali ini telah berjaya membawa pulang pingat perak dan gangsa walaupun pertama kali mengambil bahagian.

Selain itu, Kementerian turut menggalakkan bekas atlet kebangsaan untuk membantu menyumbang ke arah pembangunan sukan negara. Model *Road to Gold* (RTG) merupakan satu mekanisme yang boleh dicontohi di mana ramai atlet cemerlang kebangsaan di peringkat antarabangsa berpadu tenaga untuk merealisasikan impian Olimpik negara.

Kementerian juga akan berusaha untuk mengoptimumkan mekanisme geran padanan untuk membantu pemenang pingat perak dan gangsa meningkatkan prestasi dan ranking mereka serta mengupayakan peluang mereka untuk meraih pingat di temasya akan datang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kementerian telah mewajibkan semua persatuan sukan kebangsaan untuk menghantar laporan post mortem bagi temasya Sukan SEA Kemboja yang mengandungi maklum balas perancangan terperinci program persediaan atlet jangka masa pendek dan jangka masa panjang dalam tempoh dua minggu kepada Majlis Sukan Negara (MSN). Laporan post mortem ini turut mengandungi kajian ke atas faktor kemenangan bagi sukan yang berjaya meraih pingat emas walaupun kali pertama mengambil bahagian dalam temasya Sukan SEA.

Seterusnya, Kementerian telah meminta pihak Majlis Olimpik Malaysia (MOM), MSN, Institut Sukan Negara (ISN) dan persatuan sukan kebangsaan untuk menetapkan *Key Performance Indicator* (KPI) bagi Sukan SEA Thailand 2025. Pemantauan ke atas KPI ini akan dilaksanakan setiap empat bulan sekali.

Pihak kementerian juga telah mengadakan perbincangan bersama-sama Kementerian Pendidikan dan Kementerian Pengajian Tinggi melalui Mesyuarat Mesyuarat Jawatankuasa Peringkat Tertinggi (HLC) Pembangunan Sukan Bil. 1/2023 pada 7 Jun 2023 yang dipengerusikan oleh YAB Timbalan Perdana Menteri, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi. Mesyuarat ini antara lain telah mencapai persetujuan berhubung usaha memperluas mekanisme pencarian bakat dalam bidang sukan secara lebih menyeluruh.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada 24 Mei 2023, saya telah mengadakan pertemuan dengan atlet Sukan SEA yang berjaya mendapatkan pingat perak untuk negara dalam temasya berkenaan. Pertemuan ini antara lain melibatkan atlet Hoki Dalam Dewan, Olahraga, Badminton, Kriket, Sepak Takraw, Renang dan Kun Khmer.

Berdasarkan kepada pertemuan berkenaan, terdapat beberapa perkara yang memerlukan perhatian segera dan boleh dijadikan panduan kepada perancangan lebih teliti dan menyeluruh di pihak Kementerian bagi memastikan pencapaian lebih gemilang sukan tanah air. Antara isu-isu yang telah dikenal pasti dan akan ditangani dengan cermat melalui perbincangan dan libat urus berterusan ialah aspek keperluan latihan termasuk tempoh masa dan kemudahan, kebajikan atlet, penetapan sasaran pingat yang bersesuaian, pendedahan lebih meluas dan kompetitif di peringkat antarabangsa serta penelitian terhadap isu-isu teknikal pertandingan sepanjang temasya.

Kementerian ini, sentiasa terbuka dengan sebarang cadangan bernas untuk memantapkan pembangunan sukan tanah air dan akan memastikan perkara-perkara utama yang menjadi perhatian khususnya di pihak atlet akan diberikan tumpuan untuk memastikan negara ini berjaya mencapai kejayaan lebih baik dalam temasya-temasya sukan utama termasuk Sukan Asia dan Sukan Olimpik kelak.

Sekian, terima kasih.

**MAKLUMAT TAMBAHAN**

1. Antara penekanan yang akan diberikan adalah bagi acara sukan yang menawarkan banyak pingat seperti renang dan olahraga dan sukan yang telah berjaya meraih pingat seperti sukan mempertahankan diri dan sukan terjun. Selain itu, fokus juga akan diberikan kepada atlet negara yang mempunyai potensi yang tinggi seperti Shereen Vallabouy dan Umar Osman supaya mereka boleh meningkatkan prestasi dan lebih bersedia untuk mengharungi temasya sukan yang akan datang seperti Sukan Asia. Seterusnya, penekanan juga adalah bagi menyediakan infrastruktur dan fasiliti latihan kepada acara sukan yang berpotensi untuk membawa pulang pingat seperti sukan obstacle race dan indoor hockey yang telah berjaya membawa pulang pingat perak dan gangsa walaupun pertama kali mengambil bahagian dalam sukan tersebut.

Selain itu, Kementerian juga akan turut menggalakkan bekas atlet kebangsaan untuk turut menyumbang ke arah pembangunan sukan negara. Model RTG iaitu Road to Gold merupakan satu mekanisme yang boleh dicontohi di mana ramai atlet kebangsaan yang cemerlang di peringkat antarabangsa kini berkolaborasi tenaga untuk merealisasikan impian Olimpik negara. Kementerian juga akan berusaha untuk mengoptimumkan mekanisme geran padanan untuk membantu pemenang pingat perak dan gangsa untuk meningkatkan prestasi dan ranking mereka dan seterusnya meningkatkan peluang mereka untuk meraih pingat bagi negara di Temasya Sukan akan datang.

2. Temasya Sukan SEA ke-32 Cambodia telah melibatkan penyertaan kontinjen Malaysia seramai 674 atlet dan 312 pegawai termasuk sekretariat dan pasukan sokongan perubatan.
3. Kontinjen Malaysia berjaya meraih 34 pingat emas, 45 perak dan 96 gangsa serta menduduki tangga ke-7 keseluruhan.
4. Penyertaan atlet ke Sukan SEA Cambodia 2023 adalah seperti berikut:
  - a) seramai 674 orang atlet terpilih mewakili negara;
  - b) seramai 423 orang atlet (62%) merupakan penampilan pertama di Temasya Sukan SEA;
  - c) seramai 427 atlet atau 63% yang terpilih adalah berumur di bawah 23 tahun yang merupakan peratusan penyertaan atlet muda tertinggi berbanding 5 edisi Sukan SEA sejak 2015; dan
  - d) seramai 211 orang atlet pertama kali telah memenangi pingat sepanjang penyertaan di Sukan SEA Cambodia dengan 12 pingat emas, 20 pingat perak dan 46 pingat gangsa.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN** minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah perancangan pihak Kementerian dalam menyelesaikan isu doktor kontrak agar mereka terus terbela kerana perkhidmatan kesihatan adalah suatu perkhidmatan yang kritikal serta membabitkan nyawa manusia dan kesejahteraan rakyat.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Kesihatan sedang meneliti langkah penyelesaian inklusif bagi isu pegawai perubatan, yang merangkumi tatakelola pengambilan pelajar perubatan, syarat pendaftaran sementara dengan Majlis Perubatan Malaysia, pembaharuan dan liberalisasi latihan siswazah serta khidmat wajib dan mempelbagaikan kaedah pelaksanaan latihan kepakaran.

2. Kementerian Kesihatan telah menyediakan beberapa opsyen cadangan pelaksanaan bagi perkara-perkara tersebut dan sedang mengadakan libat urus bersama pihak-pihak berkepentingan, supaya kaedah pelaksanaan yang sesuai dapat dirangka. Memandangkan cadangan langkah penyelesaian ini juga melibatkan penelitian ke atas Akta Perubatan 1971, akta-akta berkaitan serta peraturan lain, Kementerian Kesihatan melalui Sekretariat Majlis Perubatan Malaysia juga akan membawa cadangan langkah penyelesaian tersebut kepada Majlis Perubatan Malaysia. Pelan pelaksanaan yang akan menggariskan strategi dan inisiatif berkaitan pegawai perubatan akan dibentangkan kepada Jawatankuasa Peringkat Tertinggi (*High-Level Committee*) pada Julai 2023, iaitu setelah pelan pelaksanaan dimuktamadkan dengan mengambil kira pandangan pihak-pihak berkepentingan.

3. Setakat 31 Disember 2022, seramai 4,333 Pegawai Perubatan kontrak telah dilantik tetap. Pada tahun ini, urusan pengambilan diteruskan menerusi Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA) dan seramai 4,263 Pegawai Perubatan telah ditawarkan pelantikan tetap dengan tarikh melapor diri bertugas berkuat kuasa 31 Julai 2023.

4. Selain itu, semasa sesi soal jawab di Dewan Rakyat pada 4 April 2023, YAB Perdana Menteri telah mengumumkan pewujudan hampir 12,800 perjawatan tetap secara berperingkat dalam tempoh tiga (3) tahun hingga tahun 2025 bagi melantik tetap pegawai perubatan kontrak.dengan anggaran implikasi kewangan sebanyak RM1.7 billion.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK NORAINI IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK NORAINI IDRIS** minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan langkah-langkah pembasmian kemiskinan tegar yang sedang dilaksanakan menerusi peranan bersepadu yang dimainkan oleh agensi-agensi berkaitan Kementerian dan bagaimanakah setiap langkah yang dilaksanakan tersebut berupaya meningkatkan pendapatan rakyat yang berada di bawah garis kemiskinan terutamanya di negeri Sabah dan Sarawak.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) sentiasa komited melaksanakan pelbagai program bagi meningkatkan pendapatan dan membangunkan sosio ekonomi masyarakat luar bandar selaras dengan Rancangan Malaysia Ke-12, melalui Bab 7 untuk Memperkukuh Pembangunan Sosioekonomi di Sabah dan Sarawak dan juga matlamat Dasar Pembangunan Luar Bandar 2030 (DPLB 2030) ke arah luar bandar sejahtera.

KKDW memainkan peranan utama untuk membantu merapatkan jurang pendapatan di antara bandar dan luar bandar di mana buat masa ini KKDW memberi tumpuan kepada projek infrastruktur luar bandar untuk meningkatkan taraf hidup masyarakat. Tanpa infrastruktur yang lengkap, ia boleh menjejaskan tumpuan penduduk luar bandar dalam meningkatkan pendapatan mereka. Antara projek/program prasarana yang dilaksanakan oleh KKDW ialah projek pembangunan fizikal seperti Jalan Luar Bandar (JALB), Bekalan Air Luar Bandar (BALB), Bekalan Elektrik Luar Bandar (BELB) dan Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT).

KKDW juga memberi penekanan melalui pembangunan ekonomi luar bandar termasuk mempelopori aktiviti ekonomi luar bandar yang menggalakkan penghasilan produk pada skala ekonomi. Antara program yang dilaksanakan bagi menyokong usaha KKDW ini ialah Program Desa Lestari (PDL) dan Projek Bersepadu Pembangunan Ekonomi Kampung (PROSPEK). PDL yang diperkenalkan sejak tahun 2013, telah berjaya meningkatkan pengupayaan komuniti berpendapatan tinggi di

26 buah kampung di Sabah dan Sarawak melibatkan peruntukan sebanyak RM RM139 juta. PROSPEK yang sedang dilaksanakan di bawah RP3 RMKe12 ini melibatkan RM9 juta untuk setiap PROSPEK di Sabah dan Sarawak.

Program KKDW seperti Program Peningkatan Pendapatan (PPP) juga mensasarkan golongan miskin dan miskin tegar yang produktif bagi menjalankan projek-projek ekonomi, di mana KPLB akan memberi bantuan peralatan dan latihan secara one-off bernilai maksimum RM10,000 kepada penerima yang layak dengan RM1,500 merupakan kos latihan/kursus kemahiran asas projek.

Selain itu, terdapat pelbagai program di bawah KKDW dan agensi seperti RISDA, KEMAS, FELCRA dan MARA yang bertujuan untuk meningkatkan purata pendapatan penduduk luar bandar dan seterusnya merapatkan jurang pendapatan di antara penduduk bandar dan luar bandar.

KKDW melalui RISDA menjalankan Program Aktiviti Ekonomi Tambahan (AET) bagi menggalakkan pekebun kecil melibatkan diri dalam bidang keusahawanan. Aktiviti Ekonomi Tambahan (AET) dan Pembangunan Usahawan dilaksanakan supaya pekebun kecil getah memperoleh pendapatan tambahan dengan menyediakan keperluan perniagaan untuk pembangunan produk atau perkhidmatan yang berdaya maju. Dalam Bajet Mini 2023 yang diluluskan, sejumlah RM19.32 juta diperuntukkan dengan sasaran 4,749 pekebun kecil akan menerima manfaat.

Program *Quick Win* di bawah KEMAS yang bertujuan untuk meningkatkan kemahiran sedia ada dalam usaha membolehkan peserta meningkatkan pendapatan. Kit peralatan Kursus Kemahiran *Quick Win* yang diberikan adalah bagi tujuan kursus di samping membantu peserta yang ingin memulakan perniagaan. Untuk tahun 2023, sebanyak RM340,000.00 dan 100 orang peserta daripada Sarawak yang telah mendapat manfaat daripada program ini. Bagi Sabah pula, sebanyak RM250,000.00 dan 100 peserta telah menerima manfaat.

Seterusnya, sebagai usaha untuk meningkatkan pendapatan penduduk luar bandar terutamanya di Sabah. FELCRA di bawah KKDW turut menyediakan premis perniagaan kepada peniaga-peniaga di Sabah untuk memasarkan produk mereka. FELCRA Berhad telah meluluskan tiga (3) projek premis perniagaan yang berjumlah RM91,500.00 bagi tahun 2023 termasuk di kawasan parlimen Kota Kinabalu, Beaufort dan Beluran.

Selain dari itu, belia-belia di luar bandar boleh mendapatkan latihan kemahiran teknikal dan vokasional di bawah GIATMARA sebagai persediaan menjadi tenaga kerja mahir bagi memenuhi keperluan industri dan keperluan kegiatan ekonomi serta keusahawanan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan adakah Kementerian menjalankan kajian impak terhadap keberkesanan pelaksanaan Ujian Akhir Sesi Akademik (UASA) serta dari segi kesediaan dan hasil pencapaian murid di sekolah.



**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, ujian akhir sesi akademik dilaksanakan kepada murid Tahun 4, Tahun 5 dan Tahun 6 pada peringkat sekolah rendah, serta Tingkatan 1, Tingkatan 2 dan Tingkatan 3 pada peringkat menengah rendah sebagai sebahagian daripada pentaksiran bilik darjah (PBD). Ujian ini dilaksanakan seperti mana peperiksaan akhir tahun yang dilaksanakan oleh pihak sekolah sebelum ini.

Ujian akhir sesi akademik dilaksanakan untuk menguji tahap kognitif murid secara individu dan bukan untuk membandingkan prestasi atau pencapaian antara murid, sekolah, daerah dan negeri. Ujian ini bertujuan mengumpul dan mendapatkan maklumat mengenai tahap pencapaian murid atau kandungan yang dipelajari murid sepanjang sesi akademik. Murid diuji berdasarkan apa yang pelajari dalam kurikulum mengikut tahun semasa berbanding Ujian Pencapaian Sekolah Rendah dan Pentaksiran Tingkatan Tiga yang merupakan peperiksaan pusat. Justeru, murid kurang terbeban dari segi emosi dalam membuat persediaan untuk menghadapi peperiksaan.

Pencapaian murid dalam ujian akhir sesi akademik dilaporkan berdasarkan tahap penguasaan dengan pernyataan deskriptif yang komprehensif dan jelas bagi mentaksir konstruk pengetahuan, pemahaman dan kemahiran kognitif murid dalam setiap mata pelajaran serta melaporkan tahap perkembangan murid iaitu apa yang murid tahu, faham dan boleh lakukan. Pelaporan yang komprehensif ini dapat

membantu guru untuk membuat intervensi yang bersesuaian bagi membangunkan potensi murid untuk mencapai tahap yang lebih baik. Seterusnya, ujian ini juga dapat memberi gambaran yang menyeluruh tentang perkembangan kemajuan, kebolehan dan pencapaian murid. Maklumat ini dapat membantu guru merancang dan melaksanakan intervensi untuk membangunkan potensi murid.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah menjalankan tinjauan berkaitan keberkesanan pelaksanaan ujian akhir sesi akademik semasa Sesi Libat Urus (SLU) Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) yang telah dilaksanakan pada 5 hingga 17 April 2023 di enam zon (Perak, Pulau Pinang, Terengganu, Sabah dan WP Labuan, Sarawak dan Melaka). Peserta SLU terdiri daripada 500 orang guru, pentadbir sekolah, Pelibatan Ibu Bapa Komuniti dan Swasta (PIBKS) serta 50 orang pegawai bahagian dan JPN bagi keseluruhan zon. Maklum balas yang diberikan oleh peserta dalam SLU tersebut menunjukkan pelaksanaan ujian akhir sesi akademik wajar diteruskan. Walau bagaimanapun, penambahbaikan perlu dilakukan dengan memberi autonomi kepada guru dan pihak sekolah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN  
DARIPADA : YB DATUK LIM PAY HEN  
TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK LIM PAY HEN** minta **MENTERI PELABURAN,  
PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan

- a. merencanakan ekosistem kenderaan elektrik (EV) seperti pusat servis, harga alat gantian, dan stesen pengecasan; dan
- b. menyediakan insentif yang diperlukan bagi menarik minat rakyat dan sektor industri untuk berhijrah kepada penggunaan kenderaan elektrik.

**JAWAPAN**

Tuan Yang Dipertua,

Kerajaan telah menubuhkan Pasukan Petugas EV Kebangsaan (*National EV Task Force – NEVTF*) pada November 2020 untuk menilai dasar semasa, memantau pelaksanaan program dan inisiatif serta merangka dasar dan inisiatif baharu berkaitan pembangunan industri kenderaan elektrik (EV) dalam negara secara menyeluruh. NEVTF ini diwakili oleh pelbagai Kementerian, agensi Kerajaan dan pihak industri yang berkaitan dan melalui NEVTF ini, Kementerian-Kementerian dan agensi Kerajaan telah membentuk sinergi kerjasama yang padu dalam menjayakan inisiatif-inisiatif yang merentasi skop dan bidang kuasa masing-masing (*whole of Government*).

Bagi merencanakan pembangunan ekosistem EV termasuk pusat servis, harga alat gantian, dan stesen pengecasan, pelbagai keputusan dasar dan inisiatif telah ditetapkan atau dilaksanakan oleh Kerajaan seperti berikut:

- i. Inisiatif Peneraju Global BEV telah diperkenalkan untuk menarik syarikat-syarikat Global BEV seperti TESLA untuk menerokai pasaran Malaysia dan seterusnya bertapak di Malaysia bagi menyempurnakan ekosistem EV dalam negara termasuk penubuhan pusat servis dan penyediaan kemudahan pengecas EV;
- ii. Satu panduan berkenaan sistem pengecasan EV telah dikeluarkan oleh Suruhanjaya Tenaga untuk digunapakai oleh pengguna selain mematuhi keperluan teknikal yang ditetapkan;

- iii. Satu kerangka strategi telah disediakan bagi perancangan infrastruktur pengecasan EV secara menyeluruh di Malaysia dengan sasaran sebanyak 10,000 unit pengecas EV menjelang tahun 2025;
- iv. Prosedur semasa bagi kelulusan pemasangan sistem pengecasan EV (*Electric Vehicle Charging System – EVCS*) telah ditambahbaik bagi mengurangkan tempoh masa pemprosesan kelulusan pemasangan;
- v. Standard-standard berkaitan industri EV seperti sistem pengecasan, aktiviti pelupusan bateri, *battery swapping*, *wireless charging* dan lain-lain telah dibangunkan bagi memastikan teknologi EV yang digunakan dan dibangunkan dalam negara ini adalah lebih seragam, selamat dan berkualiti;
- vi. Bantuan dan sokongan turut disediakan dalam bentuk pembangunan kemahiran melalui Malaysia Automotive, Robotics & IoT Institute (MARii) kepada syarikat-syarikat yang berhasrat untuk membangunkan komponen kritikal untuk EV seperti sistem pengurusan bateri (*Battery Management Systems - BMS*), sistem pengurusan haba (*Thermal Management Systems - TMS*), *Light Detection and Ranging* (LIDAR) dan rangkaian *Radio Detection and Ranging* (RADAR); dan
- vii. Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (NOSS) yang menggariskan kemahiran yang diperlukan oleh pekerja juga telah disempurnakan. Ini termasuk NOSS untuk EV iaitu NOSS *Electric and Hybrid Car Service* dan NOSS *Electric Vehicle (EV) Charging Station*.

Bagi menggalakkan penggunaan EV di kalangan rakyat dan industri, Kerajaan juga telah mengumumkan tawaran insentif melalui bajet 2022 dan 2023 seperti berikut:

- i. Bagi cukai langsung, pengecualian cukai pendapatan melalui Galakan Taraf Perintis atau Elaun Cukai Pelaburan sehingga 100% bagi tempoh sehingga 10 tahun untuk menggalakkan pelaburan dalam pengeluaran EV dan komponen kritikal berkaitan seperti bateri, motor dan lain-lain;
- ii. Kerajaan telah memperkenalkan pengecualian sepenuhnya duti import, duti eksais dan cukai jualan ke atas EV yang dipasang secara tempatan sehingga 31 Disember 2027; manakala bagi EV *Completely Built-Up* (CBU) import, pengecualian sepenuhnya adalah terhadap kepada duti import dan duti eksais sehingga 31 Disember 2025;
- iii. Pengecualian sepenuhnya cukai jalan bagi EV sama ada yang dipasang secara tempatan atau diimport, selama empat (4) tahun sehingga 31 Disember 2025;
- iv. Pelepasan cukai pendapatan individu sehingga RM2,500 bagi kos pemasangan, sewaan, pembelian termasuk sewa-beli peralatan atau yuran langganan kemudahan pengecasan EV untuk tahun taksiran 2022-2023; dan
- v. Potongan cukai kepada syarikat yang menyewa EV dengan jumlah maksimum amaun sewaan yang layak dihadkan tidak melebihi RM300,000, berbanding RM100,000 sebelum ini.

Insentif-insentif yang ditawarkan oleh Kerajaan diharap akan menjadi pemangkin ke arah pembangunan ekosistem industri EV secara keseluruhannya. Dengan meningkatnya penggunaan EV, langkah ini dapat mengurangkan intensiti pelepasan GHG dan seterusnya membantu Malaysia mencapai aspirasi negara neutral karbon menjelang tahun 2050 seperti disasarkan oleh Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan apakah usaha-usaha Kerajaan untuk menggalakkan penyertaan wanita bekerja memandangkan kadar penyertaan tenaga buruh wanita hanya 55.9% pada hujung tahun 2022, jauh lebih rendah daripada negara-negara maju dan negara-negara jiran.



**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

1. Berdasarkan Survei Tenaga Buruh oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Wanita di Malaysia pada suku pertama tahun 2023 adalah 56.1 peratus. Kadar ini adalah lebih tinggi berbanding Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Wanita pada suku pertama 2022 iaitu 55.6 peratus.
2. Laporan statistik dari Pertubuhan Buruh Antarabangsa pada tahun 2021 merekodkan Malaysia **antara negara yang mencapai kadar penyertaan tenaga buruh wanita yang rendah** di rantau **ASEAN** iaitu hanya 55.5 peratus berbanding Singapura 73.6 peratus dan Thailand 67.3 peratus.
3. Menyedari kepentingan penglibatan wanita dalam pasaran pekerjaan negara, Kerajaan secara berterusan merangka dan melaksanakan pelbagai inisiatif bagi menggalakkan dan meningkatkan penyertaan tenaga buruh wanita. Antara inisiatif yang dilaksanakan adalah seperti berikut:
  - i. Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Tenaga Kerja telah **menguatkuasakan Pindaan Akta Kerja 1955** [Akta 265] pada Januari 2022 yang merangkumi peruntukan baharu yang menambah baik hak dan kemudahan wanita bekerja. Pindaan tersebut termasuk larangan anti diskriminasi, peningkatan tempoh cuti bersalin daripada 60 hari kepada 98 hari, kemudahan aturan

waktu kerja fleksibel dan memperkenalkan cuti paterniti sebanyak 7 hari;

- ii. Kerajaan melalui Talent Corporation Malaysia Berhad TalentCorp juga memperkenalkan beberapa inisiatif khusus untuk mengekalkan tenaga kerja wanita dalam organisasi dan dan pada masa yang sama memastikan bahawa ekosistem pekerjaan turut menyokong penglibatan mereka dalam sektor pekerjaan dengan lebih berkesan melalui :

- i. **Program Penglibatan Kembali Wanita Dalam Kerjaya** iaitu program usahasama Talent Corporation Malaysia Berhad dan syarikat berkaitan kerajaan, syarikat pelaburan berkaitan kerajaan dan sektor swasta terkemuka negara. Objektif utama adalah untuk menggalakkan golongan profesional wanita yang keluar sementara daripada sektor pekerjaan kembali bekerja;

- ii. Menggalakkan para majikan untuk melaksanakan **Work-Life Practices** yang bertujuan memberi keseimbangan yang lebih baik antara kerja dan kehidupan serta menyediakan persekitaran kerja yang mesra keluarga. *Work-Life Practices* telah diklasifikasikan kepada tiga (3) kategori utama iaitu *Flexible Work Arrangements* yang memberikan fleksibiliti kepada pekerja, *Work-Life Benefits* iaitu insentif yang ditaja oleh majikan seperti lanjutan cuti bersalin , cuti *paternity* untuk Bapa, cuti belajar dan lain-lain serta *Family-Friendly Facilities* merujuk kepada kemudahan yang ditaja oleh organisasi atau majikan, satu garis panduan telah dikeluarkan melalui kaedah

bekerja dari rumah. Pengukuhan ekosistem ini yang menekankan aspek *work-life balance* adalah antara salah satu instrumen yang signifikan untuk mengatasi isu sistemik yang menyekat penglibatan aktif wanita dalam pasaran kerjaji tempat kerja untuk rujukan industri bagi pelaksanaan *Flexible Work Arrangements* untuk memberi sokongan kepada ibu bapa yang bekerja; dan

- iii. Selain itu, libat urus dengan industri turut dipergiatkan agar dapat memacu transformasi budaya kerja dan mewujudkan tenaga kerja yang pelbagai, seimbang dan inklusif untuk wanita.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PUAN NOORITA BINTI SUAL**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PUAN NOORITA BINTI SUAL** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bagaimanakah Kerajaan membendung isu budaya membeli undi semasa kempen pilihan raya terutamanya bagi kawasan pinggir dan luar bandar yang masih lagi berleluasa dan berlaku pada masa ini.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID,  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Undang-undang berkaitan dengan kempen semasa pilihan raya telah diperuntukkan di bawah Akta Kesalahan Pilihan Raya 1954 [Akta 5]. Peruntukan tersebut merangkumi dari aspek rasuah dan kawalan proses kempen pilihan raya yang perlu dipatuhi oleh pihak-pihak berkaitan. Walau bagaimanapun, bagi maksud untuk penguatkuasaan dan pematuhan semasa kempen pilihan raya dalam mana-mana pilihan raya yang dijalankan, undang-undang lain juga adalah terpakai dan akan dirujuk oleh agensi penguatkuasa seperti undang-undang di bawah Kanun Keseksaan dan Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009 berdasarkan kepada aduan serta kesesuaian fakta kes yang diterima.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L**  
**A.ACHYUTHAN NAIR**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' KESAVADAS A/L A. ACHYUTHAN NAIR** minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan sejauh manakah pewujudan Jabatan Pembangunan Kanak-Kanak di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat yang diumumkan dalam ucapan Belanjawan Malaysia Madani 2023 berupaya menjadi pendorong kepada kemajuan kanak-kanak daif yang selama ini tersisih daripada akses pendidikan formal serta bantuan kebajikan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kanak-kanak merupakan salah satu kumpulan sasar Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM). Selaras dengan Konvensyen Mengenai Hak Kanak-Kanak (CRC), adalah menjadi keutamaan bagi KPWKM bagi memastikan semua kanak-kanak di Malaysia mendapat hak asasi termasuklah hak terhadap pendidikan dan hak terhadap keselamatan sosial. Oleh yang demikian, akses terhadap pendidikan adalah amat penting kepada kanak-kanak dalam mencorak masa hadapan mereka, selaras dengan Perkara 28 CRC yang menyatakan kanak-kanak mempunyai hak untuk mendapat pendidikan. Akses terhadap bantuan kebajikan juga adalah satu keperluan kepada kanak-kanak daif supaya mereka boleh mendapat akses terhadap pendidikan, selaras dengan Perkara 26 CRC iaitu setiap kanak-kanak mempunyai hak untuk mendapat faedah daripada keselamatan sosial, termasuk insuran sosial.

2. Sepertimana pengumuman YAB Menteri Kewangan semasa pembentangan Belanjawan 2023 yang lalu, sebuah jabatan khusus untuk kanak-kanak akan diwujudkan di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) untuk memberikan perkhidmatan yang lebih komprehensif dan berkesan kepada kanak-kanak dan keluarga. Sehubungan dengan itu, KPWKM kini sedang giat mengadakan siri perbincangan dengan agensi pusat yang lain iaitu Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) dan Kementerian Kewangan (MOF) untuk merealisasikan hasrat Kerajaan ini. Pengumuman lanjut mengenainya akan dibuat sebaik sahaja semua perbincangan dan aturan kerjanya telah dimuktamadkan kelak.

3. KPWKM yakin dan berharap penubuhan sebuah jabatan khusus untuk kanak-kanak ini akan dapat mengurangkan isu-isu sosial berkaitan dengan kanak-kanak secara terperinci dan menyeluruh terutamanya melibatkan perkhidmatan perlindungan dan pemulihan kanak-kanak. Juga diharapkan penubuhan jabatan khusus ini berupaya menjadi agen perubahan bagi kanak-kanak daif yang tersisih melalui amalan kerja sosial bagi memastikan golongan ini mendapat perkhidmatan yang berkesan termasuklah akses terhadap pendidikan formal di bawah Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) dan akses terhadap bantuan kebajikan yang disediakan oleh JKM dan agensi-agensi kerajaan lain yang berkaitan.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK MOHD HISAMUDIN BIN**  
**YAHAYA**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK MOHD HISAMUDIN BIN YAHAYA** minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah tindakan dan perancangan Kementerian dalam usaha mempromosikan Putrajaya sebagai sebuah destinasi yang terkenal di mata dunia.

**JAWAPAN**

**YB DATO SRI TIONG KING SING**

**MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Putrajaya merupakan salah satu produk pelancongan di Malaysia yang menjadi persinggahan pelancong antarabangsa. Antara produk ikonik terkini adalah *Wetland Studio* Putrajaya, *Glamping* di Taman Wetland; Kompleks Nasyrul Quran, Pusat Coklat Putrajaya di Souq Shoppe, Anjung Floria *Sandy Beach*, Tangga Putrajaya (*Putrajaya Steps*) di Taman Putra Perdana Arena Sukan Putrajaya, Laluan Berbasikal Putrajaya serta Taman Ekuestrian Putrajaya.
2. Pakej-pakej pelancongan yang disediakan dan dipromosi secara berterusan pula antara lain juga melibatkan lawatan ke tapak-tapak pelancongan indah yang berinspirasi Islam seperti seperti Masjid Putra, Masjid Tuanku Mizan Zainal Abidin dan Pejabat Perdana Menteri.
3. Pada tahun 2017 hingga 2019, purata pengunjung adalah seramai 7 hingga 8.7 juta orang telah direkodkan oleh Perbadanan Putrajaya. Sehingga bulan April 2023, seramai 6 juta orang pelawat telah melawat Putrajaya.

4. Dalam usaha mempromosikan Putrajaya, Perbadanan Putrajaya telah melancarkan *Tourism Blueprint 2023* dengan 43 Pelan Tindakan dalam usaha merancakkan lagi sektor pelancongan di dalam Putrajaya. Program promosi pelancongan Putrajaya terus dipertingkatkan selari dengan visi untuk mencapai pengiktirafan Putrajaya Mampan 2025 dan ke arah *Global City 2040*.

5. Antara usaha dan kerjasama yang diadakan oleh pihak Kementerian bagi mempromosikan Putrajaya sebagai sebuah destinasi terkenal di mata dunia adalah seperti berikut:-

i) Promosi Atas Talian (website)

Tourism Malaysia menyediakan platform atas talian secara percuma kepada penggiat industri iaitu laman web [www.malaysia.travel](http://www.malaysia.travel) bagi mempromosikan *Deals and Packages* berkaitan produk pelancongan di sekitar Putrajaya. Selain itu juga, promosi juga dijalankan didalam media sosial Tourism Malaysia.

ii) Lawatan Pembelajaran (Fam Trip)

Mempergiatkan lagi program lawatan suai kenal (*familiarization tour*) yang melibatkan *Key Opinion Leader* (KOL), pengengaruh (*Influencer*), media dan agen. Pada bulan Jun 2022, Bahagian Promosi Antarabangsa Asia/Afrika telah membawa *influencer* Yumi Kato dari Jepun untuk mengadakan penggambaran di sekitar Putrajaya dan juga *social influencer* dari Lubnan untuk mempromosikan Putrajaya sebagai destinasi pelancongan.

iii) Ekspo Pameran

Penganjuran program promosi seperti *Putrajaya Open Day* akan meningkatkan pengetahuan mengenai produk pelancongan di Malaysia terutamanya di kawasan Putrajaya.

iv) Kerjasama bersama Pihak Industri

Kerjasama antara Perbadanan Putrajaya dan penggiat industri pelancongan penting bagi menghasilkan produk pelancongan yang bermutu tinggi dan sesuai dengan pasaran antarabangsa, khususnya menerusi pembangunan serta penjualan pakej oleh agensi-agensi pelancongan.

v) Segmentasi Pelancong

Putrajaya juga turut dipromosikan sebagai destinasi mesra muslim seiring dengan kriteria perbandaran Islam. Pembukaan Pusat Percetakan Nasyrul Al- Quran yang kedua terbesar selepas Madinah membuktikan Putrajaya kini menjadi tumpuan pelancong tempatan dan luar negeri.

6. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya melalui Tourism Malaysia akan meneruskan program promosi bagi menarik lebih ramai kedatangan pelancong ke Putrajaya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah kos sebenar yang dibelanjakan oleh Kerajaan untuk mengadakan Rumah Terbuka Aidilfitri 2023 yang juga telah dihadiri oleh Perdana Menteri di enam negeri yang akan mengadakan PRN selepas Jun ini.

**JAWAPAN**

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN MOHD ALI,  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Rumah Terbuka Aidilfitri Malaysia MADANI bersama YAB Perdana Menteri yang dikendalikan oleh Jabatan Perdana Menteri melalui Unit Penyelarasan Lonjakan Prestasi (PACU) hanya melibatkan tiga (3) buah negeri iaitu Kedah, Kelantan dan Terengganu. Rumah terbuka di negeri Kedah adalah merupakan program peringkat Kebangsaan dimana turut melibatkan jemaah menteri, perwakilan-perwakilan asing serta ketua-ketua jabatan Kerajaan.
2. Kos keseluruhan yang telah dibelanjakan adalah sebanyak RM6.267 juta seperti berikut:
  - a. Rumah Terbuka Aidilfitri Malaysia MADANI Kedah sebanyak RM3.183 juta.
  - b. Rumah Terbuka Aidilfitri Malaysia MADANI Kelantan sebanyak RM1.542 juta.
  - c. Rumah Terbuka Aidilfitri Malaysia MADANI Terengganu sebanyak RM1.542 juta.

Jumlah perbelanjaan ini meliputi semua perkara seperti persiapan tempat, logistik dan perbelanjaan jamuan kepada orang ramai. Jumlah kehadiran untuk program di Kedah adalah seramai 25,000 orang, manakala di Kelantan dan Terengganu adalah seramai 15,000 orang pengunjung di setiap negeri.

3. Kerajaan memutuskan untuk mengadakan Rumah Terbuka Aidilfitri Malaysia MADANI di pelbagai lokasi adalah untuk membolehkan pemimpin Kerajaan bertemu dan beramah mesra dengan rakyat. Berbanding dengan penganjuran Rumah Terbuka Aidilfitri pada tahun lalu yang diadakan di Seri Perdana dengan kehadiran penduduk di kawasan setempat sahaja.

4. Penganjuran Rumah Terbuka Malaysia MADANI pada kali ini juga mendapat kerjasama di kalangan Kementerian dan Jabatan Persekutuan termasuk Kerajaan Negeri. Hal ini membolehkan kos penganjuran dapat dikurangkan terutamanya dari segi sumber manusia dan keperluan logistik yang lain.

5. Dalam masa yang sama, penganjuran Rumah Terbuka Malaysia MADANI ini memberi peluang kepada peniaga-peniaga kecil tempatan untuk menjana ekonomi sebagai penyedia perkhidmatan dan makan minum sepanjang majlis berlangsung. Kesan ekonomi ini juga dapat dirasakan oleh pengusaha-pengusaha hotel, pengangkutan dan peniaga-peniaga lain yang berkaitan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI** minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan jumlah pencerobohan ruang udara negara oleh pesawat asing bermula Januari 2023 hingga sekarang secara spesifik.



**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pertahanan memandang serius terhadap sebarang bentuk ancaman kedaulatan dan pencerobohan oleh pesawat asing yang memasuki ruang udara negara tanpa kebenaran. Bagi pencerobohan ruang udara negara oleh pesawat asing, mekanisme tindak balas Tentera Udara Diraja Malaysia (TUDM) terhadap pencerobohan adalah melalui Strategi Pertahanan Udara Nasional (SPUN) di mana pelan operasi khusus seperti Operasi CURIGA, Operasi SIERRA WATCH dan Operasi JEDI WATCH akan diaktifkan.

2. Pemantauan dilakukan mengikut wilayah iaitu *Region 1* (Semenanjung) dan *Region 2* (Sabah dan Sarawak) serta terbahagi kepada 2 kategori ruang udara iaitu Pencerobohan Ruang Udara Berdaulat (*within Malaysia Territorial Airspace - MTA*) dan Pencerobohan Ruang Udara Berkepentingan (*within EEZ until MTA*).

3. Jumlah keseluruhan pesawat asing yang dikesan dan direkodkan mencerooboh ruang udara negara dari bulan Januari 2023 sehingga Mei 2023 ialah berjumlah 43 kes pencerobohan. Pecahan kes pencerobohan adalah seperti berikut iaitu:

- i. Kategori Pencerobohan Ruang Udara Berdaulat hanya berlaku di Region 1 sahaja adalah sebanyak 6 kes pencerobohan yang melibatkan 2 kes tidak mengikut laluan seperti yang dimohon dan 4 kes tanpa permohonan.

- ii. Kategori Pencerobohan Ruang Udara Berkepentingan pula, sebanyak 37 kes pencerobohan direkodkan iaitu kes pencerobohan di *Region* 1 dan 34 kes pencerobohan di *Region* 2.

4. Selain mengaktifkan pelan operasi khusus oleh TUDM, pihak Kementerian turut mengemukakan laporan pencerobohan yang telah dikenal pasti dan cadangan Bantahan Diplomatik secara berkala kepada Kementerian Luar Negeri untuk tindakan lanjut.

Sekian, terima kasih.

**MAKLUMAT TAMBAHAN**

1. Bilangan kes pencerobohan ruang udara negara dan kawasan yang di cerobohi oleh pesawat asing adalah seperti berikut:

**REGION 1**

| Siri                | Bulan | Pencerobohan Ruang Udara Berdaulat (Within Malaysia Territorial Airspace-MTA)       | Pencerobohan Ruang Udara Berkepentingan (Within EEZ until MTA) | Jumlah   |
|---------------------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|----------|
| 1.                  | JAN   | -                                                                                   | 2                                                              | 2        |
| 2.                  | FEB   | 1 x Tidak mengikut laluan yang ditetapkan                                           | -                                                              | 1        |
| 3.                  | MAC   | 1 x Pencerobohan Ruang Udara Berdaulat                                              | -                                                              | 1        |
| 4.                  | APR   | 1 x Pencerobohan Ruang Udara Berdaulat<br>1 x Tidak mengikut laluan yang ditetapkan | -                                                              | 2        |
| 5.                  | MEI   | 2 x Pencerobohan Ruang Udara Berdaulat                                              | 1                                                              | 3        |
| <b>JUMLAH BESAR</b> |       | <b>6</b>                                                                            | <b>3</b>                                                       | <b>9</b> |

**REGION 2**

| Siri                | Bulan | Pencerobohan Ruang Udara Berdaulat | Pencerobohan Ruang Udara Berkepentingan | Jumlah    |
|---------------------|-------|------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|
| 1.                  | JAN   | -                                  | 9                                       | 9         |
| 2.                  | FEB   | -                                  | 11                                      | 11        |
| 3.                  | MAC   | -                                  | 3                                       | 3         |
| 4.                  | APR   | -                                  | 9                                       | 9         |
| 5.                  | MEI   | -                                  | 2                                       | 2         |
| <b>JUMLAH BESAR</b> |       | <b>-</b>                           | <b>34</b>                               | <b>34</b> |

2. Sebagai perisai kedaulatan ruang udara negara, diantara tindakan yang dilaksanakan oleh TUDM adalah seperti berikut:

- i. Memantau, melapor dan merekod segala penerbangan memasuki ruang angkasa negara yang mencurigakan melalui OP CURIGA.
- ii. Memberi amaran udara (*Air Warning*) melalui komunikasi radio dan mengarahkan pesawat penceroboh keluar dari ruang udara kedaulatan negara.
- iii. Pesawat pejuang akan dilancarkan bagi tujuan memintas atau membayangi pesawat penceroboh sekiranya perlu.
- iv. Mengenal pasti pencerobohan dan seterusnya menafi keberadaannya atau mengusir keluar pesawat penceroboh dari ruang udara negara.
- v. Bagi tujuan keselamatan, pesawat pejuang akan diarahkan untuk memaksa pesawat penceroboh mendarat berdasarkan prosedur khas yang ditetapkan (*force down procedure*).

### **Definasi Pencerobohan Ruang Udara Negara**

Isu pencerobohan ruang udara dibahagikan kepada dua iaitu **ruang udara berdaulat** dan **ruang udara berkepentingan**.

1. **Definasi ruang udara berdaulat**, ianya didefinisikan sebagai kemasukan pesawat asing ke dalam 12 batu nautika ruang udara tanpa kebenaran sesebuah Negara.

2. **Definasi ruang udara berkepentingan** ianya didefinisikan sebagai kemasukan pesawat asing ke dalam ruang udara kawasan berkepentingan Zon Ekonomi Eksklusif (ZEE) iaitu meliputi sehingga 200 batu nautika dari pesisir pantai sesebuah negara.

### **Strategi Pertahanan Udara Nasional (SPUN)**

Konsep SPUN adalah untuk melindungi integriti, kedaulatan, dan kepentingan kawasan strategik negara melalui kesiagaan operasi perang yang tinggi dan berkesan, melibatkan integrasi komponen-komponen perkhidmatan ATM (Darat, Laut dan Udara) serta kerjasama agensi-agensi awam berkaitan. Fungsi dan tanggungjawab ATM melalui konsep SPUN adalah sebagai agensi utama seperti berikut:

1. Mempertahankan kedaulatan negara melibatkan udara, laut dan darat dari
2. Mempertahan dan melindungi kawasan maritim negara.
3. Bekerjasama dengan Pihak Berkuasa Awam dalam pengkuatkuasaan undang-undang.

### **Prosedur Tindakan Ke Atas Pencerobohan Pesawat Asing Di Ruang Udara Negara**

Antara tindakan utama TUDM ke atas pencerobohan ini ialah melalui pengaktifan OP CURIGA di dalam ZON CURIGA yang diwujudkan selaras dengan konsep Strategi Pertahanan Udara Nasional (SPUN). OP CURIGA ini dilaksanakan bagi melindungi integriti, kedaulatan dan

kepentingan ruang angkasa negara melalui Penguatkuasaan Polisi Ruang Angkasa. Misi OP CURIGA adalah untuk menghalang semua aktiviti udara yang menyalahi undang-undang seperti operasi peninjauan udara, perang saraf dan mengumpul maklumat ke atas kawasan strategik negara. Kesemua pesawat asing yang tidak dikenali yang menceroboh atau pesawat yang dikenali tetapi menyimpang dari laluan yang diluluskan tanpa kebenaran akan disiasat untuk dikenal pasti melalui sistem radar Pertahanan Udara ATM dan Civil Aviation Authority of Malaysia (CAAM). Pemintasan oleh pesawat pejuang akan dilaksanakan jika keadaan memerlukan untuk pengenalan secara visual (visual identification) dan pemintasan oleh TUDM. 'Pendaratan paksa' (force down) ke atas pesawat-pesawat penceroboh akan dilakukan sekiranya perlu.

Antara tindakan oleh TUDM semasa pengaktifan OP CURIGA adalah seperti berikut:

1. Melaporkan kepada Pihak Atasan TUDM dan sekiranya perlu hingga ke peringkat ATM bagi mendapatkan keputusan eksekutif, memantau dan merekod setiap pergerakan pesawat sehingga OP CURIGA ditamatkan;
2. Memberi amaran udara (Air Warning) melalui komunikasi radio dan mengarahkan pesawat tersebut keluar dari ruang udara negara;
3. Sekiranya perlu, pesawat pejuang akan dilancarkan bagi tujuan memintas atau membayangi pesawat penceroboh tersebut;
4. Mengenal pasti identiti pesawat dan seterusnya mengusir keluar

pesawat penceroboh dari ruang udara Negara; dan

5. Sekiranya keadaan memaksa, pesawat pejuang akan diarahkan untuk memaksa pesawat penceroboh mendarat di mana-mana Lapangan Terbang di dalam negara bagi tujuan keselamatan.

Setiap penerbangan di seluruh ruang udara negara dipantau dan direkod oleh *Control and Reporting Centre* (CRC) Kuantan di Pangkalan Udara Kuantan, Pahang dan CRC Kota Samarahan di Kuching, Sarawak.

#### **Isu Pencerobohan Ruang Udara Yang Dilakukan Oleh Pesawat Tentera Udara Diraja Singapura (TURS) / Pencerobohan Ruang Udara Berkepentingan (ZEE)**

Secara umumnya, isu pencerobohan ruang udara yang dilakukan oleh pesawat Tentera Udara Diraja Singapura (TURS) tidak memudaratkan Malaysia dari segi aspek kedaulatan dan keselamatan Negara.

Manakala isu pencerobohan ruang udara berkepentingan (ZEE) didapati tertumpu di ruang udara di kawasan tuntutan bertindih di Laut Cina Selatan oleh beberapa negara seperti China dan Vietnam. Terdapat juga penerbangan oleh Amerika Syarikat yang mendakwa ianya adalah atas dasar *Freedom of Navigation* (FON) di perairan dan ruang udara antarabangsa.

#### **Lokasi Radar Pertahanan Udara TUDM**

##### **1. Semenanjung Malaysia**

- a. Skn 312 Western Hill Pulau Pinang.

- b. Skn 321 Bukit Petri Gong Kedak Terengganu.
  - c. Skn 322 Bukit Ibam Muadzam Pahang.
  - d. Skn 323 Bukit Lunchu Masai Johor.
2. Skn 331 Gunung Ngili Simunjan Sarawak
3. Skn 340 Bukit Kubong Labuan, Sabah

**Tahap Liputan Radar Pertahanan Udara TUDM**

1. Jarak liputan (Coverage) radar pertahanan udara adalah 256 batu nautika atau 473.6 Km.
2. Ketinggian 100,000 kaki.
3. Itu adalah liputan pada masa awal pembelian peralatan, namun keupayaan sekarang mengikut *radar quality check (RQC)* kebanyakannya melebihi tahap 90% kecuali radar Skn 321 berada pada tahap *limited*, iaitu RQC di bawah 90% daripada liputan 256Nm.

**Jenis Radar Pertahanan Udara TUDM**

1. Radar sediada:
  - a. 2 x Alenia RAT 31 S/L Itali (Bukit Lunchu dan Bukit Kubong)
  - b. 1 x Alenia RAT 31 D/L Itali (Western Hill)
  - c. 2 x S743D Martello UK (Bukit Petri dan Bukit Ibam)
  - d. GM 403 USA/Perancis (Gunung Ngili)
2. Perolehan radar baru jenis TPS 77 dari USA untuk menggantikan radar di Skn 340 Bukit Kubong, Labuan dan perolehan radar baru di bawah RMK 12 yang akan ditempatkan di Bintulu Sarawak.



**Memperkasakan Perolehan Aset Tempur Dan Sokongan Operasi TUDM Melalui Pelan Strategik TUDM.**

Kementerian Pertahanan melalui Tentera Udara Diraja Malaysia (TUDM) komited memperkukuhkan ketumbukannya dan sentiasa berusaha memastikannya berada pada tahap kesiagaan dan keupayaan yang tinggi termasuk dari aspek kebolehoperasian sistem peperangan, aset-aset strategik, kemahiran dan pengetahuan warga TUDM.

Di antara inisiatif yang dilaksanakan oleh TUDM adalah seperti berikut:

1. Memperkasakan keupayaan pesawat tempur dengan perolehan 18 buah pesawat pejuang ringan dan latihan lanjutan *Fighter Lead-In Trainer- Light Combat Aircraft* (FLIT-LCA) jenis FA-50 dari Syarikat *Korea Aerospace Industries* (KAI), dengan nilai RM3.8 billion. TUDM dijangka akan menerima pesawat pertama pada tahun 2026.

[Perancangan Keupayaan Tahun 2055 (CAP 55) Tentera Udara Diraja Malaysia (TUDM) juga telah mengenal pasti keperluan optimum pertahanan udara negara melibatkan 2 skuadron FLIT-LCA bagi memenuhi tugas dan peranan pesawat pejuang untuk menjalankan tanggungjawab di kedua-dua Wilayah Udara (Malaysia Barat dan Malaysia Timur) baik pada waktu aman mahupun di dalam keadaan konflik. Dari aspek perolehan aset, Kementerian telah merancang 2 fasa perolehan iaitu bagi fasa 1 melibatkan perolehan awal 18 buah pesawat FLIT-LCA bagi menggantikan pesawat MiG-29N/UB yang telah ditamatkan pengoperasiannya pada tahun 2017. Manakala bagi fasa 2 pula,

melibatkan perolehan 18 pesawat FLIT-LCA bagi menggantikan pesawat HAWK yang akan berusia 32 tahun pada tahun 2026 dan pesawat MB-339CM yang akan berusia 22 tahun pada tahun 2030.]

2. Keupayaan pertahanan udara dipertingkatkan dengan pelan perolehan bagi *Long Range Air Defence Radar System*, *Medium Range Air Defence Missile System* (MERAD). Keupayaan ini akan meningkatkan kapasiti TUDM di dalam mencegah sebarang bentuk ancaman udara di setiap kawasan lapisan berpadu negara.
3. Meningkatkan operasi sokongan dan memperkasakan keupayaan perisikan udara dengan TUDM merangka beberapa perolehan baharu iaitu *Maritime Patrol Aircraft* (MPA) dan *Medium Altitude Long Endurance Unmanned Aerial System* (MALE-UAS).

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN AK NAN A/L EHTOOK**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN AK NAN A/L EHTOOK** minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah perancangan terkini Kerajaan bagi menambah baik kaedah pelupusan sampah / sisa pepejal dan adakah perancangan tersebut termasuk penggunaan 'incinerator' secara berpusat.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi mengurangkan kebergantungan negara terhadap tapak pelupusan sisa pepejal yang dilihat tidak lagi mampan untuk melupuskan sisa pepejal negara khususnya di bandar-bandar besar yang pesat membangun, Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) merancang untuk memperluaskan penggunaan teknologi *Waste to Energy* (WtE) dalam perancangan pengurusan sisa pepejal negara.

Justeru, KPKT telah merancang untuk membina 14 loji WtE di seluruh negara. Status terkini pembangunan fasiliti WtE di Malaysia adalah seperti berikut:

**Telah Beroperasi**

1. WtE Ladang Tanah Merah, Port Dickson, Negeri Sembilan

**Dalam Proses pembinaan**

1. WtE Jeram, Selangor;
2. WtE Tanjung 12, Selangor;
3. WtE Rawang, Selangor;
4. WtE Sungai Udang, Melaka; dan
5. WtE Bukit Payong, Johor.

**Dalam peringkat pemilihan tapak**

1. WtE Semeling, Kedah; dan
2. WtE Kuantan, Pahang.

**Dijangka akan ditender pada tahun 2024**

1. Loji WtE Seelong, Johor

Oleh yang demikian, pembinaan loji WtE ini dapat mengurangkan keperluan tanah untuk dijadikan tapak pelupusan sisa pepejal yang sering mengakibatkan persekitaran yang tidak selesa kepada penduduk sekeliling dan mencemarkan alam sekitar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' DR. AHMAD AZAM BIN**  
**HAMZAH**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan mengenai perkembangan teknologi digitalisasi pertanian di Malaysia. Apakah perancangan Kementerian dalam teknologi pertanian digital bagi meningkatkan produktiviti dan kecekapan pertanian, serta mengurangkan kos produksi.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Teknologi digital dikenal pasti merupakan satu elemen penting untuk memperkukuh sektor pertanian negara melalui peningkatan tahap produktiviti. Secara keseluruhannya, Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) mendapati bahawa tahap adaptasi teknologi digitalisasi ini telah mula berkembang dalam kalangan pemain industri. Namun, penerimagunaan teknologi digitalisasi ini khususnya dalam kalangan pengusaha kecil di sepanjang rantai pengeluaran agromakanan adalah tidak sekata (*fragmented*) dan masih boleh dipertingkatkan.

KPKM komited melalui Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 (DAN 2.0) menerusi Strategi 3, Teras Dasar 5, iaitu Memacu Digitalisasi Hujung ke Hujung Dalam Rantai Nilai. Antara perancangan KPKM untuk menggalakkan penggunaan teknologi digital dalam meningkatkan produktiviti dan kecekapan dalam pertanian serta mengurangkan kos pengeluaran adalah seperti berikut:

- i) menggalak dan memperluas penggunaan teknologi digital berasaskan IR4.0 seperti penggunaan teknologi Internet Benda (*Internet of Things*), sistem persekitaran pertanian terkawal (*Controlled Environment Agriculture*), rantai blok (*blockchain*), teknologi pengimejan satelit dan solusi perdagangan elektronik (*e-commerce*);

- ii) mempergiat aktiviti penyelidikan, pembangunan, inovasi dan penghasilan teknologi pertanian di kalangan institut penyelidikan di bawah Kementerian dan institusi penyelidikan awam dan swasta;
- iii) memperkukuh penyampaian perkhidmatan di KPKM serta jabatan dan agensinya melalui pembangunan sistem dan aplikasi digital bagi menggantikan proses manual;
- iv) meningkatkan ketersediaan infrastruktur fizikal dan hubungan digital seperti kemudahan jalur lebar dan jaringan komunikasi di kawasan pertanian;
- v) membangunkan keupayaan dan literasi digital di kalangan pemain industri serta kefahaman terhadap kepentingan data; dan
- vi) memperkukuh akses pemain industri kepada teknologi digital melalui program pembiayaan dan insentif sebagai galakan penggunaan teknologi.

Melalui usaha pemacuan pendigitalan di seluruh rantai nilai agromakanan, KPKM yakin produktiviti dan kecekapan pertanian boleh ditingkatkan dan pada masa yang sama mengurangkan kos produksi.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING** minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan apakah pelan tindakan bagi memantapkan lagi Pusat Internet Komuniti supaya lebih bersesuaian dengan keperluan semasa negara dan juga komuniti setempat, sejajar dengan konsep Malaysia Madani.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Terdapat 911 Pusat Internet Komuniti (PIK) yang telah diwujudkan oleh Kementerian Komunikasi dan Digital menerusi Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM). Objektif penubuhan PIK adalah untuk menyediakan capaian Internet secara kolektif kepada masyarakat di kawasan yang kurang mendapat liputan jalur lebar. Selain kemudahan capaian Internet, pelbagai kursus dan latihan berasaskan teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) turut disediakan.

Pada tahun 2021, PIK telah dijenamakan sebagai Pusat Ekonomi Digital (PEDi) bagi memantapkan lagi peranan PIK supaya lebih sesuai dengan keperluan semasa negara dan juga komuniti setempat. Di bawah kepimpinan Kerajaan yang baharu, peranan PEDi diperkemaskan lagi dengan penambahan bilangan rakan strategik untuk mempelbagaikan pengisian program bagi menggalakkan komuniti setempat menyertai ekonomi digital sejajar dengan konsep Malaysia Madani.

Transformasi digital menjadi fokus utama di PEDi supaya masyarakat di luar bandar dan kawasan miskin bandar boleh memperkasakan diri menerusi pelbagai program latihan yang ditawarkan bagi menambah pendapatan mereka. Antara program yang ditawarkan di PEDi adalah Program Pemerkasaan Pendigitalan Usahawan Kecil (PUPUK) yang melibatkan kerjasama pelbagai agensi kerajaan seperti Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC), MYNIC Berhad, Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) serta syarikat swasta seperti Shopee, Bank Simpanan Nasional (BSN), AEON Co. (M) Berhad dan

Maxis yang menjalankan pelbagai program latihan bagi pembangunan ekonomi digital masyarakat setempat.

Pihak SKMM juga sedang dalam perbincangan bagi mengadakan kerjasama strategik dengan Lembaga Zakat Selangor, FAMA, TikTok, Amanah Ikhtiar Malaysia dan bagi memperkasakan PUPUK agar usahawan mendapat manfaat yang optimum daripada program tersebut.

Selain daripada itu, SKMM juga telah memperkenalkan Pelan Accelerator Kurier Negara atau PAKEJ yang menyasarkan peningkatan akses kepada perkhidmatan kurier serta liputan dengan mengoptimumkan aset dan infrastruktur terutamanya bagi kawasan luar bandar. PAKEJ diterjemahkan melalui Inisiatif Pusat Pungutan Dan Serahan (PUDO) yang ditempatkan di 523 PEDi dan ianya sedang diperluaskan lagi kepada 388 PEDi lagi pada masa akan datang. Inisiatif PUDO@PEDi akan membolehkan usahawan mikro memanfaatkan PEDi setempat sebagai pusat pungutan produk mereka.

SKMM juga mengadakan kerjasama dengan beberapa agensi kerajaan dan swasta seperti PERKESO dan Google bagi membantu komuniti setempat di PEDi mendapatkan peluang pekerjaan. Kerajaan turut merancang untuk mendirikan satu PEDi di setiap kawasan Dewan Undangan Negeri (DUN) yang belum mempunyai PEDi melalui pengumuman Belanjawan 2023. Usaha ini akan membantu lebih ramai rakyat untuk memanfaatkan liputan internet dan menggalakkan mereka untuk turut serta dalam ekonomi digital selaras dengan konsep Malaysia Madani.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan sejauh manakah libat urus dalam kalangan semua pemegang taruh telah dan akan diadakan berkaitan isu pemansuhan Ujian Pencapaian Sekolah Rendah (UPSR) dan Pentaksiran Tingkatan Tiga (PT3).

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, susulan daripada pemansuhan Ujian Pencapaian Sekolah Rendah mulai tahun 2021 dan Pentaksiran Tingkatan Tiga mulai tahun 2022, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) memberi tumpuan kepada pemerkasaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) melibatkan komponen Pentaksiran Bilik Darjah, Pentaksiran Aktiviti Jasmani, Sukan dan Kokurikulum serta Pentaksiran Psikometrik.

Bagi mengenal pasti isu dalam pelaksanaan PBS, KPM telah melaksanakan sesi libat urus (SLU) di enam zon bertempat di Perak, Pulau Pinang, Terengganu, Sabah dan WP Labuan, Sarawak serta Melaka pada 5 April 2023 hingga 17 April 2023. SLU tersebut melibatkan seramai 500 orang guru, pentadbir sekolah, Pelibatan Ibu Bapa Komuniti dan Swasta (PIBKS) serta 50 orang pegawai bahagian dan jabatan pendidikan negeri (JPN) bagi keseluruhan zon.

Seterusnya, hasil dapatan daripada sesi libat urus tersebut telah dibentangkan dalam Konvensyen Libat Urus PBS yang dilaksanakan pada 6 hingga 7 Jun Tahun 2023. Konvensyen tersebut diadakan secara bersemuka dan dalam talian. Peserta konvensyen terdiri daripada pegawai bahagian KPM, para guru, Majlis Pengetua Sekolah Menengah, Majlis Guru Besar, pensyarah Institut Pendidikan Guru Malaysia (IPGM), guru pelatih IPGM, PIBKS dan pelbagai pihak pemegang taruh.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, konvensyen ini merupakan satu landasan penting untuk KPM melihat keberkesanan dan impak pelaksanaan PBS serta penambahbaikan yang perlu dilakukan. Melalui pelaksanaan konvensyen tersebut, KPM memberi ruang kepada wakil dari pihak yang terlibat dalam ekosistem pendidikan kebangsaan untuk memberikan pandangan terbaik, lontaran idea yang berkesan serta penambahbaikan dan tambah nilai yang perlu dilakukan oleh KPM bagi memperkemas hala tuju PBS.

Dalam pelaksanaan PBS ini apa yang dititikberatkan adalah kejujuran, integriti dan keadilan. Kejujuran dan integriti guru dan murid amat penting semasa pentaksiran dilakukan. Ibu bapa juga harus mempunyai kebesaran jiwa untuk turut sama membangunkan potensi anak-anak. Pada masa yang sama, anak-anak ini perlu diberikan akses yang adil, ruang dan peluang untuk menggilap bakat dan potensi mereka dalam semua bidang. Penilaian dan pengiktirafan perlu diberikan bagi setiap perkembangan yang mereka tonjolkan, bukan hanya dari sudut akademik tetapi juga kemahiran insaniah, sukan, kesenian, akhlak dan moral.

Justeru, resolusi penting dari konvensyen tersebut akan diteliti dan diperhalusi oleh KPM untuk dijadikan dasar bagi mendokong usaha-usaha membangunkan ekosistem pendidikan terbaik di sekolah. Menjadi keutamaan kepada KPM untuk memastikan agar dalam setiap pembaharuan atau dasar yang diperkenalkan, infrastruktur dan ekosistem disediakan sebaik mungkin dalam menzahirkan hasrat KPM agar murid ceria, guru bahagia, sekolah bitara dan negara sejahtera.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DR. LINGESHWARAN A/L DATO'**  
**SERI R. ARUNASALAM**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DR. LINGESHWARAN A/L DATO' SERI R. ARUNASALAM** minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan berapakah kes jenayah komersial yang telah didakwa atau masih dalam siasatan untuk tahun 2022. Mengikut laporan The Star Online, 24 Mei 2023, kes-kes tersebut telah meningkat kepada 82.7% pada tahun ini berbanding pada tahun 2022 dengan anggaran kerugian sebanyak RM53 juta di Pulau Pinang.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

Kes jenayah komersil dikategorikan kepada sembilan kategori iaitu tipu, Pecah Amanah Jenayah, Akta Pemberi Pinjam Wang, Jenayah Siber, Wang Palsu, Pemalsuan, VCD/DVD Tanpa Sijil 'B', Salah Guna Harta Dengan Curang dan Lain-Lain Kes.

Statistik keseluruhan kes jenayah komersil pada tahun 2022 menunjukkan sebanyak 30,285 kes telah dilaporkan dan disiasat di bawah pelbagai kesalahan jenayah komersil dengan nilai keseluruhan kerugian sebanyak RM1,732,618,895.74. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 18,350 kes masih di dalam siasatan pihak PDRM manakala sebanyak 6,547 kes berjaya dituduh. Kuala Lumpur merupakan penyumbang tertinggi bagi kes jenayah komersil bagi tahun 2022 iaitu sebanyak 4217 kes.

Manakala, bagi soalan berkaitan kes jenayah komersil di Pulau Pinang, statistik pada bulan Januari hingga April 2023 di Pulau Pinang menunjukkan peningkatan kes menjadi 1387 kes berbanding tempoh yang sama bagi tahun 2022 iaitu 759 kes. Hal ini menyumbang kepada peratus kenaikan kes kepada 82.7%. Manakala nilai kerugian bagi tempoh tersebut adalah sebanyak RM 61,937,233.20.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK RAZALI BIN IDRIS** minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan sejauh manakah usaha dan tindakan Kementerian untuk menurunkan harga kereta Perodua Myvi sekitar RM25,000 tidak termasuk cukai seperti yang dijanjikan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang Dipertua,

Kita semua sedia maklum bahawa harga kenderaan adalah tidak dikawal oleh pihak Kerajaan tetapi dipengaruhi oleh daya pasaran (*market forces*). Sepertimana barangan lain, harga kenderaan adalah dipengaruhi oleh kos-kos yang terlibat dalam mengeluarkan sesebuah kenderaan seperti kos komponen yang digunakan, kos pengangkutan dan logistik, kos insuran, kadar faedah pinjaman, kos teknologi baharu dan kos-kos lain. Sebahagian kos-kos ini juga dipengaruhi oleh kadar pertukaran wang asing. Penentuan harga oleh syarikat-syarikat pengeluar kenderaan (OEM) turut mengambil kira keanjalan permintaan (*demand elasticity*) terhadap sesebuah kenderaan tersebut. Kebiasaannya, kereta kategori mewah mempunyai keanjalan permintaan yang lebih rendah berbanding kereta bukan mewah. Selain itu, elemen teknologi terkini yang diterapkan dalam sesebuah kenderaan bagi meningkatkan daya keselamatan untuk pemandu dan pengguna jalan raya juga mempengaruhi harga kenderaan dan ianya tidak boleh dibandingkan dengan harga model-model terdahulu.

Bagi usaha mengurangkan harga kenderaan di pasaran, Kerajaan mengambilkira impak faktor percukaian melalui penawaran insentif cukai dalam bentuk pengecualian atau pengurangan duti eksais dan cukai jualan bagi kenderaan cekap tenaga (*Energy Efficient Vehicle* - EEV) yang dipasang secara tempatan, serta memberi pengecualian atau pengurangan duti import ke atas komponen - komponen import untuk aktiviti pemasangan tempatan kenderaan berkenaan selaras dengan Dasar Automotif Nasional (NAP) untuk menjadikan Malaysia sebagai hab

pengeluaran kenderaan terutamanya EEV. Kadar atau tahap insentif cukai yang diberikan adalah bergantung kepada merit pelan perniagaan OEM merangkumi jumlah pelaburan, pembangunan vendor, pemindahan teknologi dan pelan eksport.

Selain itu, produk automotif seperti kenderaan *Completely Built-Up* (CBU), *Completely Knocked-Down* (CKD) dan komponen-komponen yang diimport juga berpeluang untuk menikmati duti import pada kadar duti import yang lebih rendah atau sehingga 0% di bawah *ASEAN Trade in Goods Agreement* (ATIGA) dan dari negara-negara lain yang mempunyai Perjanjian Perdagangan Bebas (*Free Trade Agreement* - FTA) dengan Malaysia.

Dengan pengurangan jumlah cukai perlu dibayar, Kerajaan berharap pendekatan ini dapat menggalakkan syarikat OEM untuk menawarkan jualan kenderaan pada harga yang lebih kompetitif dan menarik kepada rakyat terutamanya kepada golongan muda yang baru menceburi bidang pekerjaan dalam situasi ketidaktentuan ekonomi ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan senarai pembangunan infrastruktur sukan di negeri Terengganu yang sedang dilaksanakan di bawah Kementerian Belia dan Sukan ketika ini.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat enam projek pembangunan infrastruktur sukan yang melibatkan peruntukan Kementerian Belia dan Sukan sedang dilaksanakan di negeri Terengganu. Senarai projek berkenaan adalah seperti berikut:

- (i) Membina Semula Dan Menaik Taraf Kemudahan Sedia Ada Di Kompleks Belia Dan Sukan Negeri Terengganu;
- (ii) Menaik Taraf Bangunan Jabatan Belia Dan Sukan Negeri Terengganu;
- (iii) Membina Baru Kompleks Sukan Air Negeri Terengganu;
- (iv) Menaik Taraf Kompleks Sukan Komuniti (KSK) Besut, Terengganu;
- (v) Menaik Taraf Kemudahan Sukan Di Negeri Terengganu; dan
- (vi) Membina Baharu Kemudahan Sukan Berskala Kecil Di Negeri Terengganu.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PUAN RITA SARIMAH ANAK**  
**PATRICK INSOL**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PUAN RITA SARIMAH ANAK PATRICK INSOL** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan tindakan Kerajaan untuk memastikan tiada penindasan gaji dilakukan oleh majikan di Malaysia.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

1. Perintah Gaji Minimum 2022 telah berkuat kuasa mulai **1 Mei 2022** dengan kadar gaji minimum RM1,500 sebulan untuk semua sektor tanpa mengira wilayah bagi majikan yang **menggajikan lima (5) orang pekerja atau lebih**, dan tanpa mengira bilangan pekerja bagi majikan yang **menjalankan suatu aktiviti professional** yang dikelaskan di bawah Piawaian Pengelasan Pekerjaan Malaysia 2020. Manakala, bagi majikan yang menggajikan **kurang daripada lima (5) pekerja** dan tidak menjalankan aktiviti profesional, **pelaksanaan gaji minimum** akan bermula pada **1 Julai 2023**.
2. Akta Majlis Perundingan Gaji Negara 2011 (Akta 732) telah memberikan kuasa kepada Jabatan Tenaga Kerja yang terdiri daripada Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia, Jabatan Tenaga Kerja Sabah dan Jabatan Tenaga Kerja Sarawak untuk menguatkuasakan Akta 732.
3. Antara aktiviti penguatkuasaan yang dijalankan oleh Jabatan Tenaga Kerja adalah pemeriksaan berkanun, penyiasatan aduan, pengendalian tuntutan kes buruh serta pendakwaan terhadap majikan-majikan yang gagal mematuhi perintah ini. Jabatan Tenaga Kerja juga memantau pelaksanaan gaji minimum dengan penubuhan Pasukan Khas Penguatkuasaan yang membuat pemeriksaan mengejut ke atas premis-premis dan seterusnya mengambil tindakan sewajarnya.

4. Bagi tempoh Mei 2022 sehingga 31 Disember 2022, Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia telah menjalankan **17,565 pemeriksaan berkanun** terhadap majikan dan **2,448 syor pematuhan** telah dikeluarkan atas pelanggaran **Perintah Gaji Minimum 2022**.
5. Bagi tempoh yang sama, Jabatan Tenaga Kerja Sabah telah menjalankan **5,707 pemeriksaan berkanun** dan telah mengeluarkan **128 syor pematuhan**. Jabatan Tenaga Kerja Sarawak pula telah menjalankan **5,450 pemeriksaan berkanun** dan **83 syor pematuhan** telah dikeluarkan atas pelanggaran yang sama.
6. Selain pemeriksaan berkanun, Jabatan Tenaga Kerja juga menerima aduan dan kes buruh atas majikan yang melanggar Perintah Gaji Minimum. Bagi tempoh Mei 2022 sehingga 31 Disember 2022, Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia telah menyelesaikan sebanyak **21 kes** pendakwaan dan kompaun yang membawa hukuman denda berjumlah keseluruhan **RM35,700**.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN SERUANDI BIN SAAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN SERUANDI BIN SAAD** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah penyelesaian yang diambil oleh Kementerian dalam menangani isu melibatkan seramai 180,680 atau 48.74% pelajar lepasan SPM untuk sesi persekolahan 2021 yang memilih untuk tidak menyambung pengajian ke peringkat lebih tinggi dan berapakah jumlah yang melibatkan lepasan SPM di negeri Perlis.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah mengambil inisiatif mengumpulkan maklumat Pengesanan Lulusan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) melalui Sistem eProfil Kerjaya Murid (ePKM). Dapatan data terkini yang dilaporkan oleh lulusan SPM atau guru bimbingan dan kaunseling dalam sistem ePKM tersebut menunjukkan seramai 48.74 peratus (180,680 orang) murid lulusan SPM 2021 tidak melanjutkan pelajaran disebabkan beberapa faktor. Khusus di negeri Perlis, sistem ePKM menunjukkan seramai 1,160 (40.23%) murid lulusan SPM bagi tahun 2021 yang tidak melanjutkan pelajaran.

KPM sentiasa komited menggalakkan dan meningkatkan motivasi murid melanjutkan pelajaran ke peringkat lebih tinggi dengan melaksanakan pelbagai inisiatif melalui kerangka dasar Malaysia MADANI yang terdiri dari enam tonggak iaitu keMampanan, kesejAhteraan, Daya cipta, hormAt, keyakiNan dan Ihsan. Aspek karamah insaniah turut dititik beratkan agar murid dilengkapi dengan pengetahuan, pengalaman, adab, akhlak serta integriti agar murid mempunyai hala tuju kerjaya yang jelas.

KPM melaksanakan program pembangunan diri murid dan pendidikan kerjaya di sekolah bagi meningkatkan kesedaran murid terhadap kepentingan belajar, mengembangkan potensi, kecenderungan, sikap, minat dan hala tuju kerjaya yang jelas supaya murid dilengkapi dengan pengetahuan, kemahiran, pengalaman serta jati diri yang tinggi merangkumi aspek karamah insaniah dalam pembentukan adab, akhlak serta integriti.

Guru Bimbingan dan Kaunseling (GBK) juga diberikan pendedahan kepada maklumat berkaitan pendidikan tinggi serta kerjaya terkini selaras dengan peranan mereka sebagai pakar rujuk kerjaya di peringkat sekolah menengah. Sebagai contoh, KPM melaksanakan mobilisasi sumber dengan kementerian lain seperti Kementerian Pengajian Tinggi (KPT), agensi-agensi kerajaan dan bukan kerajaan seperti Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC), Petroliaam Nasional Berhad (PETRONAS), Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), Financial Industry Collective Outreach (FINCO) dan Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC).

Pelbagai langkah dan inisiatif bagi menggalakkan murid meneruskan pengajian di peringkat lebih tinggi seperti penganjuran Program SUKSES Karnival Kerjaya Murid dengan kerjasama universiti awam dan swasta serta agensi-agensi lain yang menawarkan biasiswa dan pinjaman pembiayaan pengajian. Program ini berkonsepkan pusat sehenti (one stop centre) bermaklumat kepada kumpulan sasaran seperti murid, ibu bapa, guru dan komuniti setempat berinspirasi perkongsian pintar berasaskan kepakaran melalui pameran kerjaya, ujian minat kerjaya, bengkel temu duga, promosi pengajian tinggi termasuk peringkat matrikulasi dan institusi latihan kemahiran.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TAN SRI HAJI MOHAMAD FATMI**  
**BIN CHE SALLEH**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI HAJI MOHAMAD FATMI BIN CHE SALLEH** minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan berapakah data terkini melibatkan kes penipuan urusan jual beli dalam talian berserta jumlah wang yang terlibat dan perancangan untuk melindungi para pengguna daripada terus menjadi mangsa penipuan.

**JAWAPAN:**

**Yang di-Pertua,**

Kementerian melalui Bahagian Penguatkuasa telah menjalankan pemantauan berterusan secara proaktif terhadap urusan e-Dagang. Antara usaha yang dilaksanakan adalah menjalankan pemeriksaan dan pemantauan secara berkala di premis pengendali pasar dalam talian dan laman web yang berorientasikan perniagaan agar mematuhi peraturan-peraturan yang ditetapkan demi kepentingan pengguna.

Sepanjang tahun 2019 sehingga 2020 sejumlah 6 kes telah direkodkan dan diambil tindakan di bawah kesalahan urusan perdagangan elektronik atas talian melibatkan nilai rampasan sebanyak RM452,900.00 berhubung penjualan topeng muka atas talian semasa era pandemik Covid19, manakala dari tahun 2021 hingga 30 Mei 2023, Kementerian telah menerima 21,875 aduan di bawah kesalahan urusan perdagangan elektronik yang melibatkan pelbagai platform medium elektronik telah direkodkan dan disiasat di mana telah menghasilkan sebanyak 1,810 kes dan telah di kompaun sebanyak RM 256,550 dan denda RM 126,800 atas pelbagai kesalahan di bawah Peraturan-Peraturan Pelindungan Pengguna (Urus Niaga Perdagangan Elektronik) 2012, Akta Perlindungan Pengguna 1999

Sekiranya terdapat aduan berkenaan penipuan pembelian barangan atas talian yang diterima, aduan-aduan tersebut akan diteliti untuk dikenalpasti sama ada berlaku kesalahan dan boleh diambil di bawah bidang kuasa Kementerian atau sekiranya di bawah bidang kuasa agensi penguatkuasaan lain, ianya akan disalurkan kepada agensi berkaitan untuk diambil tindakan sewajarnya.

Usaha dan langkah kerjasama yang dijalankan secara berterusan oleh Kementerian diharapkan mampu dan dapat mengekang peningkatan isu penipuan jualan dalam talian di samping dapat memberikan ketelusan dalam urusan niaga perdagangan elektronik dan pada masa yang sama meningkatkan keyakinan pengguna terhadap pembelian atas talian bagi urusan niaga yang dilakukan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO DR. NUING JELUING**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO DR. NUING JELUING** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah pendirian rasmi terhadap golongan Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender (LGBT). Apakah langkah-langkah Kerajaan bagi menerima dan memahami mereka sebagai satu kumpulan tersendiri.

**JAWAPAN**

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM BIN HAJI MOKHTAR**

**MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sebagai sebuah negara yang berpegang kepada agama Islam sebagai agama Persekutuan yang menerapkan nilai-nilai moral berlandaskan adat, budaya dan agama dalam kalangan masyarakat, kerajaan berpendirian tegas tidak mengiktiraf golongan lesbian, gay, biseksual dan transgender (LGBT).
2. LGBT adalah bertentangan dengan agama, moral dan budaya Malaysia. Bukan itu sahaja, malah perbuatan homoseksual adalah bertentangan dengan undang-undang negara iaitu undang-undang jenayah Syariah dan undang-undang Sivil. Di bawah Seksyen 377 Kanun Keseksaan, adalah menjadi satu kesalahan bagi mana-mana orang yang melakukan persetubuhan yang bertentangan dengan aturan fitrah.
3. Walaupun begitu kerajaan tetap tidak mendiskriminasi mana-mana kumpulan, termasuklah LGBT, untuk menikmati hak asasi mereka sebagai warganegara seperti yang dinyatakan dalam Perlembagaan Persekutuan seperti hak untuk mendapat pendidikan, hak untuk mengamalkan agama, dan hak untuk bekerja selaras dengan Perkara 8(2) Perlembagaan Persekutuan.



4. Kerajaan Malaysia sentiasa mempromosikan dan menambah baik perkara berkaitan dengan penjagaan hak asasi manusia di Malaysia. Walau bagaimanapun, dalam memelihara isu hak asasi manusia, ianya juga mestilah mengambil-kira nilai sosial, budaya, agama dan sensitiviti setempat.
5. Dalam konteks Malaysia, Deklarasi Hak Asasi Manusia Sejagat 1948 (UDHR) Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu bukanlah satu-satunya rujukan berkaitan hak asasi manusia. Sebagai negara anggota kepada Pertubuhan Kerjasama Negara-negara Islam (OIC) Malaysia juga berpegang kepada Deklarasi Kaherah Mengenai Hak Asasi Manusia Dalam Islam (CDHRI) dan juga Deklarasi Hak Asasi Manusia ASEAN 2012.
6. CDHRI ialah deklarasi negara-negara anggota Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC) yang telah diperkenalkan di Kaherah, pada 5 Ogos 1990. CDHRI memberikan panduan kepada negara-negara Islam mengenai isu hak asasi manusia yang berpaksikan ajaran Islam. Sebagai anggota ASEAN, Malaysia juga menerima pakai Deklarasi Hak Asasi Manusia ASEAN 2012 (AHRD). AHRD dengan jelas menyatakan bahawa penjagaan hak asasi manusia hendaklah mengambil kira latar belakang politik, ekonomi, undang-undang, sosial, budaya, sejarah dan agama yang berbeza.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan adakah Kementerian berhasrat untuk memperkasakan kembali kewujudan Sekolah Wawasan sebagai salah satu langkah bagi memupuk perpaduan yang erat serta menyingkirkan sikap diskriminasi dan prejudis daripada setiap kaum di Malaysia.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga kini, terdapat enam buah kompleks sekolah wawasan yang telah beroperasi dengan jayanya iaitu:

- i. Kompleks Sekolah Wawasan Pekan Baru, Parit Buntar, Perak Darul Ridzuan;
- ii. Kompleks Sekolah Wawasan Taman Aman, Alor Setar, Kedah Darul Aman;
- iii. Kompleks Sekolah Wawasan Tasik Permai, Pulau Pinang;
- iv. Kompleks Sekolah Wawasan USJ 15, Subang Jaya, Selangor Darul Ehsan;
- v. Kompleks Sekolah Wawasan Seremban, Negeri Sembilan; dan
- vi. Kompleks Sekolah Wawasan Pundut, Seri Manjung, Perak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) akan terus giat melaksanakan program dan inisiatif bagi memupuk integrasi nasional dalam kalangan murid pelbagai kaum menerusi pelbagai aktiviti kurikulum, kokurikulum dan koakademik sedia ada di semua sekolah. KPM berkeyakinan bahawa melalui aktiviti yang dirancang dan dilaksanakan tersebut, semangat perpaduan dan nilai murni akan dapat diterap, dihayati dan seterusnya diamalkan oleh setiap murid tanpa mengira kaum, ras dan agama di negara ini. Hal yang demikian akan dapat merealisasikan aspirasi negara dalam melahirkan masyarakat madani yang bersatu padu, harmonis dan patriotik yang seterusnya akan mencurahkan khidmat bakti mereka demi kemajuan dan kepentingan negara di masa hadapan.

KPM turut memperkenalkan tujuh teras utama melalui Nadi Keunggulan KPM. Melalui teras kedua, KPM menekankan kepada pembentukan adab, akhlak dan integriti bagi melahirkan Anak yang Baik lagi Cerdik dalam memastikan generasi waris masa depan mempunyai jati diri yang kukuh untuk menghadapi cabaran masa hadapan. Di samping itu, pendekatan teras ini adalah untuk mewujudkan suasana harmoni yang dapat menghindari gejala negatif menerusi aspek karamah insaniah terutamanya dalam kalangan murid di sekolah. Pendekatan ini juga adalah selari dengan konsep Malaysia Madani yang telah diperkenalkan dan berteraskan kepada enam tonggak utama iaitu kemampanan, kesejahteraan, daya cipta, hormat, keyakinan dan ihsan.

KPM akan menilai dan mengkaji secara terperinci berkaitan perkara ini termasuk sebarang cadangan untuk memperluaskan konsep integrasi nasional di semua sekolah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN**  
**MOHAMAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN MOHAMAD** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan sejauh manakah kejayaan atlet negara yang merupakan produk sekolah-sekolah sukan mengikut kajian kementerian.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, penubuhan Sekolah Sukan Malaysia (SSM) bertujuan untuk mengumpul atlet murid yang berpotensi supaya bakat cemerlang sukan dan akademik mereka dapat dipupuk serta dipertingkatkan di bawah bimbingan jurulatih yang berdedikasi serta guru-guru akademik yang terpilih. Melalui pemantauan yang lebih tersusun dan cekap, peningkatan prestasi akademik dan sukan dapat diseimbang dan disepadukan.

Pada ketika ini terdapat lima SSM di seluruh negara seperti berikut:

- (i) Sekolah Sukan Bukit Jalil (SSBJ);
- (ii) Sekolah Sukan Tunku Mahkota Ismail (SSTMI);
- (iii) Sekolah Sukan Malaysia Sabah (SSMS);
- (iv) Sekolah Sukan Malaysia Pahang (SSMP); dan
- (v) Sekolah Sukan Malaysia Terengganu (SSMT):

Kerajaan juga telah menubuhkan sebanyak 15 Sekolah Sukan Negeri (SSN) di setiap negeri bagi menampung bilangan atlet muda yang berbakat dan berpotensi di seluruh negara.

Secara umumnya, hasil daripada penyelarasan dan pemantauan program latihan secara bersepadu melibatkan Kementerian Belia dan Sukan (KBS), Kementerian Pendidikan dan persatuan sukan kebangsaan, atlet-atlet yang berada di SSM dan SSN ini telah melihatkan pencapaian membanggakan pada setiap tahun.

Pada tahun ini, atlet cemerlang yang merupakan produk sekolah sukan telah berjaya merangkul pingat emas di Sukan SEA Kemboja 2023. Atlet berkenaan adalah seperti berikut:

- (i) Akuatik-Terjun: Lee Yiat Qing dan Enrique Maccartney Anak Harold; dan
- (ii) Hoki Lelaki dan Wanita: Muhammad Addy Jazmi bin Jamlus, Andywalfian Jeffrynus, Muhammad Danish Aiman bin Khairil Anuar, Che Nur Aqirullah bin Che Mohd Khairulzi Anwar, Mohamad Rafaizul bin Mohamad Saini, Mohammad Danish Daniel Abdul Wahab dan Azmyra Mia Sofea binti Azhairy.

Selain itu, ramai atlet elit negara juga merupakan produk dari sekolah sukan dan sering mengharumkan nama negara di pentas dunia. Mereka ialah Dato' Pandelega Rinong Pamg, Cheong Jun Hoong dan Nur Dhabitah Sabri (Akuatik-Terjun), S. Kunasilan dan Mohamad Hatta (Karate), Aifa Azman dan Mohd Nafiizwan Adnan (Skuasy), Faisal Saari, Baljit Singh dan Mohd Shukri Mutalib (Hoki) dan Wan Mohd Khalmizam Wan Ab Aziz dan Cheng Chu Sian (Memanah).

Kewujudan sekolah sukan amat relevan dalam melahirkan bakat baharu yang berupaya memberikan kejayaan membanggakan buat negara. Melalui perancangan program latihan yang sistematik dan pembelajaran akademik yang fleksibel, atlet-atlet negara dapat mengimbangi dan beroleh kejayaan bukan sahaja dalam lapangan sukan

tetapi juga dalam bidang pendidikan.

Sekian, terima kasih.



**MAKLUMAT TAMBAHAN**

1. Senarai **Sekolah Sukan Malaysia (SSM)** dan tumpuan sukan adalah seperti berikut:

- (iii) Sekolah Sukan Bukit Jalil (SSBJ): 25 jenis sukan
- (iv) Sekolah Sukan Tunku Mahkota Ismail (SSTMI): 15 jenis sukan
- (v) Sekolah Sukan Malaysia Sabah (SSMS): 7 jenis sukan
- (vi) Sekolah Sukan Malaysia Pahang (SSMP): 5 jenis sukan
- (vii) Sekolah Sukan Malaysia Terengganu (SSMT): 8 jenis sukan

2. Jadual di bawah menunjukkan senarai sukan yang diberikan tumpuan di Sekolah Sukan Malaysia:

| Bil | Jenis Sukan        | SSBJ  | SSTMI | SSM PHG | SSM SBH | SSM TGN |
|-----|--------------------|-------|-------|---------|---------|---------|
| 1   | Angkat Berat       | √     |       |         | √       | √       |
| 2   | Badminton          | √     |       |         |         |         |
| 3   | Bola Jaring        | √     | √     |         |         |         |
| 4   | Bola Keranjang     | √     |       | √       |         |         |
| 5   | Bola Sepak         | √     | √     | √       | √ (P)   |         |
| 6   | Bola Tampar        | √     | √     |         |         |         |
| 7   | Bowling Tenpin     |       | √     |         |         |         |
| 8   | Bowling Padang     |       | √     |         |         | √       |
| 9   | Gimnastik Artistik | √     | √     | √       |         |         |
| 10  | Gimrama            | √     |       |         |         |         |
| 11  | Hoki               | √ (L) | √     |         | √       |         |
| 12  | Judo               |       | √     |         |         | √       |
| 13  | Karate             | √     |       |         |         |         |
| 14  | Kriket             | √     |       |         |         |         |
| 15  | Lawan Pedang       | √     | √     |         |         | √       |
| 16  | Lumba Basikal      |       | √     |         |         | √       |
| 17  | Memamah            | √     |       | √       | √       |         |
| 18  | Menembak           | √     |       |         |         |         |
| 19  | Olahraga           | √     | √     | √       | √       | √       |
| 20  | Ping Pong          | √     |       |         |         |         |
| 21  | Ragbi              |       | √     |         |         |         |
| 22  | Renang             | √     | √     |         | √       |         |

|               |                 |           |           |          |          |          |
|---------------|-----------------|-----------|-----------|----------|----------|----------|
| 23            | Renang Berirama | √         |           |          |          |          |
| 24            | Tae Kwan Do     | √         |           |          |          |          |
| 25            | Terjun          | √         | √         |          | √        |          |
| 26            | Sepak Takraw    | √         | √         |          |          | √        |
| 27            | Silat Olahraga  |           |           |          |          | √        |
| 28            | Skuasy          | √         |           |          |          |          |
| 29            | Wushu           | √         |           |          |          |          |
| 30            | Tenis           | √         |           |          |          |          |
| 31            | Tinju           | √         |           |          |          |          |
| <b>JUMLAH</b> |                 | <b>25</b> | <b>15</b> | <b>5</b> | <b>7</b> | <b>8</b> |

**\*\* Rujukan : [www.moe.gov.my](http://www.moe.gov.my)**

3. Senarai **Sekolah Sukan Negeri (SSN)** adalah seperti berikut:

| <b>BIL</b> | <b>NEGERI</b>   | <b>NAMA SEKOLAH</b>               |
|------------|-----------------|-----------------------------------|
| 1          | Perlis          | SMK Syed Hassan                   |
| 2          | Kedah           | SMK Tunku Anum Tunku Abdul Rahman |
| 3          | Pulau Pinang    | SMK Mutiara Impian                |
| 4          | Perak           | SMK Gunung Rapat                  |
| 5          | Selangor        | SMK Seksyen 11, Shah Alam         |
| 6          | Kuala Lumpur    | SMK Seri Titiwangsa               |
| 7          | Negeri Sembilan | SMK Za'ba                         |
| 8          | Melaka          | SMK Seri Kota                     |
| 9          | Johor           | SMK Tun Hussein Onn               |
| 10         | Pahang          | SMK Seberang Temerloh             |
| 11         | Terengganu      | SMK Bukit Nenas                   |
| 12         | Kelantan        | SMK Putera                        |
| 13         | Sarawak         | SMK Tabuan Jaya                   |
| 14         | Sabah           | SMK Datuk Peter Mojuntin          |
| 15         | Labuan          | SMK Mutiara                       |

4. Statistik Atlet Bersekolah di bawah Program MSN Mengikut Kategori Sekolah adalah seperti berikut:

**Tahun 2022**

| BIL                | SEKOLAH                           |                  | PODIUM |    | PELAPIS KEBANGSAAN |    | JUMLAH |
|--------------------|-----------------------------------|------------------|--------|----|--------------------|----|--------|
|                    |                                   |                  | L      | W  | L                  | W  |        |
| 1                  | PRA UNIVERSITI SSM                |                  |        |    |                    |    |        |
|                    | 1                                 | SSBJ             | 7      | 4  | 5                  | 4  | 20     |
|                    | 2                                 | SSTMI            | 0      | 0  | 0                  | 0  | 0      |
| 2                  | SEKOLAH SUKAN MALAYSIA (SSM)      |                  |        |    |                    |    |        |
|                    | 1                                 | SSBJ             | 1      | 1  | 20                 | 13 | 35     |
| 3                  | SEKOLAH HARIAN SUKAN NEGERI (SSN) |                  |        |    |                    |    |        |
|                    | 1                                 | SSNWP            | 0      | 2  | 1                  | 1  | 4      |
| 4                  | SEKOLAH HARIAN                    |                  |        |    |                    |    |        |
|                    | 1                                 | SEKOLAH MENENGAH | 2      | 4  | 11                 | 27 | 44     |
|                    | 2                                 | SEKOLAH RENDAH   | 0      | 0  | 0                  | 0  | 0      |
| JUMLAH KESELURUHAN |                                   |                  | 10     | 11 | 37                 | 45 | 103    |

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN ROBERT LAU HUI YEW**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN ROBERT LAU HUI YEW** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah tiga masalah ekonomi paling serius yang Malaysia hadapi bersama-sama dengan strategi serta merta, jangka masa sederhana dan jangka masa panjang bukan sahaja untuk mengatasi masalah-masalah tersebut tetapi menjadikan ia satu peluang yang boleh memacu pembangunan negara.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Malaysia telah mencatatkan pertumbuhan keluaran dalam negeri kasar (KDNK) sebanyak 8.7% pada tahun 2022 (2021: 3.3%). Prestasi ekonomi yang baik ini menunjukkan pemulihan ekonomi yang berterusan dan mencerminkan daya tahan ekonomi negara. Pada tahun 2023, pertumbuhan ekonomi Malaysia diunjur menyederhana dalam lingkungan 4%-5% berikutan kedudukan semasa ekonomi dunia dan risiko ketidaktentuan global.

Kedudukan ekonomi Malaysia pada suku tahun pertama tahun ini kekal kukuh, berkembang pada kadar 5.6% (S1 2022: 4.8%). Prestasi ekonomi ini dipacu oleh permintaan dalam negeri, terutamanya perbelanjaan sektor swasta. Semua sektor ekonomi turut mencatat pertumbuhan positif diterajui oleh sektor perkhidmatan.

Walaupun ekonomi negara telah menunjukkan pemulihan, namun situasi persekitaran global yang tidak menentu menjadi cabaran utama kepada pengukuhan daya tahan ekonomi negara. Cabaran ini termasuklah konflik Rusia-Ukraine, gangguan rantai bekalan global, kenaikan inflasi dan ketidaktentuan dasar monetari. Selain itu, negara turut berhadapan dengan cabaran dalam ekonomi domestik, iaitu pembangunan sosioekonomi yang senjang, ruang fiskal yang terhad dan reformasi struktur ekonomi yang perlahan.

Dalam usaha untuk memastikan ekonomi negara kekal mampan, keutamaan dasar Kerajaan adalah untuk menangani cabaran ekonomi dan membangunkan negara yang mampan, sejahtera dan berpendapatan tinggi. Pada masa ini, tiga isu utama yang perlu ditangani adalah untuk memperkukuh kedudukan fiskal, mereformasi struktur ekonomi dan meneliti pelaksanaan gaji progresif.

Keutamaan akan diberi untuk memperkukuh kedudukan fiskal melalui peningkatan hasil dan melonjakkan pertumbuhan sektor, dengan izin *high growth high value* (HGHV) serta memastikan kelestarian alam sekitar. Penekanan akan diberi untuk mempercepat pertumbuhan dalam sektor strategik yang akan turut menjana pelaburan dalam industri elektrik dan elektronik, perkhidmatan global, aeroangkasa, industri kreatif, pelancongan, halal, biojisim, aktiviti pertanian pintar dan tenaga boleh baharu (TBB). Keutamaan juga diberi untuk mempercepat peralihan tenaga dalam ekonomi negara kepada ekonomi hijau yang meliputi keseluruhan rantai nilai. Peralihan ini akan menarik lebih banyak pelaburan baharu dan dapat mewujudkan peluang pekerjaan berpendapatan tinggi.

Kerajaan juga telah melancarkan Malaysia MADANI yang turut memberi penekanan kepada strategi untuk memacu kemampanan ekonomi negara seperti memperkasa industri kecil dan sederhana (IKS) dan usahawan, memperkasa sektor pembuatan dan perkhidmatan serta menambah peluang pekerjaan. Pembentangan Belanjawan 2023 pula, antara lain memberi tumpuan untuk memacu ekonomi yang terangkum dan mampan; melaksanakan reformasi institusi & tatakelola bagi memulih keyakinan; dan menegakkan keadilan sosial untuk menyederhana kesenjangan.

Kerajaan komited untuk melonjakkan Malaysia bagi menjadi sebuah negara berpendapatan tinggi. Usaha akan diambil untuk melaksanakan reformasi struktur ekonomi dan menambah baik pasaran buruh melalui pelaksanaan gaji progresif serta memperkukuh institusi awam melalui penambahbaikan tatakelola dan peningkatan integriti.

Tuan Yang di-Pertua,

Dalam usaha untuk menggalakkan pertumbuhan ekonomi negara agar tidak terlalu terkesan dengan risiko luar, Kerajaan akan terus memberi tumpuan untuk memantapkan ekonomi domestik. Sektor swasta akan terus dipacu sebagai rakan pembangunan dan menjadi pemangkin pertumbuhan ekonomi melalui peningkatan pelaburan yang berkualiti dan berteknologi tinggi. Bagi menggalakkan pelaburan swasta, Kerajaan sentiasa menawarkan insentif kepada pelabur berpotensi, termasuk menstruktur semula insentif pelaburan ke arah kadar cukai berperingkat berasaskan hasil.

Peranan perusahaan mikro, kecil dan sederhana (PMKS) juga akan terus diperkasa sebagai pemangkin pertumbuhan ekonomi. Pembangunan PMKS akan dipercepat melalui penerimgunaan teknologi dan pendigitalan. Tumpuan juga akan diberi untuk PMKS beralih daripada pasaran domestik kepada pasaran global dan memanfaatkan gerakan koperasi dalam pembangunan usahawan.

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sedang merangka naratif ekonomi MADANI bagi menjelaskan kepada awam, termasuk pihak swasta, agensi Kerajaan, akademik dan pertubuhan masyarakat sivil mengenai hala tuju dasar utama Kerajaan Perpaduan bagi mendepani cabaran global dan domestik. Naratif ekonomi MADANI ini yang bakal dilancarkan pada bulan Ogos akan diselaras dengan beberapa dasar jangka sederhana dan panjang, termasuk Pelan Perindustrian Negara, Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kedua Belas dan Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara. Di samping itu, tumpuan dasar jangka pendek juga akan diberi melalui Belanjawan MADANI kedua yang akan dibentangkan pada bulan Oktober tahun ini.

Kerajaan yakin dengan anjakan dan reformasi dasar utama ini akan membolehkan matlamat negara berpendapatan tinggi, inklusif dan mampan dapat dicapai, selaras dengan aspirasi Malaysia MADANI.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD** minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan apakah status pembinaan Projek Empangan Hidroelektrik Nenggiri di Gua Musang dan kesannya kepada penempatan Orang Asli apabila projek ini dijalankan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pembinaan Projek Loji Janakuasa Hidroelektrik Nenggiri di Gua Musang, Kelantan yang berkapasiti 300 Megawatt (MW) telah pun memulakan kerja-kerja pembinaannya pada 1 Mac 2022 dan dijangka akan siap dan mula beroperasi mulai 1 Jun 2027.
2. Pada masa ini kerja-kerja pembersihan kawasan, kerja-kerja tanah, penyediaan platform-platform kerja dan pembinaan jalan-jalan sementara sedang dilaksanakan. Projek ini dibiayai dan dilaksanakan sepenuhnya oleh TNBPG Hydro Nenggiri Sdn. Bhd. (THNSB), iaitu sebuah anak syarikat milik penuh TNB Power Generation Sdn. Bhd. (TPGSB).
3. Projek ini akan membentuk satu tasik takungan utama seluas 53.84 kilometer persegi dan mampu membantu Kerajaan Negeri Kelantan dalam meminimumkan kesan fenomena banjir besar yang kerap melanda negeri ini selain mengatasi isu pembekalan air bersih serta pengairan. Projek ini juga akan membuka peluang pekerjaan kepada masyarakat tempatan ketika dalam proses pembinaannya dan mewujudkan pelbagai potensi kegiatan ekonomi apabila ia siap kelak terutamanya kepada penduduk di sekitar kawasan Gua Musang.

4. Pembinaan Empangan Nenggiri ini memberi kesan secara langsung kepada tiga (3) buah perkampungan Orang Asli iaitu Pos Tohoi, Pos Pulat dan Kampung Kuala Wias yang mempunyai jumlah penduduk seramai 1,115 orang.

5. Justeru, pihak Tenaga Nasional Berhad (TNB) telah memulakan kerja-kerja awalan pembangunan projek ini dengan memperolehi semua kelulusan yang diperlukan, antaranya Kajian Potensi Mineral, Kajian Penerimaan Awam dan Sosial, Kajian Impak Alam Sekeliling (Environmental Impact Assessment - EIA), Kajian Impak Sosial (Social Impact Assessment - SIA) dan Kajian Impak Warisan (Heritage Impact Assessment - HIA).

6. Sejak tahun 2014, pihak TNB telah melaksanakan pelbagai program dan tanggungjawab sosial bersama komuniti-komuniti Orang Asli di sekitar tapak projek. Usaha ini dilaksanakan bertujuan untuk memaksimumkan manfaat projek ini dan menjaga kepentingan masyarakat di perkampungan Orang Asli yang terlibat.

7. Sehingga kini, lebih tiga puluh (30) sesi libat urus bersama masyarakat Orang Asli telah diadakan termasuk yang dianjurkan oleh pihak Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM) yang disertai oleh penduduk dan para pemimpin komuniti Orang Asli di sekitar tapak projek empangan termasuk kumpulan Jaringan Kampung Orang Asli Kelantan (JKOAK).

8. Kali terakhir sesi libat urus bersama masyarakat Orang Asli telah diadakan pada 21 Mei 2023 di Gua Musang. Dalam sesi libat urus tersebut, pihak TNB telah memberi penerangan dan membincangkan berkaitan pakej dan draf perjanjian pampasan kepada penduduk yang terlibat.
9. Berdasarkan kepada hasil Kajian Penerimaan Awam oleh juruperunding UKM Pakarunding Sdn. Bhd. pada tahun 2018, telah menunjukkan tahap penerimaan penduduk berkaitan pelaksanaan projek ini telah meningkat kepada 80% berbanding 69.5% pada tahun 2015.
10. Ini mencerminkan masyarakat Orang Asli yang terlibat sudah memahami dengan jelas pembangunan yang akan berlaku dan kesan manfaat projek ini secara menyeluruh kepada kehidupan mereka.
11. TNB bersama Kerajaan Negeri Kelantan dan jabatan serta agensi berkaitan akan melakukan penempatan semula beberapa penempatan Orang Asli yang terkesan secara langsung mengikut perundangan dan persetujuan Orang Asli tersebut.
12. Kawasan penempatan baharu untuk masyarakat Orang Asli di Pos Tohoi, Pos Pulat dan Kg. Kuala Wias sedang dibina oleh TNB. Mereka dijangka akan dipindahkan ke penempatan baharu pada pertengahan tahun 2025 sebelum perkampungan lama mereka diambil alih untuk pengisian air tasik takungan utama pada suku keempat tahun 2025.

13. Penempatan baharu ini akan meningkatkan kualiti hidup mereka dalam jangka masa panjang. Selain dari rumah yang lebih selesa dengan kemudahan infrastruktur awam yang lengkap, mereka juga akan mempunyai sumber pendapatan yang lebih terjamin melalui kebun getah yang akan dibangunkan oleh pihak TNB.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK BOBBEY BIN SUAN** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bagaimanakah Kementerian merancang untuk membantu rakyat yang telah bersara dan mencegah kemiskinan hari tua memandangkan mereka telah mengeluarkan wang simpanan KWSP semasa pandemik

**JAWAPAN**

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN BIN MOHD ALI,  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

Majlis Perlindungan Sosial Malaysia (MySPC) berperanan sebagai sebuah platform penyelarasan dasar dan program perlindungan sosial bagi memperkasakan sistem perlindungan sosial negara. MySPC akan membincangkan cadangan inisiatif bagi mencegah kemiskinan hari tua akibat pengeluaran wang simpanan KWSP daripada agensi-agensi yang bertanggungjawab ke atas penyelarasan program insurans sosial dan warga emas sekiranya ada. Agensi berkaitan adalah Kementerian Kewangan Malaysia (MOF), Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) serta Kumpulan Simpanan Wang Pekerja (KWSP).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK PAUL IGAI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK PAUL IGAI** minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah pandangan Malaysia terhadap penubuhan '*Asian Infrastructure Investment Bank*' (AIIB) dan apakah projek yang telah dan akan dimohon untuk dilaksanakan melalui AIIB.



**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Malaysia adalah salah sebuah daripada 57 negara ahli pengasas penubuhan AIIB yang telah memeterai *Articles of Agreement* (AoA) pada tahun 2015. Penyertaan ini adalah selaras dengan komitmen dan keprihatinan Malaysia dalam membantu membangunkan infrastruktur di negara dalam rantau Asia dan Pasifik.

AIIB menyediakan pembiayaan untuk projek infrastruktur seperti bank-bank pembangunan pelbagai hala yang lain seperti Bank Pembangunan Asia (ADB), Bank Pembangunan Islam (IsDB) dan Kumpulan Bank Dunia (WBG). Kemudahan pembiayaan projek infrastruktur AIIB pada masa ini hanya tertumpu kepada projek milik penuh kerajaan dan projek yang dijamin penuh oleh kerajaan sahaja. Pembiayaan tersebut merangkumi projek-projek tenaga, pengangkutan dan telekomunikasi, infrastruktur luar bandar dan pembangunan pertanian, bekalan air dan sanitasi, perlindungan alam sekitar serta pembangunan dan logistik bandar.

Pada masa ini, pihak Kerajaan belum mempunyai sebarang cadangan untuk membuat pinjaman daripada AIIB bagi tujuan pembiayaan projek pembangunan. Ini memandangkan sumber pembiayaan pembangunan infrastruktur negara diperolehi dari pasaran modal tempatan, terutamanya daripada institusi kewangan tempatan yang menawarkan kadar pinjaman yang lebih kompetitif dalam matawang Ringgit Malaysia. Selain itu, penyumberan seperti ini tiada risiko pertukaran matawang asing (FOREX).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK LIM PAY HEN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK LIM PAY HEN** minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan status pengoperasian, sasaran utama dan pencapaian terkini Pusat Kecemerlangan Kesihatan Mental Kebangsaan sejak dilancarkan pada bulan Oktober 2022.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pusat Kecemerlangan Kesihatan Mental Kebangsaan (NCEMH) ini telah ditubuhkan untuk beroperasi secara interim mulai 21 Oktober 2022. Pusat Kecemerlangan ini bertindak sebagai agensi peneraju dan koordinasi bagi menyelaraskan aktiviti-aktiviti serta program kesihatan mental yang menggabungkan komponen kesihatan awam, perubatan dan penyelidikan. Pusat ini juga menjadi satu platform dalam merancang dan melaksanakan perkhidmatan kesihatan mental yang melibatkan kolaborasi strategik agensi awam, swasta, universiti dan Pertubuhan Badan Bukan Kerajaan. Buat masa ini, NCEMH berfungsi dengan kapasiti anggota seramai 46 orang yang melaksanakan lima (5) skop utama iaitu:

- (i) Promosi Kesihatan Mental dan Pencegahan Penyakit Mental;
- (ii) Intervensi Krisis Kesihatan Mental;
- (iii) Latihan dan Pendidikan Kesihatan Mental;
- (iv) Survelan Kesihatan Mental; dan
- (v) Penyelidikan dan Inovasi.

2. Pencapaian terkini pusat ini adalah seperti yang berikut:

**(i) Talian Bantuan Krisis Kesihatan Mental - Talian HEAL 15555**

Talian HEAL 15555 (*Help with Empathy and Love*) telah beroperasi hampir tujuh (7) bulan di mana jumlah panggilan yang diterima sehingga 3 Jun 2023 adalah sebanyak 18,264 panggilan. Daripada jumlah ini, sebanyak 12,181 (67%) klien

telah menerima bantuan sokongan dan emosi manakala 6,083 (33%) klien telah diberikan intervensi khusus oleh Pegawai Psikologi Kaunseling. Sebanyak 169 kes adalah melibatkan tingkah laku bunuh diri meliputi idea bunuh diri dan cubaan bunuh diri. Daripada jumlah ini, 67 kes idea bunuh diri telah diberikan intervensi dan 102 kes cubaan bunuh diri telah berjaya dibawa ke hospital untuk rawatan lanjut dengan mengaktifkan MERS999 dan kerjasama daripada pihak PDRM dan Jabatan Kecemasan.

**(ii) Libat Urus Bersama Agensi Lain**

Sesi libat urus bersama agensi lain juga telah dilaksanakan secara konsisten melibatkan pihak berkepentingan seperti Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM), Polis Diraja Malaysia (PDRM), Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia (JBPM), Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM), Kementerian Belia dan Sukan (KBS) dan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia (SKMM) dalam usaha meningkatkan mutu perkhidmatan kesihatan mental negara.

**(iii) Kolaborasi Bersama Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO)**

Kementerian Kesihatan telah menyalurkan dana kepada 52 NGO yang terlibat secara aktif dalam aktiviti kesihatan mental di peringkat komuniti. Antara aktiviti yang telah dilaksanakan termasuk:

- a. Aktiviti advokasi seperti ceramah, seminar, webinar dan forum yang melibatkan pelbagai golongan sasaran termasuk golongan bekerja, warga emas dan OKU.
- b. Perkhidmatan kaunseling dan bantuan sokongan sosial kepada pelbagai peringkat komuniti termasuk golongan B40 dan mangsa bencana.
- c. Latihan Bantuan Awal Psikologi (*Psychological First Aid*) kepada sukarelawan, golongan belia serta anggota kesihatan di fasiliti swasta.
- d. Program kesihatan mental melalui terapi seni dan persembahan kepada pelajar sekolah dan universiti.
- e. Aktiviti kesihatan mental melalui sukan dan riadah bersama komuniti setempat.

**(iv) Aktiviti promosi kesihatan mental melalui platform media sosial**

Aktiviti promosi secara atas talian ini dilakukan secara berkala melalui platform Facebook, Instagram dan TikTok NCEMH. Setakat ini, sebanyak 350 infografik dan video pendidikan kesihatan mental telah di muatnaik di platform sosial media NCEMH dan telah berjaya mencapai 339,800 capaian setakat ini.

**(v) Pelaksanaan aktiviti latihan kepada ketua komuniti**

Latihan bagi meningkatkan pengetahuan dan kesedaran kepentingan penjagaan kesihatan mental kepada ketua komuniti setempat telah dijalankan kepada seramai 20 orang penghulu dan ketua kampung. Latihan ini akan diteruskan secara berkala kepada ketua komuniti meliputi penghulu, ketua kampung, tok batin dan lain-lain.

**(vi) Pembangunan modul kesihatan mental dalam MySejahtera**

KKM telah memulakan perkhidmatan saringan kesihatan mental melalui aplikasi MySejahtera bagi tujuan pengesanan awal individu yang mempunyai masalah kesihatan mental. KKM juga sedang membangunkan modul kesihatan mental untuk dimasukkan ke dalam aplikasi MySejahtera bagi memastikan kesinambungan rawatan dan intervensi kesihatan mental yang diperlukan.

3. Pusat Kecemerlangan ini diharapkan akan memberi nilai tambah kepada perkhidmatan kesihatan mental sedia ada. Semoga dengan tertubuhnya Pusat Kecemerlangan ini akan terus memacu perkhidmatan kesihatan mental negara ke arah yang lebih baik demi kesejahteraan mental masyarakat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' ARMAN AZHA BIN ABU**  
**HANIFAH**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' ARMAN AZHA BIN ABU HANIFAH** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah peranan dan tindakan agresif Kementerian mengatasi masalah pertanian dan hasil tuaian oleh golongan petani dalam menghadapi fenomena El Nino.



**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Dalam usaha menangani cabaran perubahan iklim khususnya El-Nino, Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) berperanan **mempergiat pemantauan, khidmat nasihat dan lawatan teknikal** serta memberikan bantuan input pertanian seperti benih dan peralatan bagi membantu kumpulan sasaran yang terjejas untuk mengoperasikan semula aktiviti pertanian. Setakat ini semuanya dalam keadaan terkawal dan pihak Kerajaan bersedia untuk mengambil langkah intervensi jika perlu bagi memastikan bekalan makanan sentiasa mencukupi.

Selain itu, KPKM turut **menyediakan bantuan melalui Tabung Bencana Tanaman Padi (TBTP)** bagi mengurangkan risiko kerugian yang melibatkan bencana termasuk El Nino. KPKM akan **memperkenalkan Skim Takaful Pertanian bermula dengan industri padi** sebelum diperluaskan kepada sektor agromakanan lain.

Antara strategi dan tindakan yang dilaksanakan oleh KPKM adalah seperti berikut:

- (i) **menaiktaraf infrastruktur pengairan dan saliran pertanian** melalui pembinaan tali air, sistem pam serta kelengkapan infrastruktur amalan pengairan sawah secara *Alternate Wetting and Drying* (AWD) di seluruh negara secara berperingkat untuk mengoptimumkan penggunaan air dan meningkatkan kecekapan infrastruktur pengairan;

- (ii) **melaksanakan sistem Penuaian Air Hujan (*Rainwater Harvesting*) dan pencarian sumber air bawah tanah melalui Sistem Telaga Tiub (*tube well*)** bagi mengatasi masalah kekurangan sumber air semasa musim panas dan menggunakan sungkupan (*mulching*) untuk mengekalkan kelembapan tanaman;
- (iii) **mendapatkan khidmat nasihat bagi pelaksanaan Operasi Pembenihan Awan (OPA)** untuk meningkatkan paras air di empangan untuk kegunaan pertanian akibat cuaca panas dan kering mengikut keperluan.
- (iv) **menggalakkan penggunaan teknologi berasaskan iklim (*climate-based technology*)** seperti penanaman dalam persekitaran terkawal (*Controlled Environment Farming*) dan Kilang Tanaman (*Plant Factory*);
- (v) **mempergiatkan aktiviti Penyelidikan, Pembangunan, Pengkomersialan dan Inovasi (R&D&C&I)** antaranya penyelidikan pembangunan varieti padi yang tahan kemarau.
- (vi) **melaksanakan pembuatan silaj dan hay bagi sektor ternakan** di musim terdapat banyak rumput yang bertujuan sebagai konservasi makanan ternakan apabila berlaku kekurangan rumput segar semasa musim panas melanda;

- (vii) **menyediakan bayaran pampasan bagi haiwan yang dijangkiti penyakit zoonotik dan penyakit** yang memberi kesan ekonomi dan dipengaruhi faktor **“tekanan haba” (heat stress)** dengan **peruntukan sebanyak RM500,000 bagi tahun 2023 kepada penternak yang terkesan; dan**
- (viii) **menyediakan 1 juta ekor benih ikan tilapia dan patin** daripada Pusat Pengembangan dan Pusat Penyelidikan Jabatan Perikanan kepada pengusaha akuakultur yang terjejas.

KPKM akan terus komited dalam memastikan ketangkasan dan daya tahan rantai bekalan bagi sektor agromakanan untuk terus berdaya saing supaya bekalan makanan negara sentiasa terjamin.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN RODERICK WONG SIEW**  
**LEAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN RODERICK WONG SIEW LEAD** minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian untuk melaksanakan Skim Simen Rahmah di Sarawak bagi mengatasi masalah harga simen yang mahal kerana telah dimonopoli oleh sebuah syarikat di Sarawak.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Inisiatif Skim Simen Rahmah yang diumumkan oleh YAB Perdana Menteri pada 18 April 2023 merupakan usaha Kerajaan Madani secara kerjasama strategik antara Kerajaan dan pihak swasta iaitu Persatuan Simen dan Konkrit Malaysia (C&CA) dan pemaju perumahan. Melalui inisiatif ini pengeluar dan pembekal simen yang berdaftar di bawah C&CA menawarkan harga simen dengan pengurangan sebanyak RM5.00 (22.2%) sekampit iaitu pada harga RM17.50 sekampit berbanding harga pasaran RM22.50 sekampit, khusus untuk pembinaan rumah mampu milik yang berharga RM300,000 dan ke bawah.

Inisiatif ini mula dilaksanakan pada 1 Mei 2023 dengan jumlah tawaran simen pada harga rahmah sebanyak 1 juta tan kepada pemaju perumahan yang layak di Semenanjung Malaysia.

Walau bagaimanapun, Kerajaan tiada halangan untuk meneliti bersama Kerajaan Negeri dan C&CA bagi mencari mekanisme yang sesuai untuk diperluas negeri Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan. Untuk makluman ahli Yang Berhormat, terdapat juga pengeluar dan pengedar simen yang berdaftar di bawah C&CA di Sabah dan Sarawak. Bagi tujuan memanjangkan pelaksanaan bekalan simen rahmah ke Sarawak, Kerajaan bersedia mengadakan perbincangan selanjutnya bersama semua pihak yang terlibat bagi mendapatkan kata sepakat supaya inisiatif ini turut dirasai kepada pembeli-pembeli rumah di Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA** minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan adakah Kerajaan akan mempertimbangkan untuk mengurangkan kadar sewa untuk premis yang menyediakan Program Menu Rahmah agar inisiatif tersebut dapat diteruskan.

**JAWAPAN:**

**Yang di-Pertua,**

Menu RAHMAH merupakan salah satu inisiatif di bawah Program Payung RAHMAH bagi mendepani isu kenaikan harga makanan siap dimasak yang menjadi kegusaran kepada rakyat terutamanya golongan B40. Kenaikan harga makanan ini disebabkan kenaikan harga barang mentah yang perlu ditanggung oleh pengusaha makanan.

KPDN telah mengadakan sesi libat urus bersama persatuan-persatuan pengusaha makanan pada 26 Januari 2023. Melalui sesi libat urus ini, pihak persatuan pengusaha restoran telah bersetuju dan menyambut baik cadangan daripada KPDN agar pihak restoran menyediakan menu sajian yang mesra kepada rakyat terutamanya golongan B40 yang dikenali sebagai Menu RAHMAH.

Pihak industri bersetuju harga bagi Menu RAHMAH ini dijual kepada pelanggan pada kadar tidak melebihi RM5.00 bagi satu hidangan untuk menu makan tengah hari atau makan malam. Menu yang dipersetujui adalah makanan yang seimbang iaitu mengandungi karbohidrat (nasi), serat (sayur atau buah) protein (ikan atau ayam) dan minuman.

Menu RAHMAH merupakan *private-driven initiative* daripada pengusaha makanan/restoran. Menu RAHMAH telah dilancarkan pada 31 Januari 2023. Sehingga hari ini sebanyak **2,922 buah premis** yang menawarkan Menu RAHMAH yang meliputi restoran, kafe, restoran makanan segera, medan selera dan gerai. Dengan kata lain, inisiatif menyediakan Menu RAHMAH ini ditanggung sepenuhnya oleh



pengusaha makanan-minuman tanpa melibatkan implikasi kewangan kepada Kerajaan secara langsung.

Untuk makluman Yang Berhormat, KPDN tidak mempunyai kuasa dalam menentukan kadar sewa premis kepada mana-mana pengusaha makanan, termasuk semua premis restoran makanan segera yang menawarkan Menu RAHMAH. Kadar sewa ini melibatkan pihak ketiga sama ada pemilik premis atau Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) yang memberikan lesen kepada penaja menjual makanan.

Walau bagaimanapun, KPDN mengambil maklum akan satu inisiatif yang dilaksanakan oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) yang boleh dijadikan contoh dalam membantu peniaga yang menjual Menu RAHMAH kepada pelajar di Universiti Awam (UA). Pihak KPT telah memberikan pelepasan bayaran sewa premis kepada pengusaha makanan untuk meringankan beban peniaga dan dengan penjimatan kos tersebut, peniaga dapat menyediakan Menu Siswa RAHMAH pada harga RM3.50 bagi setiap menu.

Selain itu, KPDN amat menggalakkan semua Kementerian, Jabatan dan Agensi Kerajaan (termasuk Syarikat Berkepentingan Kerajaan) yang boleh memberikan insentif berupa kadar sewa yang lebih murah kepada peniaga supaya dapat menyediakan Menu RAHMAH kepada pekerja-pekerja terutamanya golongan B40.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK SERI HAJAH ZURAINAH**  
**BINTI MUSA**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK SERI HAJAH ZURAINAH BINTI MUSA** minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan adakah sebarang kajian kesan penarikan subsidi elektrik telah dilakukan oleh pihak Kementerian sebelum pengumuman Menteri. Adakah ia akan diaplikasikan kepada bangunan perumahan dan juga komersial. Jika kedua-duanya sekali, adakah Kementerian telah mempertimbangkan kemungkinan tindakan ini akan menyebabkan peningkatan harga kos barang jika diaplikasikan pada bangunan komersial.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pelarasan tarif elektrik disemak setiap enam bulan sekali melalui mekanisme *Imbalance Cost Pass-Through* (ICPT) dengan mengambil kira kos bahan api dan kos penjanaan lain bagi tempoh enam bulan ke belakang. Dalam hal ini, kos ICPT sepatutnya dilepaskan kepada semua pengguna dalam bentuk rebat atau surcay bagi tempoh enam bulan ke hadapan. Walau bagaimanapun, Kerajaan masih memberi subsidi tarif elektrik bagi membantu menampan surcay yang sangat tinggi disebabkan kenaikan harga bahan api di pasaran global dan turut membantu mengawal kadar inflasi negara agar rakyat tidak terbeban dengan peningkatan kos sara hidup pada masa ini.

2. Pelarasan tarif elektrik di bawah mekanisme ICPT bagi tempoh 1 Julai hingga 31 Disember 2023 perlu mematuhi garis panduan kerangka *Incentive Based Regulation* (IBR) dan ICPT yang telah digunakan sejak tahun 2014 lagi. Buat masa ini, pemberian subsidi dilaksanakan adalah melalui pemberian rebat atau pengurangan surcay di dalam akaun bil elektrik pengguna.

3. Sesungguhnya, pihak Kerajaan mengiktiraf dan menghargai peranan yang dimainkan oleh semua pihak termasuk syarikat multinasional dan perniagaan bersaiz besar dalam pembangunan ekonomi dan pemulihan negara. Dalam masa yang sama, Kerajaan mempercayai kebolehan negara untuk berganjak daripada persaingan kos rendah kepada persaingan nilai tambahan yang berdaya saing.

4. Justeru, Kementerian yakin pendekatan yang dilaksanakan ketika ini adalah bersesuaian dengan keadaan ekonomi pada masa ini. Jemaah Menteri telah berbincang mengenai perkara ini dan keputusan rasmi bagi pelarasan tarif elektrik di bawah mekanisme ICPT bagi tempoh 1 Julai hingga 31 Disember 2023 akan diumumkan oleh Kerajaan dalam masa terdekat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH**  
**SUFFIAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH SUFFIAN** minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan usaha yang dilakukan oleh Kementerian bagi meningkatkan Pelaburan Langsung Domestik (DDI) yang lebih agresif.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Adalah menjadi keutamaan Kerajaan untuk memperkukuhkan ekosistem dan fasilitasi pelaburan serta meningkatkan tahap kemudahan menjalankan perniagaan bagi menggalakkan kemasukan pelaburan langsung asing (*foreign direct investment* – FDI) dan pelaburan langsung domestik (*domestic direct investment* - DDI) terutamanya dalam industri-industri yang disasarkan.

Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri (MITI) dan Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) giat melaksanakan pelbagai inisiatif untuk meningkatkan nilai DDI seperti berikut:

- i. melancarkan Dasar Pelaburan Baharu (*New Investment Policy* - NIP) berteraskan Aspirasi Pelaburan Nasional (*National Investment Aspiration* – NIA) untuk mendorong pertumbuhan jangka panjang melalui kemasukan pelaburan berkualiti dalam bidang pertumbuhan baharu dan lebih kompleks.
- ii. menawarkan pakej insentif galakan pelaburan berbentuk fiskal dan bukan fiskal secara selektif dalam mempromosikan industri strategik, berimpak tinggi dan pemangkin kepada pertumbuhan ekonomi negara yang disasarkan seperti sektor elektrik dan elektronik, ekonomi digital, farmaseutikal, kimia dan aeroangkasa.

- iii. membangun, melengkap dan mengukuhkan ekosistem industri dan rangkaian bekalan tempatan dengan menganjurkan Seminar Rangkaian Bekalan (*Supply Chain Seminar*) agar syarikat-syarikat tempatan terus mendapat peluang perniagaan dan pembekalan daripada projek-projek pelaburan syarikat-syarikat multinasional;
- iv. menganjurkan sesi dialog secara kerap di antara MITI/MIDA dengan dewan perdagangan / perniagaan / kedutaan / pesuruhjaya tinggi dan persatuan-persatuan industri bagi mencari penyelesaian kepada cabaran dan halangan yang dihadapi oleh pelabur dalam melaksanakan projek-projek mereka;
- v. mempelbagaikan kemudahan pembiayaan perniagaan syarikat tempatan menerusi kerjasama dengan pihak bank dan sumber pembiayaan alternatif melalui inisiatif *Domestic Investment Coordination Platform* (DICP); dan
- vi. mengadakan Seminar Pelaburan Tempatan '*MIDA Invest Series Conference*' dan program *SME Investment Desk* mengenai inisiatif, fasiliti terkini serta khidmat nasihat yang disediakan oleh Kerajaan kepada syarikat-syarikat tempatan yang majoritinya terdiri daripada syarikat Perusahaan Kecil Sederhana (PKS) dan juga Persatuan Industri/Dewan Perniagaan Tempatan.

Hasil daripada inisiatif dan strategi ini, bagi tahun 2022, sejumlah RM267.8 bilion pelaburan daripada 4,517 buah projek telah diluluskan dari pelbagai sektor ekonomi (sektor perkilangan, perkhidmatan dan utama) di Malaysia dan akan menjana 140,440 peluang pekerjaan. DDI menyumbang pelaburan sebanyak RM104.4 billion atau 38.9 peratus daripada keseluruhan jumlah pelaburan yang diluluskan.

Bagi tempoh Januari sehingga Mac tahun 2023 pula, sejumlah RM71.4 bilion pelaburan daripada 1,265 buah projek yang diluluskan dari pelbagai sektor ekonomi (sektor utama, perkilangan dan perkhidmatan) di Malaysia akan menjana 23,977 peluang pekerjaan. Daripada jumlah tersebut, DDI menyumbang pelaburan sebanyak RM33.9 billion atau 47.5 peratus.

MITI dan agensinya MIDA sentiasa menggiatkan usaha mempromosikan peluang dan potensi pelaburan. DDI dan FDI yang direalisasikan akan memacu pertumbuhan ekonomi yang membawa kesan limpahan positif kepada negara dan rakyat menerusi penjanaaan peluang perniagaan, pemindahan pengetahuan, kemahiran dan teknologi serta penciptaan peluang pekerjaan kepada rakyat tempatan.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK**  
**CHEE**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK CHEE** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan sebab-sebab yang mengakibatkan pencapaian terburuk Kontinjen Malaysia dalam sejarah Sukan SEA.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kita banyak melihat dan mendengar berita berkenaan pencapaian skuad pasukan kebangsaan dalam temasya Sukan SEA yang lalu, termasuk yang positif dan negatif. Terima kasih saya ucapkan kepada Ahli Yang Berhormat kerana mengutarakan soalan ini dan membolehkan perkara ini direkodkan dalam Dewan yang mulia ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Temasya Sukan SEA ke-32 di Kemboja telah melibatkan penyertaan kontinjen Malaysia seramai 674 atlet dan 312 pegawai termasuk sekretariat dan pasukan sokongan perubatan. Secara rasminya kontinjen Malaysia berjaya meraih 34 pingat emas, 45 perak iaitu lapan pingat melebihi sasaran dan 96 gangsa iaitu 32 pingat melebihi sasaran serta menduduki tangga ketujuh keseluruhan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kontinjen Malaysia telah menetapkan sasaran sebanyak 141 pingat secara keseluruhan dan berjaya mengatasi sasaran berkenaan apabila memenangi 175 pingat keseluruhan. Pada kali ini, kontinjen Malaysia telah menyertai 41 peratus daripada keseluruhan acara yang dipertandingkan dan telah menetapkan sasaran 40 pingat emas, 37 perak dan 64 gangsa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada temasya kali ini, negara tuan rumah telah mengambil keputusan untuk tidak mempertandingkan beberapa acara yang dijangka memberi harapan 18 pingat emas kepada negara dan memperkenalkan beberapa sukan tradisi negara mereka yang menawarkan 93 pingat emas.

Selain itu, negara tuan rumah juga telah menyenaraikan ramai atlet naturalisasi dalam acara sukan utama dan mengubah beberapa peraturan berkaitan peringkat umur. Semua perkara berkenaan telah menyempitkan peluang untuk meraih pingat bagi kontinjen Negara secara keseluruhannya. Mengambil kira strategi tuan rumah ini, sebahagian daripada strategi dan penetapan awal penyertaan Malaysia ke Sukan SEA pada kali ini ialah memberikan pendedahan dan peluang yang lebih luas kepada atlet muda dan pelapis untuk bertanding buat kali pertama di temasya antarabangsa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seramai 427 atau 63 peratus atlet yang bertanding pada kali ini berumur di bawah 23 tahun, manakala 423 atau 62 peratus merupakan atlet yang pertama kali menyertai temasya ini.

Walaupun muda dan ada yang bertanding buat kali pertama, atlet Malaysia tetap mempamerkan semangat juang tinggi dan ada antara mereka yang telah mencipta kejayaan luar biasa ialah seperti Grace Wong yang mencipta rekod baharu Sukan SEA melalui acara Tukul Besi. Selain itu, tujuh rekod kebangsaan turut dicipta masing-masing menerusi tiga dari sukan Akuatik-Renang, dua dari Olahraga dan dua dari Angkat Berat. Selain itu, sebanyak 28 catatan peribadi terbaik (*personal best*) berjaya dilakar oleh atlet-atlet berbakat besar ini.

Sebagai langkah ke hadapan, persatuan sukan kebangsaan akan diwajibkan untuk mengemukakan pelan perancangan jangka pendek dan jangka panjang bagi memastikan Malaysia dapat bersaing dengan negara lain seperti Singapura, Thailand dan Vietnam bukan sahaja di temasya Sukan SEA seterusnya di Thailand tetapi temasya sukan lain seperti Sukan Asia dan Sukan Olimpik.

Penekanan khusus akan diberikan kepada acara sukan yang menawarkan banyak pingat seperti renang dan olahraga dan sukan yang telah berjaya meraih pingat seperti sukan mempertahankan diri dan sukan terjun. Selain itu, fokus juga akan diberikan kepada atlet negara yang mempunyai potensi tinggi seperti Shereen Vallabouy dan Umar Osman supaya mereka boleh meningkatkan prestasi dan lebih bersedia untuk mengharungi temasya sukan yang akan datang.

Seterusnya, penekanan juga akan diberikan kepada aspek penyediaan infrastruktur dan kemudahan latihan kepada acara sukan berpotensi untuk membawa pulang pingat seperti sukan Larian Berhalangan dan Hoki Dalam Dewan yang pada kali ini telah berjaya membawa pulang pingat perak dan gangsa walaupun pertama kali mengambil bahagian.

Selain itu, Kementerian turut menggalakkan bekas atlet kebangsaan untuk membantu menyumbang ke arah pembangunan sukan negara. Model *Road to Gold* (RTG) merupakan satu mekanisme yang boleh dicontohi di mana ramai atlet cemerlang kebangsaan di peringkat antarabangsa berpadu tenaga untuk merealisasikan impian Olimpik negara.

Kementerian juga akan berusaha untuk mengoptimumkan mekanisme geran padanan untuk membantu pemenang pingat perak dan gangsa meningkatkan prestasi dan ranking mereka serta mengupayakan peluang mereka untuk meraih pingat di temasya akan datang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kementerian telah mewajibkan semua persatuan sukan kebangsaan untuk menghantar laporan post mortem bagi temasya Sukan SEA Kemboja yang mengandungi maklum balas perancangan terperinci program persediaan atlet jangka masa pendek dan jangka masa panjang dalam tempoh dua minggu kepada Majlis Sukan Negara (MSN). Laporan post mortem ini turut mengandungi kajian ke atas faktor kemenangan bagi sukan yang berjaya meraih pingat emas walaupun kali pertama mengambil bahagian dalam temasya Sukan SEA.

Seterusnya, Kementerian telah meminta pihak Majlis Olimpik Malaysia (MOM), MSN, Institut Sukan Negara (ISN) dan persatuan sukan kebangsaan untuk menetapkan *Key Performance Indicator* (KPI) bagi Sukan SEA Thailand 2025. Pemantauan ke atas KPI ini akan dilaksanakan setiap empat bulan sekali.

Pihak kementerian juga telah mengadakan perbincangan bersama-sama Kementerian Pendidikan dan Kementerian Pengajian Tinggi melalui Mesyuarat Mesyuarat Jawatankuasa Peringkat Tertinggi (HLC) Pembangunan Sukan Bil. 1/2023 pada 7 Jun 2023 yang dipengerusikan oleh YAB Timbalan Perdana Menteri, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi. Mesyuarat ini antara lain telah mencapai persetujuan berhubung usaha memperluas mekanisme pencarian bakat dalam bidang sukan secara lebih menyeluruh.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada 24 Mei 2023, saya telah mengadakan pertemuan dengan atlet Sukan SEA yang berjaya mendapatkan pingat perak untuk negara dalam temasya berkenaan. Pertemuan ini antara lain melibatkan atlet Hoki Dalam Dewan, Olahraga, Badminton, Kriket, Sepak Takraw, Renang dan Kun Khmer.

Berdasarkan kepada pertemuan berkenaan, terdapat beberapa perkara yang memerlukan perhatian segera dan boleh dijadikan panduan kepada perancangan lebih teliti dan menyeluruh di pihak Kementerian bagi memastikan pencapaian lebih gemilang sukan tanah air. Antara isu-isu yang telah dikenal pasti dan akan ditangani dengan cermat melalui perbincangan dan libat urus berterusan ialah aspek keperluan latihan termasuk tempoh masa dan kemudahan, kebajikan atlet, penetapan sasaran pingat yang bersesuaian, pendedahan lebih meluas dan kompetitif di peringkat antarabangsa serta penelitian terhadap isu-isu teknikal pertandingan sepanjang temasya.

Kementerian ini, sentiasa terbuka dengan sebarang cadangan bernas untuk memantapkan pembangunan sukan tanah air dan akan memastikan perkara-perkara utama yang menjadi perhatian khususnya di pihak atlet akan diberikan tumpuan untuk memastikan negara ini berjaya mencapai kejayaan lebih baik dalam temasya-temasya sukan utama termasuk Sukan Asia dan Sukan Olimpik kelak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DR. WAN MARTINA BINTI WAN**  
**YUSOFF**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DR. WAN MARTINA BINTI WAN YUSOFF** minta **MENTERI SUMBER  
ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk memperkenalkan skim pembiayaan bagi pemasangan sumber tenaga boleh diperbaharui seperti solar kepada pengguna domestik.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Skim pembiayaan pemasangan solar bagi pengguna domestik telah pun disediakan oleh syarikat-syarikat pembekal perkhidmatan solar dengan kerjasama institusi kewangan. Antara bentuk pembiayaan yang disediakan termasuk:

- a. pinjaman peribadi sehingga 10 tahun;
- b. bayaran ansuran sifar faedah sehingga 36 bulan; dan
- c. bayaran mudah alih melalui ansuran kad kredit sehingga 60 bulan.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN**  
**SAMY VELLU**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN SAMY VELLU** minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan adakah Kementerian melakukan audit terhadap ijazah-ijazah yang ditawarkan oleh pihak universiti bagi memastikan ijazah yang ditawarkan menepati permintaan sektor pekerjaan zaman sekarang bagi menjamin masa depan pelajar universiti.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Agensi Kelayakan Malaysia (*Malaysian Qualifications Agency*, MQA) di bawah Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) merupakan badan yang dipertanggungjawabkan untuk menyelia dan menyelaraskan jaminan kualiti dan akreditasi pendidikan tinggi negara.
2. Dari aspek jaminan kualiti, setiap program yang ditawarkan oleh Institusi Pengajian Tinggi (IPT) perlu melalui proses akreditasi yang merangkumi 3 fasa penilaian iaitu **akreditasi sementara**, **akreditasi penuh** dan **audit pematuhan**.
3. Setiap program pendidikan tinggi yang ditawarkan oleh IPT perlu melalui proses **penilaian akreditasi sementara** oleh MQA sebelum diluluskan oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) untuk penawaran.
4. Seterusnya IPT bertanggungjawab untuk mengemukakan permohonan **akreditasi penuh** kepada MQA setelah pelajar kohort pertama berada di tahun akhir pengajian.

5. Dari aspek kawalan kualiti, setiap IPT dituntut untuk memastikan kualiti program yang telah diakredit sentiasa dipelihara dan ditambah baik. MQA akan melaksanakan semakan kualiti **melalui audit pematuhan terhadap program di IPT secara berkala antara tiga (3) hingga lima (5) tahun**. Ini bagi memastikan program yang ditawarkan sentiasa dikemaskini berdasarkan kepada perkembangan semasa.
6. Untuk makluman juga, bagi memastikan program yang ditawarkan adalah selaras dengan keperluan pasaran pekerjaan, IPT perlu menjalankan analisis keperluan (*need assessment*) dari segi kajian keperluan pasaran dan kebolehpasaran graduan sebelum sesuatu program boleh ditawarkan.
7. Proses ini merupakan salah satu keperluan yang disyaratkan sewaktu IPT **memohon akreditasi sementara** selaras dengan ketetapan Kod Amalan Akreditasi Program (*Code of Practice for Programme Accreditation*, COPPA) MQA.
8. IPT juga perlu membuat semakan semula kurikulum secara berkala bagi memastikan jurusan atau program yang ditawarkan kekal relevan dengan perubahan dunia kerjaya dari semasa ke semasa. Ini merupakan salah satu keperluan untuk mengekalkan akreditasi program tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' SHAMSUDDIN BIN HAJI ABD**  
**GHAFFAR**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' SHAMSUDDIN BIN HAJI ABD GHAFFAR** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan bagaimanakah masalah pengangguran dalam kalangan rakyat Malaysia boleh dibendung jika pengambilan pekerja asing masih berleluasa yang telah menutup peluang pekerjaan dan perniagaan untuk rakyat tempatan dalam sektor-sektor tertentu.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

1. Penggunaan buruh asing telah menjadi fenomena biasa di kebanyakan negara di seluruh dunia. Ia bagi memenuhi keperluan tenaga kerja bagi sektor-sektor tertentu yang sukar diisi oleh tenaga buruh tempatan. Kemasukan pekerja asing ke Malaysia adalah bagi mengisi keperluan tenaga buruh terutama bagi sektor **pembinaan, perkilangan, perkhidmatan, perladangan, pertanian, pembantu rumah serta perlombongan dan pengkuarian.**

2. Selain daripada itu, Kerajaan giat merangka dan melaksanakan pelbagai inisiatif merentasi kementerian dan agensi bagi menggalakkan tenaga kerja tempatan menceburi pekerjaan dalam sektor yang didominasi pekerja asing. Antara inisiatif yang dilaksanakan adalah seperti berikut:

- i. Menggalakkan industri supaya beralih kepada **penggunaan automasi** dan teknologi canggih yang dapat mewujudkan permintaan terhadap pekerja berkemahiran tinggi. Dalam masa sama, kebergantungan kepada pekerja asing berkemahiran rendah akan turut dikurangkan secara berperingkat;
- ii. Mengutamakan **exit policy** penggajian pekerja asing dengan menyediakan pelan latihan kemahiran kepada pekerja tempatan, memberi keutamaan kepada mekanisma *Industrialised Building System* dalam sektor pembinaan, peralihan kepada intensif

mekanisasi dan automasi, restoran berkonsepkan layan diri dan sebagainya;

- iii. Memperkasakan program **Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional untuk warga tempatan diperkasakan** bagi melahirkan individu berkemahiran tinggi selaras dengan hasrat Negara untuk beralih daripada industri berintensif buruh kepada *high-end industry*; dan
- iv. Menyediakan **pembiayaan latihan** di bawah Pembangunan Sumber Manusia Berhad melalui caruman levi majikan untuk melatih semula pekerja bagi meningkatkan kemahiran pekerja.

3. Selain itu, Kerajaan sedar bahawa kadar upah yang setimpal boleh menarik minat warga tempatan untuk memasuki pekerjaan dalam sektor ini. Oleh itu, Kerajaan turut melaksanakan usaha untuk memastikan kadar pembayaran yang lebih sesuai dan setimpal untuk semua pekerja termasuk pekerja dalam sektor 3D melalui pelaksanaan **gaji minimum RM1,500** di bawah Perintah Gaji Minimum 2022 yang berkuatkuasa mulai 1 Mei 2022. Walau bagaimanapun, Kerajaan menggalakkan majikan di sektor 3D untuk menawarkan gaji yang lebih kompetitif serta pemberian elaun tambahan bagi menarik minat golongan belia untuk bekerja di sektor ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK MOHD HISAMUDIN BIN**  
**YAHAYA**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK MOHD HISAMUDIN BIN YAHAYA** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan bahawa kadar makanan bermasak bagi Rancangan Makanan Tambahan (RMT) telah ditambah dari RM625 juta kepada RM777 juta tahun ini bagi menampung kos menyediakan makanan berkhasiat kepada murid-murid. Namun persoalannya, penambahan ini melibatkan sama ada bilangan pelajar penerima atau kualiti hidangan makanan ketika waktu rehat.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Program Rancangan Makanan Tambahan (RMT) adalah inisiatif pemberian makanan tambahan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) kepada murid sekolah rendah yang layak mengikut garis panduan yang ditetapkan. Penerima RMT akan menerima satu hidangan makanan bermasak dan sekotak susu untuk setiap hari persekolahan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi memastikan bantuan ini diterima oleh golongan sasaran, KPM telah mengguna pakai Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) Makanan 2019 mulai Mac 2022. Dengan penggunaan PGK Makanan 2019 ini, penerima RMT telah bertambah daripada 400 ribu orang kepada lebih daripada 750 ribu orang murid.

Bermula pada November 2022, kadar RMT telah dinaikkan dari RM2.50 kepada RM3.50 bagi sekolah di Semenanjung Malaysia dan dari RM3.00 kepada RM4.00 bagi sekolah di Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan. Peningkatan kadar ini bertujuan bagi mengimbangi kenaikan harga pasaran bahan mentah sekali gus meringankan beban kewangan pembekal makanan RMT dalam menyediakan makanan dengan kuantiti dan kualiti berdasarkan menu yang telah ditetapkan oleh KPM.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN ISAIAH A/L D JACOB**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN ISAIAH A/L D JACOB** minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah kementerian berhasrat untuk menyediakan skim pembiayaan perumahan kepada golongan sasaran OKU bagi mengatasi masalah pembiayaan rumah mampu milik daripada pihak perbankan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) ada menyediakan bantuan kebajikan kepada golongan yang memerlukan dan menepati syarat, termasuklah golongan OKU. Antara bantuan spesifik yang disediakan untuk OKU adalah Ealaun Pekerja OKU, Bantuan OKU yang Tidak Berupaya dan Bantuan Penjagaan OKU Terlantar. Bantuan-bantuan ini bukanlah bertujuan untuk menanggung atau membantu penerima untuk memiliki aset seperti kenderaan mahupun rumah, tetapi ia adalah untuk membantu mereka meringankan beban serta meneruskan kelangsungan hidup. Justeru pada masa ini, KPWKM tidak menyediakan skim pembiayaan perumahan kepada semua golongan sasarannya.

2. Walau bagaimanapun, KPWKM sering membincangkan isu perumahan dan pembiayaan kepada perumahan golongan OKU bersama Kementerian dan Agensi berkaitan. Perkara ini dibawa dan dibincang menerusi Jawatankuasa Reka Bentuk Sejangat dan Alam Bina di bawah Majlis Kebangsaan Bagi Orang Kurang Upaya (MKBOKU).

3. KPWKM menerusi MKBOKU juga pernah mengadakan beberapa siri mesyuarat bersama pihak Bank Negara Malaysia untuk memastikan perkhidmatan kewangan mesra OKU disediakan oleh pihak bank termasuk urusan permohonan pinjaman.

4. Sementara itu, Kerajaan melalui Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) telah memperkenalkan Inisiatif Pembiayaan Perumahan Malaysia (i-Biaya) bagi meningkatkan aksesibiliti rakyat khususnya golongan B40 dan M40, termasuk OKU untuk mendapatkan pembiayaan bagi memiliki rumah pertama di bawah Program Pemilikan Kediaman (HOPE). KPKT juga bertanggungjawab memastikan pemaaju dan kontraktor mematuhi syarat ditetapkan melalui Akta OKU 2008 (Akta 685) dan Standard Perumahan Kebangsaan 2019, selain pihak berkuasa tempatan akan memastikan perincian keperluan OKU dipatuhi dalam setiap kebenaran merancang.

5. Bagi golongan OKU yang ingin mendapatkan apa-apa perkhidmatan daripada agensi kerajaan yang lain, KPWKM akan sentiasa menyokong dan memperjuangkan hak OKU yang layak untuk perkhidmatan-perkhidmatan ini agar diberi peluang dan akses sama rata kepada skim, program atau inisiatif yang disediakan oleh Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK SERI DR. MUJAHID BIN**  
**YUSOF**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK SERI DR. MUJAHID BIN YUSOF** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah program yang dilaksanakan untuk melahirkan belia yang celik demokrasi dan sedar peranan mereka dalam membina sebuah negara bangsa.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada tahun ini, Kementerian Belia dan Sukan (KBS) di bawah Institut Pembangunan dan Kecemerlangan Kepimpinan (i-LEAD) telah memberikan fokus kepada Program Pendidikan Demokrasi bagi meningkatkan kefahaman dan pengetahuan golongan belia terhadap sistem demokrasi yang diamalkan di Malaysia.

Hal ini adalah selaras dengan penglibatan formal golongan belia dalam sistem demokrasi, khususnya dengan penurunan had umur pengundi kepada 18 tahun. Program ini dilaksanakan sebagai program jangka panjang melibatkan pelbagai tahap penyampaian berpandukan kepada kumpulan sasaran ditetapkan. Selain daripada elemen pendidikan pilihan raya, program ini turut memberikan penekanan kepada aspek berkaitan falsafah kenegaraan, Perlembagaan Persekutuan, sistem kerajaan dan pentadbiran, media dan kebebasan maklumat, seni dan budaya serta sejarah negara.

Sehingga kini, KBS telah melaksanakan 27 program pada bulan Mei dan Jun 2023 melibatkan penyertaan 6,241 belia dari pelbagai peringkat. Malah bagi memastikan pengisian program ini terus diperkukuh, Kementerian telah melaksanakan sesi libat urus melibatkan pelbagai pihak berkepentingan termasuk ahli akademik, badan bukan kerajaan dan parti-parti politik.

Selain itu, pihak Kementerian turut menggunakan pendekatan semasa termasuk memanfaatkan media sosial melalui penciptaan kandungan terkini dalam bentuk video dan infografik khusus untuk memberikan penjelasan berhubung demokrasi kepada anak muda di negara ini.

Sekian, terima kasih.

**MAKLUMAT TAMBAHAN**

**PERINCIAN PROGRAM SEKOLAH RUKUN NEGARA (SRN)**

Objektif Program:

- i. Memantapkan kesedaran dan kefahaman golongan belia tentang sistem Demokrasi Berparlimen Raja Berperlembagaan;
- ii. Memantapkan semangat patriotik, jati diri dan kesepaduan nasional untuk menjadi warganegara yang bertanggungjawab;
- iii. Memantapkan nilai keperibadian, kebertanggungjawaban dan kesepaduan yang tinggi antara satu sama lain; dan
- iv. Menyebarluas konsep Malaysia Madani berteraskan pemahaman terhadap Prinsip Rukun Negara dan Perlembagaan Persekutuan.

Kaedah pelaksanaan program adalah seperti berikut:

- i. Kursus Asas - Kursus separuh hari;
- ii. Kursus Pertengahan - Kursus 3 hari 2 malam; dan
- iii. Kursus Lanjutan - Kursus 3 hari 2 malam.

Pengisian program ini meliputi dua belas (12) perkara seperti berikut:

- i. Falsafah Kenegaraan dan Demokrasi;
- ii. Perlembagaan Persekutuan;
- iii. Pilihan Raya;
- iv. Parti Politik;
- v. Institusi Parlimen;
- vi. Pentadbiran Awam;
- vii. Kerajaan Tempatan;
- viii. Institusi Kehakiman;
- ix. Media dan Akses kepada maklumat;
- x. Masyarakat Sivil;
- xi. Seni dan Budaya; dan
- xii. Kesaksamaan Gender.



Program ini juga menitikberatkan peningkatan pengetahuan dan kefahaman berkaitan nilai-nilai murni seperti berikut:

- i. Daya Cipta;
- ii. Hormat;
- iii. Ihsan;
- iv. Taat;
- v. Istiqamah;
- vi. Berani;
- vii. Amanah;
- viii. Yakin;
- ix. Disiplin;
- x. Pemikiran Kritis;
- xi. Mampan; dan
- xii. Sederhana

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATIN HAJAH ROS SURYATI BINTI**  
**ALANG**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATIN HAJAH ROS SURYATI BINTI ALANG** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan sejauh manakah kempen kesedaran yang dilaksanakan oleh Kementerian kepada orang awam mengenai organisma ubah suai genetik (GMO) yang membabitkan makanan dan produk pertanian.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) sememangnya memberi perhatian kepada usaha meningkatkan kesedaran awam dalam hal berkaitan aktiviti bioteknologi moden yang melibatkan organisma ubah suai genetik (GMO) serta produk hasilnya seperti produk makanan dan pertanian.

Pada masa ini, kebanyakan aktiviti kempen kesedaran kepada orang awam terhadap makanan dan produk pertanian yang melibatkan proses GMO dilaksanakan oleh Jabatan Biokeselamatan (JBK), di bawah Kementerian Sumber Asli, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim (NRECC). Ini adalah selaras dengan objektif JBK untuk meningkatkan kesedaran awam berhubung kepentingan biokeselamatan terhadap kesihatan manusia, tumbuh-tumbuhan, haiwan, alam sekitar dan kepelbagaian biologi.

KPKM mengambil perhatian bahawa teknologi kejuruteraan genetik kini telah diguna pakai secara meluas di peringkat global. Terdapat kajian yang mempertimbangkan tanaman dan ternakan GMO sebagai salah satu sumber yang berpotensi untuk meningkatkan keterjaminan bekalan makanan (*food security*) bagi penduduk dunia menjelang tahun 2050 memandangkan permintaan terhadap makanan dianggarkan semakin meningkat.

Oleh yang demikian, KPKM melalui Dasar Agromakanan Negara 2021 - 2030 telah mengambil kira dan memasukkan elemen strategi penyelidikan dan pengubahsuaian genetik (*genome editing*) yang sangat berpotensi dan boleh dijadikan alternatif kepada penyelidikan kejuruteraan genetik sedia ada untuk meningkatkan kualiti tanaman dan ternakan di Malaysia.

KPKM melalui Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI) juga telah memulakan penyelidikan melibatkan GMO yang masih dalam peringkat makmal ataupun dalam kajian lapangan tertutup serta terkawal namun **belum ada sehingga peringkat pengkomersialan sehingga ke hari ini**. Penyelidikan ini dijalankan ke atas tanaman padi, kelapa sawit, cili dan betik untuk meningkatkan ketahanan terhadap serangga dan penyakit.

Dari sudut kawal selia, JBK selaku agensi penguatkuasa Akta Biokeselamatan 2007 [Akta 678] bertanggungjawab mengawal selia aktiviti bioteknologi moden yang melibatkan organisma hidup yang diubah suai secara genetik / *Living Modified Organism* (LMO) dan hasilan LMO dengan memastikan pelaksanaan penilaian dan pengurusan risiko bagi menghindari dari sebarang kesan buruk kepada kesihatan manusia, tumbuh-tumbuhan dan haiwan, dan ekosistem alam sekitar. Salah satu komponen penting dalam mengawalselia bidang ini adalah penglibatan dan kesedaran awam di mana Akta Biokeselamatan 2007 telah menetapkan bahawa hebahan awam perlu dibuat bagi mana-mana permohonan kelulusan bagi aktiviti pelepasan dan aktiviti import yang melibatkan LMO.

Dalam hal ini, KPKM sentiasa bekerjasama dengan NRECC khususnya JBK yang berfungsi untuk mengawal selia pelepasan, pengimportan, pengeksporan dan kegunaan terkawal organisma hidup yang diubahsuai secara genetik hasil daripada aktiviti bioteknologi moden di bawah Akta 678.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN** minta **MENTERI PERDAGANGAN  
DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan:

- (a) Bolehkah Kerajaan senaraikan sektor dan industri yang dikenal pasti mempunyai kuasa monopoli dan kartel; dan
- (b) Adakah Kerajaan komited dalam membanteras kuasa monopoli demi memelihara kepentingan pengguna.

**JAWAPAN**

Tuan Yang Di-Pertua

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan tidak mempunyai senarai sektor dan industri yang dikenal pasti mempunyai kuasa monopoli dan kartel kerana tiadanya pangkalan data khas yang menyenaraikan monopoli atau kartel di dalam Malaysia.

Walaupun, Suruhanjaya Persaingan Malaysia (MyCC) dipertanggungjawabkan untuk mengambil tindakan terhadap monopoli yang bermasalah dan kartel yang mengganggu persaingan. Setakat ini, MyCC telah mengambil tindakan terhadap:

- i. Monopoli: 2 syarikat iaitu MyE.G. Berhad dan juga Dagang Net Technologies Sdn Bhd (Dagang Net); dan
- ii. Kartel: 9 kes kartel melibatkan 250 buah syarikat.

Jumlah penalti kewangan yang telah dikenakan terhadap 252 perusahaan oleh MyCC adalah sebanyak RM176.5 juta.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan Akta Persaingan 2010 (Akta 712), adalah tidak menjadi satu pelanggaran atau kesalahan di bawah Akta 712 apabila sesebuah perusahaan mendominasi atau memonopoli mana-mana pasaran. Namun, dalam seksyen 10 Akta 712, Suruhanjaya Persaingan Malaysia (MyCC), dengan izin Yang diPertua, sebagai *competition watchdog*, mempunyai ruang untuk menjalankan penyiasatan sekiranya pihak MyCC mendapati

terdapat tuduhan penyalahgunaan kuasa dominan atau monopoli dalam pasaran.

Antara contoh penyalahgunaan kedudukan dominan atau monopoli yang boleh diambil tindakan oleh MyCC adalah keengganan syarikat monopoli ini membekal barangan atau perkhidmatan tanpa sebarang justifikasi, mengenakan syarat yang berbeza untuk transaksi yang sama, meletakkan harga yang rendah dari kos untuk membunuh pesaing dalam pasaran, atau memaksa pengguna untuk membeli dua produk yang berasingan dalam satu pembelian yang terikat, dengan izin Yang diPertua, *tying and bundling*.

Dalam hal ini, MyCC mempunyai sejarah menyiasat dan menghukum syarikat yang dominan atau monopoli di dalam Malaysia dengan izin Yang diPertua "*without fear or favour*". Contohnya, MyE.G. Berhad dan juga Dagang Net Technologies Sdn Bhd (Dagang Net), anak syarikat Dagang NeXchange Berhad.

MyCC kini dalam proses meminda Akta 712 bagi memperkenalkan rejim kawalan penggabungan. Peruntukan rejim kawalan penggabungan akan memberikan MyCC kuasa untuk menghalang pembentukan monopoli baharu.

Sekan, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L**  
**A.ACHYUTHAN NAIR**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' KESAVADAS A/L A.ACHYUTHAN NAIR** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah pengadaptasian teknologi kecerdasan buatan (AI) dalam pengendalian pilihan raya negeri kelak akan dipertimbangkan oleh SPR sebagai usaha rintis Madani untuk memodenkan kaedah pengelolaan pilihan raya yang boleh mengurangkan kebergantungan kepada tenaga kerja manusia.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID,  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) belum membuat ketetapan mengenai penggunaan kecerdasan buatan (AI) kerana ia memerlukan kajian yang teliti dan mendalam. Penggunaan kaedah tersebut juga melibatkan aspek keselamatan, perundangan, kewangan, dan tahap penerimaan yang berbeza oleh *stakeholders* yang terlibat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM** minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan berapakah jumlah terkini perniagaan yang berdaftar dengan pihak Kementerian untuk menyertai inisiatif Menu Rahmah. Adakah ia terdapat peningkatan atau terdapat juga peniaga menarik diri daripada menyertai inisiatif ini sejak ia dilancarkan. Sekiranya ada, apakah punca ia berlaku.

**JAWAPAN:**

**Yang di-Pertua,**

Menu RAHMAH merupakan salah satu inisiatif di bawah Payung RAHMAH bagi mendepani isu kenaikan harga makanan siap dimasak yang menjadi kegusaran kepada rakyat terutamanya golongan B40. Kenaikan harga makanan ini disebabkan kenaikan harga barang mentah yang perlu ditanggung oleh pengusaha makanan.

KPDN telah mengadakan sesi libat urus bersama persatuan-persatuan pengusaha makanan pada 26 Januari 2023. Melalui sesi libat urus ini, pihak persatuan pengusaha restoran telah bersetuju dan menyambut baik cadangan daripada KPDN agar pihak restoran menyediakan menu sajian yang mesra kepada rakyat terutamanya golongan B40 yang dikenali sebagai Menu RAHMAH.

Pihak industri bersetuju harga bagi Menu RAHMAH ini dijual kepada pelanggan pada kadar tidak melebihi RM5.00 bagi satu hidangan untuk menu makan tengah hari atau makan malam. Menu yang dipersetujui adalah makanan yang seimbang iaitu mengandungi karbohidrat (nasi), serat (sayur atau buah) protein (ikan atau ayam) dan minuman.

Menu RAHMAH merupakan *private-driven initiative* daripada pengusaha makanan/restoran. Menu RAHMAH telah dilancarkan pada 31 Januari 2023. Sehingga hari ini sebanyak **2,922 buah premis** yang menawarkan Menu RAHMAH yang meliputi restoran, kafe, restoran makanan segera, medan selera dan gerai.

KPDN melihat angka yang dicatatkan ini adalah bersifat data sebenar atau *live data* (dengan izin) memandangkan penyertaan semua pengusaha makanan-minuman ini adalah bersifat sukarela dan semua kos penyediaan Menu RAHMAH ini ditanggung oleh mereka sepenuhnya, dan seterusnya tertakluk kepada permintaan pasaran semasa, tertakluk kepada model bisnes masing-masing. KPDN masih melihat situasi ini dari sudut positif memandangkan pembelian Menu RAHMAH ini dibuat secara terbuka dan tidak dikhasakan untuk golongan tertentu sahaja.

Berdasarkan rekod Kementerian, sehingga kini terdapat hanya sejumlah kecil peniaga makanan yang telah menarik diri daripada menawarkan Menu RAHMAH disebabkan oleh faktor-faktor seperti lokasi restoran dan kurang publisiti atau sambutan orang ramai. Kementerian akan terus memantau perkembangan ini dan bersedia untuk membantu meningkatkan promosi kepada pengusaha-pengusaha Menu RAHMAH di seluruh negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN ABUN SUI ANYIT**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN ABUN SUI ANYIT** minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan berapakah perbelanjaan dan pendapatan penganjuran LIMA 2023 dan adakah tempat penganjuran boleh diadakan mengikut giliran antara wilayah dalam Malaysia seperti Semenanjung, Sabah dan Sarawak.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan telah meluluskan peruntukan sebanyak RM25.311 juta kepada Kementerian Pertahanan dan RM9.95 juta kepada Kementerian Pengangkutan bagi melaksanakan tanggungjawab dalam menganjurkan Pameran LIMA 2023.
2. LIMA secara tidak langsung telah menyumbang kepada peningkatan pendapatan menerusi sektor pelancongan dan penerbangan. Bagi LIMA 2023, anggaran pendapatan daripada perbelanjaan pelawat perdagangan dan awam sepanjang 5 hari adalah berjumlah RM461 juta. Ini adalah berdasarkan kepada anggaran perbelanjaan purata sebanyak RM1,000 bagi pelawat awam dan RM3,000 bagi pelawat perdagangan. Jumlah kehadiran pelawat awam adalah 323,000 orang manakala pelawat perdagangan sebanyak 46,000 orang.
3. Selain daripada itu, pengukuhan ekonomi melalui pelaburan jangka panjang jugak dapat dilihat menerusi pemeteraian kontrak dan perjanjian-perjanjian persefahaman (MoU) yang ditandatangani semasa LIMA berlangsung. Angka yang direkodkan melalui kontrak/MoU yang ditandatangani semasa LIMA 2023 adalah berjumlah RM10.2 bilion bagi Kementerian Pertahanan dan RM7.3 bilion bagi Kementerian Pengangkutan.
4. Bagi tempat penganjuran LIMA pula, lokasi penganjuran LIMA di Pulau Langkawi adalah bertepatan dengan nama dan merupakan lokasi paling strategik berdasarkan kepada pelbagai faktor antaranya keadaan

perairan laut yang dalam dan tenang, kemudahan hotel penginapan, kesesakan ruang udara, fasiliti dan ruang pameran yang bersebelahan dengan lapangan terbang serta pengurusan logistik.

5. Sebagai tambahan, LIMA dikekalkan di Pulau Langkawi kerana mempunyai geologikal yang unik dan dapat memenuhi keperluan bagi satu-satunya penganjuran Pameran bertaraf Antarabangsa yang melibatkan segmen Aeroangkasa dan Maritim. Pengurusan logistik bagi penganjuran LIMA bukan sahaja melibatkan penyediaan kenderaan dan penginapan bagi tetamu negara dan petugas Kerajaan, malah turut melibatkan pengurusan aset ketenteraan dan bahan pameran yang akan dibawa oleh pempamer dari seluruh dunia. Pada masa ini, penganjuran LIMA di Sabah atau Sarawak dilihat mempunyai kekangan dari segi pengurusan logistik yang akan dipengaruhi oleh kos yang tinggi, masa yang panjang dan jadual pergerakan. Ini secara tidak langsung juga akan mempengaruhi minat pempamer untuk menyertai LIMA dengan mengambil kira kos penyertaan dan pengurusan logistik.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan berhasrat untuk meletakkan Pejabat Pendakwa Raya di bawah institusi Parlimen.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Mesyuarat Jemaah Menteri pada 15 Jun 2022 telah bersetuju dengan syor Jawatankuasa Khas Kabinet Mengenai Anti-rasuah (JKKMAR) supaya Kertas Pertimbangan berkaitan Hasil Kajian Pengasingan Kuasa Pendakwa Raya dan Peguam Negara ditangguhkan kerana perkara ini melibatkan implikasi kewangan dan perundangan yang besar serta kajian yang lebih mendalam perlu dijalankan oleh Jabatan Peguam Negara.
2. Jabatan Peguam Negara juga telah memberi taklimat berkenaan dengan status kajian kepada YB Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Undang-Undang dan Reformasi Institusi) pada 7 Disember 2022 dan beberapa perbincangan dalaman telahpun diadakan.
3. Buat masa ini, Kerajaan sedang membuat beberapa perincian terhadap Kertas Jemaah Menteri termasuk kesesuaian perkara ini dirujuk ke Jawatankuasa Pilihan Khas supaya perkara ini dapat diteliti secara holistik dengan mengambilkira pandangan daripada Ahli-ahli Parlimen Blok Kerajaan dan Blok Pembangkang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PUAN RITA SARIMAH ANAK**  
**PATRICK INSOL**  
**TARKH : 20 JUN 2023**

**PUAN RITA SARIMAH ANAK PATRICK INSOL** minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah rancangan jangka masa panjang Kementerian untuk memastikan wujud pelapis dalam setiap kepakaran memandangkan ramai pegawai perubatan kontrak termasuk mereka yang dilantik secara tetap meletak jawatan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Antara rancangan yang telah diambil untuk memastikan wujud pelapis dalam setiap kepakaran adalah dengan memantapkan pelaksanaan Latihan Kepakaran *Parallel Pathway*. Selain program Sarjana Perubatan di Universiti Awam, pegawai perubatan juga boleh mengikuti pengajian kepakaran melalui Latihan Kepakaran *Parallel Pathway* menggunakan kelulusan/ *qualification* (dengan izin) dari luar negara seperti *Membership of Royal Colleges of Physicians* (MRCP), *Member of the Royal College of Obstetricians and Gynaecologists* (MRCOG) dan lain-lain. Pada masa ini, lebih daripada 3000 orang pegawai perubatan sedang menjalani latihan ini;

2. Dalam usaha untuk melahirkan lebih ramai pegawai perubatan pakar, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dengan kerjasama Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) turut meningkatkan slot latihan pengajian kepakaran Program Sarjana Perubatan sehingga 1,500 slot mulai tahun 2023 bagi 23 bidang kepakaran yang ditawarkan di lapan (8) buah Universiti Awam dalam negara. Selain itu, pihak KKM turut meningkatkan slot latihan pengajian kepakaran di bawah Program *Parallel Pathway* sehingga 600 slot setiap tahun mulai tahun 2023 yang melibatkan 14 bidang kepakaran.

3. Bagi Program Kesihatan Awam, sehingga 31 Disember 2022, seramai 363 orang Pegawai Perubatan lantikan tetap dan kontrak KKM sedang mengikuti pengajian kepakaran bidang Perubatan Kesihatan Awam di tujuh (7) buah Universiti Awam iaitu:

- a. Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM);
- b. Universiti Malaya (UM);
- c. Universiti Putra Malaysia (UPM);
- d. Universiti Sains Malaysia (USM);
- e. Universiti Teknologi Mara (UiTM);
- f. Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS); dan
- g. Universiti Malaysia Sabah (UMS).

4. Bagi sesi pengajian tahun 2023/2024, seramai 124 orang Pegawai Perubatan berjaya mendapat tawaran pengajian kepakaran bidang Perubatan Kesihatan Awam, termasuk tiga (3) orang Pegawai Perubatan Lantikan Kontrak berjaya mendapat penajaan Program Latihan Kepakaran (PLK) dengan biasiswa KKM.

5. Bagi memberikan galakan dan pengenalan kepada bidang Perubatan Kesihatan Awam, Program Kesihatan Awam KKM menawarkan Program Latihan Pra-Kepakaran Perubatan Kesihatan Awam berkonsepkan *mentor-mentee* kepada pegawai perubatan lantikan tetap dan kontrak KKM yang berminat untuk melanjutkan pengajian dalam bidang perubatan Kesihatan Awam.

6. KKM telah menyediakan unjuran dan pemetaan keperluan pakar perubatan keluarga di fasiliti kesihatan primer seluruh negara. Untuk memastikan keperluan tersebut dapat dipenuhi, latihan kepakaran Perubatan Keluarga (*Family Medicine*) yang ditawarkan adalah terdiri daripada program sarjana di enam (6) buah universiti awam dan dua (2) program latihan kepakaran laluan parallel iaitu *MICGP (Ireland)* dan *MAFP/icFRACGP (Australia)*. Program Latihan Kepakaran Laluan Paralel iaitu *MICGP (Ireland)* dan *MAFP/icFRACGP (Australia)* adalah antara

inisiatif yang dilaksanakan bagi memberi peluang kepada pegawai perubatan untuk melanjutkan pengajian kepakaran bidang Perubatan Keluarga. Ini juga selari dengan halatuju KKM dalam usaha meningkatkan bilangan Pakar Perubatan Keluarga.

7. Sehingga kini (Mei 2023), bilangan pegawai perubatan (lantikan tetap dan kontrak) yang sedang menjalani latihan kepakaran Perubatan Keluarga adalah seramai 1205 orang. Daripada jumlah ini, seramai 354 sedang menjalani Program Sarjana Perubatan Keluarga, 308 orang dalam Program Latihan Kepakaran Laluan Parallel – MICGP (Ireland) dan 543 orang dalam Program Latihan Kepakaran Laluan Parallel – *MAFP/icFRACGP (Australia)*.

8. Dalam usaha untuk melahirkan lebih ramai pegawai perubatan pakar, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) turut memanjangkan kemudahan yang setara dengan Cuti Belajar Bergaji Penuh (CBBP) dengan Hadiah Latihan Persekutuan (HLP) kepada pegawai perubatan dan pegawai pergigian lantikan kontrak KKM untuk mengikuti pengajian kepakaran Sarjana Perubatan, Sarjana Pergigian dan Program *Parallel Pathway* melalui Program Latihan Kepakaran (PLK) dengan Biasiswa KKM mulai sesi akademik 2022/2023.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK WIRA KOH NAI KWONG**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK WIRA KOH NAI KWONG** minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan statistik kes penderaan wanita dan kanak-kanak di seluruh negara pada tahun 2020 sehingga kini dan apakah langkah yang diambil kementerian untuk menangani kes penderaan wanita dan kanak-kanak ini.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) sangat memandang serius akan kes penderaan ke atas wanita dan kanak-kanak.
2. Penyiasatan kes penderaan wanita dan kanak-kanak dijalankan berlandaskan kepada peruntukan undang-undang di bawah Akta Keganasan Rumah Tangga 1994 [Akta 521], Akta Kanak-Kanak 2001 [Akta 611], Kanun Keseksaan, Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [Akta 308] dan Akta Pusat Jagaan 1993 [Akta 506].
3. Melalui Akta Kanak-Kanak 2001, KPWKM telah menetapkan prosedur dan garis panduan yang lengkap serta terperinci dalam mengendalikan isu berkaitan penderaan kanak-kanak. Selain itu, Konvensyen Hak Kanak-Kanak (CRC) yang telah diratifikasi pada tahun 1995 juga mengikat Kerajaan dalam memastikan undang-undang berkaitan perlindungan dan kebajikan kanak-kanak mematuhi peruntukan CRC.
4. Dari tahun 2020 hingga 2022, statistik oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) merekodkan 18,750 kes penderaan kanak-kanak, meliputi kes penderaan fizikal, seksual dan emosi, pengabaian, dibuang/tiada ibu bapa serta lain-lain. Manakala statistik kes keganasan rumah tangga yang direkodkan oleh Polis DiRaja Malaysia (PDRM) dari tahun 2020 hingga 2022 ialah sebanyak 13,529 kes.



5. Tanggungjawab melindungi wanita dan kanak-kanak adalah tanggungjawab bersama pihak berkepentingan termasuklah PDRM, hospital, mahkamah, pertubuhan sukarela kebajikan, ibu bapa, penjaga kanak-kanak dan komuniti setempat.

6. Bagi menangani isu penderaan wanita dan kanak-kanak, KPWKMM telah mengadakan pelbagai program pencegahan, advokasi, pemulihan, sokongan serta pemeliharaan dan perlindungan, meliputi:

a) Program Advokasi seperti:

- i. Menubuhkan Pusat Remaja KafeTEEN; dan
- ii. Mengadakan Kempen Membanteras Jenayah Seksual Dalam Talian Terhadap Kanak-kanak.

b) Usaha Pencegahan seperti:

- i. Mengaktifkan peranan komuniti seperti Pasukan Pelindungan Kanak-Kanak (PPKK), Pasukan Kebajikan Kanak-Kanak (PKKK);
- ii. Mengaktifkan peranan Skwad WAJA dalam membantu wanita yang didera;
- iii. Bekerjasama dengan agensi kerajaan dan bukan kerajaan (NGO) dalam menjayakan kempen kesedaran masyarakat; dan
- iv. Menubuhkan Jawatankuasa Menangani Keganasan Rumah Tangga yang berperanan mencari kaedah penyelarasan terbaik dalam menangani isu keganasan rumah tangga.

c) Inisiatif Sokongan seperti:

- i. Jalinan kolaborasi yang aktif bersama agensi lain;
- ii. Menyediakan Perkhidmatan Talian Kasih 15999;
- iii. Membangunkan Garis Panduan Pengurusan Penempatan Kanak-Kanak Kepada Ibu Bapa Peliharaan atau Orang Yang Layak dan Sesuai (OYLS); dan
- iv. Membangunkan Garis Panduan Pengendalian Kes Keganasan Rumah Tangga.

d) Perkhidmatan Pemeliharaan dan Pemulihan seperti:

- i. menempatkan kanak-kanak di Institusi Kanak-Kanak; dan
- ii. menyediakan Sesi Kaunseling yang boleh diperolehi di mana-mana Pejabat Kebajikan Masyarakat di seluruh negara.

7. Dalam melaksanakan penyampaian perkhidmatan kepada kanak-kanak, KPWK melalui JKM memikul tanggungjawab dalam memberikan perkhidmatan berteraskan perlindungan, pemulihan, pencegahan, pembangunan dan pengintegrasian seperti mana yang termaktub dalam Akta Kanak-Kanak 2001. Oleh yang demikian, cadangan menubuhkan sebuah jabatan khusus untuk kanak-kanak boleh memberikan perkhidmatan sokongan yang lebih komprehensif kepada kanak-kanak. Ia diyakini sebagai satu permulaan ke arah yang lebih progresif bagi keselamatan dan kesejahteraan kanak-kanak di Malaysia. Manakala bagi penyampaian perkhidmatan khusus kepada golongan wanita, Jabatan Pembangunan Wanita (JPW) akan terus mengadakan pelbagai program dan aktiviti bagi memperkasa golongan tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN**  
**MD RAMLI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD RAMLI** minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan apakah perancangan Kementerian bagi membangunkan kawasan sempadan Malaysia-Thailand di negeri Perak terutamanya bagi aktiviti ekonomi yang berasaskan pertanian dan industri halal.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12), Kerajaan telah memberi tumpuan kepada usaha menangani ketidakseimbangan sosioekonomi dan menggalakkan pertumbuhan yang saksama antara wilayah dan negeri, termasuk negeri Perak. Daerah di Perak yang bersempadan dengan Thailand adalah Daerah Hulu Perak dan kawasan yang terlibat adalah kawasan Pengkalan Hulu.

Di bawah *Rolling Plan 3* (RP3) Tahun 2023, negeri Perak telah diluluskan peruntukan pembangunan asas (DE Asas) sebanyak hampir RM14.28 bilion bagi pelaksanaan sejumlah 435 projek di bawah pelbagai Kementerian. Antara projek berkaitan pembangunan kawasan sempadan di Pengkalan Hulu yang diluluskan di Perak bagi RP3 antaranya adalah:

- a. Pembinaan Baru Pusat Sukan Gerik, Perak; dan
- b. Pembinaan Bangunan di Sekolah Menengah Teknik (SMT) Gerik, Perak.

Kerajaan sentiasa berusaha memastikan keselamatan sempadan Malaysia-Thailand termasuk di kawasan Perak, Malaysia-Thailand sentiasa terkawal dan diberikan perhatian. Ini bagi memastikan anggota keselamatan yang bertugas di sempadan sentiasa bersiap siaga dalam menghadapi sebarang ancaman di sempadan berkenaan. Antara projek pembangunan bagi sektor keselamatan yang telah dilaksanakan pada Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) adalah Pembinaan Semula

Kuarters Imigresen Pengkalan Hulu, Perak. Kerajaan juga melalui Kementerian Dalam Negeri dalam RMKe-12 sedang melaksanakan projek Pembaikan Cerun di Batalion 18 PGA, Pengkalan Hulu, Perak dengan kos sebanyak RM3.02 juta.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat perancangan untuk penggunaan sepenuhnya kawasan pertanian subur yang berpotensi untuk dimajukan dengan projek pertanian khususnya komoditi makanan seterusnya membantu pengeluaran makanan dalam negara. Selain itu, penglibatan NCIA di negeri Perak boleh dimanfaatkan untuk menyokong pembangunan industri pertanian di kawasan sempadan tersebut. Untuk makluman, NCIA juga telah terlibat dengan pelbagai projek pertanian dan Program Inisiatif Pendapatan Rakyat- Inisiatif Usahawan Tani (INTAN) yang merupakan usaha Kerajaan membantu golongan miskin tegar dan B40 untuk melibatkan diri dalam aktiviti pertanian serta menjana pendapatan tambahan secara mampan.

Industri halal dikenal pasti sebagai sektor strategik dan berimpak tinggi di bawah RMKe-12 akan meningkatkan kapasiti dan keupayaan Malaysia dalam meningkatkan pembangunan tenaga kerja halal, memacu pembangunan industri termasuk penyertaan Bumiputera, meningkatkan daya saing produk dan menjadikan Malaysia sebagai hab halal global.

Perak Halal Corporation Sdn Bhd yang ditubuhkan oleh Perbadanan Kemajuan Negeri Perak (PKNPk) sedang giat melaksanakan inisiatif Program Smart Kotak, sejajar dengan Pelan Perak Sejahtera 2030. Program ini adalah kolaborasi antara Perak Halal dengan Kotak Global

Sdn Bhd yang merupakan bantuan kewangan melalui e-wallet kepada golongan B40 dalam kalangan mahasiswa. Di samping itu, Sekretariat Usahawan Negeri Perak (STeP) banyak membangunkan usahawan negeri Perak melalui penglibatan dalam ekspo dan pameran industri halal yang diadakan dalam dan luar negara.

Kerajaan yakin bahawa usaha-usaha yang dilaksanakan bagi pembangunan kawasan sempadan di Perak ini akan menyumbang kepada peningkatan sosioekonomi dan kesejahteraan penduduk di kawasan sempadan khususnya dan negeri Perak amnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' SRI TI LIAN KER**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' SRI TI LIAN KER** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah inisiatif Kementerian bagi mengatasi isu kekurangan bekalan buah-buahan seperti nanas dan tembikai susulan gelombang haba dan cuaca tidak menentu yang menjejaskan ladang di negara ini dan sejauh manakah kerugian pengeluaran buah-buahan telah dicatatkan sejak penularan gelombang haba ini berlaku.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Penularan gelombang haba serta ketidaktentuan cuaca boleh memberikan kesan terhadap pengeluaran hasil. Walaubagaimanapun, aktiviti pengeluaran semasa adalah masih terkawal. Malahan, keadaan cuaca panas turut boleh memberikan kesan positif kepada tanaman tertentu seperti timun, petola dan terung yang lebih sesuai ditanam dalam cuaca panas. Selain itu, tempoh pembungaan durian lebih panjang serta mangga harumanis dan tembikai lebih cepat matang dan masak.

Berdasarkan statistik Jabatan Pertanian, terdapat pengurangan jumlah pengeluaran buah-buahan pada bulan Mac hingga April 2023 sebanyak 17.57%, akan tetapi, jumlah pengeluaran kembali meningkat dari bulan April ke bulan Mei 2023 sebanyak 22.09%. Pada masa yang sama, bagi menjamin kecukupan bekalan, Kementerian melalui FAMA akan mengatur kemasukan bekalan import melalui kerjasama antara FAMACO dan pengimport bagi memastikan bekalan dalam negara adalah mencukupi.

Dalam memastikan aktiviti pengeluaran tidak terjejas dengan peningkatan gelombang haba, langkah-langkah mitigasi diambil seperti berikut:

- (i) Membina *tube well* dan *deep well*;
- (ii) Menggunakan sistem pengairan titis *mist blower*;
- (iii) Meningkatkan penggunaan bahan organik bagi mengekalkan kelembapan tanah;
- (iv) Penggunaan sungkupan untuk mengurangkan kehilangan air daripada tanah;



- (v) Menjalankan aktiviti pengembangan bagi meningkatkan kesedaran serta memberi bimbingan kepada petani;
- (vi) Penggunaan jaring hitam / pelindung buah bagi melindungi tanaman daripada suhu yang tinggi;
- (vii) Menangani penyakit/perosak tanaman melalui kaedah *Integrated Pest Management* (IPM); dan
- (viii) Penjadualan penanaman berdasarkan keadaan cuaca semasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK RAZALI BIN IDRIS** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah status siasatan terhadap dakwaan penyelewengan hampir RM600 bilion dana COVID-19 oleh Pengerusi Perikatan Nasional semasa menjadi Perdana Menteri.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, siasatan berkaitan dakwaan penyelewengan hampir RM600 bilion dana COVID-19 telah menghasilkan kes Jana Wibawa dan telah membawa kepada beberapa pertuduhan dibawah Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009 [Akta 694] dan Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil Daripada Aktiviti Haram 2001 [Akta 613].

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO DR. NUIING JELUING**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO DR. NUIING JELUING** minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan mengapakah isu perniagaan secara haram yang dilakukan oleh warga asing dilihat seolah-olah tiada kesudahan dan apakah tindakan Kementerian dalam menerajui agensi dan Kementerian lain bagi membanteras aktiviti yang jelas merugikan ekonomi negara.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) memandang serius dan sentiasa memantau aktiviti perniagaan di pasar-pasar awam atau gerai-gerai bagi menangani isu perniagaan secara haram termasuklah peniaga warga asing. PBT tidak pernah membenarkan mana-mana warga asing untuk memohon/ memiliki lesen premis perniagaan kedai runcit, kedai makan dan di pasar-pasar selaras dengan Undang-Undang Kecil (UUK) Penjaja. UUK ini telah menggariskan bahawa kelulusan sewaan tapak pasar awam dan pengeluaran lesen hanya diberikan kepada warganegara Malaysia sahaja dan warga asing yang bekerja dengan penyewa tapak pasar awam tersebut mestilah mempunyai pas kerja yang sah. Bagi penyewa tapak pasar yang menyewakan tapak kepada warga asing, PBT akan mengambil tindakan tegas dengan menarik semula sewaan tapak dan lesen perniagaan dibatalkan.

PBT sentiasa melaksanakan operasi penguatkuasaan dengan melakukan semakan status peniaga sedia ada serta pemeriksaan di setiap pasar awam dan premis milik PBT. Operasi bersepadu juga dijalankan bersama Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) dan Polis Diraja Malaysia (PDRM) memandangkan sebarang tindakan penahanan warga asing atau Pendatang Asing Tanpa Izin (PATI) adalah di bawah bidang kuasa dan pengurusan jabatan tersebut. Pada tahun 2022, sebanyak 856 operasi bersepadu telah dilaksanakan oleh PBT seluruh Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK JOHN AMBROSE** minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan sejauh manakah kejayaan Pasukan Khas Jihad Tangani Inflasi dalam mengawal kenaikan harga barang-barang keperluan harian rakyat.

**JAWAPAN:**

**Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua, Pasukan Khas Jihad Tangani Inflasi (JIHAD) telah ditubuhkan pada 29 Jun 2022 iaitu semasa pemerintahan Kerajaan terdahulu yang dipimpin oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ke-9. Pasukan JIHAD tidak lagi bersidang pada masa sekarang.

Tujuan pasukan JIHAD ditubuhkan adalah untuk mengumpul maklum balas dan kritikan terhadap Kerajaan, menyediakan maklum balas dari Kerajaan yang mantap dan konsisten serta berkongsi maklum balas tersebut dengan pihak – pihak berkenaan. Selain itu, pasukan ini juga akan menguruskan perancangan media Kerajaan dalam memberi penjelasan dan maklum balas ke atas isu-isu serta kritikan terhadap Kerajaan. Penubuhan Pasukan ini adalah penting untuk menyelaraskan maklumat dan maklum balas Kerajaan secara bersepadu, tepat dan pantas. Pasukan ini juga berperanan sebagai sumber maklumat tunggal Kerajaan berkaitan isu – isu kenaikan harga barangan dan lain – lain isu sosioekonomi yang memerlukan penjelasan segera daripada Kerajaan.

Pasukan JIHAD telah mengambil beberapa strategi sebagai langkah proaktif dalam meneliti kos sara hidup. Strategi tersebut adalah seperti berikut:

**1) HARGA KAWALAN MINYAK MASAK**

- i) Pewartaan larangan eksport minyak sawit tulen dalam kemasan polibeg. In bagi mengelak kekeliruan dengan minyak masak polibeg bersubsidi;
- ii) Meneruskan subsidi minyak masak kemasan polibeg 1kg supaya harga kekal RM2.50 berbanding harga sebenar 1kg sebanyak RM7 hingga RM9; dan
- iii) Mekanisme penetapan harga siling minyak masak botol tidak bersubsidi ditentukan secara bulanan untuk seluruh Malaysia mengikut harga purata minyak sawit mentah (CPO) bagi satu tan metrik di pasaran dunia pada bulan sebelumnya. Harga purata ini akan ditentukan pada setiap 1 haribulan. Manakala harga minyak masak sawit botol akan ditentukan pada 8 haribulan.

**2) PENGUATKUASAAN**

- i) Pelaksanaan bersepadu KPDN bersama Polis Diraja Malaysia (PDRM), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (Kastam), Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS) dan Jabatan Sukarelawan Malaysia (RELA) bagi menangani ketirisan minyak masak bersubsidi ke luar negara.



3) **MEMBANTU MENGURANGKAN BEBAN KOS SARA HIDUP RAKYAT**

- i) Jemaah Menteri juga bersetuju dengan syor Pasukan JIHAD agar **subsidi ayam dan telur ayam** diteruskan bagi memastikan bekalan ayam dan telur ayam terjamin pada harga yang ditetapkan oleh Kerajaan;
- ii) Kerajaan telah meluluskan peruntukan berjumlah RM100 juta untuk melaksanakan **Jualan Murah Keluarga Malaysia (JMKM)** bagi menyokong program dan inisiatif Jualan Rahmah yang menawarkan barangan asas dengan harga sehingga 30% lebih murah berbanding pasaran yang melibatkan 222 kawasan parlimen dan 600 dun. JMKM ini merupakan kesinambungan kepada Program Jualan Murah Keluarga Malaysia (PJMKM);
- iii) Melaksanakan **Kempen Jualan Murah Keluarga Malaysia @ DE DAGANG (JMKM@DE DAGANG)** secara pembiayaan bersama antara kerajaan dan rakan platform digital (e-dagang, e-bayar dan ekonomi perkongsian), bertujuan untuk membantu perniagaan Malaysia dalam sektor sasaran seperti Pelancongan & Kraf, Halal & Pertanian dan Eksport (Jenama & Buatan Malaysia) memanfaatkan platform digital secara optimum dan pengguna mendapat barangan pada harga yang berpatutan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK CHEE**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK CHEE** minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan berkenaan dengan siasatan SKMM baru-baru ini ke atas seorang aktivis yang mengkritik lawatan Perdana Menteri ke Arab Saudi, apakah justifikasi siasatan tersebut yang dikatakan mempunyai elemen intimidasi, dan mohon Menteri jelaskan prosedur dan garis panduan siasatan SKMM.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Berhubung kes yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat, pihak SKMM telah menerima aduan daripada masyarakat awam atau Laporan Awal Pertama, dengan izin *First Information Report* (FIR) terhadap seorang aktivitis yang dikatakan telah memuat naik tiga kandungan bersifat jelik dan menghina YAB Perdana Menteri di laman aplikasi *Facebook* milik beliau berhubung lawatan rasmi YAB Perdana Menteri ke Arab Saudi dari 22 hingga 24 Mac 2023. Siasatan telah dijalankan oleh SKMM di bawah seksyen 233 Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 [Akta 588].

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mana-mana individu yang berkekaan boleh dipanggil oleh SKMM melalui Notis Arahan Kehadiran di bawah seksyen 255 Akta 588 bagi membantu sebarang siasatan. Proses pemeriksaan yang dijalankan oleh SKMM terhadap aktivis berkekaan adalah dengan kerjasama dari pihak Polis Diraja Malaysia (PDRM) di bawah seksyen 248 dan seksyen 254 Akta 588. Rakaman percakapan aktivis berkekaan juga telah diambil di bawah seksyen 256 Akta 588.

Kertas siasatan yang telah dilengkapkan akan dirujuk kepada Timbalan Pendakwaraya (TPR) di Jabatan Peguam Negara untuk pertimbangan dan keputusan sama ada ia seharusnya didakwa di mahkamah atau tidak. Ingin ditegaskan bahawa siasatan yang dijalankan oleh SKMM adalah berpandukan kepada tatacara dan prosedur yang ditetapkan serta mematuhi peruntukan undang-undang yang termaktub di bawah Akta 588. Tiada sebarang elemen intimidasi yang berlaku terhadap aktivis berkenaan sebagaimana yang didakwa.

Malahan, sepanjang proses-proses siasatan dijalankan, peguam kepada aktivis berkenaan sentiasa berada bersama-sama aktivis berkenaan. Kesemua proses-proses siasatan ini dijalankan secara telus dan menyeluruh merangkumi semua aspek bagi memastikan prinsip undang-undang dapat ditegakkan dengan seadilnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN ROBERT LAU HUI YEW**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN ROBERT LAU HUI YEW** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan berapakah nilai eksport nanas bagi tempoh lima (5) tahun yang lepas dan apakah peratusan yang dieskport dari Sarawak.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Nilai eksport bagi nanas segar untuk tempoh 2018 hingga 2022 adalah sebanyak RM239.8 juta. Pada tahun 2018, nilai eksport nanas segar merekodkan sebanyak RM40.4 juta, tahun 2019 sebanyak RM44.5 juta, tahun 2020 adalah RM52.5 juta, tahun 2021 sebanyak RM41.9 juta dan tahun 2022 sebanyak RM60.5 juta.

Dalam tempoh lima (5) tahun tersebut, lima (5) negara eksport utama nanas segar adalah Singapura dengan nilai RM107.4 juta diikuti Pakistan dengan nilai RM27.4 juta, Jepun mencatatkan jumlah sebanyak RM27.4 juta, Emiriah Arab Bersatu sebanyak RM19.2 juta dan Mesir sebanyak RM10.5 juta.

Bagi negeri Sarawak, tiada nilai eksport yang direkodkan bagi tahun 2018. Justeru, nilai eksport nanas segar tahun 2019 hingga 2022 bagi negeri Sarawak adalah sebanyak RM128,524, yang mana daripada segi peratusan, jumlah eksport tersebut adalah 0.05 peratus daripada jumlah eksport keseluruhan negara bagi tempoh tersebut. Pada tahun 2019, nilai eksport nanas negeri Sarawak adalah sebanyak RM27,941, tahun 2020 adalah sebanyak RM4,573, tahun 2021 sebanyak RM20,770 dan nilai eksport bagi tahun 2022 adalah RM75,240. Kesemua nanas ini bagi tempoh 2019 hingga 2022 dieksport ke Brunei Darussalam.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN** minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan:

- (a) sejauh manakah kenaikan Kadar Dasar Semalaman (OPR) sebanyak 25 mata asas ke 3.0% pada awal bulan Mei telah membantu mengawal kadar inflasi setakat ini; dan
- (b) apakah kesan-kesan langsung peningkatan OPR terhadap isi rumah yang telah dikenal pasti oleh Kerajaan dan bagaimana Kerajaan berhasrat untuk menangani kesan-kesan ini agar kenaikan ini tidak membebankan rakyat

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Jawatankuasa Dasar Monetari (MPC) Bank Negara Malaysia telah melaraskan Kadar Dasar Semalaman (OPR) sebanyak 125 mata asas daripada 1.75 peratus kepada 3.00 peratus bermula Mei 2022 sehingga Mei 2023. Kadar tersebut merupakan paras OPR sebelum bermulanya pandemik COVID-19.

Berkaitan kesan pelarasan OPR kepada inflasi, ia dapat dilihat menerusi inflasi keseluruhan pada suku pertama 2023 yang telah menurun kepada 3.6 peratus berbanding 3.9 peratus pada suku keempat 2022. Kadar inflasi terkini pada April 2023 juga dilihat semakin mereda apabila menunjukkan peningkatan yang lebih perlahan iaitu sebanyak 3.3 peratus. Penurunan ini sebahagian besarnya didorong oleh faktor kos yang menjadi sederhana terutamanya melalui harga minyak global yang lebih rendah.

Dari segi kesan kenaikan OPR terhadap bayaran balik pinjaman, kesannya bergantung kepada jenis pinjaman yang diambil oleh peminjam. Bagi pinjaman berkadar tetap, yang merangkumi 54.8 peratus daripada jumlah bilangan akaun pinjaman oleh golongan berpendapatan rendah, bayaran balik pinjaman tidak akan terjejas. Manakala, bagi pinjaman berkadar terapung pula, bayaran balik pinjaman secara amnya akan meningkat. Khususnya, kadar faedah pinjaman runcit akan meningkat pada jumlah yang sama seperti peningkatan OPR. Lazimnya, kadar ini digunakan untuk membiayai pinjaman perumahan, yang mana



kenaikan sebenar bayaran ansuran bulanan juga bergantung kepada baki jumlah pinjaman dan baki tempoh pinjaman para peminjam.

Bagi golongan peminjam mudah terjejas yang masih menghadapi kesukaran akibat kenaikan jumlah ansuran pinjaman, pelbagai jenis bantuan masih tersedia kepada mereka. Kerajaan menerusi institusi perbankan komited untuk membantu peminjam yang masih memerlukan bantuan. Oleh itu, mereka digalakkan menghubungi institusi kewangan masing-masing untuk mengatur semula bayaran balik pinjaman yang bersesuaian dengan keadaan kewangan mereka. Tambahan pula, bagi kumpulan berpendapatan rendah dan sektor perniagaan yang belum pulih sepenuhnya daripada pandemik COVID-19, pelbagai program bantuan tersedia untuk mereka. Bantuan tersebut termasuk kemudahan di bawah Dana Bank Negara Malaysia (BNM) untuk Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS), bantuan bayaran balik pinjaman secara bersasar oleh bank, serta khidmat nasihat dan bantuan di bawah pelbagai program AKPK untuk isi rumah dan PKS iaitu Program Pengurusan Kredit (PPK) dan Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil (SPPK).

Kerajaan, menerusi Belanjawan 2023 juga telah memperuntukkan sebanyak 64 bilion ringgit untuk membiayai pelbagai jenis subsidi, bantuan dan insentif kepada rakyat. Antara bantuan yang diberikan adalah seperti pembayaran Sumbangan Tunai Rahmah (STR) yang akan memanfaatkan hampir 9 juta penerima dengan peruntukan hampir 8 bilion ringgit pada tahun 2023. Sehingga kini, bayaran Fasa 2 STR telah disalurkan secara berperingkat kepada penerima yang berdaftar di dalam pangkalan data STR bermula pada 5 April 2023 manakala Fasa ketiga dijangka akan dibuat dalam masa terdekat sebelum Hari Raya Aidiladha.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI**  
**ATAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan statistik majikan yang masih gagal melaksanakan penyelarasan gaji minimum sebanyak RM1,500 sebulan sejak ia dikuatkuasakan sepenuhnya termasuk usahawan mikro pada hujung tahun 2022.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

1. Perintah Gaji Minimum 2022 telah berkuat kuasa mulai **1 Mei 2022** dengan kadar gaji minimum RM1,500 sebulan untuk semua sektor tanpa mengira wilayah bagi majikan yang **menggajikan lima (5) orang pekerja atau lebih**, dan tanpa mengira bilangan pekerja bagi majikan yang **menjalankan suatu aktiviti professional** yang dikelaskan di bawah Piawaian Pengelasan Pekerjaan Malaysia 2020. Manakala, bagi majikan yang menggajikan **kurang daripada lima (5) pekerja** dan tidak menjalankan aktiviti profesional, **pelaksanaan gaji minimum** akan bermula pada **1 Julai 2023**.

2. Akta Majlis Perundingan Gaji Negara 2011 (Akta 732) telah memberikan kuasa kepada Jabatan Tenaga Kerja yang terdiri daripada Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia, Jabatan Tenaga Kerja Sabah dan Jabatan Tenaga Kerja Sarawak untuk menguatkuasakan Akta 732.

3. Antara aktiviti penguatkuasaan yang dijalankan oleh Jabatan Tenaga Kerja adalah pemeriksaan berkanun, penyiasatan aduan, pengendalian tuntutan kes buruh serta pendakwaan terhadap majikan-majikan yang gagal mematuhi perintah ini. Jabatan Tenaga Kerja juga memantau pelaksanaan gaji minimum dengan penubuhan Pasukan Khas Penguatkuasaan yang membuat pemeriksaan mengejut ke atas premis-premis dan seterusnya mengambil tindakan sewajarnya.

4. Bagi tempoh Mei 2022 sehingga 31 Disember 2022, Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia telah menjalankan **17,565 pemeriksaan berkanun** terhadap majikan dan **2,448 syor pematuhan** telah dikeluarkan atas pelanggaran **Perintah Gaji Minimum 2022**.

5. Bagi tempoh yang sama, Jabatan Tenaga Kerja Sabah telah menjalankan **5,707 pemeriksaan berkanun** dan telah mengeluarkan **128 syor pematuhan**. Jabatan Tenaga Kerja Sarawak pula telah menjalankan **5,450 pemeriksaan berkanun** dan **83 syor pematuhan** telah dikeluarkan atas pelanggaran yang sama.

6. Selain pemeriksaan berkanun, Jabatan Tenaga Kerja juga menerima aduan dan kes buruh atas majikan yang melanggar Perintah Gaji Minimum. Bagi tempoh Mei 2022 sehingga 31 Disember 2022, Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia telah menyelesaikan sebanyak **21 kes** pendakwaan dan kompaun yang membawa hukuman denda berjumlah keseluruhan **RM35,700**.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DR. LINGESHWARAN A/L DATO'**  
**SERI R. ARUNASALAM**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DR. LINGESHWARAN A/L DATO' SERI R. ARUNASALAM** minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan apakah strategi untuk menangani fenomena hubungan seks yang tidak sihat dalam kalangan remaja. Laporan Tinjauan Kebangsaan Kesihatan dan Morbiditi (NHMS) 2022 menunjukkan 154,646 remaja di Malaysia pernah melakukan hubungan seks dan 33% mula berhubung seks sebelum umur 14 tahun remaja.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Masalah sosial di kalangan remaja seperti hubungan seks luar nikah serta hubungan seks tidak sihat perlu dipandang serius dan tidak boleh diambil ringan. Ini kerana gejala tidak sihat ini boleh mendorong kepada terjadinya musibah lain yang juga memudaratkan seperti pembuangan bayi dan penyakit jangkitan seksual.
2. Berdasarkan penemuan Kajian Penduduk dan Keluarga Negara Kelima (KPKM-5) 2014 yang dijalankan oleh Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) mendapati sebanyak 4.8% golongan berusia antara 13 hingga 24 tahun pernah melakukan hubungan seks. Selain itu, penemuan Kajian Faktor Risiko Dan Pelindung Terhadap Kesihatan Seksual Dan Reproduksi Remaja Di Malaysia pada tahun 2015 dan 2017 mendapati bahawa remaja lelaki (24.7%) yang pernah terlibat dengan hubungan seks sebelum berkahwin adalah tinggi berbanding remaja perempuan (8.7%).
3. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) LPPKN telah melaksanakan pelbagai pelan jangka pendek dan panjang bagi memupuk kesedaran masyarakat terhadap kesihatan reproduktif bagi menangani masalah sosial remaja. Bagi tujuan ini, antara inisiatif yang dilancarkan adalah Dasar dan Pelan Tindakan Pendidikan Kesihatan Reproduksi dan Sosial (PEKERTI). Dasar ini bermatlamat untuk meningkatkan kesedaran semua pihak berkaitan pendidikan kesihatan reproduktif dan melahirkan masyarakat yang penyayang, bertanggungjawab, dan resilien serta mengamalkan gaya hidup yang

sihat dan sejahtera. Di bawah pelan tindakan ini juga, pembangunan kemahiran kesihatan reproduktif yang sihat dan selamat ditekankan samada melalui pendidikan formal di sekolah atau tidak formal di luar sekolah selain meningkatkan kompetensi pendidik termasuk memperkasa ibu bapa berkaitan isu kesihatan reproduktif.

4. Di samping itu, pembangunan kemahiran kesihatan reproduktif golongan lelaki telah diketengahkan melalui Modul Cakna Diri Lelaki untuk remaja lelaki berumur 16 tahun dan ke atas bagi memupuk sifat bertanggungjawab serta menghormati dalam perhubungan bagi mengelakkan isu jenayah seksual dan hidup tanpa keganasan.

5. Selain itu, LPPKN juga telah membangunkan 2 buah lagi modul kesihatan reproduktif remaja iaitu Modul Cakna Diri Remaja dan Modul ACE (*Accurate, Comprehensive, and Effective*). Modul-modul ini memberi latihan kemahiran diri berkata "TIDAK" ke atas ajakan melakukan maksiat dan aspek 3R (*Rights, Respect and Relationship*) di dalam perhubungan serta keselamatan siber dan informasi perundangan berhubung tingkahlaku seksual di kalangan remaja.

6. LPPKN turut menyediakan khidmat sokongan untuk remaja menerusi 18 buah Pusat Remaja KafeTEEN di seluruh negara. Tujuan KafeTEEN adalah untuk meningkatkan akses kepada maklumat serta perkhidmatan kesihatan reproduktif, khidmat kaunseling psikososial serta program pendidikan dan pembangunan kemahiran (*skills building*) untuk golongan remaja. Program KafeTEEN dijalankan sama ada secara fizikal di premis, menerusi platform aplikasi myKafeTEEN, media sosial, secara *outreach* dan Trak KafeTEEN terutamanya di kawasan luar bandar. Tambahan lagi, *referral pathway* diutamakan bagi memastikan golongan



yang berisiko tidak tercicir dan diberikan intervensi yang optimum melalui kolaborasi bersama agensi kerajaan, swasta, dan Badan Bukan Kerajaan (NGO).

7. Peningkatan kuantiti dan kualiti tenaga pengajar melalui latihan kompetensi PEKERTI kepada agensi kerajaan, swasta, NGO dan komuniti bagi melahirkan lebih ramai lagi agen-agen perubah yang dilihat mempunyai peranan penting dalam mencetus perubahan positif di kalangan golongan sasaran. Justeru, melalui kolaborasi strategik dan komitmen agensi kerajaan, swasta, NGO serta masyarakat setempat, Pelan Tindakan PEKERTI boleh meningkatkan kesedaran masyarakat dan membentuk remaja yang bertanggungjawab serta seterusnya dapat membendung peningkatan kes gejala sosial dalam kalangan remaja di Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ**  
**IBRAHIM**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ IBRAHIM** minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan adakah Kementerian berhasrat untuk menjadikan Sarawak sebagai tuan rumah kepada Pameran Halal Antarabangsa Malaysia (MIHAS) pada masa akan datang memandangkan industri halal boleh meningkatkan pertumbuhan ekonomi di Sarawak.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Pameran Halal Antarabangsa Malaysia (*Malaysia International Halal Showcase* – MIHAS) adalah acara utama anjuran Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (*Malaysia External Trade Development Corporation* – MATRADE) dengan sokongan Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri (*Ministry of Investment, Trade and Industry* – MITI) bagi menerajui agenda pengantarabangsaan produk dan perkhidmatan Halal Malaysia ke persada dunia. Di sepanjang penganjuran 18 edisi MIHAS yang terdahulu, MIHAS telah berjaya dimanfaatkan oleh pemain-pemain industri Halal negara terutamanya Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) untuk meneroka dan menembusi pasaran eksport. Sehingga kini, MIHAS boleh dianggap sebagai pameran ikonik untuk industri Halal di peringkat antarabangsa yang menyediakan platform untuk para pemain industri meneroka potensi kolaborasi, usaha sama dan jalinan perniagaan di dalam ekosistem Halal global.

Pameran perdagangan MIHAS edisi ke-18 yang berlangsung pada tahun lepas telah berjaya merekodkan jualan sejumlah RM2.39 bilion yang terdiri daripada jualan yang dilaporkan oleh pempamer pameran sebanyak RM1.65 bilion dan RM745.2 juta jualan daripada Program Penyumberan Antarabangsa (*International Sourcing Programme* - INSP). Penyertaan pemain-pemain industri Halal daripada 33 buah negara termasuk Malaysia telah direkodkan melalui 1,258 reruai dengan pecahan sebanyak 1,049 reruai pempamer tempatan (83.4%) dan 209 reruai pempamer luar negara (16.6%). Negara-negara dengan penyertaan

terbesar adalah Kuwait (33 reruai), Indonesia (24 reruai), Thailand (24 reruai), Afrika Selatan (19 reruai) dan Palestin (14 reruai). Jumlah pelawat yang direkodkan adalah seramai 32,356 merangkumi 20,334 pelawat fizikal dan 12,022 pelawat maya.

Pada tahun ini, MATRADE bakal meneruskan penganjuran MIHAS edisi ke-19 pada 12 hingga 15 September 2023 dengan tema Menerajui Dunia Halal secara hibrid di mana Pusat Pameran dan Perdagangan Antarabangsa Malaysia (*Malaysia International Trade and Exhibition Centre* – MITEC) Kuala Lumpur telah dipilih sebagai lokasi pameran secara fizikal. Sebanyak 1,500 reruai pameran bakal disediakan untuk syarikat tempatan dan antarabangsa bagi mempromosi produk serta perkhidmatan Halal mereka. Sejumlah 700 buah syarikat tempatan berstatus PMKS dijangka memanfaatkan peluang yang disediakan oleh MIHAS 2023. Antara komponen-komponen utama MIHAS 2023 adalah Pameran Produk dan Perkhidmatan Halal, Program Penyumberan Antarabangsa (INSP), Hab Pengetahuan dan Anugerah MIHAS.

MITEC telah menjadi lokasi penganjuran pameran perdagangan MIHAS sejak tahun 2018, memandangkan ia merupakan lokasi pameran terbesar di Malaysia dan berkeupayaan menampung jumlah reruai yang besar bagi memenuhi minat yang meningkat daripada pempamer tempatan dan luar negara. Pemilihan Kuala Lumpur pula adalah kerana kedudukannya yang dianggap strategik dari segi demografi kepadatan pemain-pemain industri Halal di samping kemudahan akses yang meluas. Pengekalan lokasi yang sama ini adalah sebahagian daripada usaha berterusan MATRADE dalam menjenama MIHAS dan MITEC.

Pada masa terdekat ini, MATRADE tidak mempunyai perancangan yang khusus untuk melaksanakan pameran perdagangan MIHAS di luar Kuala Lumpur. Ini adalah kerana, bagi penganjuran sesebuah pameran perdagangan bertaraf antarabangsa sebesar MIHAS, pelbagai faktor perlu diambil kira terutamanya infrastruktur dan fasiliti tersedia serta kemudahan-kemudahan logistik penting bagi menampung jumlah pempamer dan pelawat tempatan dan antarabangsa. Walau bagaimanapun, MITI dan MATRADE tiada halangan untuk mempertimbangkan kemungkinan untuk menganjurkan pameran perdagangan MIHAS ini di negeri-negeri lain di Malaysia pada masa hadapan, termasuklah Sarawak, sekiranya terdapat infrastruktur, fasiliti dan kemudahan logistik tersedia yang dapat menampung keperluan penganjuran perdagangan bertaraf antarabangsa sebesar ini.

MITI dan MATRADE akan sentiasa mengalu-alukan penyertaan PMKS dari seluruh Malaysia untuk meneroka potensi pasaran Halal di peringkat antarabangsa melalui MIHAS kerana peluang yang tersedia adalah amat besar. Sebagai makluman, pada edisi MIHAS 2022, Kementerian Perdagangan Antarabangsa, Industri dan Pelaburan (*Ministry of International Trade, Industry and Investment* – MINTRED) telah mengelola penyertaan 23 syarikat berstatus Halal Sarawak sebagai pempamer manakala sejumlah 13 syarikat lagi mengambil bahagian di dalam program INSP. MITI dan MATRADE berharap agar edisi MIHAS 2023 ini dapat menarik penyertaan lebih ramai lagi PMKS berpotensi daripada Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN AKNAN A/L EHTOOK**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN AKNAN A/L EHTOOK** minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk memperluaskan langkah 'memujuk' para dermawan dan jutawan agar tampil membalas budi negara secara langsung dan tidak langsung sepertimana Kerajaan meminta Tan Sri Syed Mokhtar untuk mewujudkan program membalas budi ini secara kekal, telus dan komprehensif agar lebih ramai dermawan berpeluang untuk menyertai program ini.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, semua kategori pembayar cukai sama ada syarikat atau individu termasuklah dermawan dan jutawan yang membuat sumbangan tunai secara terus kepada Kerajaan, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan layak mendapat potongan cukai bersamaan dengan amaun sumbangan atau derma yang dilakukan bagi maksud pengiraan cukai pendapatan selaras dengan peruntukan di bawah subseksyen 44(6) Akta Cukai Pendapatan 1967. Tuntutan pelepasan cukai ke atas sumbangan atau derma hendaklah disokong dengan resit rasmi Kerajaan.

Selain itu, mereka yang membuat sumbangan atau derma kepada mana-mana organisasi/institusi/tabung yang diluluskan Ketua Pengarah Lembaga Hasil Dalam Negeri di bawah subseksyen 44(6) Akta Cukai Pendapatan 1967 juga layak mendapat tolakan cukai terhad sehingga 10% daripada pendapatan agregat ke atas sumbangan dan derma wang tunai yang dilakukan. Potongan cukai tersebut hendaklah disokong dengan resit rasmi organisasi/institusi/tabung yang berkenaan.

Layanan cukai ini dilihat berkesan sebagai salah satu usaha menggalakkan penglibatan syarikat, dermawan, jutawan dan semua kategori pembayar cukai dalam memberi sumbangan yang dapat digunakan Kerajaan untuk melaksanakan aktiviti-aktiviti yang berbentuk kebajikan, pendidikan, kesihatan, penyelidikan dan lain-lain. Pendekatan ini dapat memberi manfaat dan faedah kepada semua lapisan masyarakat dan seterusnya menyumbang kepada kemajuan negara.

Seterusnya, Kerajaan mengalu-alukan dermawan dan jutawan untuk menyokong kepada pembangunan negara dan sumbangan bagi meningkatkan hasil Kerajaan. Namun demikian, Kerajaan juga telah menggariskan dasar penglibatan syarikat/kontraktor/perunding yang telah memperoleh kontrak perolehan Kerajaan sama ada bekalan, perkhidmatan dan kerja adalah diwajibkan untuk melaksanakan program *Professional Training & Education for Growing Entrepreneurs - Ready to Work* atau lebih dikenali sebagai PROTÉGÉ-RTW. PROTÉGÉ - RTW dilihat mampu menjadi medium bagi syarikat yang telah mendapat manfaat daripada perolehan Kerajaan menyumbang kembali kepada Kerajaan melalui pembangunan modal insan negara.

Program ini memberi fokus kepada peningkatan tahap kebolehpasaran graduan untuk mendapat pekerjaan melalui penempatan di syarikat-syarikat yang memperoleh kontrak Kerajaan. Penetapan penyertaan syarikat adalah berdasarkan had nilai ambang (*threshold value*) perolehan yang telah ditetapkan dan program ini diletakkan di bawah seliaan Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (KUSKOP).

Syarikat yang menyertai program ini akan memberikan latihan dan bimbingan kepada peserta dalam kalangan graduan dengan tujuan untuk meningkatkan potensi diri supaya menjadi lebih berdaya saing sebagai *job seekers* dalam industri pekerjaan malah mampu menjadi *job creator* yang berdinamik dalam memantapkan ekonomi negara.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH**  
**SUFFIAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH SUFFIAN** minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah pelan perancangan Kerajaan untuk mempromosikan Sarawak khususnya kepada warganegara Indonesia memandangkan penerbangan terus Jakarta-Kuching bermula pada 15 Jun 2023.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI TIONG KING SING**

**MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC) melalui Tourism Malaysia sentiasa membantu meningkatkan pelancongan domestik dan antarabangsa termasuk dengan usaha-usaha promosi seperti bersempena dengan penerbangan terus Jakarta - Kuching dengan melibatkan pihak kerajaan negeri dalam setiap misi jualan atau jerayawara ke luar negara.

2. Pada awal tahun 2023, Sarawak Tourism Board (STB) turut dijemput untuk menyertai aktiviti promosi pelancongan utama di ASEAN iaitu ASEAN TOURISM FORUM (ATF) di Jogjakarta, Indonesia pada 2 — 5 Februari 2023. Bangunan DUN Sarawak turut digunapakai sebagai rekacipta astaka Malaysia dalam penyertaan tersebut sebagai promosi negeri Sarawak di Indonesia. Selain itu, Tourism Malaysia turut menjemput media dari Jakarta, Indonesia untuk menyertai lawatan Media Sempena Gawai Dayak Open House & Parade 2023 pada 8 — 11 Jun yang berlangsung di Kuching, Sarawak. TM juga membantu mempromosikan acara yang bertaraf antarabangsa yang akan berlangsung iaitu Sarawak Rainforest Festival yang dijadualkan pada 23-25 Jun ini, dengan membuat promosi melalui media maya seperti platform Facebook di pejabat TM Indonesia iaitu Jakarta dan Medan.

3. Pejabat Tourism Malaysia juga akan bekerjasama dengan Sarawak Tourism Board dalam membantu program Famtrip yang melibatkan peserta Indonesia pada acara tersebut. Sebagai tambahan, bagi menyambut penerbangan terus Jakarta — Kuching ini, Sarawak Tourism Board dan Tourism Malaysia juga akan mengadakan program sambutan penerbangan sulung AirAsia pada 15 Jun 2023 ini dan seramai 5 orang media dari Indonesia telah dijemput menyertai penerbangan ini.

4. Penerbangan Jakarta — Kuching, 3 kali seminggu ini iaitu pada hari Selasa, Khamis dan Sabtu akan meningkatkan peluang perniagaan serta jaringan penerbangan di kalangan negara ASEAN terutamanya diantara Malaysia dan Indonesia. Ia juga merupakan salah satu cara galakan kepada pelancong Indonesia untuk memilih melancong ke Malaysia. Bagi meningkatkan potensi yang disediakan oleh pengenalan perkhidmatan penerbangan ini, satu Misi Jualan ke Jakarta, Medan & Balikpapan di Indonesia dijangka akan diadakan pada Julai / Ogos 2023. Delegasi Malaysia akan diketuai oleh YB Menteri dan turut disertai oleh pemain industri pelancongan Malaysia, pemilik produk, serta kerajaan negeri yang berminat. Program di kota-kota ini akan dijalankan secara B2B dimana pertemuan antara wakil niaga kedua-dua negara akan dijalankan. Selain itu, satu pelancaran kempen MotoGP Sepang akan turut diadakan di Jakarta untuk mempromosikan acara tersebut. Perkhidmatan penerbangan ini juga merupakan satu usaha mengekalkan visibiliti Malaysia sebagai destinasi pelancongan utama di kalangan warga Indonesia.

5. Inisiatif-inisiatif yang diusahakan dan dirancang akan seterusnya meningkatkan ketibaan pelancong Indonesia selepas pandemik Covid-19.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK BOBBEY BIN SUAN** minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian dalam mengawasi sempadan negara khususnya di antara Kalimantan dan Sabah. Hal ini kerana ibu kota Indonesia yang baharu akan berpindah secara berperingkat ke Kalimantan Timur menjelang tahun 2024.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pertahanan melalui Tentera Darat telah merancang dalam melaksanakan usaha-usaha untuk mempertingkatkan kawalan persempadanan negara dengan negara jiran Indonesia di lokasi yang dinyatakan.
2. Sebagai makluman Yang Berhormat, sehingga kini terdapat 9 Pos Imbangan dan 1 Pos Gabungan Bersama (GABMA) antara Tentera Darat Malaysia (TDM) dan Tentara Nasional Indonesia – Angkatan Darat (TNI – AD) yang berada di sepanjang sempadan Sabah/Kalimantan iaitu bermula dari Long Pasia hingga ke Serudong. Pada tahun ini, terdapat penambahan sebuah lagi pos imbangan yang pada masa ini sedang dalam proses pembinaan iaitu Pos Tambulanan dan dijangka siap pada Julai/Ogos 2024. Manakala pada tahun 2024, terdapat 2 pos lagi akan dibina iaitu Pos Felda Selatan, Kalabakan dan Pos Ladang Brantian, Tawau, Sabah.
3. Selain pembinaan pos-pos baharu, Tentera Darat Malaysia akan terus komited dalam memperkukuhkan hubungan dua hala dengan Tentara Nasional Indonesia – Angkatan Darat (TNI – AD) melalui pelaksanaan Pos Gabungan Bersama dan Rondaan Bersama (Patroli Terkoordinasi) di sepanjang persempadanan darat negara termasuk juga di negeri Sabah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK JOHN AMBROSE** minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan apakah komitmen Kementerian untuk memastikan liputan jalur lebar yang menyeluruh dan stabil di kawasan-kawasan pedalaman Sabah dapat direalisasikan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Bagi memastikan liputan jalur lebar yang menyeluruh dan stabil di kawasan-kawasan pedalaman Sabah dapat direalisasikan, Kerajaan melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) sentiasa berusaha menyediakan liputan jalur lebar bagi membolehkan rakyat mendapat perkhidmatan internet yang berkualiti.

Menerusi inisiatif Pelan Jalinan Digital Negara (JENDELA), beberapa usaha bagi menambah baik liputan jalur lebar telah dijalankan iaitu membina menara baharu, menaik taraf pemancar sedia ada, pemasangan gentian optik ke premis-premis serta penyediaan perkhidmatan jalur lebar melalui satelit (BWA).

Di Sabah, setakat suku pertama tahun 2023, sebanyak 169 daripada 616 buah menara baharu telah disiapkan. Bagi naik taraf pemancar pula, sebanyak 4,158 daripada 4,186 pemancar telah siap dipasang. Seterusnya 180,346 daripada 303,569 premis telah tersedia dengan sambungan gentian optik. Kesemua baki projek yang tersebut di atas dijangka akan siap secara berperingkat pada penghujung tahun 2023. Manakala, bagi perkhidmatan BWA pula, kesemua 138 lokasi yang dirancang untuk Sabah telah siap beroperasi sejak tahun 2022.



Perancangan Pelan JENDELA akan terus digiatkan bagi memastikan impak pelaksanaannya dapat diterima dengan cepat oleh rakyat. SKMM akan sentiasa memantau dan memastikan pemberi perkhidmatan yang dilantik akan melaksanakan tugas dengan komited demi pembangunan Sabah.

Sungguhpun begitu, segala inisiatif pembangunan infrastruktur digital ini juga memerlukan kerjasama daripada semua pihak berkepentingan terutamanya daripada Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Jabatan Tanah dan Ukur (JTU), dan Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Sabah serta pihak Kerajaan Negeri daripada segi memudah cara proses kelulusan bagi projek-projek yang telah dirancang dan yang akan dilaksanakan di bawah Pelan JENDELA demi merealisasikan aspirasi Rancangan Malaysia yang ke-12.

Selain daripada pembinaan menara-menara telekomunikasi dan satelit bagi menangani isu akses internet berkualiti, Kerajaan juga turut melaksanakan penyediaan infrastruktur jalur lebar menggunakan kaedah *Point of Presence* (PoP) hab gentian optik yang merupakan salah satu alternatif dalam memastikan jaringan dan liputan infrastruktur jalur lebar dapat diperluaskan ke kawasan sekitar sekolah dan berpenduduk di kawasan luar bandar dan pendalaman di seluruh negara dengan lebih baik.

Pelaksanaan PoP akan melibatkan 4,323 buah lokasi berhampiran sekolah dan 47 kawasan industri di seluruh negara. Sekurang-kurangnya sebanyak 432,300 premis akan menerima perkhidmatan jalur lebar berkelajuan tinggi apabila projek ini siap kelak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, secara keseluruhannya, sebanyak 703 PoP telah dirancang di Sabah dan akan dilaksanakan secara berperingkat, iaitu Fasa 1 (67 PoP) dan Fasa 2 (636 PoP). Sehingga 30 Mei 2023, sebanyak 59 PoP telah berjaya disiapkan di kawasan berhampiran sekolah luar bandar dengan menyediakan sebanyak 7,118 premis sedia untuk dilanggan dan menikmati perkhidmatan internet berkelajuan tinggi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA**  
**ANIFAH BIN AMAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA ANIFAH BIN AMAN** minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan :-

(a) apakah punca masalah bekalan air di W.P. Labuan; dan

(b) apakah rancangan Kerajaan bagi menangani masalah bekalan air di W.P. Labuan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian mengambil perhatian serius berhubung gangguan bekalan air yang kerap berlaku di Labuan sejak tahun 2022 yang telah memberi kesan kepada lebih 85% pengguna melibatkan 17,000 akaun berdaftar. Gangguan bekalan air ini lazimnya berlaku disebabkan kebocoran paip usang berskala besar, serta kerosakan sistem mekanikal dan elektrik yang berlaku di luar jangkaan.
2. Secara keseluruhannya, sehingga Januari 2023, data perpaipan menunjukkan terdapat lebih kurang 383 km (64%) paip yang berusia melebihi 30 tahun berbanding 598 km panjang keseluruhan paip di Labuan. Kos keseluruhan bagi penggantian paip usang sepanjang 383 km di seluruh Labuan ini dianggarkan sebanyak RM920 juta.
3. Selain itu, kerosakan pada sistem mekanikal dan elektrik yang digunakan di loji, tangki serta rumah pam di seluruh Labuan termasuk di Loji Rawatan Air Lawa Gadong, Beaufort yang kerap berlaku sejak akhir-akhir ini adalah disebabkan kebanyakan peralatan tersebut dalam keadaan usang dan telah berusia di antara 10 – 20 tahun. Peralatan tersebut perlu dinaiktaraf segera bagi memastikan pengoperasian bekalan air dapat dilaksanakan secara optimum.
4. Di bawah *Rolling Plan* Ketiga, Rancangan Malaysia Kedua Belas (RP3, RMKe-12), terdapat 10 projek pembangunan yang telah diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan berjumlah RM462.74 juta. Projek-projek ini melibatkan 2 projek di dalam peringkat perancangan, 1 projek dalam

peringkat rekabentuk, 2 projek dalam peringkat perolehan, 4 projek dalam peringkat pembinaan dan 1 projek yang telah siap. Kesemua projek ini meliputi kerja-kerja penggantian paip usang sepanjang 31.7km, pembinaan tangki simpanan air, Program Pengurangan Air Tidak Berhasil (*non-revenue water* - NRW), menaiktaraf sistem takungan air mentah dan menaiktaraf empangan berisiko tinggi.

5. Pada masa yang sama, Kementerian ini akan memohon kepada Kementerian Kewangan (MOF) agar peruntukan belanja mengurus bagi kerja-kerja operasi dan penyelenggaraan sistem bekalan air Labuan dapat ditambah bagi membolehkan pihak Bekalan Air Labuan melaksana kerja-kerja penyelenggaraan paip bocor serta peralatan mekanikal dan elektrik dengan lebih efektif.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN ABUN SUI ANYIT**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN ABUN SUI ANYIT** minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah polisi-polisi yang digunakan oleh Kerajaan untuk membangunkan sesuatu kawasan dengan jalan raya berturap yang mencapai ratusan malah ribuan kilometer ke kawasan-kawasan tertentu di pedalaman. Adakah Kerajaan bersedia dengan tekad politik untuk mengubah polisi sedia ada agar kawasan-kawasan pedalaman yang dilihat kurang berpenduduk tidak dibiarkan terus mundur tanpa pembangunan infrastruktur jalan raya.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, perancangan pembangunan jalan raya di kawasan luar bandar adalah di bawah tanggungjawab Kerajaan Negeri. Kementerian ini melalui program Jalan Luar Bandar (JALB) telah menyediakan garis panduan untuk membantu Kerajaan Negeri menentukan jalan luar bandar yang hendak dibina baharu dan dinaik taraf untuk dikemukakan kepada Kementerian mengikut senarai keutamaan untuk diangkat ke Kementerian Ekonomi untuk pertimbangan kelulusan pada setiap *Rolling Plan RMK*.

Justeru itu, Kementerian ini akan menimbang setiap permohonan mengikut Senarai Keutamaan Negeri yang ditentukan oleh Unit Perancang Ekonomi Negeri masing-masing termasuk permohonan di kawasan kurang berkepadatan penduduk di luar bandar. Bagaimanapun, pertimbangan kelulusan permohonan-permohonan ini adalah di bawah kuasa Kementerian Ekonomi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN AMIR BIN GHAZALI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN AMIR BIN GHAZALI** minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan apakah mekanisme Kementerian untuk mengatasi masalah lambakan permohonan yang ingin mendapatkan lesen kontraktor kelas G1 dan pada masa yang sama setiap kontraktor perlu bersaing bagi mendapatkan kontrak kerja.



**JAWAPAN**

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, pembukaan semula pendaftaran kontraktor gred G1 (Bumiputera) telah dikuatkuasakan pada 1 September 2019 setelah ianya dibekukan selama 14 tahun iaitu pada tahun 2005. Selaras dengan dasar pembukaan semula pendaftaran kontraktor G1 Bumiputera, pihak Kerajaan turut mewujudkan dasar 'Exit Policy' bagi memastikan tidak berlakunya lambakan kontraktor berdaftar di bawah Gred G1 Bumiputera.

Kontraktor G1 Bumiputera yang baru berdaftar bermula 1 September 2019 hanya boleh berdaftar sebagai kontraktor G1 Bumiputera untuk tempoh selama dua belas (12) tahun sahaja. Selepas tempoh tersebut, kontraktor Gred G1 hanya akan memiliki Perakuan Pendaftaran Kontraktor dan tidak layak menyertai perolehan kerja Kerajaan.

Sekiranya kontraktor berminat menyertai Perolehan Kerja Kerajaan, kontraktor diwajibkan untuk menaiktaraf kepada gred yang lebih tinggi iaitu G2 sehingga G7 dengan syarat memenuhi kriteria pendaftaran yang ditetapkan.

Bagi Kontraktor G1 Bumiputera sedia ada yang berdaftar melebihi dua puluh (20) tahun pula akan diberi tempoh selama enam (6) tahun untuk berada di bawah gred G1 Bumiputera. Selepas tempoh tersebut, kontraktor tersebut hanya akan memiliki Perakuan Pendaftaran Kontraktor dan tidak layak menyertai perolehan kerja Kerajaan.

Dasar Kerajaan terhadap pembukaan semula pendaftaran kontraktor G1 Bumiputera tidak meletakkan suatu tempoh tertentu sebagai penamat kepada pembukaan semula pendaftaran ini.

Hal ini adalah selaras dengan konsep profesionalisme kontraktor di mana G1 adalah gred paling asas bagi kontraktor yang baru berkecimpung dalam industri pembinaan untuk menimba pengalaman dan mempelajari selok belok industri bagi mempersiapkan jati diri menghadapi masa depan yang lebih mencabar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING** minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan senarai pelabur asing yang telah melabur di Sarawak secara langsung dalam tempoh sepuluh tahun yang lalu dan berapakah jumlah keseluruhan pelaburan tersebut.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di Pertua,

Malaysia kekal menjadi destinasi utama pilihan para pelabur di rantau ini di mana bagi tempoh 2013 hingga 2022, Malaysia berjaya menarik pelaburan langsung asing (*foreign direct investment – FDI*) yang diluluskan sejumlah RM737.7 bilion dalam sektor perkilangan, perkhidmatan dan utama di bawah seliaan Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA).

Daripada jumlah berkenaan, sebanyak RM44.7 bilion atau 6.1 peratus adalah FDI yang diluluskan bagi negeri Sarawak. Manakala bagi pelaburan langsung domestik (DDI), merekodkan pelaburan bernilai RM28.7 bilion atau 39.1 peratus.

Republik Rakyat China, Republik Korea, Jepun, Singapura dan Belanda adalah lima negara utama pelabur yang telah menyumbang sebanyak RM41.5 bilion (92.8%) daripada jumlah pelaburan asing yang diluluskan di negeri Sarawak. Bagi sumber pelaburan langsung asing dalam sektor perkilangan, Republik Rakyat China merupakan pelabur asing utama dengan sumbangan pelaburan sebanyak RM17.1 bilion, diikuti oleh Republik Korea (RM14.8 bilion), Jepun (RM6.2 bilion), Singapura (RM1.9 bilion) dan Belanda (RM1.5 bilion).

Bagi sektor perkilangan, sejumlah RM44.4 bilion FDI telah diluluskan dari tahun 2013 sehingga 2022, terutamanya dalam industri produk logam asas, kimia dan produk kimia, produk elektrik dan elektronik, produk galian bukan logam dan produk petroleum (termasuk

petrokimia) yang mana telah mewujudkan 25,000 peluang pekerjaan kepada negeri Sarawak. Daripada jumlah pelaburan ini, sebahagian besar iaitu 64.2 peratus atau RM28.5 bilion adalah daripada projek baharu yang memaparkan trajektori dan sentimen pelabur yang positif di negeri Sarawak. Manakala RM15.9 bilion atau 35.8 peratus merupakan projek pembesaran/pelbagaian.

Bagi sektor perkhidmatan di bawah seliaan Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) pula, jumlah pelaburan langsung asing yang diluluskan adalah sebanyak RM240.1 juta bagi negeri Sarawak. Ini merangkumi subsektor perkhidmatan sokongan dengan pelaburan asing diluluskan sebanyak RM202.4 juta, hotel dan pelancongan (RM25.6 juta) dan pertubuhan global (RM12.1 juta).

Kementerian dan agensi di bawah MITI akan sentiasa bekerjasama secara strategik dengan semua Agensi Penggalakan Pelaburan di peringkat negeri dan Koridor Ekonomi dalam mempromosikan peluang dan potensi pelaburan di setiap negeri. Ini bagi memastikan kesan limpahan positif ekonomi negara dirasakan rakyat menerusi penjanaan peluang perniagaan serta penciptaan peluang pekerjaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' DR. NELSON A/L**  
**RENGANATHAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' DR. NELSON A/L RENGANATHAN** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan apakah status terkini pelan pelaksanaan latihan TVET secara besar-besaran di negara ini seperti yang diuar-uarkan oleh KSM baru-baru ini.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di Pertua,**

1. Program Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) dilaksanakan merentasi 12 buah Kementerian dan melibatkan pelbagai bidang kemahiran. Program TVET yang ditawarkan ini ditauliahkan oleh dua badan kawal selia utama iaitu Jabatan Pembangunan Kemahiran, Kementerian Sumber Manusia dan Agensi Kelayakan Malaysia, Kementerian Pendidikan Tinggi.

2. Melalui Jabatan Pembangunan Kemahiran, program TVET dijalankan berasaskan kepada Sistem Persijilan Kemahiran Malaysia yang menggunakan Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan sebagai rujukan utama pelaksanaan latihan. Bagi program TVET yang diakreditasi oleh Agensi Kelayakan Malaysia pula, kurikulum latihan dan persijilan dibangun serta dikeluarkan sendiri oleh institusi TVET berkaitan. Berdasarkan maklumat yang dikumpulkan setakat 31 Mei 2023, terdapat sejumlah **4,162** program TVET yang ditawarkan dan dijalankan di institusi TVET merentasi 12 buah Kementerian.

**Tuan Yang Di Pertua,**

3. Kementerian Sumber Manusia telah memperkenalkan **Sistem Jaminan Kualiti Tunggal** TVET yang bertujuan untuk memperkukuh sektor TVET telah diperkenalkan dan akan digunakan dalam menilai program TVET yang ditawarkan oleh semua institusi TVET. Pelaksanaannya melibatkan pemakaian dokumen *Code of Practice for TVET Programme Accreditation* sebagai rujukan. *Code of Practice for TVET*

*Programme Accreditation* menggariskan skop program TVET dan standard minimum pelbagai keperluan khusus program TVET sebagai rujukan kepada penyedia TVET dalam penawaran dan jaminan kualiti program yang ditauliah dan diakreditasi oleh Jabatan Pembangunan Kemahiran dan Agensi Kelayakan Malaysia

4. Seterusnya, Kerajaan telah bersetuju agar rasionalisasi program TVET dilakukan secara berperingkat di setiap Kementerian dengan mengambil kira keperluan dan perkembangan teknologi semasa bagi memastikan graduan TVET kekal relevan dalam pasaran kerja.

5. Untuk Makluman Dewan Yang Mulia, Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Pembangunan Kemahiran telah membangunkan Portal TVET Madani dan dijangka dilancarkan pada 27 Jun 2023. Pembangunan portal ini untuk menyebarkan maklumat berkaitan program TVET kepada masyarakat khususnya golongan belia merupakan *one stop center* yang menghimpunkan maklumat institusi dan program TVET merentasi 12 buah Kementerian pelaksana TVET.

6. Melangkah ke hadapan dan selaras dengan strategi Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12), pangkalan data raya TVET sedang dibangunkan bagi menyelaraskan dan mengintegrasikan semua data dan maklumat TVET secara menyeluruh merentasi Kementerian dan pemegang taruh TVET. Pengintegrasian data ini amat penting dalam membantu Kerajaan menggubal polisi, membuat pelan strategik dan keputusan dengan lebih tepat dan berkesan berdasarkan fakta dan penghasilan analisis maklumat (*data-driven decision making*).



7. Sejalan dengan kepentingan pengibatan industri dalam pelaksanaan program TVET, Kementerian kini giat meneroka peluang kerjasama melibatkan syarikat berkaitan kerajaan dan syarikat swasta. Setakat 15 Jun 2023, 10 Memorandum Kerjasama telah dimeterai pada 16 Mac 2023 untuk membuka akses kepada industri terlibat dalam pelaksanaan program TVET. Menerusi Memorandum Kerjasama ini, program seperti perkongsian kepakaran dan penawaran program peningkatan kemahiran telah mula ditawarkan oleh pihak industri yang terlibat untuk dimanfaatkan oleh pelajar dan tenaga pengajar TVET.

8. Selain itu, jalinan kerjasama turut dilakukan dengan pihak industri sebagai usaha mewujudkan ekosistem latihan berpacuan keperluan industri. Berdasarkan kepada rekod yang dikumpulkan setakat 31 Mei 2023, terdapat 897 kerjasama yang terjalin melalui pelbagai platform seperti Surat Hasrat, Nota Kerjasama dan Memorandum Persefahaman.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DR. HAJJAH WAN MARTINA BINTI**  
**WAN YUSOFF**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DR. HAJJAH WAN MARTINA BINTI WAN YUSOFF** minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah langkah segera Kerajaan untuk memulih dan memperkukuhkan nilai Ringgit Malaysia yang semakin jatuh.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kerajaan Malaysia terus komited dan memfokuskan usaha melaksanakan polisi struktural yang berupaya meningkatkan pertumbuhan ekonomi dan daya saing negara bagi menarik aliran masuk dana dan pelaburan asing yang akan menyokong pengukuhan nilai ringgit. Perkara ini termasuk dasar dalam menambah baik iklim pelaburan dan produktiviti Malaysia menerusi pelaksanaan Dasar Pelaburan Baharu (*New Investment Policy*, NIP).

Kerajaan juga akan memastikan kemampanan fiskal dan keadaan makroekonomi yang stabil terpelihara dengan merumus dasar fiskal jangka sederhana yang teguh, berhemah dan jelas. Dari sudut pentadbiran dasar fiskal, Akta Tanggungjawab Fiskal (*Fiscal Responsibility Act*, FRA) yang akan dibentangkan kepada Parlimen tahun ini akan memacu penambahbaikan yang diperlukan.

Langkah-langkah ini, berserta dengan kestabilan politik negara, dijangka dapat meningkatkan daya tarikan jangka panjang Malaysia kepada pelaburan langsung asing (*foreign direct investment*) berkualiti yang akan menyumbang kepada penciptaan pekerjaan berkemahiran tinggi serta berpendapatan tinggi.

Selain itu, Bank Negara Malaysia (BNM) juga akan mengambil pendekatan untuk memastikan pelarasan ringgit berada dalam keadaan teratur. Bagi menangani kemeruapan (*volatility*) pasaran pertukaran asing, BNM akan terus menguruskan risiko-risiko dari perkembangan domestik dan luaran, serta bersedia untuk menggunakan instrumen dasar operasinya bagi memastikan keadaan pasaran yang teratur.

Risiko daripada pergerakan mendadak nilai pertukaran ringgit berbanding dolar AS juga dapat dikurangkan melalui penggunaan instrumen lindung nilai (*hedging instruments*), penekanan kepada pinjaman luar yang berhemah dan kedalaman pasaran mata wang dalam negeri yang tinggi.

Sebagai sebuah negara perdagangan dan ekonomi yang terbuka, nilai ringgit dipengaruhi oleh kuasa pasaran. Dalam keadaan pasaran kewangan global yang tidak menentu, kadar pertukaran ringgit yang fleksibel memainkan peranan yang penting sebagai penyerap kejutan luaran di samping mengurangkan impak terhadap aktiviti ekonomi domestik.

Pemulihan kestabilan pasaran dunia, penambahbaikan sentimen pelabur dan lebihan penerimaan pertukaran wang asing yang dipengaruhi oleh kegiatan teras ekonomi negara dijangka akan dapat memperkukuhkan nilai ringgit.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan :-

- (a) sejauh mana keberkesanan inisiatif bagi meningkatkan produktiviti kawasan MADA, KADA dan IADA yang masih aktif dalam pengeluaran padi negara; dan
- (b) apakah teknologi terkini yang sedang diguna pakai atau yang bakal diperkenalkan di kawasan berkenaan untuk memperkasakan produktiviti pengeluaran padi di kawasan tersebut.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

(a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan telah menyasarkan kadar Kadar Sara Diri (SSR) beras negara adalah sebanyak 75 peratus pada tahun 2025 dan 80 peratus menjelang tahun 2030. Bagi mencapai sasaran tersebut, berikut adalah inisiatif yang telah dilaksanakan oleh agensi MADA, KADA dan IADA adalah seperti berikut:

(1) Antara inisiatif yang dilaksanakan oleh MADA:

(i) **Program Penanaman Padi Skala Besar (PPSB).**

Program ini dapat membantu meningkatkan produktiviti dan pendapatan pesawah melalui konsep penyatuan pesawah melalui konsep penyatuan pengurusan tanah secara perladangan kontrak (contract farming). Pelaksanaan program ini dapat mengatasi isu saiz ladang yang tidak ekonomik serta peladang yang berusia;

(ii) **Program Peningkatan Intensiti Penanaman Padi (5 kali 2 tahun).**

Program rintis peningkatan intensiti tanaman ini telah dilaksanakan di 213.99 hektar Kawasan Muda. Keberkesanan awal program ini dapat ditunjukkan apabila berlaku peningkatan hasil purata sebanyak 15% daripada 4.87 tan/ hektar (sebelum projek) kepada 5.59 tan sehektar (selepas projek) di tiga

(3) kawasan projek yang telah pun menjalankan aktiviti penuaian iaitu di Wilayah I, Perlis; dan

(iii) **Program pengembangan ke arah peningkatan hasil tanaman padi.** Pelaksanaan pelbagai program pengembangan seperti kempen, demonstrasi dan libat urus bersama peladang dapat membantu meningkatkan pengetahuan golongan sasaran dalam menguruskan aktiviti tanaman padi merangkumi penggunaan benih padi sah, pematuhan jadual tanaman, kadar penggunaan input pertanian yang betul serta pengesyoran amalan penjagaan padi yang berkesan.

(2) Antara inisiatif yang telah dilaksanakan oleh pihak KADA pula adalah seperti berikut:

(i) **Pengurusan Padi Secara Berpusat dan SMART Sawah Berskala Besar.** Pihak KADA telah melaksanakan pengurusan padi secara berpusat seperti Projek Ladang Merdeka, Projek Mini Estet Padi bagi meningkatkan pengeluaran padi secara lebih tersusun melalui pemusatan aktiviti penanaman padi. Program ini dapat mengatasi isu saiz ladang kecil dan tanah bermasalah;

(ii) **Program Peningkatan Hasil Padi Bersasar.** Program ini menumpukan kepada Kawasan sawah padi yang hasil berhasil rendah dan sederhana. Tujuan utama adalah untuk meningkatkan purata hasil kepada 5 tan

perhektar. Perlaksanaan telah dimulakan pada tahun 2022 dengan keluasan sebanyak 600 hektar dalam Kawasan KADA dan peningkatan hasil adalah sekitar 10%-25%. KADA telah memperuntukan untuk membaikpulih kemudahan '*on farm*' seperti membaikpulih jalan ladang, penyelenggaraaan pengairan peringkat bendang dan aktiviti pemindahan teknologi;

**(iii) Pemerkasaan Program Pemindahan Teknologi.**

KADA telah melaksana program pemindahan teknologi kepada pesawah bagi membentuk Amalan Pertanian Baik. Program yang dijalankan seperti Kempen Pematuhan *Rice Check*, Kursus ToT, Latihan *Hands On*, Bimbingan Petani ke Projek Barat Laut Selangor, Aplikasi Telefon Pintar *My Padi* dan lain-lain. Keberkesanan aktiviti ini akan membantu pengetahuan, kemahiran dan sikap pesawah kearah yang lebih baik dalam menguruskan tanaman padi; dan

**(iv) Program *Soil Profiling*.** Program ini telah dilaksanakan bagi mengenalpasti status tanah sawah padi bagi ke arah pemulihan dan peningkatan nutrien tanah bagi mencapai penentuan kualiti tanah. Sehingga kini seluas 15,000 hektar tanah telah dibuat siasatan kimia dan fizikal tanah dan dijangka siap sepenuhnya pada tahun 2024 iaitu 26,833 hektar.



(3) Antara inisiatif yang telah dilaksanakan oleh pihak IADA adalah seperti berikut:

- (i) **Pelaksanaan Program SMART SBB.** Inisiatif ini dilaksanakan dengan **kerjasama** awam dan swasta melalui pengurusan sawah yang sistematik. Program ini telah berkesan dalam meningkatkan pendapatan dan pengeluaran hasil padi sehingga lebih daripada 3 kali ganda di sesetengah tempat seperti di Sekinchan, Selangor;
- (ii) **Program Pembangunan Kawasan Tanaman Padi.** Program ini **merupakan** usaha untuk mendapatkan permukaan tanah sawah yang rata, kandungan jisim organik & kebolehan tindak fizik dan kimia tanah baik, pembetulan batas sawah, mengurangkan kadar keasidan tanah, menyediakan ruang aliran bagi memastikan pertumbuhan anak pokok berlaku dengan baik dan sempurna. Hasil daripada program ini dapat memaksimumkan pencapaian hasil padi serta pendapatan petani;
- (iii) **Program Penyatuan Pengurusan Tanah Sawah** yang terdiri daripada program-program seperti pengukuhan organisasi petani, penubuhan koperasi tanah sawah, pembangunan modal insan dan nilai keusahawanan sekaligus dijangka akan meningkatkan produktiviti dan pendapatan pesawah dalam kawasan terlibat; dan

- (iv) **Penggunaan mekanisasi dan teknologi** seperti dron yang mana dapat meningkatkan keluasan penggunaan dan mengurangkan kebergantungan guna tenaga kerja.
- (b) Antara teknologi terkini yang diperkenalkan kepada peladang di Kawasan MADA adalah seperti berikut:-
- (v) Penggunaan dron pertanian khususnya dalam aktiviti penyemburan racun serta benih padi yang dapat menjimatkan masa dan tenaga selain daripada mempunyai kadar ketepatan dan kecekapan semburan yang tinggi;
  - (vi) Sistem aplikasi berasaskan *Geographic Information System (GIS)* yang membolehkan data berkaitan aktiviti tanaman secara '*real time data*' dapat diperolehi;
  - (vii) Melaksanakan plot percubaan penentusahan setempat (LVT) bagi varieti-varieti baharu yang dibangunkan oleh pihak penyelidik serta institusi pengajian tinggi awam (IPTA); dan
  - (viii) Pembangunan ladang fizikal tanaman padi yang mengguna pakai teknologi berteraskan IR 4.0. Komponen lain yang terkandung di dalam model ladang ini adalah termasuk sistem pengurusan ladang yang dilengkapi sistem penderia (sensor), mekanisasi dan automasi perladangan dan unit khas pengukuhan ladang.

Antara teknologi terkini yang diperkenalkan kepada peladang di Kawasan KADA adalah seperti berikut:-

- (i) Teknologi dron serta *Internet Of Things* (IOT) bagi penyemburan racun, baja dan menabur benih;
- (ii) Penggunaan teknologi mekanisasi dan automasi seperti transplanter (jentanam), *Semi Crawler Tractor*, *Baller* dan *Mini Combine Harvester*;
- (iii) Penggunaan ICT dalam pengurusan pengairan dan saliran pada tanaman padi;
- (iv) Teknologi pemerataan tanah (*land levelling*), yang kini dilaksanakan secara plot percubaan oleh MARDI akan digunapakai di KADA bagi meratakan kawasan sawah padi; dan
- (v) Pemodenan Sistem Pengurusan Pengairan & Saliran Padi iaitu SCADA bagi memastikan Bekalan air ke seluruh kawasan KADA seluas 26,833 hektar dapat disalurkan secara optimum dan cekap.

Antara teknologi terkini yang diperkenalkan kepada peladang di Kawasan IADA adalah seperti berikut:-

- (i) Teknologi penggunaan dron;
- (ii) Teknologi nano terkini bagi mengatasi masalah tanah jerlus di kawasan sawah;
- (iii) Mewujudkan sistem pengurusan tanaman padi secara berkelompok yang dikenali sebagai Model Pengurusan “SAWAH KITA”; dan
- (iv) Penggunaan aplikasi e-aduan bagi meningkatkan mutu perkhidmatan dan teknologi bio-teknologi dalam pengurusan sisa pertanian seperti jerami.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' JUHANIS BINTI ABDA AZIZ**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ** minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk menambah lagi penganjuran acara berprestij seperti LIMA 2023.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pada masa ini, Kementerian Pertahanan bersama dengan kementerian-kementerian lain yang terlibat menyelaraskan 2 pameran pertahanan utama yang dianjurkan oleh Malaysia. Selain pameran LIMA yang dianjurkan pada tahun ganjil, pameran pertahanan dan keselamatan *Defence Services Asia* dan *National Security Asia* (DSA & NATSEC Asia) pula dianjurkan di Kuala Lumpur secara dwitahunan pada tahun genap.

2. Sekiranya Kerajaan berhasrat untuk menambah penganjuran acara seperti ini, pelbagai faktor perlu diteliti selain daripada kos penganjuran, antaranya kalendar pameran pertahanan dunia, aktiviti promosi dan publisiti yang baik dan kemampuan syarikat penganjur bersama yang berpengalaman bagi memastikan ia mendapat sambutan yang baik daripada pemegang taruh dari seluruh dunia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN**  
**MOHAMAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN MOHAMAD** minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan apakah langkah Kerajaan dalam memastikan bahasa kebangsaan dimartabatkan dan diguna pakai dalam pembelajaran dan pengajian di universiti dan kolej swasta seluruh negara.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) sentiasa memberikan sokongan yang penuh terhadap segala usaha dalam memastikan bahasa kebangsaan dimartabatkan dan diguna pakai dalam pembelajaran terutama di peringkat Institusi Pendidikan Tinggi, tidak kira Institut Pendidikan Tinggi Awam (IPTA) mahupun Institusi Pendidikan Tinggi Swasta (IPTS).
2. Pada 15 Jun 2023, bertempat di Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM), Kementerian Pendidikan Tinggi telah melancarkan Pelan Tindakan Memartabatkan Bahasa Melayu sebagai Bahasa Ilmu di IPTA 2023 – 2030.
3. Pelan ini mengandungi 4 matlamat utama yang akan dicapai melalui 4 teras, 11 strategi dan 26 inisiatif pelaksanaan.
4. Matlamat-matlamat tersebut adalah, pertama, membudayakan bahasa Melayu sebagai bahasa ilmu. Kedua, menghasilkan graduan yang berketerampilan dalam bahasa Melayu. Ketiga, merealisasikan bahasa Melayu sebagai wadah pembangunan negara. Dan keempat, memperkukuh peranan Bahasa Melayu sebagai sumber rujukan setanding dengan bahasa asing.
5. Kesemua sasaran matlamat ini akan diusahakan melalui empat teras iaitu:-



6. Pertama, pembudayaan bahasa Melayu dalam pengajaran, pembelajaran dan aktiviti kokurikulum. Kedua, pemerikayaan bahasa dan persuratan Melayu di IPTA dan antarabangsa.
7. Ketiga, pengukuhan bahasa Melayu di IPTA sebagai wadah pembangunan negara dan yang terakhir, pemerikasaan IPTA dalam pelaksanaan Dasar Memartabatkan Bahasa Melayu sebagai bahasa ilmu.
8. Di bawah pelan ini, antara aspek yang ditekankan adalah seperti berikut:
  - a. Pertama, semua mata pelajaran umum universiti (MPU) akan diajarkan dalam Bahasa Melayu
  - b. Kedua, pelajar-pelajar antarabangsa yang mengikuti pengajian prasiswazah akan dikehendaki mengambil dan lulus kursus Bahasa Melayu Komunikasi Asas sebagai syarat graduasi.
9. Walau bagaimanapun, kesemua saranan dan penegasan di bawah Pelan ini dilakukan dengan turut memberi keanjalan kepada setiap institusi untuk memperhalus kaedah dan pendekatan mengikut kesesuaian institusi masing-masing.
10. Dalam konteks institusi pendidikan tinggi swasta, inisiatif memartabatkan dan mengukuhkan bahasa Melayu sebagai bahasa ilmu akan turut dibangunkan berperingkat.

11. Ia akan dimulakan dengan beberapa langkah awal. Antaranya ialah membuka pencalonan Anugerah Tokoh Akademik Bahasa Melayu kategori IPTS bermula tahun 2024 agar turut melibatkan ahli-ahli akademik dari IPTS.
12. Bagi inisiatif jangka panjang pula, Kementerian turut bercadang untuk membangunkan Pelan Tindakan Memartabatkan Bahasa Melayu di IPTS.
13. Pihak Kementerian percaya segala usaha dan inisiatif yang digariskan dalam memastikan bahasa kebangsaan terus dimartabat dan diperkukuh dalam sektor pendidikan tinggi adalah bersifat menyeluruh, praktikal dan strategik.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PUAN NOORITA BINTI SUAL**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PUAN NOORITA BINTI SUAL** minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan dengan pertambahan penduduk di kawasan pinggir bandar dan luar bandar, bagaimanakah pihak Kementerian dapat mengurus dan menangani isu pertambahan sampah sarap dan berapakah peruntukan yang signifikan untuk usaha-usaha ini terutamanya di negeri Sabah.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) sentiasa cakna dengan isu pertambahan sampah atau sisa pepejal seiring dengan pertambahan penduduk sama ada di bandar, pinggir bandar dan luar bandar. Dalam menangani isu sisa pepejal yang semakin meningkat saban tahun, KPKT telah merangka pelbagai dasar, perundangan, garis panduan dan pelan strategik bagi memastikan pengurusan sisa pepejal yang menyeluruh, bersepadu dan kos efektif yang menyokong pelaksanaan ekonomi kitaran dalam usaha mengurangkan penjanaaan sisa.

KPKT bertanggungjawab menguruskan sisa pepejal dan pembersihan awam di negeri-negeri yang menerima pakai Akta Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam 2007 [Akta 672] iaitu di Perlis, Kedah, Pahang, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Putrajaya, Negeri Sembilan, Melaka dan Johor. Bagi tujuan tersebut, dengan mengambil kira keperluan dan penambahan kawasan-kawasan baharu pada setiap tahun kesan daripada pertambahan penduduk, Kementerian mengambil langkah dengan memohon pertambahan 1% hingga 2% daripada peruntukan sedia ada setiap tahun.

Manakala bagi negeri Sabah dan negeri-negeri yang tidak menerima pakai Akta 672, pengurusan sisa pepejal adalah kekal di bawah bidang kuasa Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) masing-masing selaras dengan pembahagian kuasa yang telah disenaraikan dalam Senarai Bersama yang terkandung dalam perlembagaan Malaysia.

Berdasarkan maklumat daripada Kementerian Kerajaan Tempatan dan Perumahan (KKTP) di Sabah, semua PBT masing-masing menguruskan sisa pepejal di kawasan bandar dan pinggir bandar manakala kutipan sisa pepejal di kawasan luar bandar tidak dapat dilaksanakan kerana ia berada di luar kawasan operasi / perkadaran. Walau bagaimanapun, kempen pengumpulan sisa pepejal diadakan oleh pihak Pejabat Tanah di Sabah untuk melupuskan sisa tersebut di kawasan yang telah ditetapkan secara *open dumping* di luar bandar.

Pihak PBT juga menempatkan tong-tong roro di kawasan strategik di kawasan kampung / luar kawasan operasi sama ada secara percuma atau berbayar bagi mengurangkan sisa pepejal daripada kawasan tersebut dibuang ke kawasan bandar.

Pada masa ini, pihak KKTP tidak mempunyai peruntukan khas bagi pengurusan sisa pepejal di kawasan luar bandar atau luar kawasan operasi memandangkan peruntukan tersebut adalah di bawah kawalan pihak PBT masing-masing.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, walaupun Negeri Sabah tidak tertakluk di bawah Akta 672, dari aspek pelaksanaan polisi di bawah Dasar Kebersihan Negara (DKN), KPKT melalui sesi libat urus pada bulan Februari 2023 telah mencadangkan peruntukan yang membolehkan pelaksanaan ekonomi kitaran bagi sisa pepejal diambil kira dalam penyediaan perundangan subsidiari di bawah Enakmen Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam 2022 bagi Negeri Sabah.

Bagi permohonan peruntukan baharu di bawah RMKe-12, Kerajaan Negeri Sabah boleh mencadangkan inisiatif projek yang bersesuaian sebelum mengemukakan permohonan berserta dokumen-dokumen yang lengkap kepada KPKT. Seterusnya, KPKT akan mengangkat permohonan tersebut kepada Kementerian Ekonomi untuk pertimbangan dan kelulusan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN**  
**MD RAMLI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD RAMLI** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan apakah tindakan intervensi Kementerian bagi mengelakkan golongan belia bergantung sepenuhnya kepada ekonomi gig dan langkah Kementerian untuk membuka ruang kepada belia ini mencari peluang pekerjaan yang lebih baik.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang Di-Pertua,**

1. Jumlah penyertaan belia di dalam ekonomi gig di Malaysia meningkat berikutan Perintah Kawalan Pergerakan semasa penularan pandemik COVID-19. Untuk terus bertahan dari segi ekonomi dan menambah pendapatan di era pandemik, ramai belia menyertai ekonomi gig seperti *e-hailing* dan *p-hailing* di bawah platform-platform ekonomi gig digital.

2. Kerajaan secara berterusan merangka dan melaksanakan pelbagai inisiatif merentasi kementerian dan agensi bagi membantu **meningkatkan kebolehpasaran** belia dan **membuka ruang kepada belia** untuk mencari peluang pekerjaan disamping dapat **mengurangkan kebergantungan belia** kepada ekonomi gig. Antara inisiatif yang dilaksanakan adalah seperti berikut:

- i. Kementerian Sumber Manusia melalui PERKESO mempergiatkan usaha dengan menyediakan:
  - menyediakan **platform MYFutureJobs**. Portal ini bertujuan untuk membantu para pencari kerja tempatan termasuk golongan penganggur mendapatkan peluang pekerjaan berdasarkan padanan pekerjaan yang bersesuaian dengan pengalaman dan kemahiran mereka;
  - mengendalikan **Program Karnival Kerjaya** di seluruh negara; dan



- Jalinan kerjasama bersama Kementerian Belia Dan Sukan untuk memperkasa **Program Perantisan** kepada para belia.
- ii. Kementerian Sumber Manusia menerusi agensi di bawahnya seperti Jabatan Tenaga Manusia, Jabatan Pembangunan Kemahiran, Pembangunan Sumber Manusia Berhad, dan PERKESO aktif dalam menawar dan menyediakan **pelbagai program *reskilling* dan *upskilling* berteraskan Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET)** dan pelbagai disiplin cabang pekerjaan. Agensi-agensi ini menawarkan program latihan kemahiran meliputi aspek teori dan praktikal mencakupi pelbagai bidang yang bersesuaian dengan permintaan industri semasa. Kursus-kursus jangka pendek dan program perantisan turut ditawarkan kepada para peserta yang berminat untuk mendalami kemahiran bersesuaian dengan minat dan latar belakang mereka.
- iii. Selain itu, Kementerian Sumber manusia turut mempergiatkan usaha mengadakan program melalui TalentCorp dengan fokus terhadap **pembangunan kebolehpasaran dan kebolehkerjaan bakat muda negara** melalui kerjasama merentasi kementerian, jabatan, agensi Kerajaan, pemain industri dan institusi pengajian tinggi awam/ swasta serta teknikal. Antara inisiatif tersebut ialah:
- **Platform pemprofilan MyNext;**
  - **Program Latihan Industri Berstruktur (MySIP);**
  - **Kolaborasi Industri-Akademia; dan**
  - **Young Employable Student (YES).**

**SOALAN NO: 116**

3. Walau bagaimanapun, seiring dengan perkembangan teknologi digital dan perkembangan sektor informal terutama selepas pandemik, pasaran pekerjaan perlu berubah dan beradaptasi dengan ekonomi gig.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK WIRA KOH NAI KWONG**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK WIRA KOH NAI KWONG** minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah status pertimbangan Kerajaan terhadap penubuhan Suruhanjaya Perkhidmatan Kesihatan Negara bagi membolehkan pengurusan lebih terancang khususnya untuk meningkatkan jumlah perjawatan serta elaun pekerja tanpa perlu melalui proses penyelarasan Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA).

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pada masa kini pelaksanaan pengambilan skim perkhidmatan dibawah Kementerian Kesihatan Malaysia dibuat melalui Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA). Pengambilan ini tertakluk kepada kekosongan jawatan tetap dan keperluan dari semasa ke semasa. Proses pengambilan yang dilaksanakan oleh SPA juga didapati teratur, telus dan berkesan. Kementerian Kesihatan dan SPA juga dari semasa ke semasa sentiasa melaksanakan sesi libat urus bagi memastikan proses pengambilan kakitangan adalah mengikut jadual yang dirancang bagi memenuhi keperluan fasiliti kesihatan.

2. Berhubung cadangan penubuhan Suruhanjaya Perkhidmatan Kesihatan, perkara berkenaan perlu dirujuk kepada fungsi Suruhanjaya Perkhidmatan seperti dijelaskan dalam Perkara 144, Perlembagaan Persekutuan iaitu melantik, mengesahkan, memasukkan ke dalam perjawatan tetap atau perjawatan berpencen, menaikkan pangkat, menukar dan menjalankan kawalan tatatertib ke atas anggota-anggota bagi perkhidmatan atau perkhidmatan-perkhidmatan yang diliputi oleh bidang kuasanya.

3. Dalam hal ini, fungsi penubuhan Suruhanjaya Perkhidmatan itu sendiri seperti dijelaskan dalam perlembagaan persekutuan tidak memberikan peranan kepada SPA atau Suruhanjaya Perkhidmatan lain untuk mewujudkan jawatan baharu, merangka sistem saraan termasuk menetapkan kadar emolumen atau elaun kakitangan awam kerana peranan tersebut masih di bawah bidang kuasa Jabatan Perkhidmatan

Awam (JPA) dan Kementerian Kewangan Malaysia (MOF) seperti dijelaskan dalam akta serta peraturan kewangan yang berkuatkuasa.

4. Buat masa ini, Kementerian Kesihatan memberikan keutamaan bagi membentangkan Kertas Putih Kesihatan di bawah Tonggak 4 iaitu Memperkukuhkan Aras Sistem Kesihatan dan Tadbir Urus yang merangkumi cadangan penubuhan Suruhanjaya Reformasi Kesihatan yang akan bertanggungjawab memantau reformasi kesihatan negara dan isu-isu kesihatan secara keseluruhannya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB PROF DATUK SERI DR. AWANG BIN**  
**SARIYAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**PROF DATUK SERI DR. AWANG BIN SARIYAN** minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan statistik terkini pelancong-pelancong asing yang memasuki negara. Apakah promosi-promosi yang dianjurkan oleh pihak Kementerian bagi merancakkan lagi industri pelancongan negara.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SRI TIONG KING SING**  
**MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Malaysia telah merekodkan jumlah kemasukan pelancong asing seramai 10,070,964 (Sepuluh Juta Tujuh Puluh Ribu Sembilan Ratus Enam Puluh Empat) orang bagi sepanjang tahun 2022. Pembukaan semula sempadan negara sejak 1 April 2022 serta telah menyaksikan peningkatan ketibaan pelancong asing ke Malaysia bagi setiap bulan.
2. Bagi suku tahun pertama 2023 (Januari-Mac) pula, Malaysia telah merekodkan jumlah kemasukan pelancong asing seramai 4,387,602 (Empat Juta Tiga Ratus Lapan Puluh Tujuh Ribu Enam Ratus Dua).

Tuan Yang di-Pertua,

3. Di antara program-program promosi yang telah dianjurkan oleh pihak Kementerian melalui Tourism Malaysia bagi merancakkan lagi industri pelancongan negara sehingga bulan Mei 2023 adalah seperti berikut:
  - i. Melaksanakan Misi Jualan dan Roadshow (Jerayawara) Antarabangsa termasuk di Hong Kong, Taiwan, India, China, Dubai, Finland, Sweden, Norway dan Denmark.

- ii. Menyertai Pameran Pelancongan Antarabangsa di luar negara seperti Internationale Tourismus-Börse Berlin (ITB), Moscow International Travel Fair (MITF), Tehran International Tourism Exhibition (TITE), South Asia Travel & Tourism Exchange (SATTE) 2023, Jeddah International Travel & Tourism Exhibition (JTTX) 2023, Arabian Travel Mart (ATM) 2023 dan Seoul International Travel Fair (SITF) 2023.
- iii. Bekerjasama dengan Pejabat Pelancongan Negeri-negeri, syarikat-syarikat penerbangan, operator produk pelancongan dan agensi-agensi pelancongan tempatan untuk membangun dan mempromosikan pelbagai pakej pelancongan termasuk Pakej Pelancongan Berbasikal, Pakej Cuti-Cuti Cikgu, Pakej Pelancongan Arkeo & Geopark - Lembah Lenggong dan Pakej Pelancongan Minat Khas Durian Tourism 2023.
- iv. Mempromosikan destinasi pelancongan menarik melalui segmen *Experience Malaysia* di laman web [www.malaysia.travel](http://www.malaysia.travel) dan juga melalui media sosial.
- v. Selain itu, Tourism Malaysia juga menyediakan platform atau slot pengiklanan secara percuma kepada penggiat industri yang telah dikenal pasti sesuai untuk mempromosikan pakej-pakej dan produk-produk pelancongan menarik di Malaysia.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN  
DARIPADA : YB DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN  
TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:

(a) apakah pendirian Kerajaan berhubung pelaksanaan Pelan Tindakan Masyarakat India (PTMI); dan

(b) jika akan dilaksanakan, adakah Kerajaan akan meletakkan pelaksanaan Pelan Tindakan Masyarakat India di bawah Pejabat Perdana Menteri atau di bawah Jawatankuasa Kabinet Hal Ehwal Masyarakat India.

**JAWAPAN**

**YB TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL SINGH  
TIMBALAN MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Unit Transformasi Masyarakat India Malaysia (MITRA) telah mengambil inisiatif membangunkan Pelan Tindakan Masyarakat India (PTMI) dengan kerjasama pihak Universiti Sains Malaysia (USM).
2. PTMI bertujuan untuk menyediakan panduan pelaksanaan bagi program pembangunan sosioekonomi masyarakat India di bawah tanggungjawab MITRA dan kini sedang dalam penelitian lanjut agar selari dengan aspirasi Malaysia Madani.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' DR. AHMAD AZAM BIN**  
**HAMZAH**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH** minta **MENTERI SUMBER  
ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan apakah  
perancangan Kementerian untuk berkolaborasi dengan negara-negara  
lain atau dengan badan antarabangsa dalam usaha untuk menambah  
sumber tenaga dan mengurangkan kesan negatif akibat perubahan iklim.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, isu sekuriti tenaga dan perubahan iklim merupakan antara dua isu pembangunan utama yang semakin banyak diketengahkan di arena antarabangsa. Oleh itu, negara-negara membangun seperti Amerika Syarikat, United Kingdom, Korea, Jepun dan juga badan-badan antarabangsa seperti UNFCCC, IRENA, ASEAN dan UNEP sentiasa bersedia untuk mewujudkan kolaborasi dengan negara-negara sedang membangun seperti Malaysia dalam aspek jaminan bekalan elektrik dan usaha untuk mengurangkan kesan negatif akibat perubahan iklim.

2. Bagi bidang tenaga, antara tumpuan kolaborasi antarabangsa yang akan diberikan tumpuan adalah di bawah kerangka ASEAN, iaitu *ASEAN Plan of Action for Energy Cooperation* (APAEC) yang mana pembangunan bidang tenaga di kalangan negara-negara anggota ASEAN akan dilakukan secara bersepadu bagi memastikan keterjaminan serta kelestarian sumber tenaga di rantau ini. Antara bidang kolaborasi yang dilakukan adalah seperti berikut:

- a. Penyediaan Tinjauan dan Pelan Hala Tuju Pembangunan Tenaga Jangka Masa Panjang ASEAN sehingga tahun 2050;
- b. Pelaksanaan Inisiatif ASEAN Power Grid yang akan menyambungkan rangkaian grid di kalangan negara-negara ASEAN bagi membolehkan aliran tenaga merentas sempadan direalisasikan; dan

- c. Penyediaan laporan potensi pembangunan sumber-sumber TBB di rantau ASEAN bagi memberikan gambaran mengenai potensi pembangunan kepada para pelabur.

3. Kolaborasi Malaysia dengan negara-negara ASEAN di bawah kerangka kerjasama ini akan diperkukuh dan diteruskan bagi membolehkan Malaysia memanfaatkan peluang pembangunan kapasiti yang disediakan, selain meningkatkan keupayaan dalam memastikan keterjaminan bekalan elektrik dan menjadikan Malaysia sebagai hab tenaga di rantau Asia Tenggara ini.

4. Dari segi perubahan iklim pula, Malaysia akan meluaskan kolaborasi dua-hala dan pelbagai hala untuk usaha mitigasi dan adaptasi perubahan iklim, terutamanya menerusi Konvensyen Rangka Kerja Perubahan Iklim Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (*United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC*), bagi membantu negara mencapai komitmen *nationally determined contributions* – NDC, di bawah Perjanjian Paris dan juga aspirasi sasaran pelepasan GHG sifar bersih atau net zero seawal-awalnya pada tahun 2050.

5. Antara bidang kolaborasi antarabangsa yang akan diberikan keutamaan termasuk:

- a. membangunkan dokumen dasar serta pelaksanaan Nationally Determined Contributions (NDC) Roadmap and Action Plan;
- b. membangun serta menetapkan strategi jangka masa panjang pembangunan rendah karbon (*Long Term Low Emission Development Strategies - LT-LEDS*);
- c. membangunkan Pelan Tindakan Adaptasi Kebangsaan (*National Adaptation Plan, NAP*);

- d. menerokai penyediaan insentif *Green Income Tax Exemption* dan insentif *Green Investment Tax Allowance*;
  - e. melaksanakan kajian kebolehlaksanaan instrumen ekonomi berasaskan karbon seperti cukai karbon dan juga skim perdagangan karbon domestik;
  - f. pelaksanaan Pelan Induk Bandar Rendah Karbon Negara (*National Low Carbon Cities Masterplan* – NLCCM); dan
  - g. pelaksanaan Pelan Pembangunan Mobiliti Rendah Karbon (*Low Carbon Mobility Blueprint* – LCMB).
4. Bidang-bidang kolaborasi yang diberikan tumpuan ini diharap akan menyokong aspirasi negara bagi mencapai sasaran pelepasan GHG sifar bersih atau net zero seawal-awalnya pada tahun 2050 seperti yang terkandung dalam Bab 8, RMKe-12.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN SERUANDI BIN SAAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN SERUANDI BIN SAAD** minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah usaha dan tindakan yang diambil oleh Kementerian bagi mewujudkan persekitaran seni tanaman (landskap) yang cantik dan indah di negeri Perlis yang secara keseluruhannya terletak di bawah pentadbiran Pihak Berkuasa Tempatan (PBT).

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) melalui Jabatan Landskap Negara telah melaksanakan projek dan program pembangunan landskap bagi tujuan menyediakan akses landskap dan ruang riadah yang berfungsi, berkualiti dan indah kepada masyarakat dan penduduk negeri Perlis. Pada tahun 2008, Majlis Perbandaran Kangar telah menerima peruntukan untuk menyediakan Kajian Pelan Induk Landskap, iaitu satu dokumen perancangan komprehensif pembangunan dan pengindahan landskap bagi kawasan di bawah pentadbiran Majlis.

Mulai Rancangan Malaysia Ke-7 (RMKe-7), KPKT telah membangunkan sebanyak 23 projek dengan jumlah peruntukan RM10,845,500 di negeri Perlis. Antara projek-projek yang telah dilaksanakan adalah seperti berikut:

- i. pembangunan Taman Awam Bukit Lagi yang telah siap pada 2015;
- ii. projek naik taraf Taman Merdeka Kangar pada tahun 2020;
- iii. projek-projek membangunkan landskap persekitaran kehidupan di kawasan kediaman dan PPR;



- iv. program penghijauan landskap kawasan pusat bandar, jalan protokol, kawasan pesisiran sungai dan tasik; dan
- v. landskap di kawasan institusi seperti Balai Bomba dan Penyelamat (BBP) dan hospital.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ**  
**IBRAHIM**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**Dato' Ahmad Bin Dato' Sri Hj Ibrahim** minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah langkah-langkah yang perlu diambil oleh Kementerian dalam penggunaan Bahan Api Penerbangan Mampan (SAF) kepada syarikat-syarikat penerbangan komersial supaya dapat diperluaskan memandangkan Sarawak giat mengusahakan tenaga mampan sebagai satu sumber pendapatan yang baharu.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini *International Civil Aviation Organization* (ICAO) yang merupakan sebuah organisasi di bawah Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) dan bertanggungjawab untuk menetapkan piawaian dan peraturan penerbangan awam antarabangsa dengan mengambilkira aspek keselamatan, teknikal, kecekapan operasi dan alam sekitar sedang dalam proses meneliti mekanisme dan piawaian berkaitan penggunaan Bahan Api Penerbangan Mampan (*Sustainable Aviation Fuel – SAF*) untuk penerbangan antarabangsa.
2. Perkara ini adalah lanjutan daripada keputusan yang dicapai pada Perhimpunan Agung ICAO sesi ke-41 pada tahun 2022 melalui Resolusi A41-21 yang telah bersetuju menerima pakai (*adopted*) *Long Term Aspirational Goal (LTAG) for international aviation of net-zero carbon emission by 2050* sebagai menyokong *Paris Agreement's temperature goal*.
3. Kementerian Pengangkutan Malaysia (MOT) sentiasa terlibat secara aktif dalam sesi perbincangan dan konsultasi yang dilaksanakan oleh ICAO bagi memastikan potensi Malaysia yang mempunyai kepelbagaian sumber untuk menghasilkan SAF diambil kira dalam penyediaan piawaian dan standard SAF.

4. MOT melalui Pihak Berkuasa Penerbangan Awam Malaysia (CAAM) juga sedang mengemaskini *State Action Plan (SAP)* yang menyenaraikan inisiatif-inisiatif yang dilaksanakan oleh Malaysia untuk mencapai matlamat *net-zero carbon emission* dari penerbangan antarabangsa pada tahun 2050 termasuk kajian kebolehlaksanaan berhubung penggunaan SAF oleh syarikat-syarikat penerbangan di Malaysia.
5. CAAM juga telah menubuhkan *Environment and Sustainability Task Force for Civil Aviation*, sebuah kumpulan kerja khusus bagi melihat kepada pelaksanaan SAF di Malaysia dan diketuai oleh syarikat penerbangan MAB. Kumpulan kerja ini akan melakukan kajian kebolehlaksanaan berhubung penggunaan SAF oleh syarikat-syarikat penerbangan di Malaysia.
6. Selanjutnya, kumpulan kerja ini akan turut mengenalpasti sokongan yang diperlukan dari pihak Kerajaan dalam pelaksanaan penggunaan SAF di Malaysia serta menyediakan *roadmap for SAF implementation in Malaysia*.
7. Semua syarikat penerbangan komersial turut dilibatkan dalam sesi pengemaskinian dokumen SAP tersebut bagi mendapatkan input dan aktiviti yang dilaksanakan oleh semua syarikat penerbangan ke arah *net-zero carbon emission* pada tahun 2050. Dalam hubungan ini, semua syarikat penerbangan juga perlu mengemukakan laporan kadar pelepasan karbon secara berjadual kepada pihak CAAM sebagai sebahagian dari obligasi Malaysia dalam *Carbon Offsetting Reduction Scheme for International Aviation (CORSIA)* yang akan memulakan fasa pertama pada tahun 2024 hingga 2026.

8. Bagi menyokong keperluan untuk menyediakan bekalan SAF di Malaysia, melalui dokumen Rancangan Malaysia kedua belas (2021-2025), di bawah strategi A3: mewujudkan industri aeroangkasa yang mampan, MOT bekerjasama dengan Kementerian Pelaburan Antarabangsa dan Industri (MITI) selaku kementerian penyelaras bagi program untuk menghasilkan prototaip bahan api biojet pertama (*Sustainable Aviation Fuel* – SAF) di Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN** minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah terdapat sebarang bentuk bantuan yang diberikan kepada golongan B40 yang memiliki pinjaman perumahan khususnya mereka yang membeli rumah di bawah Projek Perumahan Rakyat yang terbeban akibat daripada kenaikan Kadar Dasar Semalaman (OPR).

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Langkah kenaikan OPR secara beransur-ansur oleh Bank Negara Malaysia (BNM) merupakan keputusan yang diambil dengan sangat berhati-hati dalam menyeimbangkan semula pertumbuhan ekonomi negara. Dalam hubungan ini, Kerajaan sentiasa mengambil berat mengenai keluhan sebilangan rakyat yang masih terkesan dengan kenaikan Kadar Dasar Semalaman (Overnight Policy Rate - OPR) khususnya peminjam yang kini berada pada paras 3.00 peratus seperti yang diumumkan oleh Jawatankuasa Dasar Monetari, BNM pada 3 Mei 2023.

Kerajaan sentiasa membantu untuk meringankan beban kos sara hidup rakyat. Secara keseluruhannya, Kerajaan menyediakan peruntukan sebanyak RM64 bilion dalam bentuk subsidi, bantuan dan insentif bagi minimumkan kos sara hidup.

Melalui Belanjawan 2023, Kerajaan meneruskan pemberian bantuan tunai serta subsidi Kerajaan antaranya melalui:

- (i) **Sumbangan Tunai Rahmah (STR) yang memanfaatkan 8.6 juta penerima dengan peruntukan sebanyak RM8 bilion.** Penerima STR akan menerima maksimum sehingga RM3,100 bagi isi rumah. Untuk makluman, bayaran Fasa 1 dan Fasa 2 masing-masing telah dibuat pada Januari dan April 2023 dengan perbelanjaan sebanyak RM2.93 bilion.

Manakala bagi bayaran fasa 3, penyaluran akan dibuat sebelum menjelang hari raya Aidiladha.

- (ii) **Bantuan khas pesawah juga diperkenalkan semula yang memanfaatkan lebih 300,000 pesawah dengan bayaran RM200 sebulan bagi tempoh 3 bulan semusim** bagi membantu pendapatan ketika menunggu hasil padi dengan peruntukan sebanyak **RM228 juta**. Selain bantuan Kerajaan sebanyak RM600 ini, Kerajaan juga telah mendapat persetujuan BERNAS untuk berkongsi 30% keuntungan bersih bagi membantu pesawah miskin.
- (iii) **Insentif Pengeluaran Getah (IPG)** juga telah ditambahbaik dengan menaikkan harga lantai daripada **RM2.50 kepada RM2.70 sekg** dengan peruntukan kos keseluruhan **RM350 juta** memanfaatkan lebih 400,000 pekebun kecil getah.
- (iv) **Bantuan Musim Tengkujuh** juga telah ditambah baik kepada RM800 tahun 2023 berbanding RM600 tahun lepas melibatkan lebih **RM256 juta** dan membantu meringankan beban yang ditanggung 320 ribu pekebun kecil getah.
- (v) **Kerajaan juga telah menyalurkan Bantuan Khas Kewangan pada 17 April 2023 sebanyak RM200 kepada 850,000 pekebun kecil getah, pesawah dan nelayan** manakala sebanyak RM300 dibayar kepada 200,000 sukarelawan beruniform yang terdiri daripada anggota RELA, Sukarelawan Angkatan Pertahanan Awam, Polis,



**Bomba dan Angkatan Tentera** bagi meringankan beban golongan ini menjelang perayaan Hari Raya Aidilfitri.

- (vi) Peruntukan **RM100 juta untuk jayakan program Jualan Rahmah di setiap kawasan Parlimen.**
- (vii) Pemberian bantuan **e-Tunai Belia Rahmah berjumlah RM200** dengan peruntukan berjumlah RM400 juta yang akan memanfaatkan 2 juta penerima. Bayaran akan dibuat pada akhir bulan Jun 2023.

Kerajaan juga komited dalam menoktahkan kemiskinan melalui Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) yang melibatkan tiga (3) program rintis yang diperkenalkan iaitu Inisiatif Usahawan Tani (INTAN), Inisiatif Usahawan Makanan (INSAN) dan Inisiatif Operator Perkhidmatan (IKHSAN) dengan peruntukan sebanyak RM750 juta.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK NORAINI IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK NORAINI IDRIS** minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan signifikan penganjuran LIMA 2023 yang diadakan pada bulan Mei yang lalu terhadap sosioekonomi setempat khususnya terhadap aktiviti perniagaan yang melibatkan logistik serta pengangkutan awam darat.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berdasarkan rekod yang diperolehi daripada syarikat penganjur, seramai 46,017 orang pelawat perdagangan dan 323,000 orang pelawat awam telah mengunjungi pameran LIMA'23 berbanding 40,030 orang pelawat perdagangan dan 237,114 orang pelawat awam semasa LIMA'19 iaitu peningkatan sebanyak 33%.
2. Statistik ini disokong dengan kemasukan melalui pintu masuk udara seramai 33,115 orang dan pintu masuk laut seramai 58,189 orang bagi tempoh 20-28 Mei 2023. Trip perkhidmatan RORO juga telah ditambah bagi menampung kemasukan 2,509 unit kenderaan meliputi kenderaan daripada syarikat logistik, kenderaan persendirian dan kenderaan jabatan kerajaan yang digunakan untuk tujuan LIMA'23.
3. Berdasarkan rekod daripada syarikat penganjur juga, sebanyak 788 unit kenderaan sewa pandu sendiri pelbagai jenis telah disewa daripada syarikat yang beroperasi di Pulau Langkawi bagi kegunaan para petugas daripada Kementerian Pertahanan Malaysia (MINDEF) dan Kementerian Pengangkutan Malaysia (MOT) sahaja.
4. Selain penggunaan kenderaan sewa pandu sendiri, para pengunjung turut menggunakan perkhidmatan e-Hailing dan kereta sewa (teksi) yang ditawarkan di Pulau Langkawi. Mereka yang menawarkan perkhidmatan tersebut telah menerima manfaat daripada limpahan pengunjung semasa penganjuran LIMA'23 berlangsung.

5. Kehadiran para pengunjung ke Pulau Langkawi turut melibatkan aktiviti membeli belah, lawatan ke lokasi menarik sekitar pulau, aktiviti air dan sebagainya yang menyumbang kepada peningkatan sosioekonomi masyarakat tempatan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD** minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan sama ada wujud perancangan bagi memperuntukkan dana khas untuk Masyarakat Orang Asli khususnya dalam bidang pertanian dan pembuatan.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian Kemajuan Desa Dan Wilayah telah memperuntukkan dana khas untuk masyarakat Orang Asli dengan menubuhkan suatu akaun amanah dalam Akaun Amanah Disatukan di bawah subseksyen 9(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] Akaun Amanah Ladang Orang Asli Semenanjung Malaysia, Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah.

Tujuan penubuhan akaun amanah ini adalah untuk memperakaunkan terimaan dan bayaran bagi membiayai aktiviti-aktiviti berkaitan ladang, kebajikan dan kemajuan Orang Asli di semenanjung Malaysia. Akaun ini dikawal selia oleh Ketua Setiausaha, Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah selaku Pegawai Pengawal Akaun Amanah.

Antara sumber-sumber wang atau dana yang dikreditkan adalah faedah daripada pelaburan simpanan tetap yang diuruskan oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM). Tujuan penggunaan wang dalam akaun ini ialah untuk membiayai projek-projek ekonomi tambahan ladang seperti pertanian, ternakan dan sebagainya untuk meningkatkan taraf sosioekonomi Orang Asli.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA**  
**ANIFAH BIN AMAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TAN SRI ANIFAH BIN AMAN** minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan apakah langkah-langkah proaktif yang akan diambil oleh Kerajaan untuk memastikan kedaulatan dan keselamatan Malaysia di Laut China Selatan.

**JAWAPAN**

**YB DATO' SERI DIRAJA DR. ZAMBRY ABD KADIR**  
**MENTERI LUAR NEGERI**  
**KEMENTERIAN LUAR NEGERI**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Tan Sri Anifah bin Aman atas pertanyaan yang dikemukakan.

**Tuan Yang di-Pertua,**

2. Sepertimana Dewan yang mulia ini sedia maklum, isu berkaitan Laut China Selatan merupakan isu yang kompleks dan sensitif berikutan tuntutan-tuntutan bertindih antara negara-negara penuntut. Dalam hal ini, Malaysia kekal komited untuk menyelesaikan isu-isu berkaitan Laut China Selatan secara konstruktif, menggunakan forum dan saluran diplomatik yang sesuai.

3. Kerajaan Malaysia tetap tegas dalam melaksanakan komitmen untuk menjaga kedaulatan dan hak kedaulatan negara. Kerajaan sentiasa mengambil pendekatan berhati-hati bagi mengelakkan sebarang tindakan yang boleh menyebabkan insiden yang tidak diingini berlaku atau meningkatkan ketegangan di kawasan perairan tersebut.



4. Nota Bantahan Diplomatik merupakan salah satu kaedah di mana Malaysia menyuarakan bantahan atau pendirian terhadap Kerajaan China berhubung isu berkaitan Laut China Selatan. Ia juga merupakan penegasan bertulis bahawa Malaysia tidak mengiktiraf tuntutan oleh pihak Republik Rakyat China dan membantah tindakan mereka.
5. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, keberadaan aset ketenteraan kerajaan negara-negara asing di Laut China Selatan adalah diperuntukkan mengikut undang-undang antarabangsa, dengan izin, *United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS)* 1982. Dalam hal ini, nota bantahan diplomatik hanya akan dikeluarkan kepada kerajaan asing apabila kapal-kapal milik mereka melanggar kebebasan pelayaran dan penerbangan, atau dengan izin, *freedom of navigation and overflight* yang diperuntukkan.
6. Kementerian, bersama-sama dengan Majlis Keselamatan Negara (MKN), Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) dan Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) sentiasa komited dan memberikan perhatian yang khusus terhadap keselamatan di kawasan perairan negara. Tindakan yang diambil termasuklah rondaan, pengawasan dan penguatkuasaan yang dilaksanakan secara berterusan, untuk memastikan kedaulatan, hak kedaulatan dan kepentingan negara sentiasa terpelihara.

**Tuan Yang di-Pertua,**

7. Antara langkah untuk memastikan keamanan, kestabilan dan mengelakkan ketegangan di Laut China Selatan, negara-negara ASEAN dan China juga telah memeterai Deklarasi Tatalaku Pihak–pihak Berkepentingan di Laut China Selatan, atau dengan izin, *Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea* (DOC) pada 4 November 2002. Selaras dengan persetujuan di bawah DOC tersebut, negara-negara ASEAN telah mengambil pendekatan, dengan izin, “*self-restraint*” dan memastikan tindakan-tindakan yang diambil dan aktiviti-aktiviti yang dijalankan di Laut China Selatan, tidak meningkatkan ketegangan di perairan tersebut.

8. Buat masa ini, negara-negara ASEAN dan China sedang merundingkan Kod Tatalaku di Laut China Selatan, atau dengan izin, *Code of Conduct in the South China Sea* (COC). COC dilihat sebagai satu kod tatacara untuk mengelakkan konflik dan ketegangan di Laut China Selatan. Ianya adalah tanpa prejudis terhadap tuntutan wilayah dan maritim negara masing-masing.

9. Dalam melaksanakan rundingan COC tersebut, Malaysia sentiasa memastikan bahawa COC yang akan dirundingkan tidak sekali-kali mengetepikan kedaulatan dan hak kepentingan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' DR. NELSON A/L**  
**RENGANATHAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' DR. NELSON A/L RENGANATHAN** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan status terkini perancangan untuk mengurangkan nisbah guru dan murid terutamanya di sekolah rendah dan apakah kaedah-kaedah yang dicadangkan untuk mencapai tujuan tersebut.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa berusaha meningkatkan kualiti pendidikan negara termasuk memastikan keperluan guru adalah mencukupi bagi melaksanakan pengajaran dan pembelajaran (PdP) yang berkesan di sekolah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan buku Perangkaan Pendidikan Malaysia 2022, purata nasional nisbah guru murid di sekolah rendah adalah 1 guru kepada 12.26 murid (1:12.26). Purata nasional nisbah guru murid di sekolah menengah pula adalah 1 guru kepada 11.33 murid (1:11.33). Statistik negara berdasarkan *The Organization for Economic Cooperation and Development* (OECD) pada tahun 2022 pula menunjukkan nisbah guru murid di sekolah rendah adalah 1 guru kepada 14 murid (1:14) manakala di sekolah menengah pula adalah 1 guru kepada 13 murid (1:13). Laporan *Sustainable Development Goals* (SDG) 4 Mac 2023 menunjukkan purata nisbah guru murid di negara Asia Tenggara (Thailand) pada tahun 2022 adalah 1 guru kepada 13.96 murid (1:13.96) di sekolah rendah manakala di sekolah menengah adalah 1 guru kepada 21.98 murid (1:21.98). Secara keseluruhannya, nisbah guru murid di Malaysia adalah di bawah purata negara OECD dan Asia Tenggara. Justeru, KPM berpandangan nisbah guru murid di sekolah kerajaan dan sekolah bantuan kerajaan yang dicapai masih dalam situasi yang optimum untuk melaksanakan PdP yang berkesan.

Walau bagaimanapun, KPM menyedari terdapat sekolah yang mempunyai purata nisbah guru murid melebihi purata peringkat nasional. Justeru KPM sentiasa berusaha melaksanakan pendekatan terbaik bagi menangani isu jurang nisbah guru murid di sekolah-sekolah tersebut. Antara langkah yang dilaksanakan adalah dengan menyediakan unjuran keperluan guru berdasarkan keperluan sebenar di sekolah. Selain itu, KPM juga sentiasa memastikan pengambilan dan penempatan guru baharu dilaksanakan seperti yang dirancang. Peluasan kelas bagi program pendidikan dan pembukaan institusi pendidikan baharu juga menjadi salah satu strategi yang dilaksanakan oleh KPM untuk memastikan nisbah guru murid di sekolah KPM adalah pada tahap yang bersesuaian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB TUAN AMIR BIN MD GHAZALI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**TUAN AMIR BIN MD GHAZALI** minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan adakah Kerajaan mempunyai cadangan untuk mengkaji semula Dasar Pembangunan Belia Negara kerana saya difahamkan Model Baharu Pembangunan Belia 2030 (MBPB) akan diteruskan pada tahun ini. Sejauh manakah perkembangan pelan tersebut, adakah ia telah dilaksanakan ataupun belum.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kementerian Belia dan Sukan (KBS) telah melaksanakan kajian semula ke atas Dasar Pembangunan Belia Negara (DPBN) 1997 dan susulan itu, pihak KBS telah melancarkan Dasar Belia Malaysia (DBM) pada tahun 2015 yang menggariskan kepelbagaian strategi pembangunan belia sehingga tahun 2035.

Namun begitu, susulan cabaran dihadapi golongan belia di negara ini kesan daripada pandemik Covid-19, KBS melihat wujud keperluan untuk merangka model khusus untuk meneliti keresahan belia terhadap isu-isu spesifik seperti pengangguran dan peluang pekerjaan, pendidikan, kesihatan mental dan jurang digital.

Berpaksakan kepada keperluan berkenaan, KBS telah membangunkan Model Pembangunan Belia Madani 2030 (MPBM2030) dan ia telah dilancarkan oleh YAB Perdana Menteri pada 28 Mei 2023 di Port Dickson, Negeri Sembilan sempena sambutan Hari Belia Negara 2023.

MPBM2030 merupakan pelengkap bagi menyokong dan menambah baik mekanisme DBM sedia ada mengambil kira cabaran baharu yang dihadapi oleh golongan belia dan selari dengan dasar terkini negara dan antarabangsa seperti gagasan Malaysia Madani dan UN Youth Strategy 2030.

Pada ketika ini, KBS sedang melaksanakan sesi libat urus bagi memperhalusi pelan tindakan untuk MPBM2030 melibatkan agensi kerajaan, badan bukan kerajaan, pertubuhan belia dan pelbagai pihak yang terlibat dalam aspek pembangunan belia. Pelan tindakan ini penting bagi memastikan MPBM2030 berada di landasan tepat untuk menangani setiap cabaran yang telah ditetapkan.

Sekian, terima kasih.



**MAKLUMAT TAMBAHAN**

**MODEL PEMBANGUNAN BELIA MADANI 2030**

**1. Info MPBM2030:**

- a) 34 Sesi Libat Urus
- b) 5665 Aspirasi
- c) 3755 Peserta
- d) 1351 Peserta Fizikal Dan 2404 Peserta Maya

**2. Isu dan Cabaran:**

- a) Internet/ Peranti;
- b) Alam Sekitar;
- c) TVET;
- d) Pekerjaan;
- e) Kewangan;
- f) Kesihatan Mental;
- g) Perumahan;
- h) Penglibatan Belia;
- i) Kepimpinan;
- j) Politik

**3. Teras 1 – Pendidikan dan latihan berkualiti**

- a) Strategi 1 – Melestarikan pendidikan dan latihan berkualiti
- b) Strategi 2 – Memperkasakan TVET sebagai pilihan utama

**4. Teras 2 – Penciptaan pekerjaan dan transformasi keusahawanan**

- a) Strategi 1 – Memastikan belia bersedia ke arah pekerjaan masa hadapan
- b) Strategi 2 – Mentransformasikan keusahawanan

**5. Teras 3 – Kecergasan dan kesejahteraan hidup**

- a) Strategi 1 – Meningkatkan kesihatan mental, kecergasan fizikal dan kecerdasan spiritual
- b) Strategi 2 – Memantapkan jati diri dan perpaduan sosial
- c) Strategi 3 – Meneguhkan institusi kekeluargaan
- d) Strategi 4 – Meningkatkan keupayaan pengurusan kewangan dan pemilikan rumah
- e) Strategi 5 – Meningkatkan kesedaran tentang kelestarian alam sekitar

**6. Teras 4 – Penglibatan dan suara belia**

- a) Strategi 1 – Mengukuhkan sosialisasi politik, demokrasi dan
- b) Kenegaraan
- c) Strategi 2 – Mengiktiraf pekerja belia dan menghargai golongan belia
- d) Strategi 3 – Memberdayakan pertubuhan belia
- e) Strategi 4 – Membudayakan nilai kesukarelawanan belia
- f) Strategi 5 – Memperkasakan pengantarabangsaan belia
- g) Sasaran:
  - i. Belia Malaysia mempunyai akses kepada pendidikan dan latihan yang berkualiti
  - ii. Belia Malaysia dilonjakkan ke arah pencapaian pekerjaan dan penguasaan ekonomi berasaskan teknologi digital
  - iii. Belia Malaysia membudayakan gaya hidup sihat, berasa selamat dalam komuniti dan berdaya tahan

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK PAUL IGAI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK PAUL IGAI** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah perkembangan terkini berkaitan perjanjian Memorandum Persefahaman (MoU) antara Lembaga Pertubuhan Peladang dengan sebuah syarikat di Arab Saudi bersempena Minggu Pertanian Lestari (SAW) yang dianjurkan Ekspo Dubai 2020.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, berdasarkan rekod penglibatan Kementerian semasa minggu “Pertanian Mampan” yang telah berlangsung dari 20 hingga 26 Februari 2022 bersempena *World Expo Dubai 2020*, tiada sebarang perjanjian persefahaman (*Memorandum of Understanding* - MoU) yang ditandatangani di antara Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP) dan syarikat dari Arab Saudi di Ekspo 2020 Dubai. Walau bagaimanapun, terdapat MoU yang ditandatangani oleh Pertubuhan Peladang Kebangsaan (NAFAS) dengan syarikat dari *United Arab Emirates* (UAE).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK DR. AZHAR BIN AHMAD**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK DR. AZHAR BIN AHMAD** minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah dengan menaikkan Kadar Dasar Semalaman (OPR) dapat menyelesaikan masalah inflasi sedangkan masyarakat sering merungut tentang beban kewangan yang dihadapi mereka kerana kos sara hidup tidak setimpal dengan pendapatan yang diperolehi.

**JAWAPAN**

**Tuan Yang di-Pertua,**

Kenaikan Kadar Dasar Semalaman (OPR) bukan bertujuan untuk membebankan rakyat. Hal ini adalah kerana ia sama sekali bukan merupakan sebahagian daripada pertimbangan Jawatankuasa Dasar Monetari (MPC) Bank Negara Malaysia (BNM) yang bertanggungjawab merumuskan dasar monetari bagi mengimbangi risiko inflasi domestik dan pertumbuhan yang mampan.

Ingin ditekankan, adalah mustahak untuk memastikan OPR berada pada tahap yang wajar dan sesuai dengan keadaan makroekonomi. Sekiranya OPR dikekalkan pada paras terlalu rendah untuk tempoh yang terlalu lama semasa persekitaran ekonomi semakin kukuh, ianya berpotensi mengakibatkan aktiviti perbelanjaan dan pinjaman meningkat secara keterlaluan yang boleh menyumbang kepada risiko inflasi yang tidak terkawal. Selain risiko inflasi, aktiviti pinjaman yang berlebihan juga boleh menggugat kestabilan kewangan isi rumah dan perniagaan pada masa hadapan.

Justeru, MPC BNM telah meningkatkan OPR daripada paras terendah dalam sejarah iaitu 1.75 peratus kepada 2.75 peratus secara beransur-ansur pada tahun 2022 serta menaikkan OPR pada 3 Mei sebanyak 25 mata asas daripada 2.75 peratus kepada 3.00 peratus, iaitu kepada paras sebelum pandemik. Tindakan MPC tersebut telah mengakhiri rangsangan monetari yang bertujuan menangani krisis COVID-19 bagi menggalakkan pemulihan ekonomi.

Oleh itu, kita dapat lihat bahawa kadar inflasi pada suku pertama 2023 telah menurun kepada 3.6 peratus berbanding suku keempat 2022 sebanyak 3.9 peratus dan inflasi terkini pada April 2023 semakin mereda kepada 3.3 peratus. Penurunan ini sebahagian besarnya didorong oleh faktor kos yang menjadi sederhana terutamanya melalui harga petrol RON97 yang lebih rendah. Walau bagaimanapun, kadar inflasi masih kekal di paras tinggi berbanding purata yang dicatatkan di antara 2011 hingga 2019 iaitu sebanyak 2.2 peratus berikutan permintaan dalam negeri yang masih kukuh dalam keadaan ekonomi yang lebih teguh.

Kerajaan memahami keresahan rakyat yang terbeban akibat kos sara hidup yang semakin meningkat susulan peningkatan OPR. Namun demikian, langkah sedia ada Kerajaan berkaitan kawalan harga dan pemberian subsidi telah berhasil mengurangkan sebahagian kesan tekanan kos yang tinggi terhadap harga barangan keperluan utama. Ingin ditekankan bahawa kebergantungan pada langkah-langkah seperti ini boleh mengakibatkan kesan yang tidak diingini dalam jangka masa panjang. Sebagai contoh, ia boleh menimbulkan isu seperti kekurangan bekalan makanan dan negara akan menanggung kos yang besar. Hal ini kerana Kerajaan perlu menanggung jumlah subsidi yang tinggi untuk memastikan harga kekal rendah, lantas mengurangkan jumlah yang boleh diperuntukkan untuk perbelanjaan yang lebih produktif atau pemberian bantuan dalam bentuk lain.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI**  
**ATAN**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah pendirian Kerajaan mengenai hasil kajian tentang perancangan Kerajaan membenarkan komuniti pelarian dan pencari suaka di Malaysia bekerja di sektor perladangan sebagai usaha menangani isu kekurangan tenaga kerja di sektor tersebut.

**JAWAPAN**

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN BIN MOHD ALI  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (HAL EHWAL SABAH,  
SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

**Tuan Yang di-Pertua,**

1. Kerajaan telah melantik Kementerian Sumber Manusia untuk mengetuai satu jawatankuasa yang dipertanggungjawabkan untuk meneliti mengenai isu kebenaran bekerja kepada pelarian. Jawatankuasa ini akan meneliti dasar – dasar sedia ada secara terperinci ke atas pelarian dan meningkatkan lagi pengurusan pelarian di Malaysia, termasuklah kemungkinan membolehkan mereka bekerja sekurang-kurangnya di industri-industri 3D terpilih yang menghadapi masalah kekurangan tenaga kerja, berdasarkan kepada asas “satu kes ke satu kes” (*case-to-case basis*), dan dalam masa yang sama memastikan ianya tidak akan menjadi suatu bentuk persaingan terhadap pekerja tempatan serta menjadi faktor penarik (*pull factor*) kepada kemasukan lebih ramai warganegara asing yang berselindung di sebalik status pelarian dan pemohon suaka daripada pihak UNHCR.
2. Selaras dengan penambahbaikan pengurusan pelarian dan pemohon suaka di dalam negara, Kerajaan sedang merangka prosedur dan mekanisme bagi membolehkan pelarian ini bekerja di dalam sektor – sektor yang akan ditetapkan oleh Kerajaan termasuklah perladangan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATO` SRI VELL PAARI A/L TUN**  
**SAMY VELLU**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATO` SRI VELL PAARI a/l TUN SAMY VELLU** minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan apakah usaha Kerajaan dalam membantu syarikat-syarikat milik Kerajaan untuk mendapat kontrak dan peluang-peluang perniagaan di luar negara.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Syarikat-syarikat milik Kerajaan sentiasa diberi dorongan dan galakan untuk mempertingkatkan keupayaan syarikat serta memperkukuh jenama produk dan perkhidmatan yang ditawarkan bagi membolehkan mereka mengembangkan perniagaan dan lebih berdaya saing di pasaran antarabangsa.

Antara aspek yang diberi penekanan adalah kualiti produk/perkhidmatan dan pematuhan kepada piawaian antarabangsa mengambil kira pasaran global yang terbuka dan lebih kompetitif.

Syarikat-syarikat milik Kerajaan yang berminat untuk mendapat kontrak dan peluang-peluang perniagaan di luar negara, boleh menyertai program-program pembangunan pengekspor barangan dan perkhidmatan yang disediakan oleh Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE) antaranya:

a. Dana Eksport Perkhidmatan (SEF)

SEF merupakan fasiliti eksport dalam bentuk geran bayar balik (*reimbursable grant*) tertakluk kepada jenis aktiviti-aktiviti yang layak dipohon, dengan tujuan mengembangkan eksport dan menjalankan aktiviti-aktiviti penerokaan ke pasaran luar negara.

b. Program Pembangunan Syarikat Peringkat Pertengahan (PPSPP)

PPSPP merupakan program yang bertujuan untuk menyokong pertumbuhan eksport Syarikat Peringkat Pertengahan (SPP) supaya lebih berdaya tahan dan berdaya saing sebagai juara di peringkat serantau serta global.

Oleh itu, syarikat-syarikat milik Kerajaan seperti Syarikat Berkaitan Kerajaan (*Government-Linked Company*-GLC) dan Syarikat Pelaburan Berkaitan Kerajaan (*Government-Linked Investment Company*-GLIC) yang berpotensi dan menepati kriteria pemilihan SEF dan PPSPP terutamanya dalam sektor ekonomi strategik, berteknologi tinggi, mampan dan inovatif, boleh memohon untuk menyertai kedua-dua program ini dalam usaha mempelbagaikan sumber perolehan mereka serta menembusi pasaran di luar negara, dengan bantuan MATRADE.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK SERI HAJAH ZURAINAH**  
**BINTI MUSA**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK SERI HAJAH ZURAINAH BINTI MUSA** minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan status penggubalan RUU Perubahan Iklim. Apakah yang boleh dijangka akan menjadi skop dan bidang kuasa di bawah undang-undang ini.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian sedang dalam fasa awal menggubal Rang Undang-Undang Perubahan Iklim Negara (RUUPIN). Ianya akan digubal berpandukan ketetapan dasar yang jelas supaya RUU ini boleh dilaksanakan segera sejurus selepas diluluskan oleh Parlimen kelak.
2. Tujuan RUU ini digubal antara lain adalah untuk memastikan tindakan-tindakan mitigasi dan adaptasi yang perlu dilaksanakan dapat dibuat secara efektif di peringkat kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan. Ini kerana, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan turut mempunyai peranan yang besar terutamanya dalam melaksanakan usaha-usaha bagi menangani impak perubahan iklim seperti merancang usaha untuk menyesuaikan pembangunan negeri atau bandar dengan kesan perubahan iklim yang sedang dan akan dirasai.
3. Pembangunan RUUPIN ini penting bagi menyokong pelaksanaan komitmen perubahan iklim negara di samping memenuhi obligasi di bawah *United Nations Framework Convention on Climate Change* (UNFCCC) dan Perjanjian Paris. Pendekatan perundangan ini juga akan menjadi pelengkap kepada dasar mitigasi dan adaptasi perubahan iklim yang sedang dan akan dilaksanakan oleh NRECC. Pembangunan RUUPIN ini akan mengambil kira undang-undang dan dasar-dasar berkaitan di peringkat domestik dan antarabangsa seperti akta berkaitan hutan dan lain-lain yang berkaitan. Selain itu, pembangunan RUUPIN ini

juga, akan mengkaji kesesuaian untuk meletakkan sasaran sebagai salah satu peruntukan di dalam akta ini.

Sekian, terima kasih.



**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN**  
**MD RAMLI**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD RAMLI** minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan adakah pihak Kerajaan masih komited untuk pembinaan rumah-rumah kos rendah dan juga berkualiti bagi membantu golongan B40 dan apakah sasaran tahunan Kementerian dalam pembinaan rumah-rumah ini.

**JAWAPAN**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan masih meneruskan sasaran di bawah Rancangan Malaysia ke-12 (RMKe-12), iaitu untuk menyediakan sebanyak 500,000 unit RMM. Kerajaan berpandangan usaha ini boleh direalisasikan dengan bantuan dan gandingan tenaga daripada semua pihak. Seperti yang diputuskan dalam mesyuarat Majlis Perumahan Mampu Milik Negara (MPMMN) yang memantau pelaksanaan ini.

Sehingga 31 Mac 2023, sebanyak 86,843 unit RMM telah siap dibina, 176,792 unit masih dalam pembinaan dan 191,421 unit RMM di fasa perancangan. Daripada jumlah tersebut, KPKT akan menyediakan 59,747 unit (12%) dalam tempoh tersebut. Bagi tahun 2023, KPKT mensasarkan sebanyak 19,200 unit akan dapat disiapkan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA  
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,  
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN**  
**DARIPADA : YB DATUK NORAINI IDRIS**  
**TARIKH : 20 JUN 2023**

**DATUK NORAINI IDRIS** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan signifikan penubuhan Pasukan Petugas Khas Reformasi Agensi (STAR) yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Negara dan bagaimanakah penubuhan pasukan petugas khas tersebut berupaya mengembalikan semula keyakinan rakyat terhadap kredibiliti perkhidmatan awam yang terpalit dengan ragam birokrasi yang menyulitkan sejak sekian lama.

**JAWAPAN**

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN MOHD ALI,  
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI  
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pada asasnya, Pasukan Petugas Khas Reformasi Agensi atau *Special Taskforce on Agency Reform* (STAR) yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Negara ditubuhkan sebagai sebuah anjakan baharu untuk membolehkan daya perkhidmatan awam bagi melaksanakan yang terbaik untuk rakyat tanpa batas sempadan Kementerian atau Agensi.
2. STAR mengenal pasti dan mencari jalan penyelesaian bagi menambah baik perkhidmatan Kerajaan dengan memberi perhatian kepada penambahbaikan proses kerja dan menyemak semula peraturan-peraturan dan prosedur untuk mempercepatkan keputusan dan pelaksanaan.
3. Pasukan STAR juga berfungsi sebagai *focus group* yang membantu dalam mengenal pasti projek dan program Bitara Malaysia MADANI yang menggalakkan pelaksanaan secara rentas agensi, kos rendah, berimpak tinggi, *rapid execution*, dan mempunyai *touch point* langsung kepada rakyat dengan fokus kepada reformasi sektor awam.

4. Melalui pelaksanaan Bitara Malaysia MADANI ini, pelbagai sesi libat urus serta siri perbincangan telah dijalankan melibatkan rentas Kementerian dan Agensi serta pihak berkepentingan yang mewakili pelbagai peringkat dan kategori supaya pandangan yang lebih menyeluruh dapat diambil kira.
5. Sebagai contoh, dalam mesyuarat STAR yang pertama telah memfokuskan kerenaah birokrasi sebagai agenda yang perlu diteliti dalam mereformasi sektor awam. Sebuah inisiatif dirangka bagi menyemak peraturan di semua Kementerian serta Agensi Persekutuan dan negeri bertujuan untuk mengurangkan atau menghapuskan beban peraturan yang tidak wajar kepada peniaga, seperti tempoh kelulusan lesen yang terlalu lama dan prosedur yang terlalu banyak untuk mendapatkan kelulusan. Beban peraturan yang tidak wajar menyebabkan peningkatan kos pematuhan kepada peniaga dan menjadi penghalang kepada peningkatan produktiviti dan daya saing negara.
6. Sebagai langkah permulaan, inisiatif yang diterajui oleh Perbadanan Produktiviti Malaysia atau *Malaysia Productivity Corporation* (MPC) ini telah membuat semakan secara menyeluruh di tiga (3) Kementerian iaitu Kementerian Kesihatan, Kementerian Pengangkutan dan Kementerian Perlindungan dan Komoditi, berserta Agensi masing-masing dalam mengemaskini dan menambahbaik senarai pelesenan perniagaan yang sedia ada. Skop semakan peraturan yang merangkumi pelesenan perniagaan ini, dirancang untuk diperluaskan ke semua Kementerian dan Agensi, diikuti di peringkat negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT).

7. Selain daripada Inisiatif Mengurangkan Karenah Birokrasi ini, pasukan STAR ini juga telah turut mengenal pasti beberapa projek dan program yang dapat memberikan manfaat dan perkhidmatan terbaik terus langsung kepada rakyat. Antara inisiatif dalam perkhidmatan Kerajaan yang telah dikenal pasti untuk diselesai dan ditambah baik pada kadar segera adalah Inisiatif Mengurangkan Kesesakan di Hospital Kerajaan. Ini kerana kebolehcapaian kepada perkhidmatan kesihatan rakyat merupakan kunci utama untuk Malaysia mencapai objektif pembangunan ekonomi yang lestari dan membangunkan masyarakat yang lebih mampan.

8. Mengambil kira sektor pendidikan memainkan peranan utama dalam pertumbuhan ekonomi dan pembangunan sesebuah negara, Inisiatif Pemerkasaan Pelaksanaan Projek Pembangunan Sekolah Daif telah dikenal pasti. Kerajaan berpendirian tegas bahawa sekiranya rakyat tidak mempunyai akses atau penyediaan pendidikan yang sempurna dan berkualiti, maka peluang untuk mereka menikmati kemajuan ekonomi akan terjejas terutamanya untuk Kumpulan B40. Oleh yang demikian, pelaksanaan inisiatif ini untuk memastikan setiap institusi pendidikan terutama pada peringkat sekolah mempunyai infrastruktur yang mencukupi bagi pelaksanaan kurikulum dan kokurikulum yang berkesan.

9. Dalam menangani isu kenaikan harga bahan mentah pula, Kerajaan sedar dan percaya bahawa perkara ini perlu ditangani dengan kadar segera memandangkan perkara ini memberi kesan terhadap golongan berpendapatan rendah terutamanya golongan B40. STAR turut memfokuskan kepada penyelesaian jangka panjang melalui Inisiatif Penambahbaikan Rantaian Bekalan Agro-Makanan yang merupakan salah satu daripada tindakan bagi menangani kesulitan yang dihadapi

oleh rakyat. Program rintis ini telah dilancarkan dengan jayanya oleh YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim, Perdana Menteri pada 6 April 2023 di Bazar Ramadan Presint 3, Putrajaya. Program ini merupakan kesinambungan kepada pelaksanaan inisiatif sedia ada seperti kafe, menu dan jualan RAHMAH, subsidi telur, serta program-program berkaitan yang dapat membantu mengurangkan antara 15% - 20% kos sara hidup rakyat.

10. Kerajaan juga sentiasa mengutamakan keselesaan semua golongan rakyat. Oleh yang demikian, STAR mengambil perhatian serius akan aduan yang disuarakan oleh rakyat melalui pelbagai medium. Rungutan rakyat dan pelancong berkenaan kesesakan yang berlaku di kaunter imigresen di Kuala Lumpur International Airport (KLIA) ini telah dibincangkan di dalam Mesyuarat STAR Bilangan 1 pada 19 Mac 2023 yang lalu. Antara inisiatif jangka pendek yang telah diambil oleh Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) adalah penyediaan kaunter khas bagi penumpang berkeluarga bersama warga emas, kanak-kanak dan Orang Kurang Upaya (OKU), memperkasakan Pasukan Khas Tindak Cepat (*Quick Response Team – QRT*) daripada 20 orang kepada 38 orang bagi memastikan kaunter beroperasi sepenuhnya (100%) terutamanya pada waktu puncak serta peluasan penggunaan *autogate* kepada pemegang Pas Jangka Panjang dan 10 warganegara berisiko rendah (Amerika Syarikat, Arab Saudi, Australia, Brunei, Jerman, Jepun, Korea Selatan, New Zealand, Singapura dan United Kingdom). Inisiatif ini berjaya mengurangkan masa menunggu sehingga 27 peratus.

11. Akhir sekali, inisiatif – inisiatif yang dinyatakan di atas adalah antara inisiatif – inisiatif yang telah dilaksanakan dengan jayanya dalam jangka masa pendek. Pasukan STAR sedang dan akan terus mengenal pasti inisiatif – inisiatif baharu dalam usaha meningkatkan keyakinan rakyat terhadap kredibiliti perkhidmatan awam dan ini secara langsung dapat memastikan penyampaian perkhidmatan kepada rakyat berada di tahap yang terbaik.

Sekian, terima kasih.